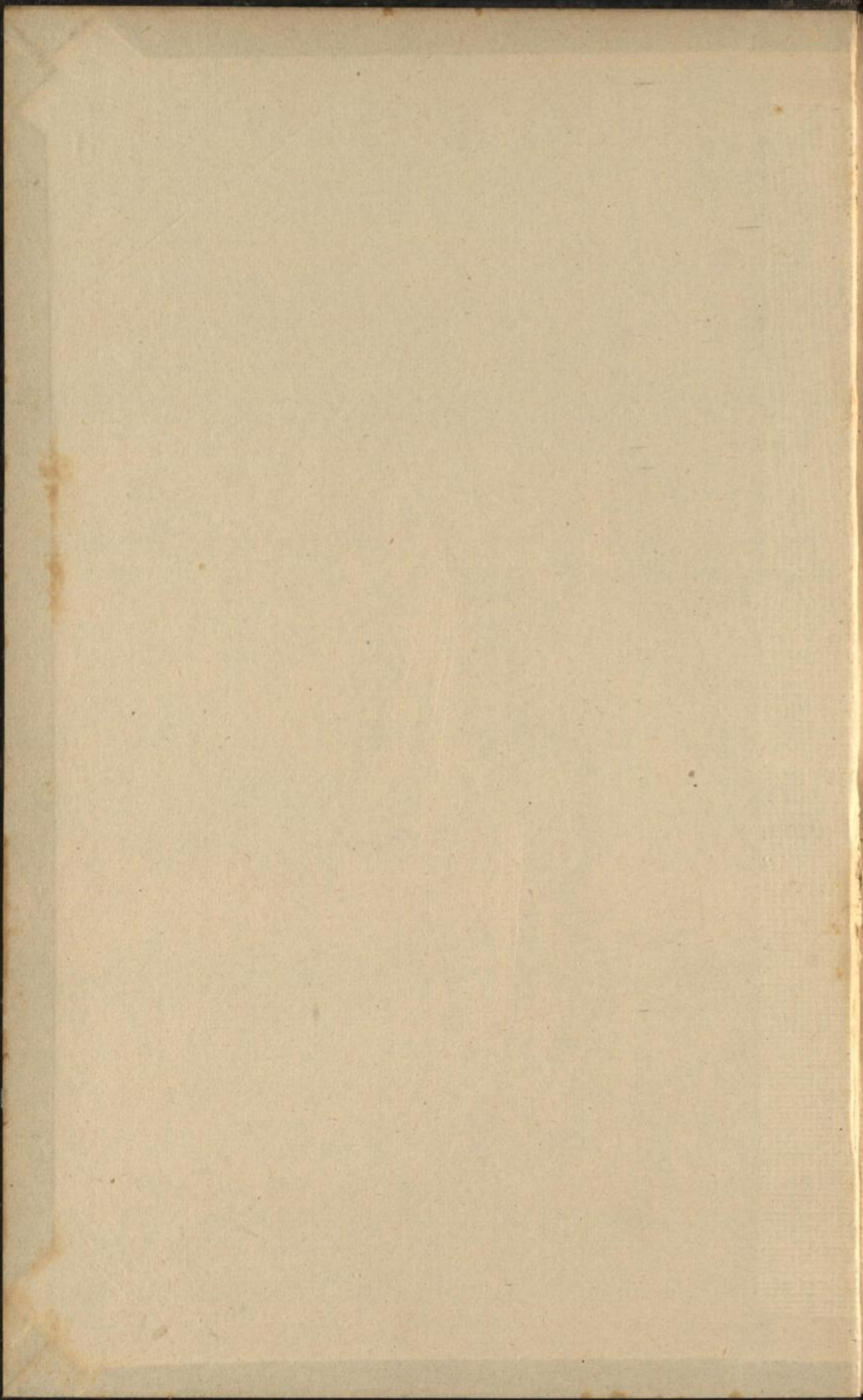

Handwritten text on a small white label on the spine of the book, including the number '11'.

Neu

Domjazn předař.

Sczeńske předomanje
na wschitke njedźeliske a druhe šwjate
dny zyrkwineho lěta

II. dźěl.

Wot šwjedženja šwjateje Trojizy hač k poslednjeje
njedźeli zyrkwineho lěta.

2/8° 417/II

22. XII P-672(2)

Wudało Serbske lutheriske knihowne towaštwó.

W Budyschinje.

Čisćane w Smolerjez knihicziščezetni a kniharŋi, šap. dr. š wobm. r.
1926.

[2/8° 567]

Товаѣтвовыхъ списковъ чїзко 145.

Pschedklowo.

Prěni džel sczeńskich přédowanjow i napišmom „Domjazn předař“ je so w lěcže 1920 wudał. Hakle lětka je nam móžno, druhi džel našim lubym Sserbam do rukow položicj. S wo-
předka běchu hospodařske wobstejnoscze tajke, so dla pschibjera-
zeje drohoty dlějšchi czaš na dokonjenje šapocžaneho džela
njbě myšlicj. Hdnyž běchu so polěpschałe, šu tola wschelke sa-
džewki a škomdženja šawinowałe, so i czišcžom tuteje dru-
heje položny „Domjazeho předarja“ khetro pomašu do předka
džěšche.

Šhtož je w pschedklowje přěnjeho džela prajene, płaczi
i wulka a žyła tež ša tónle druhi džel. Přédowanja šu šašo
wot našich knježich duchownych poskicžene, kotrymž so ša jich
wažne a rjane pschinoschki džak praji. Dweju i nich je mjes-
tym Bóh Knjes i tuteje czašnoscze k šebi do wěcžnoscze ša-
wołał; jeju mjenje stej we „wopschijecžu“ i kšichizikom wošna-
mjenjenej. Přédowanja na žnjowy šwjedžeń, fermuschny
šwjedžeń a reformaziški šwjedžeń šu na tónž štajene, dokełž
móža w jenotliwych lětach na jara wschelake njedžele a dny
padnyčj.

Takle je nětk žyły lětnik sczeńskich přédowanjow hotowy.
Kotšiz hižo přěni džel wobšedža, budžeja wěscze rad šwólniwi,
tež tutón druhi džel wotewšacj. Nahladna licžba ekšemplarow
tamneho je hišcže na škladže, so budžeja czi, kiž přěni džel
hišcže nimaju, nětk móž na dobo žyły lětnik šebi kupicj.
Wěšo je nětk płaczišna, tehdy po papjerjannych hriwnach wob-
licžena, hinajšcha.

Bohu lubemu Knjesej budź cześc a chwalba, so je nam
wotmyšlenny skutk dał wuwjesć! Wón chzyl se swojim hnad-
nym požohnowanjom tute předowanja přewodźecź! Zemu
a jeho šmilnošći poručamy i nowa wšchón swój lud a kraj
a tak tež wšchitkich, kotrymž tuta knižka na woczi přichůdže.
Njeh i nej sa swoju duschu šebi cžerpaju wjele šwětka,
trošta a mozy!

W K h w a c Ź i Ź a ch, 18. meje 1926.

G. Sarjeńt, farać,
přehedšnda šerbskeho lutherskeho knihowneho towarštwu.

Wopschijecze.

Bočasat njedzelskich a druhich swjatej dnjow, tekstow
a knj. spisaczelow.

39. **Sswjedzen swjateje Trojizy.** Jana 3, 1—15. . 1
„Nowy narod je pucž k wěcznemu žiwjenju!“ —
farač Rada w Budyschinje.
40. **Prěnja njedzela po swjatej Trojizy.** Luf. 16, 9
19—31. „Po tutym žiwjenju je wěczne žiwje-
nje.“ — farač Boigt w Hodziju.
41. **Druha njedzela po swjatej Trojizy.** Luf. 14, 18
16—24. „Bójcže, wschitko je hotowe!“ — farač.
Mróšak we Lupoji, nětko w Rakezach.
42. **Třecja njedzela po swjatej Trojizy.** Luf. 15, 1—10. 27
„Cžlowški syn je pschichoł, so by pytał a sbóžne
cžinił, šchtož šhubjene je!“ — farač lic. Mróšak
w Hrodzišcžu, nětko w Budyschinku.
43. **Schwórta njedzela po swjatej Trojizy.** Luf. 6, 34
36—42. „Bóh móže šudžicž, ale jako šmilny Wó-
cžez wón wodawa! A ty chžesch nješmilnje šu-
džicž, hacž runjež šudžicž njemóžesch?“ ... —
farač Tischer w Budyschinje.
44. **Pjata njedzela po swjatej Trojizy.** Luf. 5, 1—11. 42
„Kak budu prawy wučžobnik Jesužowny, wěrne Bo-
že džěcžo?“ — farač dr. Rěšbač w Poršizach,
nětko w Lipsku.
45. **Šhešta njedzela po swjatej Trojizy.** Matth. 5, 50
20—26. „Džimny ša Jesužom na wyschiny!“ —
farač Wyržacž w Možacžizach.
46. **Ssedma njedzela po swjatej Trojizy.** Mark. 8, 1—9. 57
„Kak lubje a rjenje šo Jesuž ša hłódnny lud stara
— a to dženzša hišcže!“ — farač Mjerwa w Bu-
kezach.

47. **Wožma njedzela po ģwjatej Trojizy.** Matth. 7, 64
15—23. „Njesjebajmy ģo duzy po puczu do Bo-
žeho kralestwa.“ — farać Mikela w Malešchezach.
48. **Dzewjata njedzela po ģwjatej Trojizy.** Luf. 16, 72
1—9. „Šhto chze Jesuŝ s pschirunanjom wo nje-
prawym šastojniku naŝ wucžicź?“ — farać lic.
Mrósať w Ĥrodžišhczu, nětko w Budyŝhinku.
49. **Džeřata njedzela po ģwjatej Trojizy.** Luf. 19, 81
41—48. „Kať naŝ Jesuŝ Ĥhrystuŝ t počucze woła.“
— farać Mateť w Barcže, nětko na wotpocžinku
we Wulkim Žicženju.
50. **Žednata njedzela po ģwjatej Trojizy.** Luf. 18, 89
9—14. „Kajka ma našcha modlitwa bycź, hdyž
dyrbi Bohu ģo spodobacź?“ — farać Ĥandriť
w Klufschu, nětko w Poršchizach.
51. **Dwanata njedzela po ģwjatej Trojizy.** Mark. 7, 98
31—37. „Šefata, wotewě ģo!“ — f. Wicžežť we
Wóžlinku.
52. **Ťšinata njedzela po ģwjatej Trojizy.** Luf. 10, 104
23—37. „Jesuŝowi wucžobnizy ģu šbóžni ludžo.“
— farać Ĥandriť w Ĥuŝzy.
53. **Šhtyrnata njedzela po ģwjatej Trojizy.** Luf. 17, 111
11—19. „Wopruj Bohu dźať!“ — farać Rāda we
Budyŝhinje.
54. **Pjatnata njedzela po ģwjatej Trojizy.** Matth. 6, 118
24—34. „Kať ģmy bjes starošcžow a tola najlěpje
wobštarani?“ — farać Domaščka w Budeštezach.
55. **Šchěžnata njedzela po ģwjatej Trojizy.** Luf. 7, 128
11—17. Jesuŝ Ĥhrystuŝ naŝ wot ģmjercže wu-
móže.“ — farać Rencź we Wjelecžinje.
56. **Šyndomnata njedzela po ģwjatej Trojizy.** Luf. 14, 134
1—11. „Kať Ĥhrystuŝ ģabat ģwjecžeŝche.“ —
farać † Ršchizan w Ĥodžiju.
57. **Wóžomnata njedzela po ģwjatej Trojizy.** Matth. 22, 140
34—46. „Šakładnej prašcheni ša našche žiwjenje
a našchu wěru.“ — farać Mjeřwa w Bukezach.

58. **Dzewjatkata njedźela po ģwjatej Trojizy.** Matth. 147
9, 1—8. „Wodacže hrěchow, najkrańnišce kubło
sa kóždeho.“ — farać Ssykora w Minakale.
59. **Dwazynta njedźela po ģwjatej Trojizy.** Luf. 13, 152
6—9. „Jesuź w pschirunanju . . . ģwjatu wolu
hnadneho Boha pschedstaja.“ — farać Kapleć we
Hornim Wuješdže.
60. **Zenadwazynta njedźela po ģwjatej Trojizy.** Luf. 157
10, 38—42. „Marta a Marja.“ — farać lic.
Mrósať w Hrodzišcžu, nětko w Budyšchinku.
61. **Dwajadwazynta njedźela po ģwjatej Trojizy.** Matth. 165
18, 21—35. „Kšhešcžijenjo, budźcže ł wodawanju
hotowi kóždy cžať!“ — farać na wotp. † Krugać
w Budyšchinje, přjedny w Borschizach.
62. **Třiadwazynta njedźela po ģwjatej Trojizy.** Matth. 173
22, 15—22. „Dajcže Bohu, šhtož je Bože.“ —
farać Wiczas w Hucžinje.
63. **Shtyriadwazynta njedźela po ģwj. Trojizy.** Matth. 180
9, 18—26. „Njebój řo, wěć jeno!“ — farać W.
Mrósať w Ketlizach.
64. **Pjećadwazynta njedźela po ģwjatej Trojizy.** Matth. 187
25, 1—13. „Mudre a nejmudre knježny.“ — farać
dr. Řěřbařk w Borschizach, nětko w Lipřku.
65. **Schěscžadwazynta njedźela po ģwj. Trojizy.** Matth. 194
25, 31—46. „Kajke to budže na řudnym dnju?“
— farać Sarjeńk w Khwacžizach.
66. **Řokutny džeń.** Matth. 5, 4 a řeř. 43, 1. „Njebój řo!
Ja řym cže wumohł, ja řym cže ř twojim mjenom
wołať, ty řy mój.“ — farać Kapleć w Njeřwacžidle.
67. **Ssydomadwazynta njedźela po ģwjatej Trojizy** — 212
(Ssmjertna njedźela). Matth. 24, 37—51. „Khut-
ne napominanje řmjertneje njedźele řa našce du-
řche: Wachujcže!“ — farać Domasčka w Bude-
řtezach.

68. **Žnjowny ģwjedžen.** Matth. 6, 11. „*Nasch wšchědny 225*
chlěb daj nam dženŕa.“ — farać P. Mróŕak we
 Ketlizach, nětko w Barcže.
69. **Kermušchny ģwjedžen** (10. nov. 1913 w Porŕizach). 233
 Luf. 19, 1—10 ... „*Zacheuŕ, ŕnamjo praweho*
kemŕichodŕerja“ ... — farać na wotp. † Kry-
 gać w Budnŕchinje, prjedny w Porŕizach.
47. **Reformaziŕki ģwjedžen.** Luf. 10, 41 a 42. „*Nascha 243*
evangeljŕo-lutherjŕka ŕyrkej je ŕebi dobry dŕěl wu-
ŕwolika.“ — farać Matek w Barcže, nětko na wot-
 pocŕinku we Wulkim Žicženju.

Sswjedžen swjateje Trojizy.

Snada nascheho Knjesa Jesom Khrysta, luboscź Boža
a dostatk swjateho Ducha budź s nami wschitkimi!
Hamjeń.

Jana 3, 1–15.

Człowjek pak běsche wot Farisejskich, s mjenom Nikodemuś, wyschšchi mjes Židami; tón pschińdže k Jesuśej w nozy a džesche k njemu: Mischtrje, my wěmy, so ty by sa wučerja wot Boha pschischol; pschetož nihto njemóže te džitwy činić, kotrež ty činiš, khibo so by Bóh s nim byl. Jesuś wotmoltwi a džesche k njemu: Sawěrnje, sawěrnje, ja praju czi: Je-li so ko shtó s noweho nje-narodzi, njemóže wón Bože kralestwo wohladacź. Nikodemuś džesche k njemu: Kał ko móže człowjek narodzić, hdnyž stary je? Móže wón tež sažo do swojeho maczerneho žiwota hieč a ko narodzić? Jesuś wotmoltwi: Sawěrnje, sawěrnje, ja praju czi: Je-li so ko shtó njenarodzi s wody a s ducha, dha wón njemóže do Božeho kralestwa pschińcź. Shtož ko wot czěla je narodžilo, to je czělo; a shtož ko wot ducha je narodžilo, to je duch. Njedžitwaj ko, so ja tebi prajil bym: Wy dhyrbieže ko s noweho narodzić. Wětr duje, hdzež dze, a jeho schumjenje klyschisch ty; ale ty njewěsch, s wotkal wón pschikhadža a hdze wón dze. Tak je kóždy, kiž ko s ducha narodžil je. Nikodemuś wotmoltwi a džesche k njemu: Kał móže ko to stacź? Jesuś wotmoltwi a džesche k njemu: Ssy ty mischtr w Israelu a njewěsch to? Sawěrnje, sawěrnje ja praju czi: My rěčimy, shtož my wěmy, a swědežimy, shtož my widželi bym; a wy njewosmjecze nasche swědeženje horje. Njewěricze wy, hdnyž wam wot semjaznych wězow praju; kał dha byscheže wěrili, hdny bych wam wot njebjeskich wězow prajil? A nihto nje-stupi do njebjež, khibo tón, kotryž s njebjež dele pschischol je, tón

cźłowſki ƒyn, kiž w njebykach je. A kaž Mójſaš hada je w puſczi-
nje potwſchit, tak dyrbi cźłowſki ƒyn potwſcheny bycz, ſo bychu
wſchitzy, kiž do njeho wěrja, ſhubjeni njebyli, ale wěczne žiwjenje
mėli. Hamjeń.

Wažny ƒwjedzeń dženſa tſcheſczijanſka zyrkej ƒwjeczi.
Gdyž je hody na luboſcz Boha Wótza, jutry na hnadu
Anjeſa Jeſom Khrysta, ƒwjatki na doſtat ƒwjateho Ducha
ſpominała, dženſa na tele tſi woſoby bójſtwa hromadze
ſpomina a tele tſi wyſoke ƒwjedzenie hromadze jako ƒwjedzeń
ƒwjateje Trojizy ƒwjeczi. Duž dženſa kaž na wyſokoſczi
zylého zyrkwineho lėta ſtejimy. S ƒwjedzeń ƒwjateje Trojizy
naš wróczo a doprėdka pokaſuje — wróczo, dokełž naš
dopomina na tſojake ſjewjenje tſijeniczkeho Boha, to rėka:
na to, ſchtož je Bóh Wótz, Ssyn a ƒwjaty Duch na naš
cźłowjeſach cžinił — a doprėdka, dokełž nam wótſi, ſchtož mamy
my cžinicž, ſo njeby Boža hnada na naš podarmo byla.

Wumožerſki ſkut ƒ je dokonjany, Bože kraleſtvo je ſało-
žene; nětk ƒo wo to jedna, ſo bychmy Božeje hnady ƒo
mozowali, do Božeho kraleſtwa ſaſtupili a w nim žiwi byli.
S cžeho to wotwiſuje, to naš naſche ſczenje na ƒwjatu
Trojizu wuczi, kotrež tehodla niž něhdže, kaž mohli ƒebi
myſlicž, wo ƒwjatej Trojizy, ale wo nowym narodze rėczi.
Pſchetož nowy narod je jenicžki pucž, po kotrymž do kra-
leſtwa ſbóžnoſcze pſchińdzemy, kotrež je trojeniczki Bóh ſa
naš ſałožik. To naš Anjeſ Jeſuſ wuczi, kiž t Nikodemuſej
džeſhe: „Sawėrnje, ſawėrnje, ja praju cži: je-li ſo ƒo ſchto
ſ noweho njenarodži, njemóže wón Bože kraleſtvo wohla-
dacž.“ Haj:

Nowy narod je pucž t wěcznemu žiwjenju!

Roſpominajmy ƒebi:

1. kaž nuſny je tutóni pucž, a
2. kaž ƒo to ſtač móže, ſo cźłowjeſ po tutym
pucžu tħodži.

O wěczne ƒwětlo, wobnow mje,
A twoje woblicžo njech je

Mi šwětłoscź, kiž mje roššwěczi,
A moju duschu napjelni. Hamjeń.

Rozrěczenje, wo kotrymž nasche sczenje powjeda, je šo w spoczatku Jesušoweho sjawneho skutkowanja měło. Wšchitkich woczi běschtej hižo na njeho wobroczenej. Tež ludowi wyschšchi na njeho kedźbliwi buchu; hnydom s woprědka pał nicžo wo nim wjedžecź njechachu. Dyrbjal wón, cžěšlowy šyn, tón bycź, kiž by israelske nadžije dopjelnił? Dyrbjalo jim, farišejskim, trjeba bycź, jemu dacź jim pořutu přědowacź a šo w pišmje rošwucžowacź, jim, kotsiž pišmo tať derje snajachu?

Alle jedyn je tola mješ nimi, kotremuž Jesušowe posturowanje žaneho měra njeda — Nikodemuš. Wodnjo a w nozy jemu myšle na to džeja, hač njeje woprawdže tón, kiž po šlubjenju profetow šlěpym widženje, hluchim šlyščenje, šchromym štrowe štawy, wušadnym štrowoscź a cžistosć dawa, šlubjeny Měšiasť.

So by wěštocź dostať, šo škóncžnje roššudži, šam k Jesušej hič — s bojosću pšched šwojimi towaršchemi wšchať jenož w nozy. Anješ Jesuš pať, kiž tež nałamanu sczinu njedolemi a žehliwy šužoť njewuhašnje, jeho njewotpořaže jaťo jeneho, kiž dla bojosće pšched cžlowjekami njebý hotowy býť sa Bože kralestwo. Nikodemušej, kiž k Jesušej džešče: „Mischtrje, my wěmy, šo ty šy sa wučerja wot Boha pšchischol; pšchetož ničto njemóže te džiwy cžinicź, kotrež ty cžiniš, šhiba šo by Bóh s nim býť“, je drje na tym ležane, s Anješoweho rta šameho šlyšhecź, hač je šlubjeny Měšiasť. Kaž šo šda, chže wón tež wšchelake praščenja wo šakonju a dla wučžby Anješej pšchedpořožicź. Tón pať jeho hnydom wot wučžby k žiwjenju wjedže, k temu, šchtož je sa kóždeho najprěńšče a najnušnišče, sechže-li do Božeho kralestwa pšchińcź a šbóžny bycź. Duž wotmolwi jemu: „Šawěrnje, šawěrnje, ja praju cži: je-li šo šchto s noweho njenarodži, njemóže wón Bože kralestwo wohladacź.“

Nowy narod je nušny pucź k wěcžnemu žiwjenju. Šchtož chže junu šbóžny bycź, po wšchitkim bědženju tuteho cžaša

ŕ měrej ſwjatych w ſwětke dóńcź, wot wěczneho ſudźenja wuſwobodźenje a wěczne žiwjenje měcz w kralestwje kraſnoſcze, tón ſo ſ nowa narodźicź dyrbi; žane wěczne žiwjenje w njebjeſtej kraſnoſczi móžne njeje bjeſ noweho naroda, kaž tež žane ſemſke žiwjenje móžne njeje bjeſ czělného naroda. Nikodemuſa je drje to po ſdaczu mjerſało, ſo je tajke wotmolwjenje doſtał, a ſo dyrbi měſto wucženeho wuſkladowanja něſchto ſlyſhecź, ſa czimž ſo ſ žyła njeje praſchał. Teho- dla na to praji: „Kač ſo móže człowječ narodźicź, hdyž ſtary je? Móže wón tež ſaſo do ſwojeho maczerneho žiwota hieč a ſo narodźicź?“ a ſ tym rěcz na něſchto druhe pſchinjeſcź ſpyta. Ale tón, kiž wutroby ſnaje a derje wě, ſchto na człowjeku je, a tež Nikodemuſowe hłuboke žedźenje widži, pſchi tym woſtanje, ſchtož je prajił, a na to pokaſujo, kač ſo nowy narod ſtanje, wotmolwi: „ſawěrnje, ſawěrnje, ja praju czi: je-li ſo ſo ſchto njenarodži ſ wody a ſ ducha, dha wón njemóže do Božeho kraleſtwa pſchińcź“ — a ſ do bom pſchiſtaji, czohodla nowy narod nuſny je: „ſchtož ſo wot czěła je narodžilo, to je czěło; a ſchtož ſo wot ducha je narodžilo, to je duch.“

Wiſchitzu ſmy czěło, wot czěła narodženi. Kač huſto ſmy Boži ſakoń pſcheſtupili a czinili, ſchtož njebeſche prawe, rěczeli, ſ czimž njemóžemy pſched Bohom wobſtač, tež nje- czinili a ſkomdžili, ſchtož mějachmy cziniec, myſlili, ſchtož njeſmě na ſjawne pſchińcź. Sjawne pač ſu ſkutki czěła, wulka je licžba hrěchow, kotrež na ſwětlo pſchińdu, wjetſcha hiſchcze licžba tych, kotrež ſu w czěmnoſczi potajene, a kotrež hačle ſudny džen na ſjawne pſchinjeſe.

Ale ſu dha to jenož ſke ſkutki, ſke ſłowa, kotrychž dla hrěſchnizy rělamy? Njeje najhórsche, ſo je hižo ſchtomowy korjen ſhniły, ſo je naſcha wutroba hižo ſ pſchirodženja hrěſchna a ſtažena? Njedyrbimy ſe ſwjatym japoſchtołom Pawołom ſkoržicź: „Ja wěm, ſo we mni, to je w mojim czěle, njebydli nicžo dobreho; pſchetož wolu ja derje mam, ale ſo bych doſonjał to, ſchtož je dobre, to ja njenamačam; pſchetož ja njeczinju dobre, kotrež chzu, ale ſke ja czinju, kotrež ja nochzu?“ Hdyž japoſchtoł takle rěczi, ſchto chzemy

my potom prajicź? Šmēmny dha šami se šobu spofojom bycź? Ně, wšchitzy dyrbimy škoržicź pohladajo na šwoju hrěšchnu wutrobu, spominajo na šwoje bješbóžne myšle: „Ša hubjeny cźlowjeť, šchtó chze mje wumóz ſ teho cźěla šmjercze?“ Še dha móžno, ſo ſ tajkej wutrobu a ſ tajkej myšlu džěl šmějemy na Božim kraleštwje? Ně, nihdy na nihdy! Chzemy-li wěcźne žiwjenje doštacź, dyrbimy šo tola najprjedy ſ tutemu žiwjenju ſ nowa narodžicź. Š našchim cźělным narodom je šo nam hrěch namrěl, kiž ſ naš džěczi šmjercze a škaženja cžini. Wutroba ma šo ponowicź, nowy duch ma šo nam doštacź po Ezechielowym šlubjenju: „Ša chzu wam nowu wutrobu dacź a chzu wam noweho ducha do waš dacź; a chzu kamjentnu wutrobu ſ wašcheho cźěla wšacź a chzu wam mjašnu wutrobu dacź; ja chzu mojeho Ducha do waš dacź a chzu ſcžinicź, ſo budžecze w mojich kašnjach šhodžicź a moje prawa džeržecź a po nich cžinicź.“

2. Kať šo pať to štacź móže? Kať móže šo cźlowjeťowe šmyšlenje tať pšcheměnicź, ſo šo wot škeho žyle wotwobroczi a ſ dobremu pšchuwobroczi?

Šešuš džěšche ſ Mikodemušeji: „Kaž Mójšaš hada je w pušcžinje powyškil, tať dyrbi cźlowški šyn powyšcheny bycź, ſo bychu wšchitzy, kiž do njeho wěrja, šhubjeni njebyli, ale wěcźne žiwjenje měli.“ Tole wěšchcženje Anješowe je šo cžichi pjatť dopjelniło. Wón šam, Boži šyn, je šo powyškil na šchižu, je našču winu wotpokucził a wotplacził, jako bu poklecze ša naš — šanicžowany a najhubjenišchi mješ ludžimi, kaž Šešajaš wěšchczi. Šhryštušowa šmjercź je něťk žiwjenje wšchitkich, kiž do njeho wěrja; ša tych, kiž do njeho njewěrja, je wón podarmo wumrjeť. Ale kať dha ſ žiweji wěrje pšchińdžemy? Kať budžemy wobnowjeni a ſ nowa porodženi ſ žiweji nadžiji? Pšches wodu a ducha, kaž tež šwjaty japošhtoł Pawoł naš wuczi: „Šo šwojej šmilnošczi cžini Bóh naš šbóžnych pšches kupjel noweho narodženja a wonowjenja šwjateho Ducha, kotrehož wón bohacze na naš je wulať pšches Šešom Šhryšta, našcheho Šbóžnika, ſo bychmy pšches teho šameho hnadu prawji a

herbojo byli wěczneho žiwjenja po nadźiji — to je sa-
wěscze wěrnno," a sašo: „Smy tehodla s nim (s Khrystuſom)
pohrjebani psches kšćenizy do smjercze, so, runje jako Khrystuſ
wot mornych je sbudženy psches kraſnosć Wótza, tak
tež dyrbiny my w nowym žiwjenju kšćić.“ Swjata
kšćeniza je kupjel noweho naroda, psches swjatu kšćenizy
je stary Hadam w naš smjerczi podaty a nowy cłowjek
je w naš stanyl, w swjatej kšćenizy je nam nowe
žiwjenje spožčene.

Abu mēnisch, so je to pschecziwo wschitkemu shonjenju,
dofelž džē wjele džēczi so kšćije a jich mało po tym
w nowym žiwjenju kšćić? Chzemy-li pak tak budžić,
dyrbjeli tež prajić, so wschitzy, kotřiz so po cžele wumrjeli,
woprawdže njejsu živi byli. To by tola wopacžny roš-
kud byl. Semste žiwjenje je a wostanje w kōždym padže
smjerczi podčiznjene; to pak njeplaczi wo žiwjenju s Boha,
kotrež budže wschaf husto wot duchowneje smjercze požrjete,
niz pak pschezo. Hake hdyž je cłowjek hač do kōnca
swojeho kšćenja po tutej semi, hdyž je podrožnik a
zusochnik, swěru pschětrał, woprawdže wěczne žiwjenje směje,
kotrež žanej smjerczi wjazy podčiznjene njeje.

So je swjata kšćeniza sałožk a spocžatk noweho
duchowneho žiwjenja, tež se swojeho samšneho snutškowneho
shonjenja spōsnawany. Hdyž smy shrěschili — a wschitzy
wschědnje wjele shrěschimy —, hdyž smy hluboko padnyli,
s cžim so troschtujemy, na cžo nadžiju wodacža hrěchow
stajimy? Na džēcžastwo Bože, na to, so smemy sebi
prajić: Bože džēczi smy — a to smy, dofelž smy kšćeni.
Se swjatej kšćenizy smy so Bože džēczi scžinili, smy
stawy Khrystuſoweho cžela, psches swjatu kšćenizy je to,
schtož je knjes Jezuſ se swojim cžerpjenjom a wumrjećom
a se swojim horjestacžom sa naš warbowal a dobył, same
nasche. Tehodla běsche tež nasch dr. Marcžin Luther swja-
teje kšćenizy dla tak stroschtny. Druhdy běsche wón wot
spytowanjom tak domapytany a wot dwělowanjom tak do
njeměra stajeny, so njemōžesche skoro wjazy wěricž, schtož
běsche sam we swojim katechizmuſu wucžil. Tehdy by

ŕ swojemu směrowanju ŕ krydu na blido ŕebi napiŕal: Baptizatus sum, t. r.: ŕym kŕcěeny. A jako jeho pŕhecěl Hieronymuŕ Weller jemu raŕ ŕwoju ŕrudnu, ŕtruchlu wutrobu wuŕypa, Luther ŕo jeho wopraŕcha: Njejŕy dha kŕcěeny? Tole praŕchenje je Lutheroweho pŕhecěla bóle ŕpoŕojilo, dnyli džeŕacě přědowanjom.

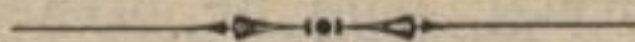
Kŕcěescěijianska ŕwjata kŕcěeniza je kŕcěeniza ŕ wody a ŕ ducha. Štóz je ŕ cěělnym narodom žiwjenje doŕtal, je tež móz žiwjenja doŕtal, a ŕtóz je ŕo ŕ nowa narodžik, tón ŕ tym ŕawdawŕ ŕwjateho Ducha doŕtanje a ŕ nim móz ŕ nowemu žiwjenju. Tuta móz wŕchaŕ wotebjera, haj ŕwjaty Duch ŕ wutroby twochnje, hdyž ŕtemu duchej, duchej ŕwěta a cžaŕa, měŕto pŕcěewoŕtajiŕch. Wón paŕ pŕcěezo móznischo ŕkutkuje a nowe žiwjenje pŕcěezo bóle ŕpěchuje a poŕylnjuje, hdyž w kŕcěeńŕkej hnadže woŕtanjeŕch. Wón ŕo ŕaŕo do wutroby wróczy, hdyž po hrěŕchnym padže poŕutu cžiniŕch a ŕo ŕaŕo ŕtupiŕch na ŕaklad ŕwjateje kŕcěenizy.

Kaŕ móže ŕo to ŕtač? Jeŕuŕŕ praži: „Njedžiwaj ŕo, ŕo ja tebi ŕym pražik: wy dyrbicže ŕo ŕ noweho narodžicě. Wětr duje, hdžež chže, a jeho ŕchumjenje ŕlyŕchisŕch ty; ale ty njewěŕch, ŕ wotkal pŕchihadža a hdže wón dže. Tak je kózdy, kiž ŕo ŕ ducha je narodžik.“ Š tym chže pražicě: Bože kraleŕtwo je poŕne dživow, a dživny je tež cžlowjeŕkomy nowy narod. Spocžatk a kónz Božich pučow njeje ŕapŕchimnyč ani dopóŕnacě. To paŕ je wěŕte: Je-li ŕo ŕo ŕtóz njenarodži ŕ wody a ŕ ducha, njemóže do Božeho kraleŕstwa pŕchincě. Šmy-li paŕ ŕo ŕ nowa narodžili ŕ nowemu žiwjenju, duž tež w nowym žiwjenju křodžmy!

Lěpje njemóžemy ŕwjedžen ŕwjateje Trojizy ŕwjecžicě hacě ŕ tym, ŕo ŕpominamy na jeje najwažniŕchi hnadny ŕkutŕ, na nowy narod, kiž je puč ŕ wěcžnemu žiwjenju. Bóh Wótz je ŕwoje kraleŕtwo na ŕemi ŕaŕožik, kotrehož kubla ŕu ŕa naŕ poŕtajene, Bóh Šsyn je nam puč do Božeho kraleŕstwa poŕaŕal a wotewriŕ a Bóh ŕwjaty Duch wot Wótza a Šsyna wukhadža, ŕo by naŕ ŕ nowemu žiwjenju

ſbudził, ſ ewangelijom powołał, ſe ſwojimi darami roſſwěcził,
w prawej wěrie wuſwjecził a ſdźerzał.

My Bohu Wótzewi a Snynej křwalbu damy,
Tež Duchu ſwjatemu, wot kotr'hož wſchitko mamy;
Tej ſwjatej Trojizy, kaž bě wot ſpocžatka
A nětko pſchezo je a budže bjeſ kónza. Hamjeń.

1. njedźela po šwjatej Trojizy.

Luk. 16, 19—31.

Nětajki bohatty muž pak běšče, tón kłodžesche w purpurstej a wot droheho plata drašče a mějesche šo wschědnje derje w krašnym wježelu. Běšče pak jedyn kłodny, š mjenom Lazaruš; tón ležesche psched jeho durjemi pokny brjodow, a žadasche šo našnezić š tymi drjebjeńčkami, kotrež š blida teho bohateho padachu. Dha wschal pschindžechu pšy a lisachu jeho brjody. Woda šo pak, šo tón kłodny wumrje a bě nježen wot jandželow do Abrahamoweho kłina. Tón bohatty pak tež wumrje a bu pohrjebany. A jako wón w heli a w čzwili běšče, posběhnu wón šwojej wocži a wuhlada Abrahama nasdala a Lazara na jeho kłinje. A šatwołajo džesche wón: Wóteče Abrahamje, šmil šo nade mnu a pósczel Lazara, šo by wón tón kónčik šwojeho poršta we wodže womaczał a wolkhodžik mój jashl; pschetož ja čžerpju čzwilu w tutym plomjenju. Abraham pak džesche: Spomú, šhno, šo ty šwoje dobre šy wužitwal w šwojim žiwjenju, ale Lazaruš je lute šte čžerpil. Nětk pak budže wón troschtowany, a ty budžesch čzwilowany. A wysche teho wscheho je mješ nami a mješ wami wulka hlubina wobtwjerdžena, šo čži, kiž bychu chžyli tudy wot naš k wam dele hiež, njemóža, tež niz tam wot waš k nam horje pschineč. Duž džesche wón: Dha čže prošču, wóteče, šo by ty jeho póžlat do mojeho nanoweho doma; pschetož ja mam hiščeže pjecz bratrow, šo by wón jim wobšwědežil, šo tež woni njebychu šem pschischli na to město teje čzwile. Abraham džesche k njemu: Woni maju Mójsaža a profetow; njech tych šamych požluchaju. Wón pak džesche: Ně, wóteče Abrahamje; ale hdy by šhto wot mowych k nim šhol, dha bychu pokutu čžinili. Wón džesche k njemu: Njepožluchaju woni Mójsaža a profetow, dha tež njebudža wěricž, hdy by runje šhto wot mowych štanhl. Šamjeń.

Szwjedzeń swjateje Trojizy smy sašo swjeczili a s tym přenju položju zyrkwineho lěta wobsamkli. Kaž na wyšotej horje smy stali a wróczo pohladali na wulke skutki Bože, kotrež hody, jutry a swjatki nam sjewja. Přched nami pať nětk dołhi rjad njedželskich dnjom po swjatej Trojizy leži, s kotrychž chze kóžda jednotliwa se swojim swjatym sczenjom nam prajicž, kať móžemy swojeho šebi psches Jesuša pschihotowaneho sboža džělomni bycž, so bychmy k swojemu wottynjenemu kónzej dóschi, kotryž nam pošlednja njedžela zyrkwineho lěta, swjedzeń lubych semrětych, pokasuje. Pschi spocžatku pať je nam pschirunanje wo bohatym mužu a šhudym Lazarušu date. Čžeho dla drje to? Čžze naš šnadž wo pschišluschnoscžach bohatych pschecžiwu šhudym abo nawopať wo pschišluschnoscžach šhudych pschecžiwu bohatym rošwucžowacž? Čžze šnadž nam, kiž smy bohacži na duchownych kubłach, dokelž mamy ewangelij wo Šhrystušu, našche šwědomnje wótsicž sa našche pschišluschnoscže pschecžiwu tajkim šhudym, kiž tutón ewangelij nimaja? Čžž to by derje móžne a wažne došcž bylo! Ale tuto sczenje ma nam wjazy prajicž a je s dobrym wotpohladanjom do přědka stajene; wono chze, so bychmy s woprědka a stajnje šwój wottynjeny kónz psched woczomaj měli. Šchtóž šo na pucžowanje chze nastajicž, dyrbi wjedžecž, hdže chze, a šebi s woprědka prawy pucž wuswolicž. A hdnyž šebi něchtó šhěžu twari, je šebi přjedy wscho pschemyšliť, k čžemuž ma nowe twarjenje šlužicž; je šebi wobras wo nim šhotowil a po nim twari. Čať chze nam tež tutón našch džěnsnišchi tekst hižo s woprědka tajki wobras podacž, po kotrymž mamy swoje šemške žiwjenje natwaricž; chze nam kónz a prawy pucž sa podróžnistwo našcheho žiwjenja psched woczi stajicž, nam prajo, so smy powołani k wěcžnemu žiwjenju. Duž mamy šebi džěnsa rošpominacž:

Šo tutym žiwjenju je wěcžne žiwjenje.

1. Kať wažne je tuto pošnacže hižo sa našche šemške žiwjenje;

2. Što Jeſuſ wo tym praji;
3. Kaſ budžemy teho pſchezo ſ nowa wěſczi.

I.

Wo tutym žiwjenju je wěczne žiwjenje. Tuto poſnacze je hižo ſa naſche ſemſke žiwjenje jara wažne. Pſchetož ſa tym, hačž něchtó do wěczneho žiwjenja wěri abo niž, je na ſwěcze žiwu.

Štož je w tutym naſtupanju kichesczijanej wěſte, to ſu tež druhy kaž Židži, haj ſamo póhanjo ſ džěla hižo wěri abo tola ſacžowali. Šduž Indianarjo ſwojemu ſemrjetemu jeho konja, brónje, jědž a picze ſobu do rowa dawaju, ſo by měł, ſchtož bě jemu tu na ſemi lube a drohe, ſ tym wupraja, ſo je jeho duſcha dale žiwa. Šduž Chineſojo ſwojim ſemrjetym prjedownikam wopruja, wěrja, ſo ſu dale někaſ žiwi. Tak ſo ſchtriczka Božeho Duchy tež w duſchach tych dale žehli, kiž ſu žiweho Bohy ſhubili. A tež na tym wiđimy, kaſ ſłowo trjehi: „My ſmy ſ jeho (Božeho) roda“ (Zap. ſt. 17, 28).

Na druhim boku wuſtupuja czi, kiž ſ wulkej wěſtoſcžu ſa wunoſchł najnowiſcheje wědomoſcže wudawaju, ſo je žiwjenje w druhim ſwěcze njemóžna wěž, a praja, ſo cžlowjeſ runje kaž wſcho druge, ſchtož ma žiwjenje, njech je ſkót abo roſtlina, ſ cžělněj ſmjercžu ſwój kónž namaſa. Tuta mudroſcž paſ woprawdže nicžo nowe njeje; tuta „nowa wěra“ je tamna „ſtara njewěra“, kiž je ſwjatemu piſmu derje ſnata. W knihach mudroſcže na druhim ſtawje ſteji piſane: „Njemudri praja pſchi ſebi: Krótke a hubjene je naſche žiwjenje, a pſhecžimo cžlowſkej ſmjercži njeje žane lékařſtwo; a njewěmy niſoho, kiž by ſ hele ſažo pſchiſchoł. Pſchetož njenadžizy ſmy narodženi, a potom ſańdžemy, jaſo bychmy nihdy njebyli . . . Póječe dha nětk a wužiwajmy dobrych wěžow, fotrež mamy, a wužiwajmy ſwojeho cžěla, dokełž my hiſcže mlodži ſmy. Napjelimy ſo ſ najlěpſchim winom a ſe žalbu, a njekomdžmy nalětnych kwětkow. Moſchmy wěnzhy wot mlodych róžow, prjedy dyžli ſwjadnu. Žadny wot naſ njelutuj loſchtow, ſo by ſo wſchudžom wopokaſało,

hdžež my wješeli šmy byli; pschetož my wschať nicžo wjazy wot teho nimamy, tšiba to." — Njeklincži to tať, kaž by šo haťle dženska pišalo? Haj, njewěra džensnišeho dnja njeje žane nowe pśnacze!

Tež sa Jesušowy czaš běchu tajzy, kiž wěczne žiwjenje a Boži šud po šmjercži přejachu; to běchu sadduzejšy. Hižo myšl na pošledni šud bě jim trašna a njewitana. A woni mějachu tehodla wjele pschitwišowarjom. Tych chyzšche Jesuš s tutym pschirunanjom wo bohatym mužu a tšudym Lazarušu powuczič.

Dwoje šnamjo tu widžimy, a to najprjedy šnamjo bohateho muža. Šemu šo njeporokuje, šo je bohaty, ale šo je njewěrijazy. Bohatstwo je tež žohnowanje Bože a dar Boži. „Šwěrnny muž budže jara požohnowany“ — tole šłowo tež wo šerškich tšubkach płacži. A bohatstwo šamo na šebi nišeho s njebjeskeho kralestwa njewušamknje. Ššto pať je potom wina bohateho, šo je šatamanstwo jeho džěl we wěcznošči? Wón tola njebě žadyn šłóšnik; wón njebě šwoje bohatstwo na njesprawne wašnje dobył; wón tež njebě twjerdeje, ale dobrocziweje wutrobny; wón džě šebi lubičž da, šo Lazaruš wschědnje psched jeho durjemi leži a šo s drjebjeńčkami našyczuje, kiž s jeho blida padaju; a wón prošy ša šwojich bratrow w tamnym šwěcže. Ššto drje je jeho hrěch? Wo nim dale nicžo prajene njeje, hačž to, šo „tšodžesche w purpurskej a wot droheho płata drascže a mješesche šo wschědnje derje w krašnym wješelu.“ To jeho žyłe žiwjenje wuczinja; a to njeby móžno bylo, hdy by tež na wěcznošč šebi myšlik! Wón pať se šwojimi pjecz bratrami njeje, kaž šo to tež na šónzu pschirunanja praji, do wěczneho žiwjenja wěrik; wón bě sadduzejški. Duž bě jeho najwyschša mudrošč hešło: „Šěšmy a pijmy; pschetož jutšje šmy my wschať morwi“ (1. Kor. 15, 32).

Hačž drje je pschi tym woprardže šbožowny a špokojom byl? Hačž njeje tež jeho dušcha druhdy, wošebje w cžichich nozach, t šebi pschischła a lačna a hłódna po nēcžim lěpschim šebi žadała?

A što drje budžesche so stało, hdy budžesche tutón bohaty muž swoje samoženje a swoju strowosc šubił a na město khudeho a khoreho Lazara pschischol? Njeby wón swojemu bratrej — šnadź s njewuhašnimym hněwnym rošhorjenjom — s pjašču byl hrosnył, kiž tam wschědnje w purpurskej drascze nimo khodžesche a so w krašnym wješelu derje mějesche? Njeby šnadź, hdy by so wscha nadžija na wotkhorjenje a polěpschenje šubiła, byl ruku na so složil a tutemu hubjenemu žiwjenju šam kónž činil? To šu tola plody njewěry!

Čeho dla drje je nam to wschitko tač derje snate? Dolež mamy tu wobras našeho čaša, s najmjeńšcha wobras wulkeho džěla našeho luda psched šobu. S tutej njewěru so nam wotkrywa smyšlenje a sadžerženje tych, kotrychž wutrobny jenož na semskich kubkach a šwětnych žadosčach wišaja; tač sadžerženje tych samožitych, kiž nimaja žaneje čopleje wutrobny ani šmilneje ruki ša potrebnych a hubjenych, a smyšlenje tych khudnych, kiž čzedža s našynoscju šebi bradž, štož nimaja; sadžerženje tych, kiž čzedža pschede wschěm wěru do wěčneho žiwjenja s wutrobny našeho wboheho luda won wutorhadž; kiž tehodla tež čzedža, so njebychu so džěči w nabožinje rošwucžowale; sadžerženje tych, kiž šu so na njesprawne waschnje wobohadžili abo čzedža so na njesprawne waschnje wobohadžicž, a kiž njechadža se šwojim šwědomnjom na Boha wjasani byčž. Korjeń, s kotrehož tajke plody wurostu, reka njewěra!

Žyle hinajšche je druhe snamjo. Lazaruš je khudy a khory. Jeho khudoba a hubjeństwo pač njeje žana šašlužba, kiž by so tu khwalila. Šwojeje khudoby a khorosče dla nima ničto žaneho prawa na njebješa. Něchtóžkuli je wotkhudnył abo khudy wostał, dolež njeje so w prawym čašku a dosč hibał a prózował; wón šam je we winje, so nětk ničto nima. Drusy wschał ničto ša to njemóža. Čeho dla pač Lazaruš do njebješ pschińdže? Wo jeho snutštownym žiwjenju tu ničto njeje prajene; ale my jo s teho spóšnajemy, tač wón swoje njesbože nješe. A tež jeho mjeno hižo naš na to pokasuje. Lazaruš, to reka:

„Bóh je pomoz.“ Tole mjeno sjewi nam jeho myšle: wón so Bohu dowěrja, wón swoju nadžiju na Boha staja, wón čaka na Israelski trošcht, kiž je jim psches profetow šlubjeny. Jeho wěra do Boha a wěcznosće je jeho šwalba.

Što budžesche so stało, hdy budžesche tutón šhudy a šhory Lazaruš bohaty a štrowy był kaž tamny? Njebny wón jako šwěrnny šastojnik Boži wscho šwoje był šastawał a žohnowanje wušywał a žnjał? Njebny so pschi wschěm šwěrnym šemškim džěle tež wošebje wo to był prózował, so by na tamnym wulkim dnju, na kotrymž směje wotmolwjenje dacž dla šwojeho šastojništwa, psched šwojim šudnikom derje wobstał! Tak by š dobrym šwědomnjom wscho dobre wužiwał a woprawdže šbožowny a špošojom był jako džakowne džěcžo šwojeho Wótza w njebješach! A hdyž so rěka čžěpjenja na njeho je wulała, njeje to jemu njerosomne hacženje jeho šboža bylo, ale špytowanje, š kotrehož parole ščžěpliwosće a noweje lubosće š bratram roštu, ša kotrychž nusu a čžěpjenje ma nětk š nowa wótre wóčžo a šmilnu wutrobu. Nětk wón jenož njerěka, ale je woprawdže „Lazaruš“, to je muž, kotrehož pomoz a trošcht je Bóh, a kiž šmě prajicž: „Šdyž ja jenož tebe mam, dha ja ničžo njerodžu wo njebješa a wo šemju. Šacž mi runje čžělo a dušha šawutlitez, dha wschał ty šy, Božo, šoždy čžaš mój wutrobny trošcht a mój džěl.“ To šu plody wěry.

Tak Šesuš š tymaj šnamjenjomaj nam pošasuje, kaš wažna je wěra do wěczneho žiwjenja hižo ša šemške žiwjenja.

II.

Njewěrjazym wschał je tuto pschirunanje jara njelube. Woni so jemu šměja, kaž by ššhesčžijanska žyrkez jenož šhudnych čžyła šmėrowacž a špošojicž š tym, so jim po špróžniwym, hubjnym žiwjenju Boži raj lubi a bohатыm š helu hrosy, a so wona tak šhudnych wo wscho šemške šbože a derjeměcže šjeba, hdyž so bohacži njemyšeni wschěm ššchtam wješeli podawaju a wscho dobre tuteho šwěta wužiwaju.

Alle njedajmy so mylicź! Sštoź cźlowjeť byje, to budže žnjecź! A dyrbi-li sprawnosć a prawdosć a nowe sbože do nascheho luda saczahnyć, ma pschede wschēm sašo wěra do Boha a wěcźneho žiwjenja w nim wožiwicź. Pschetož šwět sańdže se šwojimi žadosćemi; sštoź pať Božu wolu cźini, tón wostanje wěcźnje (1. Jan. 2, 17). A to nětk Jesuś w tutym pschirunanju dale wobkrucza.

So žiwjenje po cźělnej šmjerczi dale dže, to Jesuś tu wurasnje a jasnje tať praji: „Boda šo pať, so tón šhudy wumrje a bě nješeny wot jandželow do Abrahamoweho kłina. Tón bohaty pať tež wumrje a bu pohrjebany. A jako wón w heli a w cźwili běšche, posběhny wón šwojej woczi a wuhlada Abrahama nasdala a Lazara na jeho kłinje.“ Čžěto potajkim wumrje, cźlowjeť pať niz; jeho dušcha žywa wostanje.

Alle niz jenož to, so je cźlowjeť dale živy, ale tež kať je dale živy, Jesuś wopishe. A s teho, sštoź Jesuś tu w pschirunanju, to je se wschelařimi wobrasami sa semškej woczi wopishe, widžimy, so jedyn bu troschtowany, druhi pať cźwilowany.

Šhudy Lazaruś bě nješeny wot jandželow do Abrahamoweho kłina. To je krašny wobraš wo tajkim, kiž je šwoje wukhowanje a bohaty troscht namařať. Kaž šo džěcžo, kotrež bě hórke horjo potrjechiło, na macžetnym kłinje šedžo a na jeje rukomaj wukhowane a troschtowane cžuje, tať je sa njeho wscho horjo šwój kónž namařať a šo do wješela a sboža pschewobrocziło.

Wo bohатыm praji Jesuś jenož, so bu pohrjebany. Wěscže šu jeho pošlucharjo pschi tym na wulki, pschny pohrjeb šebi myšlili, kaž bě to a je to pola samožitnych waschnje. Jesuś wschať njecha s tym wěscže nicžo pschecziwo wopokasanju pošlednjeje cžescže prajicź. Kunje pschi šhowanju druhdy haťle widžimy, kaťke wulke sašlužby je luby njeboćiczi wo druhich měť, kať je wjele ludžom luby pscheczel a šwěrnny pomozniť byť. Alle Jesuś tu na to pokasuje, so njesamóže ani najwjetšcha pošlednja cžescź nikoho psched helu wukhowacź. Bohaty w płomjenju wozuczi, kiž

jeho póžera a tola njespóžera, tať, so wón, hewať jenož na wješele swucženy, nětk po kapzy symnjeje wody jachli a sdychuje. To je šurorny wobras wo tajkim, kiž ma žałoštnje wulku czwilu czěpicž.

A wobras sa semiskej woczki je skóncžnje tež Abrahamowe šłowo, so je w tamnym šwěcže mješ woběmaj boťomaj wulka hlubina wobtwjerdžena, so njemóže wjazy jedyn k druhemu pschińcz. S tym Jesuř praji: Šchtož je tu na semi kaž wscho do hromady žiwe, to šo tam džěli po tym, kaž je kóždy tu na semi wěrik a tehodla žiwy byk. Duscha, kotraž je s Bohom žiwa byla, nětk, hdyž je šwoju hubjenu semsku draštu wotpoložila, do tamneje wěcžneje domisny dońdže, w kotrejž je hižo tu we wěrije a w lubosczi a w nadžiji žiwa byla. A tón, kiž je jenož sachodne žadoscže pytať, šo potom šwojeje knicžomnoscže dohlada. Jedyn budže trošchtowany, drugi czwilowany. Jedyn je kaž poľny kľóš dobreje pscheńzy, kotraž šo do bróžnjow hromadzi, drugi je kaž pluw, kotrejž šo spala.

Tať je nam Jesuř s tutchimi wschelakimi wobrasami to wujasnik, šchtož je drje hewať tež husto doscž runje won wuprajiť, mjenujzy, so je wěcžne žiwjenje a pošledni šud.

III.

Kať móžemy pať teho wěsczi bycž? Tež na to Jesuř tu wotmolwi.

Někotržkuli šo prašcha, hdyž wot wěry do wěcžneho žiwjenja sa czaš a wěcžnoscž tať wjele wotwišuje, cžehodla drje je Bóh potom jašne pošnacže wěcžneho žiwjenja kaž se sawěschkom pschikryk, sa kotryž nihto hladacž njemóže? Hdy by šo człowjetam wscha njewěstoscž wo tym wsala, kať žyle hinať by s nimi staťo! „Woni njebychu pschischli na město czwile!“ Tať prošy něhdy bohaty muž Abrahama, so by Lazara sa šwědka wěcžneho žiwjenja k šwojim bratram do šwojeho nanoweho doma pošlať. Tón pať jemu wotmolwi: „Woni maju Mójsaša a profetow; njech tych šamych pošluchaju!“ To reka, my mamy Božemu šłowu wěricž!

Mójsaš a profetojo, šynojo stareho šluba, wschať wo wěčnym žiwjenju jenož mało a njejašnje došč rěčza, tať so šadduzejšy měnjachu, so w jich pišmach wo tym ničžo nješteji. Ale tamni šu Božu šwjatu wolu pschpowjedali, kiž šebi žada: „Budźće šwjeczi; pschetož ja šym šwjaty, tón Knješ, wasch Bóh!“ Kóždy Israelita móžesche derje wjedžecž, so njejšu šwětne lóschty najwjetsche šbože, a so njeje šemške horjo a čžerpjenje najhlubšche hubjenstwo; ně, najwjetsche nješbože je hrěšna wina, a wopravdžite šbože je dobre šwědomnje psched Bohom! Tať šu Mójsaš a profetojo šwój lud tež k wěrije do wěčneje šbóžnosće woczahnyli.

Tamnemu bohatemu mužej, kiž běšche šadduzejšti, njeje to došč. Wón měni, so bychu jeho bratsja pokutu čžinili, by-li šchtó wot morych k nim pschischol. Šesuš je drugeho měnjjenja: „Njepošłuchaju woni Mójsaša a profetow, dha tež njebudža wěricž, hdy by runje šchtó wot morych stanył!“ A temu wopravdže tať je. Šedyn je stanył wot morych, Šesuš Khrystuš, šwěta šbóžnik, šamšny, kiž je tuto pschirunanje powjedał, a — jich wjele njewěri.

My mamy Mójsaša a profetow, my mamy najwjetscheho profetu, my mamy teho, kiž je wjazy dnyžli wschitzny profetojo, my mamy Šesuša, kiž je stanył wot morych; njech tych, njech wošebje Šesuša pošłuchamy! Čžim šwěrnisho Bože šłowo šlyšchimy a Božu šwjatu wolu čžinimy, čžim nutrnisho towarštwo s Bohom mamy, čžim wěščišchi budžemy, so šmy k wěčnej šbóžnosći powołani.

Bóh spožč nam hnadnje šwojeho šwjateho Ducha, so bychmy tutón šwój wottyknjeny kónž pošnali a štajnje psched woczomaj měli, so njebychmy jenož pytali, šchtož je deleřach, ale šchtož je horjekach, so by junu, hdyž Knješ naš s tuteho žiwjenja wotwoła, tež wo kóždym s naš placžilo: „Wón bě nješeny wot jandželow do Abrahamoweho kłina!“

Šamjeń.

2. njedzela po swjatej Trojizy.

Luf. 14, 16—24.

Wón pak dżesche k njemu: Jedyn cžłowjek hotowasche wulku wjeczer a proschesche jich wjele na nju. A póžła swojeho wotrocžka won w shtundze teje wjeczerje, so by prajil tym proschenym: Bójce, pschetož wschitko je hotowe. A woni poczinachu wschitzy žo po rjadu samolwicz. Prěni dżesche k njemu: Ja žym žebi polo kupil a mam wonhicž, so bych to wohladal; ja cze proschu, samolw mje. A druzi dżesche: Ja žym žebi pjecz pschahow wolow kupil a žym na puezju, so bych je spytal; ja cze proschu, samolw mje. A tseczi dżesche: Ja žym žo woženil, a teho dla ja pschincž njemóžu. A tón žamy wotrocžk pschindze sažo a powjedzi to swojemu knjesej. Duž roshněwa žo tón hospodař a dżesche k swojemu wotrocžkej: Dži hnydom won na měsčezanske hažy a na torhosčeža a pschitwjedž hew nuts khudnych a bėdnych a khromnych a žlepnych. A wotrocžk dżesche: Knježe, wone je žo italo, sčtož žy pschikasal; a je hisčeže rum tudy. A tón knjes dżesche k wotrocžkej: Dži won na drohi a k plotam; a nusuj jich, so bychu nuts saschli, tak so mój dom polny budže. Ja pak praju wam, so žadyn tych žamnych mužow, kotřiž proscheni žu, mojeje wjeczerje woptacž njebudže. Samjeń.

„Na žemi nicžo darmo njeje, žamo niz žmjerč“, to je rěč, kotruž móžesch husežischo žlyšhecž, a wěsta wěrnoscž w njej teži. Sdyž wot ludži něsčto žebi žadamy, žlužbu abo někajke džělo, kotrež bychu sa naš cžinili, by njerosom byl, žebi to darmo žadacž. Tak njerosomny ničto njeje, so wot džělaczerja woczakuje, so darmo sa njeho džěla; tak njerosomny ničto njeje, so by do klamow sčol a tam wsčelake žebi wubjerał, a so by jo potom darmo čžył měčž.

A tola tamna rěč: „ničžo njeje darmo“ dospołnje wěrna njeje. Kač wjele je darow, kotrež s ruki našeho Boha dostawamy, a wón nam je dawa darmo! Powětr, kotryž dychamy, woda, kotruž pijemy, pycha Božej stwórbny, kotrejež napohlad našu wutrobu swješeluje, Boži deshcziť, kiž naše pola macža, šwěćenje Božeho šlónčka, kotrež semju wohrjewa a nam šwětło dawa, — šchtó je Bohu hdy sa to něšchtó sapłacził? Njerěka: „... wschitko sluteje wótzowškej, bójskej dobroty a šmilnosće bje wscheje mojej sašlužby a dostojnosće“? Ale njeje husto dosć tak: dokelž to wschitko darmo mamy, šebi jo wyšoko dosć njewožimy? My měnimy, so dyrbi wschitko tak być; my morkotamy a šo rošhorjamy, hdyž po našich myšlach bohacze wscheho dosć nimamy, a dyrbjeli šo tola sa to džakowacž, šchtož mamy.

A kač je hačle s duchownymi darami našeho Boha! Wschitkón troscht, wschitkón měr, wscho wješele, wodawanje hrěchow, nadžiju we wumrjecžu — wscho dawa Bóh darmo, haj wón naš hiščeje prošy, so bychmy jeho dary pschijeli, prošy: „Dajće šo s Bohom šjednacž“. Ale kač wjele cžlowjekow je, kotrymž Bóh tute dary posćicžuje darmo a — podarmo! Woni je njerodža. Šlaczi to tež nam? Pruhujmy šo po škladnosći našeho šwjateho šćenja! Šórke bolostne šhonjenja šu, kotrež je hospodať w šćenju dyrbjal cžinicž. Šswoju pschecželnosć widži šazpiwanu a wrócžoštorcženu. Ale jeho pschecželniwosć a lubosć njewuštanje. Wón nadžiju njeshubi. Wjele jich je, kiž šu jeho pscheproschenje šazpiwali, a wón pschezo s nowa šwójich póšłow ščeje, kiž dyrbjaj t šwjedžeńskej hosćinje pscheprosćucž, so by jeho dom pošny byl. Ow, so jeho hlóš njeby podarmo šaklincžak, hdyž dženska wabjo a prošo do našej wutroby šlincži:

„Bójće, wschitko je hotowe!“

Šospominajmy šebi:

1. Bože pscheproschenje,
2. cžlowjekow wotmolwjenje.

I.

Dženšnische swj. sczenje njeje czežko srosymicž. Jesuŝ nam Boha we wobrasu hospodarja psched woczy staja, so by nam jeho skutkowanje a cžinjenje srosymliwe cžinił. Bóh je hospodač wulkeho domu. Wulku wjeczeč, swjedzeńsku hosćinu, na kotruž so wulke pschihoty cžinja, wuhotuje. Wschelake wjeŝele a wužiwanja dyrbja hosćow wotichewicž, so na staroscže sabudu, kotrež domach maja, a poŝylnjeni so domoj wróča. Sčto je s tym mēnjene? Duchowne wužiwanja to so, jēdž sa duschu, kotruž Bóh nam posticžuje. Niz jenož cželna jēdž a picže dyrbi našče žadanje bycž, duscha chze tež něsčto mēčž, hewač trada a sawutli. Wona ma žadanje po Bosy. „Po tebi, Knježe, so mi styscže“, psalmista praji, a na druhim mēscže spēwa: „Jako jeleń jachli po symnej wodže, tak sdyčuje moja duscha, Božo, k tebi“. Wjele je so na swēcže pschemēniło wot cžašow psalmisty sem, ale cžłowska wutroba w swojim najhlubšchim žedženju je samšna wostała. Njejšy hižo něsčto wo tym shonił, kač je tamne słowo wothlósž w twojej wutrobje namačalo, njejšy hodžiny mēł, hdžež by sacžuwał: „Cžłowječ njeje žiwny wot khlēba sameho“, hodžiny staroscže, srudoby, styskoscže, hodžiny, hdžež swēdomnje w tebi so hibasche, hdžež bēsche wutroba w tebi wscha wutla a po wodawanju jachlesche? Móža tehdy swētawužiwanja a wjeŝela nam pomhacž? Ně, tehdy so pokasuje žadanje po nēcžim wyschšchim; my cžujemy sami na sebi, sčtož je Augustinuŝ, sławny wuczeč zyrkwje, wuprajił: „Nascha wutroba je njemērna w naš, doniž njewotpocžuje w Bosy“. Tehodla khwali našch Knješ sbóžnych, kiž so hlódni a lacžni po prawdosčži. Tehodla Boha nam psched woczy staja we wobrasu hospodarja, kotryž wulku hosćinu wuhotuje. Wulka je tuta wjeczeč, pschetož hosćina je sa wschitkich postajena a wschitke žedženja spočoji. Tuta wjeczeč, wo kotrejž je tudy rēcž, njeje jenož sakrament swjateho woltarja, hacž runjež tež k temu słuscha, ani jenož njebieska sbóžnosčž, hacž runjež je tež sobu wobsamčnjena, ale Bože kralestwo, kotrež njebieska a semju swobpschimuje se wschitkimi darami a kublami. W Božim kralestwje namačasch wschitko, sčtož

twoja duscha žada a trjeba: Khlěb žiwjenja, to je duchowna jědź Božeho słowa, wótru šól pokuty, ale tež sahojazny wolij Božeje hnady, troscht sa srudne dusche, pokoj sa njepokojne wutrobny, měr sa tyszne šwědomnja, wodawanje hrěchow a prawdosć psched Bohom, křoblosć k czerpjenju, móž k bědženju. W Božim kralestwje mašch Wótza, kiž cze lubuje, Šbóžnika, kiž je šwoju krej sa tebe pschelał, šwjateho Ducha, kiž na twojej wutrobje džěla.

Tutu počnosć darow je Bóh nam pschihotował psches šwojeho lubeho šyna, kotrehož je na šwět pošlał, so by pastyr a biskop našich duschow był. Jako Jěsuš wučzo a džiwny cžinjo psches šlubjenu kraj cžehnjesche, jako israelskemu ludej krašnosć Božeho kralestwa w předomanju na horje a w pschirunanjach wopišowasche, rělasche: „Bójcže, wschitko je hotowe“.

Hdyž běšche Jěsuš po dołonjanym wumožerškim štutku semju wopuščežil, je Bože pscheproschenje dale klincžalo s lěštotka do lěštotka. Tež dženska hišcže Bóh cze pscheproschuje. Njejšu kubla jeho šboža šo tež tebi pschezo šašo pošćizale wot dnja twojeje kšcženizy hač do tuteje hodžiny? Hdyž šwuki šwonow twoje wucho trječja a k Božej šlužbje wołaju, nješšyšich s nich Boži hlóš: „Bójcže, wschitko je hotowe?“ Njeklincži we wschittich wodženjach twojeho žiwjenja, w dnjach róžow, kaž w dnjach cžernjom do twojeje wutrobny napominanje twojeho šnjesa, pytacž Bože kralestwo a jeho prawdosć? Druhdy Bóh naš pscheproschuje s cžicha wabjo, kaž macž cžišche pschistupi k ložu šwojeho lubuška, so by jeho mile se spanja šbudžila; druhdy paš Bóh wóšje a móžnje napominajo a warnujo woła, taš kaž rošhněwany nau njepošlušneho šyna s hrěšneho spanja woła a budži. Twojemu Bohu je šwjata, křutna naležnosć, so by ty na jeho hlóš pošluchał a pschichoł; pschetož Bóh chže, so by wschittim ludžom pomhane bylo, a so bychu k pošnacžu prawdy pschischli. Tehodla njepšchestawa šwojemu hlóšej šaklincžecž dacž mlódy m a štarym, bohатыm a křudym. Jeho šmilna lubosć je, kotraž jeho k temu cžeri. Haj, Bože pscheproschenje, kaš pschecželniwe je!

II.

Kajke pať je cźlowjetow wotmolwjenje? Wjetscheho wjeřela Bohu cźinicź njemóžemy, hačž so na jeho pscheproschenje pschińdžemy; wjetscheje srudoby jemu njemóžemy pschihotowacź, hačž s tym, so jeho hlóř sazpiwamy. Njedyrbjeli wëricź, so by tajke wutrobne pscheproschenje nihtó njemohł wotpokasacź? A tola, pschiřłowo praji prawje: „Bóh strowi nëkotrehožkuli, kiž řo jemu njedźafuje“. Hdyž hewak řchtó, dyrbi dawat wřchitkich dobrych darow řhonicź, so je njedźaf řwëta mřda. Proscheni hořcžo bëchu s woprëdka pscheproschenje pschijeli, ale jako bë hodžina wjeczerje pschisřła, njechachu pschińcź. Woni řo samolwja. Ale to jim nicžo njepomha. Woni buchu wuřamkujeni, dokełž bëchu řo řami wuřamkli, dokełž wřchitke jich samolwjenja s tajkeje myřle wuřhadžachu, kotraž řemřte a cźelne řebi wuřche waži, hačž duchowne a njebjeste. Ĺim pobrachuje dobra wola. Spodžiwne je, řak wjele cźlowjet samóže, hdyž nëřhto prawje rad chze. Wřchelate cźežkoty a řadžëmki, kiž jeho prjódkwařcžu řo napschecžiwno řtajeja, wë pschewinncź. Ale na drugej stronje je runje řak řpodžiwne, řak pscheklepany je cźlowjet, cźežkoty cźinicź, hdyž řo jemu wëž njehodži, hdyž dyrbi wopor pschinjeřcź abo pschiřkluřchnojeř na řo wřacź, kotruž rad njecha dopjelnicź. „Ĺa njecham“, to rad runjewon njepraji, tehdla řo samolwja, to řëfa, wón pyta wurëcže, so by dopokasał, so njemóže. Řak hluboko řahanibjaze řu napsche samolwjenja psched Bohom, prawje řpóřnawamy, hdyž řo prařchamy: „Šhto dha Bóh wot nař chze?“ Ĺupi wón nam napschecžiwno s njewuřklyřchanyimi řadanjemi, řada řebi wot nař po řdacžu njemóžne wëžy, dyrbinu my řo wřdacź řwojeho powołanja, řwójbneho řboža atd.? Ĺë, wo řadny cźežki řpřchah řo njejedna, ale — haj wo cžo dha? — so řo pscheprořncź damy, so řo řydnjemy řa jeho blido a řo hořpodowacź damy. Pořylnicź a wofřchewicź, wobdaricź a wobohacźicź chze nař napsch řral a řnjeř. Bóh dama, a cźlowjet njecha. To je pschezo řařo řo wospjetowazy řónz. Bóh chze nař bohatty řcžinicź, ale cźlowjet řemřte řubla řebi wuřche waži a sazpiwa, řchtož Bóh jemu pořkicžuje.

W jednotliwym ƚu tajke samolwjenja a wurěcže jara wschelake. Jedyn praji: „Ja ƚym ƚebi polo kupił a mam won hicž, so bych jo wobhladał; ja cže proŝchu, samolw mje.“ Njemohl wón to runje tał derje tež poŝdžiŝcho cžinicž? Polo jemu njecžeŋje. Nichtó jeho njenuŝuje, runje dženŝa jo wobhladačž. So wiŝy na ŝemŝkim kuble, jeho dželi wot njebjeŝkeho kubla. Druhi praji: „Ja ƚym ƚebi pjecž pŝchahow wołow kupił, a ƚym na pucžu, so bych je ŝpytał; ja cže proŝchu, samolw mje“. Licžba jeho ŝkotu je roŝtła a ŝ tym jeho dželo w powołaŋju a wobŝhodže, a tehodla dyrbi po jeho mēnjenju wscho druhe wrócžo ŝtupicž. Hižo ƚo na pucž nastaji — niz ŝ Bohu, ale wot Boha prjecž. Tež dženŝniŝchi džen to pŝchezo ŝaŝo ŝa samolwjenje ƚluži: ŝhwile nimam. Tŝecži je hiŝcže krotŝchi: „Ja ƚym ƚo woženik, a tehodla ja pŝchińcž njemóžu“. Kaž njebudžiiche młoda žona ƚobu pŝchińcž mohła? Šwiate mandželŝtwo njeje jenož ŝwonkowne ŝjednocženŝtwo, ale Bóh ruku žony a muža hromadu položi, so byŝtaj hromadže do njebjeŝ pucžowałoj. Šso woženicž njeje, kaž ƚo ƚamo roŝumi, hrěch; ale to je hrěch, hdyž muž žonu bóle lubuje abo ƚo jeje bóle boji dnyžli Boha, a nawopał. Kał wjele ƚo hižo do wobŝamkŋjenja ƚwjateho mandželŝtwo hrěŝchi! Ša wschēmi móžnymi ŝwonkownymi wēžami ƚo praŝcheja, ale niz ŝa tym, hacž wobaj tež Jeŝuŝa lubo mataj. Tehodla je tež tał wjele njeŝbožownych mandželŝtwow a mēŝto teho, so byŝtaj mandželŝkaj jedyn druhemu pomhalałoj do njebjeŝ pŝchińcž, ƚebi ŝadžewataj. Haj ƚamo to ƚo ŝtanje, so muž žonu ƚwari abo wuŝmēŝchuje, hdyž chže ŝemŝchi hicž, a žona njeroŝumi, ŝ cžichim waŝchŋjom a dobroproŝchenjom muža ŝ Božej pomozu ŝ lēpŝchemu poŝnacžu pŝchinjeŝcž.

Jenož tŝi samolwjenja ƚu, kotrež naŝch ŝnjeŝ w naŝchim ŝcženju naŝpomni, ale wēŝcže ƚu druŝy hiŝcže druhe wurěcže mēli. Šchto cžlowjeł wscho ƚebi njewumyŝli, so by ƚo samolwił! Na pŝchiklad: Bóh je nam w bibliji drohi poklad dał a dawa nam žórlo ƚo žórlicž, ŝ kotrehož móžemy pŝchezo ŝaŝo ƚo napicž cžiŝteje wody žiwjenja. Ale woni ƚo samolwjeja: „Ja mam hižo tał na doŝcž cžitacž,

w bibliji je tež wschelaſe njeſroſymliwe; ja cze proſchu, ſamolw mje". Abo: Bóh je nam w modlitwje dał do- wolnoſcź, ſ nim rěcźecź, jemu wſchitko prajicź, ſchtož na wutrobje mamy, a wot njeho pſchezo nowu móž cźahnycź. Ale: „Ja mam taſ wjele cźinicź, ja dyrbjju ſwój czaſ wu- tupicź, ja ſym wječor taſ ſpróznj, ſo na modlitwu ſebi njemyſlu; ja cze proſchu, ſamolw mje.“ Abo: Bóh dawa nam w Božej ſlužbje ſkladnoſcź, naſche nabožinſke póſnacze pſchiſporjecź, ſ nowa khrobkoſcź ſa bėdženja žiwjenja, ſ nowa troſcht ſa hodžiny ſrudoby a ſtyſknoſcze doſtač a ſo ſ druhimi ſ njemu poſbėhnycź — ale: „Bucź je daloki abo wjedro je hroſne abo duchowny njeje pſchezo ſpoſojazy — ja cze proſchu, ſamolw mje.“ Taſ dyrbi Bóh pſchezo wróczo ſtač je ſwójimi darami. Pſchetož to njechamy ſabycź, ſo Boža ſlužba njeje ſlužba, kotruž my Bohu cźinimy, ale kotruž wón nam wopokaſuje. Wón je bohaty tež bjeſ naſ, wón ma wſchitko, tež hdyž ſmy my jemu njeſwėrni. Ale my ſmy khudži bjeſ njeho. Bjeſ Boha pobrachuje nam najlėpſche w žiwjenju a wumrjeczu: troſcht, wodawanje hrėchow, mėr w ſwėdomnju, nadžija wėcžneho žiwjenja. Kaſ wjele paſ je tych, kiž ſemſkemu wobſedženſtwu, powoľanju, wobkhodej, ſwójbnym wobſtejnoſcžam ſo wotdžeržecź dadža, na ſbože ſwojeje duſche myſlicź a ſ Bohom do wuſteho ſjednocženſtwa žiwjenja ſtupicź!

Wėſcze mamy tež wschelaſe nadawki w ſemſkim powo- ľanju, a Bóh chze ſwėrnych ſaſtojniſkow a džėlacžerjow, kotſiž ſwėru a pilnje na ſwójim mėſtnje ſteja. Ale pſchi ſemſkim njeſmėmy na ſwoje njebjeske powoľanje ſabycź. Dokelž je wſcho ſemſke Boži dar, njeje prawje, hdyž dar nam wyſche ſteji, hač daricžel a jeho dobra a hnadna wola. Njeroſom je, ſachodne wyſche hač njeſachodne ſtajecź a pſchitwarť wyſche ſebi wažicź hač ſwjatnižu. Njeroſom je, hdyž cžlowjeſ ſe wſchėmi móžnymi wurėcžemi pſchińdže, kaž: „Ja drje rad bych, ale ja pſchi najlėpſchej woli njemóžu“, a ſ kotrychž tola ſynť kłincži: „Ja njecham.“ Je temu tež pola tebje taſ, hdyž ſy pſcheproſcheny ſ Božej ſlužbje, ſ Božemu wotkaſanju, ke ſcheſcžijanski ſhromadžisnam? Tež tajzy

drje ƚu, kiž móža s wažnymi pschicžinami wotdžerženi bycž, kaž cži, kiž ƚu na cžežkim ƚhoroložu, abo cži, kiž maja tež njedželski džen ƚwojeho powołanja hladacž. Ale je jim tehodla móžnota wsata, na Boži hlóš kedžbowacž? Nimamy njedželske ƚopjeno a natwarjowaze ƚnihi? Čžitajcže pať tež pilnje w ƚwojej bibliji, a žohnowanje smějeczje s teho. A tež sa tych, kiž ƚu ƚwojeje ƚlužby dla sadžewani, Božu ƚlužbu wopytacž, pschińdu tola ƚwobodne njedžele, hdžež maju ƚhwie došč, na Božej ƚlužbje džělbracž. Nječ tola ƚóždy wopomni, sčto ƚo ƚ jeho měrje hodži, a wothlada wot njewěrnych, njerosomnych a njekničomnych wurēcžow!

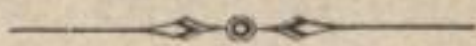
Jaťo wotrocžť ƚo wróćiwšchi ƚwojemu ƚnjesej rošprawu poda, hospodať ƚo rošněwa. S polnym prawom. Hdžež hrěch, tam ƚhoštanje; hdžež štwjerdnjena sašakła wutroba, tam ƚudženje. Tak je ƚudženje pschischło na njedžakowny a sašakly israelski lud, ƚotryž běsche Bóh psches ƚwojeho ƚyna a potom psches japosčtołow tak wutrobnje pscheproščycž dať, ƚotryž pať njebě poščuchacž chžyl. Tehodla je Bože ƚralestwo na póhanow pscheschło, na ƚotrychž běchu Židža se sazpicžom hladali. Hospodať w pschirunanju dawa ƚwojemu wotrocžkej pschifašnju, won hicž na měschcžanške hašy a na torhošcžza, na drohi a ƚ płotom, a pschiwjescž ƚhudnych a bėdnych a ƚhromych a ƚlepych. A nětko pschińdu tucži spróžni a wobcžeženi, kiž wutrobne žedženje po wofschewjenju we wutrobje nosča, se wschittich štronow a s wješkelošcžu pscheprošchenje dobrocžiwoho hospodarja pschijimuja. Kať s tobu šteji? Čhzešch ty na drošy abo pschi płocže wostacž, hdžyž dyrbjal a mohł nuts sańcž ƚ ƚwjedženškej hoščinje? Čhzešch ƚo haťle nusowacž dacž, hdžež dyrbjal jaťo duchownje ƚhudy rad a wješkely pschińcž? Čhzešch ƚo njeměrej ƚwěta tam a ƚem mjetacž dacž, hdžež mohł w towarštwje se ƚwojim Bohom a Šbóžnikom měr a poťoj pytacž a namaťacž sa ƚwoju dušchu? Ně, bliže, mój Božo, ƚ tebi — dyrbi tež pola tebjje rěľacž, doniž sa tebjje hodžinka njepschińdže, hdžež budžesch s nim šjednocženy we wěcžnym šbóžnym wješelu. Wjedž ƚwoje žiwjenje s Bohom a se ƚwojim Šbóžnikom! Potom njebudžesch pod

Božim budženjom stacź, kaž sazpiwarjo pscheproschenja w pschirunanju, ale pod Božim hnadnym sľubjenjom: tež sa tebje je hišcže rum. Rum je hišcže pschi Božej wutrobje, rum je na Jesuřowymaj rukomaj, kiž stej řylnej dořcź, rjecźařy hrěchow rořlamacź, řranjenje řwědomnja řahojicź, řrudženych trořchtowacź, řhubjene cźłowřke dźecźi řbořowne řcźinicź. Rum je w njebjeskich wobudlenjach, kotrež je Jesuř sa nař pschihotował, sa wřchittich, kiž do njeho wěrja, wot njeho wřcheho řbořa řo nadźijeja a w jeho lubořcźi wosta- waju. Dw, njedajmy hľořej nascheho Řnjesa podarmo na nař wuńcź, njedajmy hodźinam hnady nimo hicź! Sľyřch- my Boži hľoř: „Bójcže, wřchitko je hotowe; a je hišcže rum tudy!“

Prjecź ř tobu, řwětna krařnoscź, ja ř tobu njerodźu,
Ja pytam Bójřku jařnoscź, řo ř njeju wobrocźu;
Řo Jesuřu ja hladam, ř nim dobre bydlicź je,
Ja wutrobnje řoh' řadam, ř nim řo mi derje dže.
Mój Jesu, moja krařnoscź, pój, wjedź mje řa řobu!
Bój, mojej' duřche jařnoscź, ja ř tobu lubje du;
A daj mi ř lutej hnady, řo bych byl, hďžež ty řy,
Wotwobrocź wřchitke padu, dha řym ja bohaty.“

Řamjeń.

(Spěwarřke 287, 6. 7.)

3. njedźela po šwjatej Trojizy.

Ja chzu to šhubjene sašo pytač a to sabłudžene sašo pschiwjesč a to franjene wobaleč, to błabe pošylnič, praji tón Knješ (Čzech. 34, 16). Hamjeń.

Lut. 15, 1—10.

Pšhibližowachu šo pak k njemu wschelzy zlonizy a hrěsch-
nizy, so bnych jeho pošluchali. A czi farisejszy a pišmatwuczeni
mórcžachu a džachu: Tón bjerje hrěschnikow horje a jě s nimi.
Wón pak prajesche jim to pschirunanje a džesche: Kotry cžlowjel
je mješ wami, kiž ma sto wowzow, a hdyž wón jenu wot nich
šhubi, so by wón te džewjecz a džewjeczdžezacž njewostajit w pu-
sežinje a njeschol ja tej šhubjenej tak dolho, hacž by ju namakal?
A hdyž ju namakal je, položi wón ju na šwojej ramjeni s wje-
šeloszczu. A hdyž dom pschińdže, šawola wón šwojich pscheczelow
a šužodow a rjeknje k nim: Wješeleče šo so mnu; pschetož ja šym
šwoju wowzu namakal, kotraž šhubjena běsche. Ja praju wam,
so runje tak wješeloszcz budže w njebjezach na jonym hrěschniku,
kiž pokutu cžini, psched džewjecz a džewjeczdžezacž prawymi, kotřiž
pokuty njepotrjebaju. Albo kotra žónska je, kiž džezacž kroschow
ma, hdyž wona jedyna šhubi, so by šwězku njesašwězila a khezju
njemjetka a šwěru njepytala, hacž wona jón namakala? A hdyž
jón namakala je, šawola wona šwoje pscheczelnizy a šužod-
nizy a rjeknje: Wješeleče šo so mnu; pschetož ja šym šwój krosch
namakala, kotryž běch šhubila. Runje tak, praju wam, budže wje-
šeloszcz psched Božimi jandželemi na jonym hrěschniku, kiž pokutu
cžini. Hamjeń.

Njewěmy, kaji je napohlad nascheho Šbóžnika był,
nimamy žaneho wobrasa wo nim s cžaka jeho semskeho
žiwjenja. Najšlawnišchi molerjo wschitkich cžazow šu drje

spytali, jeho wobliczo a postawu wobrasowacź, ƚu tež wo-
prawdže lubosne a kraŝne wobrašy wo nim sƚotowali: ale
wšchitke tola jenož wo snamjenja, fajki ƚu ƚebi Rnješowy
wobraš myšlili a pschedstajeli, niz fajki je był. A tola
mamy s praštarnych tschesczijanskich czašow wobraš, kotryž
nam niz wobliczo našeho Šbóžnika, ale jeho skutkowanie
pschedstaja. W štałobach, na kotrychž město Rom leži, ƚu
daloke podsemške křódby. W nich tschesczijenjo w czašach
pschesczěhanjow wukhowanje pytaču, w nich tež ƚwojich
semrjetnych křowachu. Na scženach tutych křódbow druhdy
wobraš pastyrja nadeńdžesch, kiž namakanu wowczicźku na
ramjenjomaj nješe. To bě krótkke wusnacze tamnych tsche-
sczijanow k ƚwojemu Rnješej, džakne ƚwědczenje wo tym,
šchtož bě na jich duschi cžinił, stawisna jich zřěneho žiwjenja.
Wón bě jich jako šhubjenych pytał, namakał, domoj donješł.

Njejšmy my to tež nashonili? Haj, cžłowški ƚyn
je pschischoł, so by pytał a šbóžne cžinił, šchtož
šhubjene je!

Rospominajmy ƚebi:

1. Šhubjeny — fajka to šrudoba!
2. Pytany — fajki to troscht!
3. Namakany — fajke to wješele!

Ty mojej' dusche pastyr' ƚy
A moja strowa pastwa,
Šy k stadlu pschinješł wješeły
Mje njepuschčenoh' s jastwa.
Wšmi twoju wowzku na kědžbu,
So žana móz a lešnoscz ju
Wot stadla njesawjedže. Hamjeń.

I.

Šhubjeny — fajka to šrudoba! Šhubjeny je
kóždy, kotryž Šbóžnika nima. Wón ƚo wowzy runa, kotraž
je ƚo wot pastyrja a stadla wotdžělila a nětko ƚebi dale
njewě pomhacź; wona pschezo dale do puschiny bludži, mješ
cžernjemi wišajo wostanje a škóncžnje šawutli abo wot

džiwich swěrjadow ƚo roštorha. Wón je kaž krosch, kotryž je s móschnje wupadnył, pschezo hłubje do blóta wjasnył a ƚam s njeho wuńcz njemóže.

Na wschelakore waschnje móže ƚo człowjeł shubicž. Wowza je ƚo se ƚwojej winu sabłudžila, krosch je ƚo s winu druhich shubił. Tak je tež s człowjełom. Někotryžkuli w džěczazyh lětach pod dobrym kšchesczianskim wukubłanjom stejesche, bu domach k dobrym poczynkam dzeržany, w schuli we wschěm dobrym rošwucžowanju, wot modlitwow pobožneju staršchěju noscheny, k modlitwje a k Božemu ƚłowu a domu wodženy. W tutej džěczazej pobožnosći bě wón sbožowny. Ale po něczim drugi duch do jeho wutroby sacžahny. Stajne napominanje a wabjenje k dobremu bu jemu wohidne, wón njechasche pschezo pod dohladowanjom a wobkědžbowanjom stejecž, ale chzynsche tež raš ƚwoju ƚwobodu wužiwacz a ƚwoje pucže ƚam wolicž. Duž ƚo najpriódzy snutškownje a skónčnje ƚnano tež swonkownje wot ƚwojich dotalnych wodžerjow wotdžěli a pschezo hłubje do hrěcha, njewěry a haniby sapadny; kaž hłubočo, to Bóh w njebjěšach wě, a někotražkuli srudna nanowa a macžerna wutroba to tež wě.

Ale tež se sawinowanjom a s njerodu druhich móže ƚo człowjeł shubicž. Hdyž je džěczó drje kšchězene a w schuli kšchesczianske rošwucžowanje dostawa, ale w domje žadny dobry jandžel njeknježi, ale sli duchojó, swada, roškora, sakliwanje, njesprawnosć, ƚwětna myšl, wušměschowanje Božeho ƚłowa, zyrkwje, wěry: njeje tam dom na tym wina, je-li so krosch ƚe shubi? Albo hdyž nawopał w domje ƚo wěra a kšchesczianske waschnje haji, ale w schuli duch knježi, kotryž kšchescziansku wěru a pobožne waschnje sjawnje abo potajnje podmlěwa: njeje schula sawinowala, hdyž džěczó ƚwoju wěru a ƚwojeho Sbožnika shubi? Albo hdyž w někajkej džěłatni lohka, bjesbóžna myšl knježi a czi, kotsiž mješ džěłaczerjemi ƚłowo wjedu a jako wjednizy ƚwojich towaršchow wustupuja, stajnje to wušměschuja a hanja, schtož je nam najšwjeczišche, a młodženž abo młoda holza, kotrajž mataj tam ƚwoje džěło, ƚo po něczim sajědojczitaj

a wěru a pobožnu myšl shubitaj: njejšu tu drusy s pschi-
cžinu byli, so staj šo ja Jesuša a jeho kralestwo shubiłoj?
Kelto duschow njeje šo na tajke waschnje shubiło!

Alle tež sšhodženki sabkudženja a sšubjenja šu wsche-
lafore. Sšubjena wotwza sacžutwa, so je sšubjena; wona
móže, wopušcžena a w strasche sawutlenja, hišcže šwojej
wocži posbėhnycž a ja pastyrjom wołacž. Sšubjeny krosch
w kucže a blócže ležo ani njewě, so je sšubjeny, nima
žadanja po pomozy a wumozenju. Tak tež někotremužkuli
w jeho šdalenoscži wot Boha, w jeho lohkomyšlnoscži a
njewěrje derje njeje, runjež šnano tak cžini, kaž by njechał
s Bohom a s wěcžnymi kubkami nicžo wjazy cžinicž mēcž.
Jeho duscha je džě ja wěcžnosč stworjena, a w nej je
hluboke žadanje po žiwym Bosy. Tajki sšubjeny šnano
šjawnje wěrjaznych a pobožnych wušmėšchuje, ale pschi šebi
tola myšli: Ach, so bych něšcto wot jich měra a počoja
měl! Někotryžkuli njewěrjazy w šwědomnju žahadło nošy,
kotrež jeho kuša; wón drje wudawa, so je wješely a šbo-
žowny, ale jeho wutroba nicžo wo tym njesacžutwa; wón
šebi a druhim powjeda, so hrosy psched Bohom, šmjercžu,
wěcžnosčžu, šudom nima, ale potajneje bojosčže tola njemóže
wotbycž; wón cžini, kaž by pschešwědcženy šapřewať Boha
wjeršchneho był, a tola njemóže dozpicž, so by potajneho
wobškoržerja we wutrobje zyle podtkócžik. Drusy pať šamo
to dofonjeja, a jim to njeje njespodobne. Woni hanja a
lestruja a šu pschi tym zyle měrni; jich šwědomnje jich
njekuša, hrosa psched wěcžnosčžu jim žaneje cžěžkoty njecžini;
lěto wot lěta šo próch semje a njerjad hrěcha pschezo tolišcho
na jich duschu lěha, doniž njeje wotemrjela, morwa. O kajta
je to šrudoba! Njeje tu žaneje pomozy? Džak budž Bohu,
jeje mamy.

II.

Šdžesč je šo hrěch móžny scžinił, tam je hnada hišcže
móžnišcha. Šdyž budžecže mje s zylej šwojej wutrobu
pytacž, dha chzu šo wam dacž namaľacž, praji šnješ psches
profetu Jeremiaša. Šizom to je troschtne šlubjenje: Ščtóż

Knjesa, jeho wěrnoscź, prawdoscź, huadu a měr se sprawnej wutrobu pyta, tón njetrjeba podarmo pytać, temu wón njecha swoje wobliczo potajicź, swoju rufu wotcžahnyć. Ale wjele wjazy je tola to, sčtož won tu w naschim lubosnym sczenju sľubi. Wón dawa so namakacź niz jenož, hdžež jeho pytaja, ně, wón sam pyta, doniž naš njenamaka. Dobry pastyr sa sľubjenej wowzu do puscžiny dže a ju pyta, starobliwa žónska swěcžku sa swěcži, thěžu mjecže a ju pyta, starobliwa žónska swěcžku sa swěcži, thěžu mjecže a swěru swój sľubjeny krosch pyta. Hlaj, tu widžisch njeskónčnu luboscź swojeho Boha, kiž njecha, so by hrěschnik wumrjel, ale so by so wobrocžik a živy był, njewustawaze smilenje swojeho Sbožnika, kotryž je pschischol, so by pytal a sbóžne cžinik, sčtož je sľubjene.

Tón běrje hrěschnikow horje a jě s nimi, tak farisejszy a pišmawucženi mórczo Jesuše wumjetuja. My so teho wješelimy. Kak móžetai swjaty a hrěschnik hromadu pschińcž? Jenož s pomozu luboscže, kotraž je najšylnišcha mješ wschittimi mozami w njebjěšach a na semi. Luboscź je Jesuša do nascheho cžěla, nascheje nusy, nascheje smjercže honika, a po tym, so bu nasch bratr a je sebi naš we krawnym prózowanju dobył, njecha nikoho sľubjeneho widžecź. My njechamy s kóždym wobkhadžecź, dokelž nam tón abo tamón nascheho wobkħoda hódny doscź njeje. Jesuš tak njecžini. Wón nikoho swojeho runjecža njenamaka, tuž njecžistych, sľubjonych, hrěschnikow pyta, a to s njewustawazej prózu a luboscžu, dokelž so jemu lubi a drošy a jeho smilenja potriebaja. Žónska thěžu sa jenym kroschom pschepyta. Sčtož je sľubika, je wschať jenož krosch, niz sľotak; ale wona ma jenož džešacź kroschow, sľubjeny je džešaty džel jeje samoženja, duž jeho njemóže parowacź. Tež pastyr ma hišcže džewjecź a džewjecždžešacź wowzow na pastwje; ale runje tule jenu sľubjenu wón se swojej zylej starobliwoscžu a luboscžu wobjima, wona by hewaf dyrbjala kónž wsacź.

A kak wón pyta? Tu jenož někotre pschikľady! Ty by se swojej žonu we wschědnej swadže a roškorje živy,

ſo na nju hněwaſch, ſy wobužny a druhdy zylicžki džen žaneho ſłowcžka ſ njej njerěcžiſch. Njunje ſy ſaſo tajku roſtoru ſ njej měl. Hlaj, tam twoje dźěcžo w kucžiku ſedžo wótſje hrónčžo ſebi wutnje: Na tym budže kóždy poſnacž, ſo wy moji póſli ſcže, hdyž luboſcž mješ ſobu macže. Tuto ſłowo cži kaž kłóſ pſcheſ wutrobu dže. Słyſchiſch, ſo Jeſuſ cže pyta? Abó ty w kórcžmje ſedžiſch, pijeſch a hrajeſch a ſy wjeſeleje myſle; hlaj tam kaſchcž k rowej nimo njeſu. Njutne myſle cže ſapſchimnu. Njeponjeſu junu tež twoje cželo w kaſchcžu k rowej, hdže budže paſ tehdy twoja duſcha? Wot ſtróželow pſchewſaty domoj khwataſch; ſacžujeſch, ſo Jeſuſ cže pyta? Abó ty dđeržiſch mało do Božeho ſłowa, myſliſch jenož na ſachodne wězy, na pjenjeſy, kaſ mohł ſo wobohacžicž; hlaj, tu póſelniſ k tebi ſaſtupi a cži rjane předaſſke abo modleſſke knihi poſkicža. Hižom ſy ſo roſſudžik, jeho wotpokaſacž, ale wón je cži ſ taſ pſchecželnymi ſłowami porucža, ſo tola knihu do ruki woſmjeſch a do njeje pohladnjeſch. A hlaj, tu twoje wócžło na jenym ſłowje wiſajó woſtanje, kotrež ſo ſe ſpodžiwnej mozu twojeje wutroby jima. Ty knihu kupiſch, w njej cžitaſch, a to bu ſapocžatſ wobrocženja a wobno- wjenja twojeho zykeho žiwjenja. Njeje Jeſuſ cže pytał? Wón ma wſchaſ tyſazore ſrědki, ke kthroblej a bojaſnej cžłowjeſkej wutrobje ſo bližicž a ſe wſchelati mi podeńdže- njemi w žiwjenju a woſebje ſe ſwojim ſłowom ſaſpanzow ſbudžicž. Njejſy ſam ſhonik, kaſ je ſwój porſt tež na twoju duſchu połožił? To je naſch troſcht, Jeſuſ, naj- ſwěrnikiſchi paſtyr, wſchitkiſch, kiž ſu ſhubjeni a ſabłudženi, pyta.

III.

A džaſ budž Bohu, wón tež taſ někotreho namaka. Najke je to wjeſele! Sžmy druhdy ſlyſcheli abo cžitali, ſo je ſyn, kiž bě jaſo wojak ſobu do wójny cžahnył, ſo tam ſhubik. Wón bu ſnano jaſy do dalokeje zuſoby wot- wjedženy; wón bě ſpytał, powjeſcže wo ſebi domoj ſlacž, ale žana jeho domjazyh njeje dozpiła. Tym běſche wón ſkónčnje ſhubjeny, morwy. Hdýž tón nětko njenadžizy

strowy do domu sastupi, kajke je to wješele! Man a maczeć jeho s radoscju, byli dźakneho sboža wlaakajo, wobjimataj; pschuwusni, pscheczeljo, kamo zusy so wješela. Hdyž je duscha, kotraž bě so shubila, iako namakana, njedyrbjalo potom tež wješele bycz? Najwjetsche a najhlubsche ma Anješ. Wón je ju s boloscju pytał, wona je wot njeho nětko dobyta. Jemu je radosc, hdyž kebi wot njeho kubla wěczneho žiwjenja wudželicz dawa. A s nim sobu wyskaju jandželjo, tuczi potajni šwědkojo nascheho wumožjenja. Woni wyskachu, jako bu šwět stworjeny, a jako, so nasch Šbóžnik narodži; woni pschezo hiščeže wyskaju, hdyž je duscha se šmjercze k žiwjenju pschischła. A tež na semu bu tajzy, kiž so wješela, hdyž shtó cžrjodu hrěšnikow wopuščežiwšchi sapocžina s tymi kłodžicž, kotrychž je něhdy sazpiwał, so byla tych so pschisporja, kiž chzedža s zylej wutrobu Bohu šlužicž. A namakany šam? S radoscju šmē nětko spēwacz:

Ja wot cžerta běch jaty,
Ty šy mje wufupił;
Ja do hańby běch daty,
Ty šy mje wucžiscžil,
Mje wobohacžisch jara,
So wjazy njetriebam;
Shto je, kiž mje tu stara?
Doscž mam, hdyž tebje mam.

Zuby kšhesčijano, njebě tež ty něhdy shubjeny? Twój Anješ je tež tebje pytał, šy so dał namakacz? Je so to štało, duž budž to twój džak, so šam tež do šlužby šmilnosče sastupisch a pomhasch, shubjenych pytač. „Šbóžni šu cži šmilni; pschetož woni budža šmilnoscz dostacz.“ Šamjen.

Text 4. njedźela^e po šwjatej Trojizy. *steji*

ščenju smj. **Luf. 6, 36—42.**

Zehodla budźeže šmilni, jako tež wasch Wóczez šmilny je. Nješbudźeže, dha tež wy njebudźeče šudzeni. Njesatamaječe, dha tež wy njebudźeče šatamani. Wodaječe, dha wam budže wodate. Dawaječe, dha wam budže date. Dobra, natłóčžena, natschažena a šopata měra budže wam do wascheho kłina data; pšchetož runje š tej měru, š kotrejž wy měricže, budže wam šažo měrxene. Wón pał prajesche jim jene pšchirunanje: Móže tež šlepy šlepemu pucž pošafacž? Njebudžetaj wonaj wobaj do jamy panucž? Wučžomnik njeje pšches šwojeho mišchtra; hdyž wučžomnik je jako jeho mišchtr, dha je wón dōšchol. Šchto pał widžišch tšchěšku we šwojeho bratra wołu, a hrjadu ty w šwojim wołu njeptynjesh? Albo kał móžesh rjeknucž k šwojemu bratrej: Bratije, njech tebi tu tšchěšku š twojeho woła wučžahnu; a ty šam njewidžišch teje hrjadu w šwojim wołu? Ty hejchlerjo, wučžehń přjedny tu hrjadu se šwojeho woła a dohladaš šo potom, šo by tu tšchěšku se šwojeho bratra woła wučžahnuł. Šamjeń.

Luby tšchescžijano, kiž ty njedželsti džen se šwojej wošadu w Božim domje / a wšchědny džen domach se šwojimi luby mi šwój nutrny Wótčženasch spēwasch, šy ty šebi hižo rošpominał, kaiki mudry porjad w proštwach a myšlach Knjesoweje modlitwy namafsch? Šchtož, naš mjenujzy Ješuš dženša wucži wo šmilnošči, wo wodacžu, wo dawanju, wo šlepymaj w jamje, wo mišchtrje a wučžobniku, wo hrjedže a tšchěšy we wołu, to móžemy jara derje k wułożenju šwjateho Wótčženascha trjebacž, a to tšecžeje a pjateje proštwy. Tutej stej se šwojej šužodžinu, š proštwu wo wšchědny khlěb, šrjedžišchcžo modlitwy, a we woběmaj šo jene „kaž“ abo „jako“ namafa. Njebješa šo se šemju pšchirunaja: kaž na njebju, tał dyrbi Boža wola šo na šemi štačž. Bóh šo

ſ cźlowjeſtom abo cźlowjeſt ſ Bohom pſchiruna: Bóh wodawa, jako my wodawamy.

Luther je ſwiſzowanie ſchtwórtaje próſtwy ſ tſeczej a pjatej we woczomaj mět, wón je ſtwěrných ſuſodow ſobu k wſchědnemu khlěbej licził. Sdyž mjenujzy ſuſodža Božu wolu cźinja po tſeczej próſtwje a ſebi mjeſ ſobu woda- waja po pjatej próſtwje, móža woni ſwój Boži khlěb w měrje jěſcž, wón jim lěpje ſłodži, a woni jón tež kóždy cžaſ ſmėja, ſa ſebje a ſa ſwojich domjazych.

ſať tutej dwě do njebieſ a na Božu huadnu wolu hladazej próſtwje naſch wſchědny khlěb mohł rjež wob- dawatej a ſchitujetej.

Bóh je ſmilny, wón wſcho dawa; wón móže ſudžicž, ale wón radſcho wodawa; wón wſchitko widži, wſchěch prawje wodži, wón chze wſchěch ſ jamy wukhowacž, chze hojicž a wumóz. W Jeſuſu je tale jeho ſmilnoſcž ſjewjena. Jeſuſ njebieſa a njebieſte ſtutki a waſchnja a bójſte ſmi- lenje na ſwět pſchinjeſe. „Budžcže ſmilni, jako tež waſch Wócžez ſmilny je,“ tať wón napomina.

Wón tu njerěcži powſchitkownje wo ſmilenju a niž wo pomozy w cźělných nuſach, ale wo ſmilnoſcži w hrěſchných nuſach, w kotrychž wſchitzy ſteja, my ſami kaž wſchitzy druſy. My ſmy ſlepi a njemóžemy ſudžicž. My ſmy njedofo- njeni a nimamy prawa k ſudženju. My ſmy ſebicžiwi a dyrbimy wopať ſudžicž. Sſlepoſcž, njedokonjanoſcž a ſebi- cžiwocž, to ſu tſi brachi, kotrež naſ zyle njekhmaných a njewužitnych k ſudženju cźinja. W tſjoch pſchirunanjach — wo ſlepymaj w jamje, wo miſchtrje a wuczobniku a wo bratromaj — Jeſuſ naſ na to pokaſuje. ſedžbujmy nutrnje na wſcho! To je wažna, miſchtrſka wuczba. Džijmy do ſo! Roſpomńmy ſebi:

Bóh móže ſudžicž, ale jako ſmilny Wócžez wón wodawa! A ty chzeſch njeſmilnje ſudžicž, hačž runjeſch ſudžicž njemóžeſch, ty wbohi ſlepy, njedokonjany a ſebicžiwy?

Wſchehomóžny Božo, ſmilny Wótcže, pomhaj nam k poſnacžu naſcheje duchowneje nuſy. Roſſwěcž naſ ſe

ŕłowom ŕwojeho lubeho Ssyna, so ŕwoju njeŕhmanoŕcŕ
ŕ budŕzeniu wiŕŕimy a ŕmilnje ŕudŕimy, hŕŕeŕŕuli brachi
ŕobucŕlowjeŕow wohladamy. ŕomhaj nam wuńcŕ jaŕtwu
naŕchich hrŕchow! Hamjeń.

I.

Lubi poŕŕlucharjo! W liŕcŕe na Hebrejskich¹ Knjesowu
japofchtoł wo mŕŕznej Jeŕuŕowej wucŕbje takle piŕche: „Wŕn
njeŕe wŕchitke wŕzy ŕe ŕwojim mŕŕznym ŕłowom.“ Dŕenŕa
nam naŕch Knjes nŕŕchto jara waŕneho njeŕe: ŕmilne
budŕenje. To je hłowne wopofaŕmo luboŕcŕe, w ŕotrejŕ
wŕrne ŕŕheŕcŕizianŕtwo wobŕteji. Tele jeho jadriwe pŕŕi-
runanja nam praja: Ty chŕeŕch ŕurowje ŕudŕicŕ, hŕnyŕ tola
ŕ zyła njemŕŕeŕch ŕudŕicŕ, dokelŕ ŕy ŕlepy, njedokŕnjany a
ŕebicŕimy? Eŕam ŕy na Boŕu ŕmilnoŕcŕ poŕaŕany, haj
teŕ na ŕmilnoŕcŕ ŕobucŕlowjeŕow. Maŕch-li dobre duchowne
wucho, dyrbiŕch ŕwjatu mŕŕ Jeŕuŕowego ŕłowa hłuboŕo
ŕacŕuwacŕ: njeŕudŕ, njeŕatamaj, ale wodaj!

To naŕ boli, hŕnyŕ ŕlyŕchimy, ŕo ŕmy ŕlepi, hŕnyŕ tola
wŕchitŕy tak rjenje wiŕŕimy. Ale nŕŕotra waŕna wucŕba
dyrbi cŕlowjeŕa bolicŕ. Hewaŕ lŕkarjei pŕŕińcŕ njedawa ani
wo lŕkaŕŕtwo njerodŕi. Hlaj, Jeŕuŕ nochŕe ŕudŕicŕ, ale
hojicŕ, a jeho ŕłowo, hacŕ runjeŕ rani, je hiŕo lŕkaŕŕtwo.

Njech w rŕcŕi tŕoje ŕjewi ŕo,
Sŕwŕza, mjecŕ a lŕkaŕŕtwo!

Woprawdŕe, te tŕi ŕrŕdki ŕu w Jeŕuŕowej wucŕbje.
Wŕn cŕi do wutrobny ŕwŕcŕi, wŕn twoju hordocŕ ponizuje,
wŕn twoje rany hoji. Ty dyrbiŕch ŕam ŕo praŕhecŕ, hacŕ
na waŕchnju ŕwojeho ŕobucŕlowjeŕa wŕchitko tak jaŕnje a
wŕŕcŕe wiŕŕiŕch, ŕo wŕŕch, kaŕ maŕch ŕudŕicŕ? Hlaj, ty hacŕ
do wutrobny nuts hladacŕ njemŕŕeŕch. /Ty maŕch towaŕŕcha,
ŕotryŕ wjele njepraji, a na ŕotrehoŕ woblicŕu jara mało
pŕŕhecŕelneho ŕmjecŕa wohladaŕch. Njehań, njeŕudŕ jeho!
Hŕnyŕ ŕo ŕ luboŕcŕu wobhoniŕch, kaŕ ŕo ŕ nim ma, ŕnadŕ cŕi
praja: Wŕn je jaŕo dŕŕcŕo wjele ŕhory byl, wŕn ma ŕo
jara cŕeŕŕo, jeho mandŕelŕka njeje duŕchna ŕ nim. Sŕchto
mŕŕe wŕŕcho cŕlowjeŕej wjeŕełocŕ podrywacŕ! Ty mało

wěsch. Ty wscho njewidziš. A by-li ty zyle žiwjenje
šwojeho towaršcha snaž, skóncznje móže tola hiščeže něšto
na sjawne pschińcž, so rjeknjesch: „Hdy budžech to přjedy
wjedzał, budžech duschnišchi s nim byl“. Potajkim pschi
šwojej šleposczi šy jeho šudžil a šatamał/a šy jemu s pucža-
šchoł/a šy jeho czmowe waschnje šobu šawinował a jo
hiščeže šhórschil.

Něhdžežkuli běšche šo pschi twarjenju wješneho pucža,
hdžež mějachu wschitzy wješni šobu džělacž, na w měsčje
šlužazu holzu něšto prajilo. Šejny nan wo tym šly-
šesche, niz wscho, ale tola došč. so jeho jara bolesche, a
wón domach šwojej mandželskej šjewi, šchtož bě šlyšchał. Ta
šo hnydom psches měru rošhnewa: „To šebi njedamy
lubicž, my jich wobškoržimy.“ Bóršy pschińdže š škoržbje.
Wobškorženy šo njemalo huńwasche. Šeho žona jemu jeho
hluposč wumjetowasche; a hdyž ta njedželu rano do Božeho
doma šastupi, šo s tamnej šetka, wot šotrejež běšche jejny
mandželski wobškorženy. Ta jej s hanjazy m hłošom někajke
pichimjeno pschischepny, so by wschě šwoje šloby pusšcžila. Ša
něšto dnjom mějachu tež list wot šudnistwa, a wukónž wobeju
škoržbow běšche tón, so mějesche šóžda štrona hódnje płacžicž,
wošebje rěčnikomaj, a so jeju haniba w nowinach štejesche.
Šměch po zylej wšy džěšche. To móžachu šebi přjedy
nyšlicž. Móže tež šlepy šlepemu pucž pošacž? Nje-
budžetaj wobaj do jamy padnyčž? Pošłuchajmy na Šesusa!
Tón naš s jamy cžehnje. A radšcho hiščeže naš přjedy
na dobre pucže wjedže, so hašle do jamy njebychmy padnyli.

Kajki wužitk ša naš, hdyž Šesusa našchu šleposč hoji!
My šebi huńwanje a pjenješy a hanibu šalutujemy. Tak
móžemy škerje něšto ša Bože šralestwo dawacž abo tež šebi
wutrobny dobywacž s tym, so šhudym, šhorym, hubjenym
dawamy. W žiwjenju šo druhdy džiwnje cžini, so móže
šhudy bohatemu šarunacž jeho lubošč. Bohaty pjenješy
abo šhlěb dawa. Šhudy móže jemu ša to žiwjenje wukho-
wacž. Abo njeje tak mješ ludžimi? Šchtož dawa, temu
šašo dawaju. Kunje s tej měru, s šotrež my měrimy, nam
šašo mērja. My njemóžemy šebi wodacže ani miše šu-
dženje šada.

bych

dženje šada.

dženje žadacž, hdyž druhich satamamy. To je wěž rosom-
neho licženja. Wjele bóle pač hacž rosom a mudrosčž
móže nam nascha šleposčž k šapšhijecžu tuteje wažneje
wucžby dopomhacž: Nješudžcže, so byschcže wy šudženi
njebyli! Šudžcže šmilni, jako tež wasch Wócžez šmilny je!

II.

Ty njemóžesch šudžicž, ty wobohi šlepy a njedokanjany!
Daj šebi radu šwojeho mišchtra Šesusa lubicž! Tón móže
cže mišchtramacž. Šudž jeho wucžobnik! Wón cži praji:
Wucžobnik njeje pšhes šwojeho mišchtra; hdyž wucžobnik
je jako jeho mišchtr, dha je wón dójšchol.

Kajki Šesuš běšche we wobthadže s ludžimi? „Tón
bjerje hrěšnikow horje a jě s nimi“, tak jeho pšhecžiwizny
hanjachu. Wón njewidži pomoz w šudženju, hdyž šo ludžo
mješ šobu šwarja a šudža a šo zyle džela. Wón wě, šo
to do nješboža a njeměra, do wěcžneje wójny wjedže. Wo-
dacž, k cžlowjekej dowěrjenje mēcž, šo móže šo s lubošcžu
šabo na prawy pucž pšchijescž, to je Šesušowa myšl.
K ludžom hicž, k nim do doma šastupicž, jim do wocžow
pohladacž a s nimi porēcžecž, to pomha. Tak šhonisch, tak
je něšcto mēnjene bylo, a hušto hakle s zyła njetrjebasch
pšcheradžicž, na kajke hłupe waschnje šy něšcto ša što wšak,
šchtož zyle hinač běšche mēnjene, hacž bě to šebi myšlik,
abo tež wěrnno njeběšche. Lubošcž je šakonja dopjeljenje,
a to tež s tym, šo cže šobucžlowjekej šbliži, šo by tam
widžak, tak šo ma. Šchtož lubuje, tón wjazy widži, dokelž
šo wón tak rošno njedželi wot ludži.

Tola my mamy nětko wo dokonjanošcži, niz pač wo
jašnym widženju rēcžecž. Žadyn cžlowjek dokonjany njeje.
Ale někajke dobre pocžinki ma kóždy cžlowjek. Tych mnohich
mišchtraw wohladasch. Wot jeneho nawuknjesch ponižnosčž,
wot drugeho pšhistojne waschnje, wot tšecžeho šměrnosčž,
wot šchtwórteho porjad w hospodařstwje, wot pjateho šmuži-
tosčž, wot šchesteho ščerpliwosčž. A twój njebjeski mišchtr
je Šesuš, kiž k Bohu dowjedže.

Šhto chceš na ludžoch pschezo jenož jich njepočinŕi wobkedźbowacź? Haj, hdy by je jeno wobkedźbował! Ty pať jich haniš, niz tať lohzy do woczow — to džeczi cžinja — ale cžim hórje w jich njepschitomnosći. Šy šnano tajki, so maš wošebity dar, druhich tať wopišacź, so šo kóždy na žortniwym waschnju twojich šłowow šraduje, a ty wopravdže jako šnajeť ludži šhwalbu žněješ? Nječ cže njewodži hordosć a šmėch, ale lubosć a prawdosć. Budź, kajtiž Jesuř bėšche, twój mištr! Šewať mohli cži ludžo š pucža hicź a cži šlė šaplacžicź, šchtož šy na nich a wo nich rėcžal.

!!
! Najhórje je, hdyž hida šudži. Ta njeje jeno šlepa, ale cžertowška. W žyrkwinskej wšy bėšche žyrkwinski šhor. Tón by kóždy lėto šwjedžen šwojim šobustawam wuhotowať. Wšchitzy tute šwjedženje šebi jara wažachu, a to š prawom. Šena špėwarška bė jara horda, niz jeno na pjenješy šwojeho nana, ale teź na šwój hlóš. Šantor pať druhu, a to šhudu towaršcku ša přėnju špėwarcku wobhladašche. Wón ša nju rėcžesche, teź hišcže tehdy, hdyž š njepopschecžom žyly šhor štoro rósno džėšche, dokelž jeni š bohatej, drusy š šhudej džeržachu. Na to šhōrowy rjany šwjedžen pschindže. Najnahladnišchi mlodženž šo na nim š tamnej šhudej špėwarcku šlubi, a bohata šo wjazy mješ wješkołymi njepokasa, bōrsy na to teź šlė ššhori. Še šwojej hidu bėšche šebi žyłe žiwjenje a šbože ššasyla. Tať bė šama še šwojej hordej myšlu šwojemu lėpschemu napschecžimo džėkala. Tajkim, kotsiž pschewjele do šo džerža, je jara cžežko radžicź. Tajkim błašnym pschindže džėn šuda. Woni šo ša mištrow maja, hdyž měli wot druhich hišcže wjele wufnyč.

Wufnmy wot našcheho mištra Jesuřa lubosć a ponižnosć! Nječ šy hižo štary, našhonjeny, ty njėšmėš šastacź šo wudokonjecź, hacž škōncžnje šy dōjšchol.

III.

Ty chceš druhich šudžicź? Ty wbohi šlepy, njedokonjany a š wšchemu teź hišcže šebicžimy? Twoja šebicžiwosć cžini, so pschezo šwoje pytaš, a to wošebje š tym,

jo swoje njepocžinki, wopacžnosće a słabosće widžišch mjeńšche, druhich brachi pať wjetšche hač žu. Sa tule šebicžiwosć ma Ješuš pschirunanje wo wóčku i hrjadu: „Šhto pať widžišch tschěstu w swojeho bratra woťu, a hrjady ty w swojim woťu njepytnejšch?“ Žašnišcho njemóže nihtó ludarstwo wopisacž. Šhtóž chze bratrej pomhacž, dyrbi žam bješ poroka bycž. Ale někotryžkuli ma wulke brachi/a wješeli žo, hdyž drusy tež něšhto mało do žamžneho hrěcha šapadnu. Potom ma žnadž na nich hiščeže wulku hubu. A to je tola jara žměščne. Tak tež leži žwjate wužměchowanje w tychle Ješušowych słowach: „Ty žam njewidžišch hrjady w swojim woťu.“ Pschi tym je Ješuš wo pomozu rěcžak. Šsy ty pať pschi swojim wótrym žudženju na to žmyšleny, bratrej pomhacž a radžicž? D ně, twoja šebicžiwosć je hiščeže hótšcha. Bóh chze pomhacž, tež hdžež wón žudži. Ty jano žudžišch a nočžesh pomhacž.

Mało hdy šhto swoju winu jaťo tajku wulku špóšnawa a widži, kaž žlonik w templu. Š wjetšcha ludžo swoju wulku winu ša mjeńšchu wobhladaja a winu druhich ša wjetšchu. Žicžk žebi myšli na dny, na kotrychž je štróšby byl, a žudži hewať porjadneho cžłowjeka po jenicžkej škladnosći, hdžež je žo šabył. Šhtóž wšchědnje tak hrošnje na swoju žonu žwari, tón ma teho, kotryž w njescžerpliwosći jónkrócž něšhto hórke praji, ša swojeho runjecža. Nječěžna holza žo žměje, hdyž šlyšchi wo cžěžnym wěnzju. Tale šebicžiwosć ma wulku škažazu móž: wona je wšchemu polěpschowanju na pucžu.

Ššleposć je njedostatk póšnacža. Njedotožnjanosć je něšhto, šhtož móže na pucžu k dožonjanosći bycž. Ššebicžiwosć pať dyrbi žo žyle wuforženicž; hewať je cžłowjek šhubjeny. Ššebicžiwosć je pschěhłuboťo w našchim cžěle šarosčžena, a wona je hejchleřka, haj šelhaťna. Wona ludži rósno džěli, wšchón měr škašy.

Ty dyrbišch swojeho bližšcheho lubowacž jaťo žam žo. To rěka, jemu wšcho popšchewacž a pschiwobrocžecž, šhtož žebi žam žadašch, a žo tak do jeho myšle a wutroby na-

leži

ženo-

mać, kaž by ty sam w jeho wobstejnosćach, haj tak rjez w jeho koži był. My so po prawom dyrbjeli wschitzy mješ sobu bratsja mjenowacž, bratsja a šotry bycž we wěrje. A tole sbratsenje by so jeno sapocžalo s tym, so šebi wscho wodawamy. Swěščiko a škrucžiko by so haŕle po lětach s bratrowskim sadžerženjom. D lubi bratsja! Šsu mješ nami, tu w Božim domje, hiščeže někotsi, kotsiž šebi ani „Bohaj Bóh!“ njepraja? Šim je šwjaty Wótczenašch štaženy, šrije- džiščežo s šichescžijanštwa wułamane. Woni šu ludžo s hrjadu we wofu. Krej ma šnjejštwo nad nimi, niz Ješus, niz Ješusowa lubošč, niz bratrowska myšl. Nješmilnošč wu- troby jich wot Boha džěli. Bóh je šmilny.

Budžče šmilni, jako tež wašch Wocžez šmilny je! Šamjeń.

Tón Knjez pak wobarnuj naše mysle a wutroby w Krystusu Ješusu! Šamjeń!

X Špěwajmy wot štonneho šćerluša, kotryž
šmy přjěde špěwali 7 štróku.

X Wuznajemy Bohu šwój křiš.
štr. 247

5. njedźela po šwjatej Trojizy.

Luf. 5, 1—11.

Sta ƙo pak, jako ƙo lud k njemu czischezesche, pošluchacz Bože ƙłoto, so wón stejesehe pódla Genezarethiskeho jěsora a wuhlada dwě lódzji na jěsorje stejjo; rybačojo pak běchu s njeju wustupili a płokachu ƙwoje ƙyce; dha štupi wón do jeneje wot teju lódzow, kotraž Schimanowa běsche, a proschesche jeho, so by ju trochu wot brjoha hnuł. A wón ƙedžo wuczesche lud s teje lódze. A hdyž wón běsche pschestal rěczecž, džesche wón k Schimanej: Wjes ƙo na hlubinu, a pschestrěježe ƙwoje ƙyce k lójenju. A Schiman wotmołwi a džesche k njemu: Mischtrje, my ƙmy ƙo zhlíčku nóz prózowali a njejšmy ničžo nalojili; ale na tvoje ƙłoto chzu ja ƙycz pschestrěcz. A jako to sežinichu, wobsamknychu woni wulku ƙyku rybow, a jich ƙycz ƙo torhasche. A woni ƙiwachu ƙwojich towařschow, kotřiž w drugej lódzji běchu, so bychu pschischli a jim pomhali czahnucž. A woni pschińdžechu a napjelnichu wobej lódzji, tak so ƙo ponórjeschtej. Jako to Schiman Pětr widžesche, padže wón k Jesuřowymaj kolenomaj a džesche: Rnježe, dži wote mnje won, pschetož ja ƙym hrěšny człowjek. Pschetož bojoscz běsche jeho wobdala a wschittkich, ƙiž s nim běchu, na tym ryby lójenju, kotrež běchu hromadže warbowali; tehorunja tež Jakuba a Jana, Zebedeoweju ƙynow, ƙiž běschtaj Schimanowaj towařschej. A Jesuř džesche k Schimanej: Njebój ƙo; pschetož wot nětk budžesch ty ludži lójicz. A woni wjedžechu tej lódzji k brjohej a wopuszczichu wschitto a džechu ja nim.

„A wopuszczichu wschitto a džechu ja nim.“ Tak praji scženje wo Pětrje a jeho towařschach. A my wěmy, ƙajka počnoscz žohnowanja je s tuteje rošřudneje hodžiny na jich zhlě dalische žiwjenje wuschła. Haj, hdy by ty tež ƙo rošřudzićž mohł, lódziczku ƙwojeho žiwjenja s wichorjateho

morja tuteho swěta k brjohej pschijescz a wscho wopuszcziwshi sa Anjesom hicz i wěstymi kroczelemi! Potom by pschichodnje hščcže zyle hinał i twojim žiwjenjom stejało. Potom by bójske swětło wschu czěmnošč i wutrobny sacžeriko. Něki njebjeskeho žohnowanja bychu šo na tebję wuliwale a šuchu puschinu semskeho žiwjenja pschemobrocžile do kczějazeje Anjesoweje sahrodki. Tak budže pola tych, kotsiž šo zyle sa Anjesa rošbudža. Tehodla wscho wotwišuje wot tuteho rošbudženja. To je něščto wulke na našchim sczenju a sa naš jara wažne, šo potašuje, kał Pětr k temu pschińdže, šo zyle sa šwojeho Anjesa rošbudžicž. To šebi nětk rošpominajmy! Šmēm ja tebi mohł rjez šthodženki wosnamjenicž, po kotrychž posdžišchi japoschtoł do předka stupa k tamnemu rošbudženju? To šu po našchim sczenju tute šchtyri:

- 1) Wón šlyshi Anjesowe šłowo,
- 2) wón czini, šchtož Anješ kaša,
- 3) wón pošnawa šwoje hrěchi,
- 4) wón bjerje wěrjazny hnadu.

Jako šo to je stało, ničšo wjazny jeho wrócžo njedžerži, wscho wopuszczicž a sa Khrystušom hicž. Tak dawa nam našch tekst wotmolwjenje na wažne praschenje:

Kał budu prawy wuczobnik Jesušowny, wěrne Bože džěcžo?

I.

Anješ stejesche pschi Genezaretskim jěsorje, jako wulka czrjoda luda šo k njemu czisčesche, šo bychu jeho šlyscheli. Do łódže Šchimana Pětra stupiwshi Jesuš teho proschesche, šo by ju trochu wot brjoha hnul. Šwonkne, na šdacže pschypadne wobstejnoščže to běchu, kotrež Anjesa nawabichu, runje do Šchimanoweje łódže stupicž. Lud šo k njemu czisčesche. Nam pał derje czini, na to špomnicž, kał našche zyle žiwjenje se wschěmi jeho wschelkimi poděńženjemi wjedže mištrška ruka, kotraž najmjeńsche šnutšknje i najwjetschim sawjasuje, šo po prawom wo žanym pschypadže njemóže bycz. Tak šyny šo tež tu Anješ i daloko widžazym wotpohladom

hnady runje do Pětroweje lódky a s njeje wješelu powjesč Božeho kralestwa předomasche. To bě móžny podawč, jako Khrystuš mjes tutym ludom swoj hlós sběhny. Wěsće běchu hižo wulzy profetojo w Israelu wustupili, ale — sčto běchu woni wschitzy porno temu, kiž nětko so sjewi! Woni drje běchu bójšzy wotpóblani, ale tola sami na sebi blabi, hrěšni čłowješkojo. Kiž pak nětk rěčesche, bě muž, kotryž wo žanym hrěchu nicžo njewjedžesche, s kotrehož žiwjenja jasnosč bójškeje krašnosče a podobnosč Wótzowskeho blyščeča swěčesche, jeniczi narodženy syn wot Wótza, pošny hnady a prawdy. Lud sacžumasche něsčto wot wěčnej wažnosče tuteje sčtundy a tehodla žołmjesche so k njemu po tyžazach, jeho słowo blyšhecž.

Wěčnu wažnosč ma jeho słowo hišče dženšnišči džen. Šy ty hotowy, jo s horzym žadanjom blyšhecž jako něsčto, sčtož twoja duscha trjeba? Šdyž njedželske swony saklincža, čehnje tebe s potajnej mozu k čičemu Božemu domej? Leži twoja biblija sapróšchena na polzy abo čerpa sebi twoja duscha se studnje wěčneho žiwjenja? Je to tebi wostudla wěž abo nalěžna potrjebnosč wutrobny? Haj, hnadna móž Božeho słowa na wschitkich so njesjewja, ale jenož na tych, kiž słowo žiwjenja blyšča, prawje, s wotewrjenej wutrobu blyšča, tak so so jemu dadža sapschjecž w najhlubškej snutšownosči. Pětr besche tajki. So Anjesowe słowo sablyšchi, so swoju wutrobu psched nim nesamkny, to bě přenja krocžel k wulkemu rošbudženju.

Ach, lubi pschecželjo, w tymle swojim čašu mamy telko kriticarjow, kotsiž rjanu kwětku Božeho słowa rošschězipaju a so potom džiwaju, so nicžo wjazny sbytne njewostanje, dwělowarjow pod klětku, kotsiž so s tym runje wo najkrašnišche žohnowanje swojeho Boha pschinješu. Daj sebi prajicž: Bože słowo ma njebjeske mozy w sebi, ale te so wopofasaju jenož pola tych, kotsiž su hotowi a swólniwi, jo pschisfacž a pschijimacž. Potom pak budže njebjeske swětlo, kotrež čěmnosč pschewinje a sahnaje, spodžiwna móž Boža, kotraž we wotemrjetych wutrobach nowe žiwjenje sbudži, žiwjenje wěrnosče přjedž tuteho so minjazeho čaša, žiwjenje

ſ Boha ſrjedź tuteho Bohu wozusobnjeneho ſwěta, žiwjenje měra a ſbóžneje wjeſełoſcže. To móže kóždy ſam na ſebi ſhonicź. To widźimy tež tu na Pětrje.

II.

Kať hluboťo bě Anjeſowe ſłowo jeho ſapſchijało, pokaſa ſo po Jeſuſowym předomanju pſchi ſkladnoſcži, kotraž móžeſche pſchi přědku jara ſnadna ſo ſdacź. Anjeſ bě pſcheſtať předomacź a wobroczi ſo nětk na Schimana Pětra ſe ſłowami: „Wjeſ ſo na hlubinu, a pſcheſtrěcže ſwoje ſhycze k lojenju!“ A Schiman wotmolwi: „Miſchtrje, my ſmy ſo zylicźku nóz prózowali, a njeſmy ničzo nałožili; ale na twoje ſłowo chzu ja ſhycź pſcheſtrěcź.“ Zyle nje-
woczaſany pſcheſhód wot předomanja bóžſkeho ſłowa k ſem-
ſtemu wſchědnemu dźělu, wot pſcheproſchenja k Božemu kraleſtwje k ſnadnej wězy! Ale woboje pſchińdže wot ſamſ-
neho Anjeſa, a hdyž žadanje, ſhycź hiſcže raſ pſcheſtrěcź, něſchto ſnadne naſtupaſche, móžeſche Pětr runje pſchi tym we wofomiku pokaſacź, hač Anjeſowe ſłowo jemu do zyla něſchto płaczeſche. Wón ſo njeſomdžeſche, to pokaſacź. Wón drje ſebi prajeſche, ſo dyrbeſche po cźłowſkim naſho-
njenju nowa próza ſaſo a haťle prawje podarmo hycź. Bě pſhecziwo wſchemu prawidlu rybaſtwa. Bliſko pſchi brjoſy, tam bychy ſnadź ſo nadžijecź mohli něſchto popadnyč; ale daloko wonač na hlubiny jeſora a nimo teho ſrjedź běleho dnja — ně wuſamkijene, podarmo! Ale tať Schiman nje-
rěczi. Wón ſwojemu Anjeſej czeſcź da a prajeſche: „Na twoje ſłowo chzu ja ſhycź pſcheſtrěcź.“ To bě druha krocźel, ſ kotrejž ſo k tamnemu wulkemu roſſbudženju pſchibližo-
waſche, druhi ſkhodženť ſnutskeho žiwjenja, na kotryž wón ſtupi. Pſchetož, taž je wulki wopokaſ hnady, hdyž Anjeſowe ſłowo nam k wutrobje dže, tať je ſ naſcheje ſtrony roſſbudny ſkutť, hdyž my ſwólniwi ſmy, po Anjeſowym ſłowje tež cžinicź. Dyrbjeli po prawom mēnicź, ſo to nam cžežko njeje, ſłowu wěcžneje mudroſcže poſluſchnym hycź. A tola komdžimy ſo tať huſto, miſchtrej wſcho pſchewoſtajicź, wo-

stawamy wobhladnivosće dla pschi brjosy, njewjesemy so na hlubinu wěry. Do přědka! Horje!

Kač cžežko je to naturškemu, husto došč tež snoweho narodženemu čłowjekei, žaloštnje cžežko! To je stajnje hrěch, kiž so naš pschezo twjerdže džerži, so naše myšle s Božimi myšlemi psches jene nejšu a naše pucze so Božim puczam pschecziwjeja. Běsche to pad přenjeho čłowjeka do bješćoncžneho sahubjenja, hdyž wón žadanje šwojeje wutrobny radšcho mějesche hacž Božu kasnju. A je spoczatk, hdyž chzemy so wróczič na pucz sboža, so Knjesej cžescž damy a šwoje pucze složimy po jeho šlowje. To je pošluschnosć wěry, kotruž Knjes wot naš šebi žada. Kaž tam Šětr Knjesowemu hłošej pošluschny bē, bješ dołheho „ale —!“ abo „čžohodla? —“, na jeho šlowo so wjesesche na hlubinu, tač dyrbymy tež my po Knjesowym šlowje cžinič, šamo potom, hdyž praschenja abo wobmyšlenja niz jenož w našej wutrobje, ale husto šamo wot sprawnych, ale wěryšlabnych duschow so sběhaja. Njech nam potom stajnje džensnische mózne Šětrowe šlowo pschikladnje psched wozomaj šteji: „Na twoje šlowo, Knježe, chzu to cžinič!“

Njetrijebašch pschi tym na wurjadne podawki cžafacž. Kóždy džen, kóždu hodžinu tajka móžnota tebi nastawa, pošluschnosć wopokasacž Božemu šlowu. Pošluschny jemu budžesch, hdyž pschi wschěch wabjenjach t njeprawdosći tola na puczju šwěry a bohabojasnosće wostanjesch, a na Knjesowe šlowo složowany jenož na tutym puczju pomoz docžafasch. Pošluschny budžesch, hdyž po jeho šlowje tež tam lubosć wopokazesch, hdžez cžežko je, lubosć we wutrobje wobšhowacž. Pošluschny budžesch, hdyž w cžežkotach a bēdženjach žiwjenja, w najczmowischich hodžinach tola Knjesej cžescž dawajo na jeho šlowo psches wschě mhlj pónđzesch a njewotstupišch wot modlitwow a prošwow.

Derje s tobu, hdyž tač štejišch, hdyž na Knjesowe šlowo so složujesch a jeho šlowo tebi wjazy płaczi, hacž wschě šlicžbowanja čłowškeje mudrosće. Čžin po tym! Najmjeišche w twojim žiwjenju njeje małe psched Knjesom. W małym šapocz jemu pošluschny bycz, a s kóždej krocželu,

kotruž po tutym puczu czinisch, pschińdžesch wulkemu roš-
budženju bliže, wot kotrehož twoje wěczne sbožo wotwišuje.

III.

Kač krašnje sapłaczi Knjes pošluschnoscź wuczobniča!
Zyliczku nóz běchu šo prózowali a nicžo njenałojili. A nětk,
hdyž po Knjesowym flowje czinja, wobsamtnu tajku wulku
šyłu rybow, šo njesamóža šycź šami s wody wuczahnyč.
Dyrbja šwojich pscheczelow w druhej łódži pschiwołacź, šo
bychu jim pomhali. A hdyž potom ryby we łódžomaj maju,
je strach, šo šo ponórjatej. Saczišcź je pschemóžazy!
W swončnym pósnowa Šětr hlubokošnutšne. Se špodžiwuje
bohateho wunosčka krašnosć Božeho šyna šo jemu napsche-
cziwo šwěczi. Jemu šo woczi wotewrjatej, tajki špodžiwuje
krašny šbóžnik je tola knjes Jesuš. A w jašnosći jeho czisteje
pschitomnosće pósnowa, kaž ženje prjedy, kač njeczisty wón
tola šam je, kač njehódny bliskosće a hnady šwojeho Knjesa.
To jeho dele czechnje do procha, šwjatosć Jesušowa jemu
wusnacze wunucza: „Dži wote mnje won, plchetož ja šym
hrěšny człowječ.“

A jako pschod Knjesom šo pošlatnyšchi šwój hrěch
wusnowa, jeho hnady šo šam ša njehódneho džerži, je
tšeczi šthodžěńkow dopity, po kotrychž šo k poš-
nemu rošbudženju ša Knjesa šběhny. Wón šam šebi teho
wědomny njeje. Wot Božej krašnosće w Šhryštušu šajaty
widži jenož, kač njehódny šam je, a w šacžuczu tajteje
njehódnosće měni, šo bliskosć šwjateho šyna Božeho nje-
móže šnjescź.

Alle kač by Knjes nětk wot njeho šo mohł džělicź?
Wón džě bě pschichoł, hrěšnikow k pošucze wołacź, lěkač
šhorym, wumožnik šhubjenym byč, a tu leži człowječ k jeho
nohomaj w žiwym pósnowu a se šprawnym wusnacžom
šwojeje winy. O, czechžo je, jara czechžo, šo człowječ se
wscheho šamšneho błuda k pósnowu šebje šameho pschińdže.
Jenož Jesuš nam k temu dopomha! Mamy telko „dobrych“
człowječow w našich dnjach, kiž maju tajke wulke dobre
mėnjenje šami wo šebi. Čzim bóle šhodžimy w pošluschnosc-

nosći jeho słowa a stupimy do čisteho powětra Chrystuŝoweho, čim dospołniŝi budže banferot nascheho dobreho mēnjenja, kotrež mējachmy ŝami wo ŝebi, čim dospołniŝi tež kōnz wscheho skutkowanja w ŝamŝnej mozy. Derje čłowjefej, kotrehož Bóh taŝ daloŝo ma, so wón ŝo klatnje pŝched jeho čziŝtoŝcžu a majeŝtoŝcžu ŝ hłubokoboloŝtnym, ale ŝprawnym: „Anježe, dži wote mnje won, pŝchetož ja ŝym hrēŝchny čłowjeŝ“. Hdyž Jeŝuŝ tebi poŝnacže twojich hrēchow dawa, čziń w ŝebi mēŝto ŝwjatemu duchu Božemu a ŝhibuj ŝo pŝched ŝwojim Bohom; pŝchetož tajke doŝladne ŝo po- nižowanje je tež jenož hnada, pŝchihotowanje k ŝbóžnemu wotkhorjenju. Ničtón njeŝhodž tajkemu ŝ pucža, dokełž je pucz k powyŝchenju.

IV.

„Njebój ŝo“, Jeŝuŝ Pětrej prajeŝche. Spodžiwne słowo we hłubokej tyŝchnoŝczi duŝche! Šbóžnik jeho wot ŝebje nje- ŝtorczi, ně, kōnuje jeho ŝe ŝwojeje hnadu, woła jeho ŝamo do ŝwojeje ŝlužby. A Pětr bjerje poŝkicženu ruku Šbóž- nika, bjerje njeŝaŝluženu, ŝbóžnu hnadu Božu ŝ čziŝchej wocza- kowazej wěru. Nětk bě poŝlednja krocžel čzinjena, kotraž bě k połnemu roŝbudženju ŝa Anjeŝa nuŝna. Nětk ničzo wjazy jemu a jeho towařŝam na ŝadžěwje njeje. „A woni wjedžechu kōdži k brjohej, wopuŝchcžichu wschitko a džěchu ŝa nim.“

Šchto potajkim pŝchinjeŝe tuteho wuŝwoleneho ŝ jeho towařŝemi k połnemu roŝbudženju ŝa Anjeŝa? Kēdžbuj prawje! Dobre to bě a nuŝne, so ŝlyŝcheŝche přēdowanje bójŝkeho ŝłowa, so pŝcheŝtrē na Anjeŝowe ŝłowo w poŝluŝch- noŝczi ŝwoju ŝycž, so ŝo w Jeŝuŝowej bliŝtoŝczi wuŝna ŝwojeje hrēŝchnoŝcže. We wschēm tym ležeŝche wužitne pŝchi- hotowanje. Ale połne roŝbudženje to tola hiŝcže nje- da. Šchto bě drje to, ŝchtož połne roŝbudženje pŝchinjeŝe? Naŝch Anjeŝ ŝaruczi jemu ŝwoju hnadu, a wón pŝchiwŝa ŝlubjenje hnady we wěrye. To bě to, so Pětr we wēŝtoŝczi Božeje hnady a w mozy jeho hnady wscho wopuŝchcžiwschi Jeŝuŝowy wuczobnik bu.

A my? My hišcže lěpje wěmy hačž tehdy Pětr, so Boža hnada naš pyta. Kšičž na Golgatha rěcži s jimagym hložom wo bójskej lubosczi, a je nam sawdawł teho, so je pschistup k stołej Božeje hnady wotewrjeny. „Bóh běšče w Khrystušu a s jedna šwět šam se šobu.“ „Krej Jesom Khrysta wuczišczi naš wot wschitkeho hrěcha.“ S teho nichtón wusamknjeny njeje, khiba so šo šam wusamknje. A šchto je pruha na to, hačž wopravdže w Božej hnadže stejimy a kłodžimy? Je tež hišcže dženska šamšna, kaž tehdy pola Pětra a jeho towařchow: „A wopuschcžichu wschitko a džěchu ša nim.“

Dženska trjeba njeje, so wschitzy wuczobnizy w tutej myšli šwonknje po czěle domišnu a starschiski dom, powołanje a džěko wopuschcža. Šchtož je wot bójskeje hnady šajaty, dyrbi šo šnutšknje we wutrobje wot wscheho rósno džělicž, šchtož njeje po Knjesowej woli. Stožkuliz šo jemu njespodoba, dyrbimy wopuschcžicž. A hlej, to je, šchtož czini jim wjele wobroczenje a kłodzenje w Jesušowych stopach tač cžežke. Chyžli rad wuczobnizy Knjesa byčž, ale — wscho wopuschcžicž, to njesamóža. Maja tón abo tamny hrěch pschegara lubo. S tyšaz nitkami šu do šwěta šapleczeni; a to wopuschcžicž dyrbjecž, šda šo jim wjazy žadane, hačž je jich mozam pschiměrene. Derje wjedža, so tón abo tamny pschecžel šly wliw na nich ma, — ale šo jemu wotrjež, šda šo jim njemóžna wěž. Chzedža rad Bože džěczi byčž, ale wscho wopuschcžicž, so bychu Bože džěczi byli, to nochzedža.

Ach, kelko jich je, kiž jenož tuteje pschicžiny dla ženje k wobroczenju njepschińdu a Božu hnadu wot šo štorcža! A kelko jich, kotsiž šu wobroczeni šami w šwojimaj woczomaj, njepostupuja pač tehodla dale w šwojim šnutšknym žiwjenju, dokež njejšu wscho wopuschcžili. Na někajkim měscže šu hišcže wjasani! O, jeli so ty tež hišcže šy wjasana, luba duscha, pschedobrywaj šo! Wopuschcž wscho — a žyly Šbóžnik je ša tebjě tu. Jeho počna hnada, jeho žyła krašnosč je tebi k šlužbje.

Tač budže potom našče žyly žiwjenje šlědzenje ša Khrystušom. Jesu, prjedy dži, nam tu na šemi; wjedž naš ša ruku k Wótzej do domu! Potom rěka hišcže napošledku w drugej myšli, kłodž k brjohej wjesčž, k brjohej wěcžneje šbóžnosčže. Šamjeń.

6. njedźela po ƚwjatej Trojizy.

Mat. 5, 20–26.

Ʋschetož ja wam praju: Njebudže-li wascha prawdošć lěpscha abo połnišcha, dnyžli tych pišmaručenych a Farisejskich, dha wy njebudžecze do njebieskeho kralestwa pschińcž. Wy scze ƚklyscheli, so starym prajene je: Ty njedyrbiš mordowacž; shtož pak morduje, tón je ƚudženja hódny. Ja pak praju wam: Shtož ƚo na ƚwojeho bratra hněwa bjes winy, tón je ƚudženja hódny; shtož pak k ƚwojemu bratrej rjeknje: Naha, tón je rady hódny; shtož pak rjeknje: Ty blasnje, tón je helškeho wohenja hódny. Tcho dla, hdyž ty ƚwój dar na wołtač wopruješ a tam ƚo dopomniš, so twój bratr něšto pschecziwo tebi ma: Dha wołtaj tam ƚwój dar psched wołtarjom a dži a sjednaj ƚo prjedy se ƚwojim brátrom, a potom pschińdž a woprui ƚwój dar. Budž na měsce dobry ƚwojemu pschecziwnikej, dokelž ty hišcze s nim na puczu ƚy, so by cze něhdže pschecziwnik njepodał ƚudnikej, a ƚudnik cze njepodał běrzej, kiž by cze do jastwa cziš-nul. Sawěrnje ja praju czi: ty njebudžesch tam wuńcž, hacž poženju sčerpátku saplacziš. Samjeń.

Won do hór ƚlubjeneho kraja wjedže naš naš tekst. Na wotwisťu hory tam ƚedži na kamjenju Iesuf Chrystuf. Do kola wołoko njeho ƚu ƚo jeho wuczobnizy slěhali a sašo wołoko tutych leži a ƚedži wjele luda. Knješ Iesuf je wotewrił ƚwój rt a je sapočal rěczech a předomacž: „Sbóžni ƚu czi, kiž ƚu duchownje khdži; pschetož jich je njebieske kralestwo.“ A runje nětk wón rjeknje: „Ja wam praju: Njebudže-li wascha prawdošć lěpscha abo połnišcha, dnyžli pišmaručenych a farisejskich, dha wy do njebieskeho kralestwa njepschińdžecze. Wy scze ƚklyscheli, so starym je prajene: Ty njedyrbiš mordowacž; shtož pak morduje, tón je ƚudženja hódny. Ja pak praju wam.“ Kaž je Iesuf Chryst w swonknyh lud wuwjedł s hlubiny na wyšoke, tak chze jón tež se ƚwojimi ƚłowami wuwjesč s hlubiny semskeho žiwjenja na wyšocžiny, hdžež dyrbi jich duscha ƚrěbacž czišty powětr žiwjenja a tak s nowa wožiwjecž a wysche a wysche postupowacž, doniž ƚo potom junu njemóže zyle

posběhnyč s hlubinow tuteje čašnosće k wyšokoscjam, hdžež Bóh bydli wěčnje.

Braj mi, luby šobuškesczijanano, luba šobuškesczijananka, sčto s waš nochžyl to tež tak s Anjesom na wyšokoscje a šrěbacž druhi, čisty powětr, hdž je strach, so jeho duscha šo sadušy we hlubinach staroscžow, šrudoby, čžežow, nusow, haj, hdž je strach, so šo jeho duscha sadušy w jědojtych dymjenjach, kotrež semške žiwjenje sajědojčžejo semju pjelnja? A sčto šu tajzy sajědojčžerjo powětra, kotryž tu duscha trjeba? Čži, kotsiž tu žiwjenje sajědojčžeja s wulkimi a małymi hrěchami a njepočžinkami, a čži runje tak, kotsiž čžistu wodu žiwjenja, Bože šłowo, wěru špytaju škasnyč s čžłowškej mudrosčžu a s čžłowškej wučžbu! Šenož błašu mohł prajicž: „Ně, ja nochžu s Anjesom na wyšoke!“ Wón by šabyl a šaprěł šwoju duschu, šameho šo a by ščžinił šam šo ša štworjeńčžko tuteje semje, ša šwěrdžatko tuteje semje, a wón je tola a dyrbi tola byčž čžłowjek se žiwej, wěčžnej duschu, štworjenje wot Boha k podobnosčži na Boha, ke kotremuž dyrbi šašo šo wróčžicž.

Tole njesabudžmy ženje, niz dženska njedželu, niz džělawy džeń! Šesuš Šhryštuš steji dženska psched nami kaž kóždy džeń, šamšny Šesuš Šhryštuš, kotrehož šmy šebi na pucž žiwjenja šwołali šo modlo: „Šesu, přjedy dži, nam tu na šemi; njedaj šo nam dołho šomdžicž a toh' hnadnoh' čžaša škomdžicž.“ Abo čžemy my přecž, so šmy tak prošyli? Šanibujemy šnadž šo, so to šmy? Ššmy my nětk mudrišči a wustojnišči hacž tehdy? Ššmy nětk šylnišči a móžnišči hacž tehdy, tak so jeho wjazy njetrjebamy? Ššmy my šbožownišči nětkle, tak so tamneho šobupucžowarja wjazy njetrjebamy, kotryž naš wjedže s hlubiny na wyšoke, s čžemnosčže na šwětlo, se šwonkneho do najšnutšknisčeho? Ššmy-li šprawni, prajimy: Ně a šašo ně! A šmy-li k temu hiščeže mudri, prawje mudri, rjeknjemy:

Džimy ša Šesušom na wyschiny!

- 1) We hlubinje bjes njeho šahinjeny! 2) Na wyschinach s nim šmy žiwi tu čžašnje a junu wěčnje.

Duby Jesu, my bmy tu,
Słyshecź cze a twoje słowo,
Roskwęcź naschu wutrobu,
So bo natwucźicź da s nowoh';
Daj, so na śwět njehladamy,
Ale t njebju myśle mamy. Hamjeń.

„Džimy sa Jesuřom ra wyschiny!“ — tak prajimy a džemy, pschithadžamy a šydamy bo t nohomaj Knjesa Jesuřa a šwjecźimy s nim njeđzelu tak, kaž Marja, wo kotrejž je wón šam prajił: „Marja je šebi dobry džěl wuswolila, kotryž njebudže wot njeje wsaty.“

I.

We hłubinje bješ njeho šahinjemy! Bješ njeho, bješ nascheho knjesa Jesuřa Khrystuřa wostanjemy we hłubinje tu w tutym žiwjenju; pschetož jenož psches njeho a s nim bmy tak šylni, so nade wschěmi štyřnosczěmi a staroscžěmi, nade wschěm semskim a sachodnym dobywamy w jeho mozy. Jenož s nim, jenož s Jesuřom Khrystuřom hromadže, to rěka: we wěrnej wěrje, samožemy męcź w tutym njeměrnym a njestroschtnym czařu měr a troscht, samožemy męcź we tutym njesbožownym a njewjeřelym czařu sbožo a wjeřele, wěrne wjeřele. Potom bmy my s Jesuřom Khrystuřom na horje. A jenož potom pschińdžemy my s Jesuřom tež psches czěmny doł šmjercze junu horje t jařnym wyschinam njebjesow, węcžnosczě. Jenož potom! Pschetož tu płaczi: Šchtóž tu s Jesuřom we wěrje, s tym Jesuř tam w žiwjenju!

Njestrož pať šo, mój luby, moja luba, hdyž czi prajimy, so je pucź na wyschiny, po kotrymž naš nasch Šbóžnik dženska wjedže, najprjedy pucź do hłubiny, mjenujzy do hłubiny Božeho słowa, Božeje kasnje, do hłubiny wěry. Jesuř Khrystuř praji: „Njebudže-li wascha prawdoscz lěpscha abo połniřcha, dyžli piřmawucženyh a farisejskich, dha wy do njebjeskeho kraleřtwa njepschińdžecze.“ Šchtóž wón s tym powšhitkownje praji, to nam wořebje pořasuje na pjatej řasni prajizy: „Wy řcže šlyřcheli, so starym je prajene: Ty njedyrbisř mordowacź; šchtóž pať morduje, tón je řu-

dženja hódny. Ja pak praju wam: Schtóž so na swojeho bratra hněwa bjes winy, tón je budženja hódny; schtóž pak k swojemu bratrej rjeknje: Nacha, tón je rady hódny; schtóž pak rjeknje: Ty blasnje, tón je hellskeho wohenja hódny". Niz jeno tón je mordac, kotryž s kulku abo s nožom abo s jedom cžlowiske žiwjenje sniczi, njech to nětk zuse, njech to nětk swoje, ně, tež tón je mordac, kotryž so na swojeho bližschoho hněwa, kotryž jeho s hrosnymi słowami hani, kotryž na njeho seli. A schtóž takle płaczi wo pjatej kasni, to płaczi runje tak wo sčestej a šedmej a wošmej. Wot tutych přeschupjenjow naš njewučisći šamoprawdosć farisejskeho, s kotrejž šnadž přech Boha stupiš so hordžo, so so po pišmiku šakon džeržak, tola pak so ducha šakonia morik a morik s tym tež lubosć k Bohu a lubosć k bližšemu. My mamy winu a wobšowamy winu, khibo so so podnurimy do hłubiny, do kotrejež naš Ješus Chryštus pošuje, do hłubiny špóšnacza našcheje winy, do hłubiny rošlacza, w kotrymž se žlonikom na wutrobu dyrbymy šdyhujó: „Božo, budž mi hrěšnikowej hnadny“, hnadny Ješom Chryšta dla. W tutej hłubinje ma šwój šapocžatk pucž, kotryž cže wjedže k prawdosći, kotraž přech Bohom płaczi, k prawdosći, kotrejež nam cžlowjekam trjeba je w tutym žiwjenju a w tamnym žiwjenju.

Dwěluješ šnadž, so temu tak je? Abó prajiš šnadž: To ja njerosymju? Wět mi, ty špocžinasch něšto šmjercž štraschne, dwěluješ-li tu, njechasch-li temu dorosymicž, nochzesch-li hicž pucž do hłubiny, w kotrejež šam šebje dopošnawasch!

Wo pjatej kasni rěczi naš Knjes: „Ty njedyrbišch mordowacž“. Kelko praji jich to tola w našim ludu: „Šlej, tak šteji to w bibliji: Ty njedyrbišch mordowacž. A schto šu tola šchescžijanske ludy we wójnje cžinike!“ — A šašo druhi s našchoho luda praji wobškoržuju: „Šaj, wójna je mordacka a cži, kiž šu ju šawinowali, šu w šamšnej winje.“ Šaj, našch lud s wulkeho džěla je tajki wobškoržowac!

Tola, moji lubi! Schto cžini našch lud!? Škucza džěń wote dnja mordacštwo a šamomordacštwo, kotrež je wjele

žalošnišče a hrošnišče hačž mordarstwo wójny! Hdyž je wójna milijony muži moriła, morduje našch lud nětkle bješ pschestacža milijony muži, žonow, džěczi, wošebje džěczi! Mordarški grat, kotryž našch lud nałožuje, je njepózcziwoščž, njekasaństwo, to šu s njepózcziwoščže wukhadžaze thoroščže, to je pschehrěšchenje pshecziwo nastawazemu człowškemu žiwjeńczku. Ta wot našeho luda tať satamana wójna je druhich mordowała, našch lud njemorduje jenož milionkrócž, ně, sawinuje tež milionkrócž šamomordarstwo! Našch lud jako žyłk morduje šo šam! Statyšazy w našchim ludu, mužojo a žony, ženjeni a nježenjeni, morduja šami šo, a jich brón je njepózcziwoščž a njekasaństwo a wscho, sčtož tajkeho hrošneho hewať je. Našch lud morduje džěń wote dnja a morduje tych hižo, kotřiž maja šo po lětach haťle narodžicž, a to s czinkami njepózcziwoščže. Něka pschezo, so tuberkuloša abo šuchocžina wulki džěl luda mori; hiščeže wjetšchi je tón džěl, kotryž našch lud šam mori pschestupujo pjatu a sčestu kasnju a druge kasnje a to tehodla, so njedawa w šebi a šwojim žiwjenju skutkowacž dučeje Jesuša Khrystuša, dučeje wěrneje, žiweje wěry. A runje tu tež nješměmy prajicž, so šu to jenož hrěchi wulkich městow, ně tež na kraju, na wšach stawa šo tajke mordowanje!

Tu wostawa nam jenož jene pschi tajkich hlubofo sru-
džazych wobstejnoščžach, so šo psched šwojim Knjesom Jesušom
Khrystušom, kotryž psched nami džěnsa pjatu kasnju wu-
kladuje, ponižnje a pokornje podnurjamy do hlubiny reš-
facža a pokuty a šo modlimy: „Knježe, šmil šo, šmil šo
nad nami a nad našchim ludom a budž nam a našchemu
ludej hnadny!“

II.

Derje nam, so mamy Boha, wo kotrymž wušnawamy:
„Šnadny a šmilny je Knješ, sčžerplimy a wot wulkeje
dobroty.“ Derje nam, so mamy Boha Wótza, kotryž naš,
kotryž šwět tať je lubował, so je šam šwojeho šyna dał,
so bychu wschitzy, kiž do njeho wěrja, šhubjeni njebyli, ale
wěczne žiwjenje měli! Tola derje nam jenož, hdyž šmy

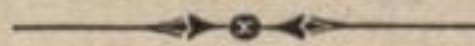
mješ tymi, kiž to wěrja, kiž wěrja do Jesuša Khrystuša, kiž šu žiwi s Jesušom Khrystušom tu! Tehodla, moji lubi, nasche dla, nascheho luda dla, naschich džěczi dla, nascheje nješmjertneje dusche dla džimy s hłubiny hrěchow, s hłubiny, w kotrejž šmy bjes Jesuša Khrystuša, w kotrejž šahinjemy, na wyschiny s Jesušom! Na wyschinach s nim šmy potom wěrnie žiwi tu čašnje a junu tam wěcznje.

S tutych wyschin, na kotrychž Jesuša šłowo šaklineži a tež škutk bywa, spóšnajemy wulke šmjertne štrachi žiwjenja a šwěta a pucze, kotrež wjedu k žiwjenju a k šbožu, k wěrnemu šbožu tuteho žiwjenja a k šbožnosći wěcznosće. Na tutych wyschinach pschi Jesušu namakamy tež mozy, šo nješšmy jenož pošlucharjo, ale tež čžinjerjo jeho šłowa. A s tym šo nješšebamy šami, niz ša čžafnosć ani ša wěcznosć. Na tutych wyschinach nawuknjemy tež, džeržecž tutu pjatu šasnju kaž te druge, niz paš tehodla, dokelž tam reša: „Ty dyrbiš“ a: „Ty njedyrbiš,“ niz tež tehodla, dokelž čžafne a wěczne šhłostanje widžimy. Ně, to by mi byš škaženy čžlowješ, hubjene džěcžo, kiž šo njedobrehu jenož woštaji šhłostanja dla! Ně, my nawuknjemy pschi Jesušu, džeržecž wschitke šasnje, dokelž donawuknjemy, šasnju wschěch šasnjom džeržecž: „Ty dyrbiš Boha, šwojeho šnješa, lubowacž s zyšej šwojej wutrobu, s zyšej šwojej duschu a s zyšej šwojej myšlu . . . a šwojeho bližšeho jako šam šo.“ A tak nawuknjemy tež, byčž šnješliwi, wujednajomni, kaž naš to tu naš šnješ tak šhutnje wucži prajizy: „Teho dla, hdyž ty šwój dar na woštat woprufješ a tam šo dopomniš, šo twój bratr něšto pschecžiwu tebi ma, dha woštaj tam šwój dat psched woštarjom a dži a šjednaj šo prjedy še šwojim bratrom, a potom pschińdž a wopruf šwój dar!“ Šaj, my nawuknjemy tam tež, wujednajomni byčž pschecžiwu šwojim pschecžiwnikam a njepschecželam, kaž šebi to naš šnješ žada. A wón žada šebi to niz najprjedy pschecžiwnika dla, ale nasche dla, nascheho čžafneho a wěczneho šboža dla. Jesuš Khrystuš rjeknje tu tola: „Budž na měšcže dobry šwojemu pschecžiwnikaj, dokelž ty hišcže s nim na pucžu šy, šo by čže něhdže pschecžiwnik njepodaš

šudnikej, a šudnik cže njepodał bërzej, kiž by cže do jastwa cžišnył. Sawěrnje, ja praju cži: ty tam njewuńdžesč, doniž pošlednju ščerpátku njesaplaczišč.“ A so tač wujednajomni šmy, so tač pjatu kašnju dopjelnjamy, to je nam a našchemu ludej jara nušne, jara nušne w šwójbach, gmejnach, wošadach, haj w znyłym ludu. To pač šo stanje tam, hdžež šy s Jesušom Ašrystušom na wyschinach, hdžež šy we wěrije s Jesušom Ašrystušom šjednocyeny.

A hišcže jene je pschi Jesuška na wyschinach: Wuhojenje, žiwjenje, žiwjenje tež tam, hdžež je šmjercž pschišča, hdžež šu morili. Wščitzy, kiž žaruja wo šemrětych a wo padnjenyh, dyrbyja šo we wěrije šydnycž k nohomaj Jesuška na wyschinach. Tam našonimy, tam nabywamy wěštošcže, so wěmy, so šamo pschi rowach wěmy, so cži tam njejšu morwi, ale so šu žiwi, žiwi w tamnym bycžu wěcžnošcže. Tač šmejemy trošcht a s trošchtom móž a šylnosč k dalschemu žiwjenju tu, a tač namašamy tež, hdyž šmjercž naš woła, s cžemneho šmjertneho doła pucž na wyschiny wěcžneho žiwjenja.

Tač, džimy ša Jesušom na wyschiny! Budžmy žiwi s Jesušom! Našča wěra budž to, ščtož kšesčizjanska wěra bycž dyrbi: žiwe hromadžebycže, žiwe žiwjenje s Jesušom, s Bohom! A hdyž tač džemy, njeńdžmy šami, wjedžmy druhich šobu, pschede wščem šwojich najbližšich, wošebje tež šwoje džěcži, kotrymž šmy my šarschi, wučerjo, duchowni, my dorosčeni tola ša pucžpošarjow postajeni! Haj, nješaštanmy s modlitwami a s dobroproščenjami cžahnyč k Jesušej na wyschiny našch lud a jón tač šcžahnyč do wěrneho žiwjenja a tač k wěrnemu šbožu tu a tam. Jesuš Ašrystuš rjeknje: „Ša šym to horještawanje a to žiwjenje; ščtož do mnje wěri, budže žiwy, hacž wón runje wumrje; a ščtož je žiwy a wěri do mnje, tón nihdy njebudže wumrjeć.“ A to je tehdy tač s tobu, hdyž šo jemu wjesč dawasch do hłubiny twojeho hrěcha a twojeje šlabošcže, kaž do hłubiny Božeho šłowa a Božej lubošcže, a hdyž po tutym pucžu jemu šo škónčnje pošběhnyč dawasch na wyschiny. Duž džimy ša Jesušom a džimy s nim na wyschiny. Šamjeń.

7. njedźela po šwjatej Trojizy.

Mark. 8, 1—9.

W tych šamnych dnjach, jako wulki lud tam běšche a njemě-
jachu nicžo k jědži, šawola Ješuš šwojich wučžobnikow k šebi a
džesche k nim: Mi je žel teho luda; pšchetož woni šu hižom na
tši dny pola mje šawostali a nimaju nicžo k jědži; a hdy
bych ja jich bjes jědže dom puščežil, bychu woni na
pučzu šawutli. Pšchetož někotši běchu š daloka pšchichli.
Ježo šlužomnizy pak wotmoltwichu jemu: Šdže my khlěba wo-
smjemy tudy w puščinje, šo bychmy jich našhčžili? A wón pra-
šhesche jich: Wjete macže pokrotow? Woni pak džachu: Šny-
dom. A wón pšchikafa ludu, šo bychu šo na šemju šehydali. A
wša te šydom pokrotu a džakowasche šo a šamasche a da je šwo-
jim wučžomnikam, šo bychu je přjódł kladli, a woni kladžechu je
ludu přjódł. A mějachu trochu rhyčžkow; a wón šo džako-
wasche a šasasche te šame tež přjódł kšasž. Woni jědžichu pak
a buch u našhčženi a našbērach u šbytknych kruschkow šydom kor-
bow. A jich běšche na šchtyri šawšyntow, kiž jědli běchu; a wón
puščeži jich wot šebje. Šamjeń.

Kak lubje a rjenje šo tu Ješuš ša hlódnny lud štara!
To je š krotka šacžiščez, šotryž tuta štawišna na naš čžini,
a tutón šacžiščez je čžim wjetschi a hlubšchi, čžim bóle šo
čžlowjek džensnišcheho čžasša prascha: Še šajke něšchto š žyła
móžno bylo a je to džensša hišchže móžno? Wšohlo šo
pšchi tym drje pěknje na to pokasacz, šak šo našch šwěrnny
Bóh wonkach w Božej štwórbje šožde nalěčžo š nowa šotuje,
wjete wjetschi džiw dokonjecž a wjete wjazy ludži našhčžicž
šacz je šo to tehdy štało, a je žyly wěšte, šo budže tam
wonkach wjete wjazy šacz šydom šorbom šbytknych. Wšchak
žyly šwět ty, Božo, šožiwišch, a to šoždy džej. Wulki,
pšche wšchu měru wulki je tu Boži džiw! Šchto móže
woblicžicž wšchěch ludži, kiž wšchědnje tebi k blidu du? A

na kónzu rěka pschi wschěm tradanju tu a tam: Wschitzy buch u našyczeni. Haj, Bože lube jastaranje tež dženska hiščcže dale traje. Ale hač je to wschitko, sčtož chze nam tole dženskišche powjedanje wo našyczenju sčtyri tyřaz ludži prajicž? Pohladajmy:

Kak lubje a rjenje šo Jesuř sa hlódnny lud stara
— a to dženska hiščcže!

- 1) Wón nimo snutščneje nusy tež swonknu snaje.
- 2) Wón nam pomha, hdyž nimo swonkneje nusy tež snutšknju sacžuwamy.

I.

Nasche sczenje naš do puscžiny wjedže, na hórku šnano pschi morju, na městno, rjenje cžiche, k wuczenju runje kaž k pošluchanju jenať křmane. Wjete stow, haj něsčto tyřaz ludži běšche šo tam sesčło. A cžemu? Tola jenož, šo bychu Bože šlowo šlyščeli. Woni běchu potajkim hlódnny sa Božim šlowom, hlódnny w duschi. A spočojenju tuteho hlóda njebě jim žadny pucž pschedaloki a žane tradanje pschewobcžežne. Sa to woprowachu lubje rad šwój cžak. Tři dny, niž jenož poldra hodžinki, kaž dženska nasche kemschenja s wjetšcha traja, wostachu woni pola njeho. Žane swony jich njewoľachu a žane piščcžele njeschumjachu, šo bychu wutrobu a myšle k njebjesam wabike. Sa to pať stejese psched nimi tón, kiž wo wjete rjenšcho a móžnišcho předowasche, hač žadny profeta abo piřmawuczeny abo žadny druhi cžłowški předať. Njesteji tu, wo cžim je wón tehdy předowať, bjes dwěla pať wo tym, hdže a kak namaka duscha šwój statok a dom, hdže a kak wona k měrej pschińdže, sčto trjeba, šo by byla w domje šwojeho Anjesa wěcžnje. Wón pošasowasche jim žyľu cžłowšku hubjenošč bjes Boha, pošasowasche jim pať tež teho, kiž njerjetnje jenož ale wopravdže je, sčtož praji a lubi: Ja šym Anjes, twój lékař, šym křlěb a woda žiwjenja, a sčtož ke mni hlódnny a lacžny pschińdže, teho njesechzu wustorcžicž. Tajke a podobne šlyščecž dyrbjesche wješele byč a radošč. Tak šo hodžinki,

tať šo šamo tši dny minychu, jako bychu prjecž lecžale. Bjes džiwa, šo nětko tež czěło šwoje prawo žadasche. A prjedy hacž jemu šchtó šchto praji: Šsmj hlódnj a chzemy dom, rjeŋje wón: Mŋi je hlódneho luda žel, bjes jědže nje-móžu jich wostajicž, dompučž je jim š džěla daloki, bychu po pučžu šawutlili. Potajkim tón, kiž je šbóžnik ša dušchu, nješabywa na to, šchtož czěło trjeba. To šo ša njeho niz jenož šamo wot šo njerošymja, wšchať wón tež raš praji: Wášch njebjeski Wócžez wě, šo teho wšcheho, mjenujzy šchtož czěło a jeho šdžerženje žada, potrjebacže, ale wón ma tam, hdžež teho nimaja, želnu wutrobu a šmilne wócžko: Mŋi je luda žel. Šdyž jemu wšchitzy ludžo na wutrobje leža po wšchěm, šchtož šu a nješbu, maja a nimaja, duž mjes nimi wošebje cži, kiž někať tradaja, tež po šwontnym. Njebě to jenicžki krócž, šo šo Ješuš tať šadžerža. Kaž hušto wón šhorym pomhašche, šrudnych trošchtowašche, mormnych šbudžowašche, wón drje to pšchede wšchěm jako dušchowpaštyč cžinjješche, tola czěło dyrbjješche pšchi tym tež šwój džěl mječž.

Kať mało tola hacž do džeršnišcheho dnja cži Šbóžnika šnaja, kotšij myšla, šo jemu šwoje czělnje, šwontowne naleženja nješmědža porucžecž, šo šu jemu šhiba nješnate, šhiba pšchešnaduške, hacž šo by je šlyšhecž mohł a dyrbjal, abo šo je wón tať rjež pšcheduchowny, hacž šo by šo š tajkimi mjenje wažnymi wězami šaběrať. Tu šteji něšchto zyhe druhe. Štunje czělnje hlódneho luda bě jemu žel. A duž ty, wbohi tradazy, czělnje někať wobcžezeny cžlowjecže, šměrom š njemu pšchińdž se šwojej czělnej nusu! Wuškorž jemu, hdže a na cžim je pola tebe njedostatť, cžehodla se šwojich štarošczow won njemóžesch, cžehodla cži wodnjo wócžko šylšuje a w nozy špara njenamaťašch. Wěť, šo tež tebi šaklincži jeho želny hlóš: Mŋi je luda žel. Wěť, šo šy tež ty jeho dla džěcžo w jeho a duž tež šwojeho Wótza domje, a to tež po czělnym, šwontnym! Wěť, šo tón, kiž cžerwika nješabudže, tež š tobu pšches žiwjenje pšhecželnje dže!

Še pať tu tola telko a wošebje czělneho hubjenštwa na šemi, prajišch, a to šamo tež tam, hdžež šu wěriwi ludžo, hdžež to wjedža a šo po tym maja: Mŋi je luda žel?

Bjes dwěla. Nusa, czělna nusa bė wulka we wójnskim czaŝu, wora je tež dženŝa hiŝcže wulka. Je jich po tyŝazach, kiž ŝwój ŝuchi khlėb se staroŝcemi jėdža, a muŝi w ŝudobju a wolija w karanje njeje tu a tam dženŝa hiŝcže wjele. A kaŝ tajke a podobne brachi Bohu a Jeŝuŝej poroŝuja, kaŝ wėriwych hanja a wuŝmėŝuja: Hdže je nėtk wasch Bóh, ŝto pomha wam wėra do njeho? Abó njeje jich dženŝniŝchi džen tehodla wjele wot wėry wotpadnyło, dokelž jim wėra dobre czaŝy njeŝarucži, kaŝ to woczaŝowachu, abó tola tradanju njeŝadžėwa? A k rėcži: Žadyn Bóh njeje, ŝ najmjeńŝcha žadyn, kiž wasche próŝtwy a ŝdychowanja ŝlyŝchi a na nje džiwa, je jenož krocžalka. Je na tym paŝ wopravdže Jeŝuŝ abó Bóh luby Knjeŝ wina? Wėŝo Šbóžnik ŝam rjeŝuje: Kħudnych a kħornych, potajkim czėlnu nusu tradazych, macže kóždy czaŝ pŝchi ŝebi. Wón njeje pŝchiŝol, ŝo by žiwjenja njerunoŝcže wŝchelake ŝbėhnył. Šchtóž to wot njeho woczaŝowasche, je ŝo tehdy mylił, jaŝo Jeŝuŝ po ŝemi kħodžesche, kaŝ ŝo dženŝa myli, ŝchtóž ŝebi tajke wot kŝeŝcžijanskeje wėry a wucžby žada. Tola njetrjebałe roŝdžėle w tym a tamnym, njetrjebała kħudoba a druha nusa taŝ wótreho rafa mėcz. Hdny budžesche kóždy, kiž chže wėrny kŝeŝcžijan bycz, ŝ taŝ želnej wutrobu po nusy ŝwojeho bližŝeho ŝo ħorje brał, kaŝ wón, njebudžesche k dženŝniŝchim wótroŝcžam dóŝchło. Abó chžemy wopravdže prajicz, ŝo naŝ dženŝniŝche ħubjenoŝcže bjeŝ winy trjehja? Nochžymy a nochžemy kóždy po móžnoŝcži derje žiwi bycz, ħaj ŝkóncžnje w kraŝnym wjeŝelu? Ĥusto ŝamo taŝ, ŝo ŝo njepraŝchamy, ħacz je nam po naŝich wobŝtejnoŝcžach móžno? Ĥusto woŝebje taŝ, ŝo je nam wŝcho jene, ħacz ma bližŝchi ŝto abó ħacz nima nicžo? Njewobknežesche a njewobkneži staroŝcziwe praŝchenje: Ššto budžemy jėŝcz a picž? pola mnojich žyle jich žiwjenje? Kaž bėchu naŝ ŝwonkne ŝbožowne czaŝy do ŝwjeŝchneho waschnja ŝapletke, taŝ naŝ dženŝniŝche ŝchpatne do dwėlowanja a njewėry czėria. Ššto móže to Šbóžnik ŝa to a tón, kiž jeho póŝla? Wóŝtańmy jenož kħroble pŝchi tym: Jeŝuŝ nimo ŝnutŝkneje tež ŝwonknu nusu ŝnaje. A ħdyž ju ŝnaje, nam tež ŝ njeje wupomha. Wón njewopuschcži teho, kiž ŝo jemu dowėri.

II.

Alle to wscho jenož, hdyž nimo swontneje nusy tež smutštnu sacžuwamy. S wulkeho džěla je pola naš tak, so nam swontna wutroba wobcžežuje. To je wěšo lohko móžno. Čłowjeť ždyn widži, schtož je psched woczomaj. Tak je nam nimo měry cžežko, so je mnohich čłowjekow dónt tak žalošny. Blěde mješwoczja džěczi, kotrež móža šo jenož jara schpatnje najěcž, kotrež husto hlóadne do schule khodža a hlóadne do loža, jeli so s zyla žaneho praweho loža maja, hubjene wobstejnošće s bydlami, hdžež šu w skaženym a tehodla kaž na cžěle tak na duschi kažazym powětsje ludžo husto hórje hacž w jastwje žiwi, drohe płacžisny sa zyle nusnu zyrobu, schtó nochžyl to wšhitko a wjele wjazy podobneje swontneje nusy se seznenjom widžecž? Schtó nochžyl šo roshoricž, hdyž wjele druhich žaneho wócžka ja to nima a duž tež žaneho šobusacžuwanja? Pschejemy šebi a wšhitkim druhim jašne, želne wócžko a cžucžiwu wutrobu Šbóžnikowu: Mi je luda žel. Je tež džakowano Bohu stajnje tak bylo, so, hdžežkuli šo jeho kralestwo twarjesche, lubošcž ke khudym a nusu tradazym roscžesche. A hdyž šo tež kichescžijanstwo a zyrkej nimatej wo to staracž, kať šo wěz w jenotliwym padže wuwjedže, nješmėtej tola pschestacž, našch džensnischi cžaš na hubjenstwo a jeho wotštronjenje kėdžbny scžinicž, wošebje niz pschestacž, šwėdomnja wótsicž a wutrobny scžoplicž s duchom lubošcže Jesom Khrysta. Wustupujmy khoble a rēcžmy, hacž chzedža jo šlyšhecž abo niz: Njeje prawje, so je telko wjele nusy, telko wulkeje nusy mješ nami, a so šo tak maľo stanje, jej wotpomhacž!

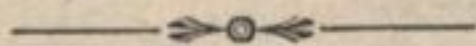
Njebudže pať wšhitko to podarmo prajene, kaž hižo tak husto bė, jeli so njebudžemy wšchitzy šašo s džakowanjom šwój wšchėdny khľėb k šebi bracž? A džakowny čłowjeť budže jenož tón, kiž je wėriwy čłowjeť. Jesuš wjedžesche, so je Bohu wscho jene, s maľo abo s wjele pomhacž. Šsama puscžina móže khľėba dawacž, hdžež njepobrachuje wėra, kiž je w lubošcži džėkawa. Njeje pať runje tu nusa jara wulka? Pod džakownymaj rukomaj šo Jesušej pokruty a rybicžki pschisporjachu, a w našchich njedžakownych, s Božim khľėbom

a s druhimi jeho bohatymi darami wobkhadžaznych rukach, kaž bychu na kóždy pad nam błuscha, so wschitko drjebi a poshubuje, kaž by nicžo njebyło. Jenož s džaknej wěru brany Boži dar žohnuje, runje tať teho, kiž jón dostawa, kaž teho, kiž jón dale dawa. Džakowny cžlowjet hlada tež se spoкоїnej myšlu na to, sčtož tu je, a niz se smorschczenym cžołom na to, sčtož pobrachuje. Džakowny cžlowjet kędžbuje na ruku, kotraž je jemu dała, a bywa s tym jenož cžim troschtnišchi, so sechze jemu Bóh Knjes tež dale dawacž, cžehož je jemu trjeba. Džakowny, dokelž wěriwy cžlowjet, widži wschudžom same Bože džiwy. Wón so njeprajcha kaž mnohy runje pschi naschim sczenju: Bě to móžno, abo njeje to jenož někajka wumyšlena wěz někajkeho wuczobnika, kiž chyzsche s tym k wjetschej khwalbje a bławje swojeho Knjesa pschinoschowacž, abo je so wěz zyle hinať mēla? Džakowny cžlowjet móže se žohnowanjom tež dale dawacž potrebnemu. Kať husto smy tať w cžěžkim wójnskim cžasu jo shonili, so bě w tym nastupanju wjazy hacž bydom korbom sbytknych pola tych, kiž swonkne wjele njemējachu! Džakowny cžlowjet budže skóncžnje tež srjadny a slutniwy. Naschi wótzajo njebychu cžerpjeli, so by brjódko pod blido padnywschi tam ležo wostała abo sornjatko šele so rošteptało. Dokelž šu so nam tajke a podobne dobre počinki poshubile, je pschi wschēm swonkne lěpschim žiwjenju nasche žiwjenje khudsche a nascha nusa wjetscha.

A sčto je skóncžnje najwjetscha nusa? W naschim sczenju je to swonkna, cžělna pomoc, kotruž Jesuš da. Komu pať ju wón da? Niz tola tym, kotřiz jo wjedžachu, so njeje cžlowjet žiwy wot khlēba sameho? Šsame Bože džiwy šu wulke cžrjódy tam w pusečzinje hakle wohladať, hdyž běsche jim Jesuš rolu wutrobom najpriedy pschihotowať. Božu bliskoscž a móž ludžo tam tať móžnje sacžuwachu, so šo tsi dny dolho wot jeho hubow tať rjez njehibnychu, ale s napjatoscžu jenož na jeho wobšbožaze šłowa kędžbowachu a pošłuchachu, wscho druge sabnywschi. Tajzy ludžo shonja potom tež jeho spomóžeršku ruku w swonknym, cžělnym. Nasch Šbóžnik chze tať a jenož tať bycž šbóžnik

zylého cžlowjeka. Snajemy a rosymimy tať jeho słowo: Pytajće najprjedy Bože kralestwo, wěmy pať jenož tať, sčto ma to nam prajicž: Ja šym khlěb žiwjenja. A tať tu nětko stejimy a žiwimy šo wot tuteho khlěba lěto wot lěta a bywamy s tym pschezo bohatschi, runjež to swonknje njebychmy byli. Tať dawamy tutón khlěb dale šwojim džěczóm, šo bychu s tym našycžene byle a ja nicžim druhim njepytałe. Tať pschimamy ja tutym šbóžnym darom w swonknje dobrych cžašach, šo njebychmy šycži a tola prósdni woštali; tať trošchtujemy šo jeho bohatsťwa, hdyž šo nam swonkne šapowjedžichu abo šo ja hole wopokasachu. Kať husto, kať bóršy šo tole stawa! Kať je šo stało wošebje w pošlednim cžašu! Sadwělowacž šamo šu ludžo chzynli, jako šu widželi, kať běchu wotkudnyli. Šo šo tola dale njejebamy! Wnosy ani dženska hišcže njejšu nicžo nawuknyli. Šonja dale a džěń wote dnja bóle ja stuchłym khlěbom a woteštatej wodu. Kať pať móže Jesuř tajkim ludžom pomhacž? Bjes dwěla, šo duzy po pucžu šawutla. — Duž pschejemy tym, šo bychu wospjetowanje Jesuřoweho džywa bohacže šhonili, dolhož je hišcže cžaša a móžneje rady, a wuprošymy šebi, šo by wěrnno bylo a pschezo wěrnischo šo wopokasało:

Mam ja jenož jeho,
Je wón jenož mój,
Mój hacž do dnja pošlednjeho,
Hdžež wón woła: Nětko pój! —
Šym wschón swješeleny,
Šorjo, kšchiž a štyř je šapomnjeny.
Šamjeń.

8. njedźela po śwjatej Trojizny.

Mat. 7, 15—23.

Gladajeće šo falschnych profetow, kotřiž we wowežej drascje
k wam pschińdu; ale snutskach šu woni torhaze wjelki. Na jich
plodach dyrbieće wy jich pójnacž. Může tež sčtó kicze sběracž wot
čžernjow abo figi wot wóstow? Tak kóždny dobry sčtom pschi-
njeće dobre plody; ale šhniky sčtom pschinjeće šle plody. Dobry
sčtom njemóže šle plody pschinjesčž, a šhniky sčtom njemóže
dobre plody pschinjesčž. Kóždny sčtom, kotryž dobre plody nje-
pschinjeće, budže porubany a do wohenja čžiknjeny. Tcho dla
dyrbieće jich na jich plodach pójnacž. Woni njebudža wsčitzy,
kíž ke mni rjeknu: Knježe, Knježe, do njebjeskeho kralestwa
pschińčž; ale čži, kíž wolu čžinja mojeho Wótza w njebješkach.
Zich wjele budže ke mni rjez na tamnym dnju: Knježe, Knježe,
njejšmny my w twojim mjenje wěščežili? Njejšmny my w two-
jim mjenje čžertow won honili? Njejšmny my w twojim mjenje
wjele skutkow sežinili? A tehdy budu ja jim pójnacž: Ja waš
nihdy njejšmny sesnač; džicze prjecž wote mnje wsčitzy, wy
šłóštnizy. Samjeń.

Pod hołym njebjom Jesuš šedžo mózne přédowanje
psched ludom džerži. Tam na wjeršcku hory wo Božim
kralestwje rěčži. Boža stwórba ma š molom jemu ša pschi-
runanje šlužicž, hdyž tam na sčtomny a winowe pjenki
pokasujo wo plodach, wo kicžach a figach rěčži. „Může tež
sčtó kicze sběracž wot čžernjow?“ Haj, tež njeplódnym
rostlinow njeće semja doščž. Sčtó je plódnym rostlinam
runy, sčtó njeplódnym?

S šhutnym šłowom a praschenjom našch Knješ šwoje
přédowanje na horje, tole krašne roškladženje, sčtó do
Božeho kralestwa woprawdže tu w žiwjenju škušcha a na
šónzu w došonjenju do jeho dopjelnjenja šańdže, wobsamkne.

Luboscziwje wabjazy je swój rt wotewrił: „Sbóžni su czi, kiž duchownje křudži su; pschetož jich je njebieske kralestwo“ — a dženka słyschimy: „Woni njebudža wschitzy, kiž te mni rjeknu: Knježe, Knježe, do njebieskeho kralestwa pschińcž; ale czi, kiž wolu cžinja mojeho Wótza w njebiesach“. Niž wschitzy! Słyschcže jo wschitzy, jrosym jo kóždy wošebje! Słóš to pschede wschēm ja tajkich, kiž su s Božim kralestwom a s bóžskimi wězami snajomni! Swopschimamy myšle, kiž nam pschi tekscže Knjes podawa, do tehole słowa:

Njesjebajmy šo duzy po pucžu do Božeho kralestwa!

- 1) Sdacže njewučžini, ale hódnoščž,
- 2) niž słowa, ale skutki!

Nam wotewt, Knježe, wutrobu, —
Nječ swěrnj pošlucharjo my
A słowa cžinjerjo tež šmy,
Stokrócžne plody damy. Hamjen.

„Gladaježe šo falschnych profetow, kiž we wowcžej drascže k wam pschińdu, ale snutškach su woni torhaze wjelki.“ Napominanje to ja tamnych pošlucharjow, kiž po wjele stach, šnano tyšazach Jesuša, teho wulkeho, powšchitkownje cžescženeho profetu, wobdawachu! Kajtka běšche jich duscha nad jeho słowom sahorejna, wo njebieskim Wótzu a jeho luboscži wobhonjena, haj s nej kaž s zyrobu žiwjenja pošylnjena! Někotři mjes pschitomnymi pał drje běchu tajzy, kiž wutrobam se šwojim sakónskim wučženjom, s wušběhowanjom woprowanja, swonkowneho cžiscženja a podobneho ani pokoja ani spočojenja dawacž njemóžachu. Pišmawučženi rěkach cžile, kiž šebi na to wjele wjedžachu. Šnano lěpscheho ja ludži njesnajachu, kiž běchu kaž wowzy, kiž žaneho pastyrja nimaja. We wowcžich draštach, to rěka: pěknje w kožuchach na rube wobrocženych swoblefani! W tamnych dnjach runje, jako přenje kwětki se semje pschińdžechu, lilije na polu, kaž je Knjes přjedy naspomnił, bychu tajzy wěscže šo psched symnym powětrom křwjazy pódla šedželi. Budž swoblefany kaž chzesch, jenož so po šwojim snutškownym bycžu njesšy kaž

wjelt, hdyž so wowza sdašch. Wjelče wašchnje su tamni
muczerjo a wodžerjo sjewili, hdyž na teho jeneho wěrneho
pastyrja sa Izraela, kiž běsche sam Boži syn a jeho krale-
stwo pschinješe, džeržachu, so na njeho pschibłodžachu a
chychu jemu pucž k ludowym wutrobam saracžecž. Lud, jich
pošluchajo, duchownje wutky, spróžny a wobcžezeny wosta
— bješ woprawdžiteje mozy a wješełoscze. „Na jich pło-
dach dyrbicze jich spósnacž.“ To płacžesche sa tamny cžaš,
kaž je to w płacžiwosczi wostało wschitkón cžaš. Hižo wot
starých profetow sapocžejo mohli to rjež, kaž na pschiklad
pola Jeremiaša (14, 14—16) reka: Cži (falschni) profetojo
wěschcža lžě w mojim mjenje; a ja jich nješkym póbłak . . . ;
woni wam falschne widženje a jebanje a pschibóžstwo a šwojeje
wutrobny sawodženje wěschcža.“ „Tajžny profetojo budža
psches mjecž a hlód padnyčž. Lud pak, kotremuž wěschcža,
budže spadacž na Jerusalemskich hašach psches hlód a psches
mjecž.“ Kajta wěstoscž w tamnych starodawnych cžašach,
so sjebanje psches bludnikow, kiž ludej rjenje rěcža —
pschecžiwu šłowu Božeje wěrnosće, hórke płody nješe: Hlód
po czělnym a duchownym bofu — mjecž, sčazenje sa kraj.
Psches wschitke cžašy tole šhonjenje dže/pak bóle pak mjenje
šjawne. Na jich płodach dyrbicze jich spósnacž — rjetámny
pohladajo na Lutherowy cžaš, jako najlěpschi, hlubje myš-
lazy njespokojeni s pschipowjedanjom zyrkwineho a bamžo-
weho wotpuska (spuschcženje hrěchow a jich scžěwčow) s pje-
njesami so Božemu czistemu šłowu dowěrichu a hnadže nascheho
Anjesa Jesom Khrysta do rukow cziknychu. To běsche, kaž
jedyň jeho rojenčow tehdy wuwoła, lóšcht žiwny byčž. Nje-
dyrbjało so tež naschemu narodej kaž s hložom wyschšcžeje
truby do hlucha, haj hacž do wutrobny najšylnišcho wołacž:
Sdacže jo njewuczimi, ale hódnosć? S jeneje strony so
pschipowjeda: Starý ewangelij je pschescžěhnjeny. Biblija
a wuczba wo prawdosći s wěry psches nowy cžaš a jeho
ducha pschewinjena. Hdyž potom jedyn tak, druhi hinač
rěcži a wucži, so myšle sawjercža a stajnje njewěšte wosta-
waju. O, profeta dyrbi bóžski pošol byčž, Božu cžescž psche
wscho powyschowacž a s tym šbože a šbóžnosć čłowjetow

sałožecź. Wšcho, šhtož ma w semskim a cžłowškim jenož
 šwój sałožk, do wopacžnosćow błuscha! Hladajće šo
 falschnych profetow! Wšhed sto lětami bljščez humanitety
 abo cžłowjecžneje nadobnosće psches kraje a ludy cžehnjese.
 Nětko sašo, šhtož je pschistupny džěl luda, wošebje džělacžer-
 skich worscheow, mēni: Kšchescžijanstwo dyrbi krašne wob-
 nowjenje naschich hubjennych wobstejnošćow pschede wschēm
 pschinjesč. Wodžer džělacžerstwa je ras w ludowej šbro-
 madžijnje rjeł: „My njemóžemy š kšchescžijanstwom ničžo
 šapocžecź. Wšchetož wono naš wuczi, šo njedyrbimy cžerpjenju
 šleho napschecžiwu štejecź. My pať chžemy pschecžiwu nje-
 dobremu (mjenujzy w šwonkownych wobstejnošćach) wojowacź.
 Našcha nabožina rěka: Wojuj a měj nadžiju! My mamy
 wulku wěru do dobyčža prawdosče, dobročiwosče a wěr-
 nosče.“ Tak wobšy evangelij, kiž je pošelstwo Šbóžnika
 hrěšnikow ša šhubjenny cžłowški šwět, pschepósnašo chžedža
 jón ša kulturne hibanje š polěpschenju šwójbnych, džělacžer-
 skich, krajnych wobstejnošćow ščinicž | prajizy: Kšchescžijan-
 stwo, kajkež šo wot žyrkwe pschipowjeduje, nima žaneje
 hódnosče. Wono ma šwět pscheměnicž. Kajke něšcho
 wěrneho šo w tym šacžowa! Je tež našcha žyrkej, šu tež
 předarjo cžisteho Božeho šłowa, kiž je jako Boža móž šbóž-
 nych cžinicž wschitkich, kiž na to wěrja, š žylym šwojim samo-
 ženjom na to won|a ša to semskemu ludej, šwojim dowěrjenym
 šyłam, po dušchi a po cžěle pomoz šticžecź? Nunje tať šo
 potom w domje a mandželstwje, wo wšy a w měsče šbože
 špori. Wěšte sozialne lěpschiny šo na pucžu wojowanja
 dozpija, tež ša duchowne lěpsche to a wono. Ale cžim bóle
 cžłowjeť a jeho semski šajim do šryedža štupa, cžim bóle
 šnutštowny mēr, mēr Boži, kiž je wyschšchi dyžli wschitkón
 rošom, bójška wješelošcž a nadžija našad štupa. ~~A šhto
 je komunizmuš, kiž chže krašne kralestwo pschichoda sałožicž,
 dozpił, to rozpadanki semskeho porjada, błušny a šrwawne
 nješutki psches kraje wótsje pschipowjedaja. Wóh wschať je
 tež tam wušamknjenny. Xubi kšchescžijenjo, hladajće šo
 falschnych profetow! A byrnjež rěčnizy hišcže rješcho
 wam rěčeli; byrnjež nowiny hišcže hładšcho wabiłe! Sa-~~

wěšće, traschnu móz maju dženska nowiny, lětaki a knihi. Tež tak mjenowana ludowa duscha, hdyž je ras s wěstymi prawymi abo hišće bóle wopacžnymi namyšljenjemi natyknjena, žyłe čyrjódny šobu torha, so šo jednotliwy jeje wliwej wobróč njemóže. „Gdžež wšcho chze, tam tež ja šluščam,“ tak reka. Haj, dženska šo jednotliwy w čyrjódže lohzy šhubi, kaž čožmil w torhaznych žožmach. Napošledk pať tón abo tamny čaš a jeho šo mjetaze mutne žožmy jo njewučinja, ale Anješ nad čašam a nad žožmami. Težo a jeho šłowa šo duzy po puczu do Božeho kralestwa jenicžy džeržmy!

II.

Ni stowa - ale skutki

Njedajmy šo šjebacž mozam, kiž nješbu wot Boha! Jesuš psched šwojim ludom spodžiwne wězy šjewi: „Sich wjele budže na tamnym dnju“, mjenujzy, hdyž skóncjenje šwěta pschińdže, „ke mni rjez: Anježe, Anježe, nješbmy my w twojim mjenje wěšćžili? Nješbmy w twojim mjenje čžertow won honili?“ Šłošy šo dawaja šlyšćecž, čžiscže hinajšće hacž falschnych profetow. Šo šdacžu šu to ludžo, ša Božu čžescž a Jesušowe mjeno skutkowazy. Tola mjeno a šłowo njeje pschezo šamšne, šchtož je škutk a woprawdžitosčž.

Šašo šlyšćmy: Nješjebajmy šo! Niž šłowa, ale skutki jo wučinja. Ššamo čžlowjekam šlužobne wulke wězy móžeja šo došonjecž, kiž pať tola njewopočasuja, so je něčto na drošy do Božeho kralestwa. Šo japosčtołach šu tež drusy něhdy hojili s rukow nakładženjom, kaž jo hišće nětkle špytuja. Šenož jene. ~~Wuštrawjenje s modlitwu, kiž je šamo k nastacžu sekty „šchescžijanskeje wjedžliwoscže“ wjedło. Čžlowjek dyrbi, tak tam mēnja, s krutej meditaziju (šamyšljenjom) s pomozu bójštw šo knješ nade wšchēmi šhoroscžemi a čžělными čžerpjenjemi ščžinicž. Tola profecžina tejele wučžby je šama škóncžnje k pschirodnym šřēdkam, k lēkarjam šwój wučžet wšala, jako bu se šatraschnym čžerpjenjom domachpytana. ~~U ničto njemóžesche, tež niz jejna wěra, šmjercž wot njeje wotwobročicž. Šo by šo ničto s tym nješkwališ, so móže s mjenom trojenicžkeho Boha někošo wuštrawicž, abo šchto šažohnowacž! Šo by šo s tym ničto~~~~

ſ znyła njewotedawał, ſ Božim słowom abo ſnamjenjom
ſwiateho ſchiza ludži a ſtót wuſtrowjecz! My mamy ſo
t Božemu mjenu we wſchej nuſy wołacz a modlicz, ale
nawopał niz pſchi nim kuſłowacz. Praja, ſo tajzy czežto
mrēja. Woni ſa ſemſte ſaměry, ſnano ſwoju móſcheń
ſ Bohom ſtutlujo. Knjeſa ſameho ſa ſebje a ſwoju duſchu
ſhubja. „Njeſbmy my w twojim mjenje wjele ſtutkow
ſczinili?“ — budže jich wjele na tamnym dnju prajicz, ſnano
tež hiſchče mrėjo pſchi ſebi a pſched Bohom ſpěwacz. Ale
„tehdy budu ja jim póſnacž: Ja waſ nihdy njeſbmy
ſeſnał; dźicze precž wote mnje wſchitzy, wy ſłóſtnizy“ — tak
khuťnje Jeſuſ rěcz wobſamknje! Kajki hubjeny tónz tajkich
pucz woſmje! My ſłowo „póſnacž“ ſlyſchimy. Póſnawacz a
wuſnawacz je a woſtanje drje naſch ſchecžijanski nadawł,
kaž Jeſuſ ſjawnje wupraji: *Schtóž mje póſnaje pſched*
ludžimi, teho chzu póſnacž pſched mojim njebeſkim Wótzom.
Tola roſdželej ju — hačž je tole póſnacže tež něſchto
ſ wutrobny wukhadžaze abo jenož ſe rta pſchithadžaze? Kóža
móže rjenje kčecž a tola jědojte plody męcž. Njeſ paežer-
ſkimi dźecžimi ſym druhdy ſhonil, ſo beſche tón a tamny,
ſotrehož myſł a wutroba beſche we wucžbje džělena, jara
ſwólnimy, dobre łopjena pomhacz roſſchěrjecz, ſterje bóle
dnžli něchtó khutny, ale wot pſchirodženja ſtruchly. Tak
móža rjeni rěcznizy, wucžerjo, wuſnawarjo wěry bycz, kiž
wot ducha podótknjeni radži ſebje ſlyſcha rěczecž, ale hewał
ſa tym žiwi njeſbu. Ludžo jich khwala, a na tym je tam-
ny mjele ležane! Njemóže to tež nětotremužkuli Božemu
ſlužobnikej ſo tak hieč, kiž rjeťnje: „Knježe, Knježe“ a rjane
ſłowa cžini, ale móž noweho žiwjenja ſaprěwa? Je ſam
radny ſa knjeſa widžany a ſwoju cžeſcz pſcheſ měru pyta!
Kajke je naſch Knjeſ Jeſuſ nam hinajſche ſnamjo dał, kiž,
kaž beſche ſwojich lubował, tak jich lubowaſche hačž do
ſmjercže (Jana 13, 1) a jim ſlužeſche, hdyž ſo ſa nich do
ſmjercže da!

Œſlužicž ſe ſwojim darom je kóždeho ſwjaty nadawł
a rjana, ſbóžna pſchiſlyſchnoſcz — ale ſo chzynł ſwoje mjeno
ſlyſhecž a woſobu přědku widžecž, pſched tym ma ſo

ŕhmany, haj najŕhmaniŕchi mjeŕ dŕŕelawymi Jeŕuŕowymi wucŕobnikami hladacŕ. Hladaj ŕo ŕameho ŕebje! Njeŕŕebaj ŕo! Niŕ ŕlowo, ale ŕtutŕ wucŕini. Haj, pŕŕepytaj ŕo kŕŕdy, a runje tŕn, kiŕ je hiŕo dawno na pucŕu ŕ njebjeŕtemu kraleŕtwu, kajki je duŕy po pucŕu ŕe ŕwojimi ŕobucŕlowjelami, hacŕ je jim ŕ cŕichim a ŕprawnym ŕadŕerŕenjom ŕ ŕpodobanju. Nŕŕtŕ, hewaŕ pŕŕed ludŕimi ŕahorjeny a ŕahorjazy, ŕo lohko domach ŕ huŕwom ŕapyrja. ŕŕtŕŕ jednotu w duchu porucŕa, ŕo ŕ ludŕimi wadŕi a je njeŕjednocŕitwy. A ŕŕtŕ mohŕ do wutrobow pohladacŕ! Kajke pohilenje ŕ lohke mu ŕiwjenju a njeŕŕiŕtoŕŕi myŕlow by wo-
hladaŕ! Niŕ hewaŕ druhich ŕobuŕtorŕnu ŕ mozu ŕlowow, ŕu ŕlabi a lŕni, wojowacŕ napŕŕecŕiwo lŕŕŕtam a ŕadŕŕŕam. A ŕnjeŕ ŕaneho ŕa ŕwojeho njeŕŕhipŕŕnaje, kiŕ njeje cŕiŕteje wutrobny. Cŕiŕte wutrobny budŕa Boha widŕecŕ.

Njeŕ nam prawje ŕylnje na ŕwŕdomnje padnje a ŕo do najŕnutŕŕowniŕŕeho ŕaryje: Cŕi do Boŕeho kraleŕtwa pŕŕiŕndu, kiŕ wolu njebjeŕteho Wŕtŕa cŕinja. Poŕluŕŕny bycŕ je na pucŕu ŕ Bohu wulzy waŕne. ŕŕŕeŕŕŕijana wŕra je w Boŕy ŕiwa, a jeho cŕinjenje ŕo pŕŕezo po jeho poŕaŕanju ŕloŕuje. Pŕŕezo jaŕniŕŕo ŕo jako Boŕi ŕluŕobnik a jeho dŕecŕo widŕiŕŕ. Pŕŕezo ŕwŕniŕŕo plŕd ducha njeŕeŕŕ, kiŕ je luboŕŕ, cŕichoŕŕ, ŕŕŕŕpliwŕŕ, luboŕnoŕŕ, pŕŕcŕiwŕŕ. Pŕŕeze hotowiŕŕe wopory na ŕo bjerjeŕŕ, kiŕ ŕo tebi naŕladuja, jako darniwŕŕ, ponuŕnoŕŕ, ŕpomozŕliwŕŕ. O, bŕiŕŕi cŕlowjeŕ, kiŕ ŕo wyŕŕoko nad ŕemŕŕim poŕbŕhuje, ŕo niŕŕo ŕ bratram a ŕotram w ŕnjeŕu dele puŕŕcŕa. ŕŕwojeho ŕnjeŕa dla je druhim ŕ woli, ŕ pomozy a ŕ polŕpŕŕowanju. Bjeŕ praŕŕenja teŕ jeho mjeno wuŕnawa, w jeho mjenje ŕtutŕki cŕini, tola wŕŕitŕo w jeho mozy a hnadŕe. Tehodla ŕ jeho cŕeŕŕi krocŕel po krocŕeli do prŕdka ŕtupa a jeho kraleŕtwa ŕpŕchuje.

Na kŕnzu ŕnjow ŕtejo, abo do naŕny ŕ jeje wopomnecŕom kŕnza, ŕwojeho kŕnza nutŕ dŕeje/ ŕlyŕŕny wo plŕdach, kiŕ hŕdnoŕŕ cŕlowjeŕa wopŕaŕuja, ŕlyŕŕny wo ŕtutŕach, kiŕ ŕnjeŕ pŕŕi ŕwojich wotrocŕŕach a dŕowŕacŕ pyta. ŕnjeŕ — ŕŕtŕ to je? Tŕn, kiŕ ŕo pŕŕi kŕnzu ŕwojeho

prědowanja nad swojej domišnu tam, nad Kapernaumom a Galilejskej, sjewi šedžo na majestecziskim trónje šudnika šwěta! Woni budža prajicž: Anježe, Anježe; „tehdy budu ja jim pšnacž: Ja waš nihdy njejšym šesnał; dźicže prjecž wote mnje!“ To je Anješ, kiž hišcže pschezo je žiwý a knježi do wěcznosće. Čžesćebojoscž a šwjate štróženje wěšće tam mješ ludom: Sady jeho šłowa, kiž běšče šo na někotrym braschnym a hubjenym š wustrowjenju mózne sjewiło, škutk dźělenja dostojnych a plódných wot njedostojnych a njeplódných šteji. Žně šwěta junu pschińdu, mytowanje, šaczišnjenje. Šo by potom twoj škutk došahazy šo wopokasał! Modlcže šo, wošadni, ša škutkowanje a dušchowšbože šwojich dušchowpastyrjow! Šo by ty po pucžu do Božeho kralestwa duzy štejo njewoštał, wot někoho šawjedženy, wot nēcžeho š nješwěrnoscži wabjeny a bylo-li wot šameho šwojeho lóšhta! Na kónzu Anješoweje modlitwy štejitej wažnej proštwje runje ša tych, kiž šu pokročowali: Njewjedž naš do špytowanja! Wumož naš wot teho šleho! A wěrjaza šhromadžisna šo nutrnje modli:

Luby Jesu, štej ty ša mnje,
 Pošylń wšchał mje šłabeho;
 Špomń ty we tej nušy na mnje,
 Wumož mje tež wot wšcheho,
 Šchtož mi chže mój dobytk rubicž,
 Njedaj mi jón, Anježe, šhubicž;
 Daj mi móz a wješele,
 Šo mohł dobycž we bitwje. (Špěw. 260, 5.)

Šamjeń.

9. njedzela po swjatej Trojizy.

Luk. 16, 1—9.

Wón pak dzešche tež k swojim pójkam: Jedyn bohaty muž běšche, kiž měješche sastojuńika; a tón bě psched nim wobstorženy, jako by wón jemu jeho kubla pschecžinił. A wón jatwola jeho k žebi a dzešche k njemu: Schto to šlyšchu wot tebe? Čžin rachnowanje wot šwojeho sastojuństwa; pschetož ty njebudžesč mój dale sa sastojuńika byčž. Tón sastojuńik pak dzešche šam pschi žebi: Schto dyrby ja čžinicž, dokelž mój knjes to sastojuństwo wote mnje bjerje? Škopacž ja njemóžu, prožheč žo hanibuju. Ja wěm, šchtož ja čžinicž čžzu, hdyž ja wot teho sastojuństwa wotstorženy budu, šo bychu mje do šwojich domow horje wsali. A wón jatwola wschittlich došžnikow šwojeho knjesa a dzešche k přenjemu: Šak wjele šž ty mojemu knjesej winojty? Wón pak dzešche: Što tunow wolija. A wón dzešche k njemu: Wšmi šwój list, šžni žo a napišch š molom pječždžekacž. Potom dzešche wón k druhemu: Ty pak, šak wjele šž ty winojty? Wón dzešche: Što brěmjenjow pschecžny. A wón dzešche k njemu: Wšmi šwój list a napišch wóšžomdžekacž. A tón knjes pohwali teho njepraweho sastojuńika, šo wón běšche mudrje čžinil; pschetož džecži teho šwěta šž mudrišche, dnyžli džecži teho šwětkla w šwojej šchlacžze. A ja praju wam: Čžinčze šebi pschecželow š njeprawym mammonom, šo woni, hdyž wy tradacžze, waž bychu horje wsali do wěčžnych hětow. Šamjeń.

Někotre mužkuli je to k pohóršchkej bylo, šo njeprawy sastojuńik, kiž je šwojeho knjesa tak njehańbicžze wujebał, žo wot tuteho hišchcžze pohwali. Šak žo to š tym šnježe, šchtož hewał še rta našcheho Šbóžnika šlyšchimy, hdyž wón tuteho pscheklepaneho čžłowjeka jako jeneho pschedstaja, wot šotrehož móža šamo džecži jeho kraleštwu něšchto nawuńnyčž? A njejšu pjenješy a šemške kubla niežo druge, šhiba njeprawy mamon, niž jeno tehodla, dokelž žo husto na njeprawe waschnje dobywaja, ale wóšžebje tehodla, dokelž čžłowječ

je šebi lohko sa šwojeho pšhiboha ščini, kotryž jeho zylu wutrobu wobkneži a jemu šadžewa, šo sa šwoju dušchu štaracz, — kak móže tón šnješ nam radžicz, šebi š tajtimi šrědkami pšheczelow dobycz, niz jeno sa tón šwět, ale tež sa tamón, „šo bychu waš, hdyž tradacze, horje wšali do wěcznych hětow“. Šodži dha šo š zyla tajke pšhjecze do wěcznych hětow š někajtim šašlužbnym skutkom abo pšhes-čžłowškich šrědnikow dozpicž?

A tola, kak krašnje je runje to, šo našch Šbóžnik tež do tuteho čžemneho šwěta pjenješ pohladnje, šo by šwojim poklad a žohnowanje sa jich dušchu wotkrył. Ščžolka tež š jědojteje rostliny měd nošy a šo nješajědojcz, šłóncžko na bahnišcžza a žumpadła šwěczu a šo nješmasa. Šusto šu ewangelijej porokowali, šo šo š wězami šabjera, kotrež šu wšchaf sa nješješa dobre, ale na tutu šemju š jeje tyšazorymi nufami, na bědy w našchim šhromadnym žiwjenju, na wažne praschenje, kakke pšhišłušchnošcže nam našche wobšedžěństwo nadpołoża, pšchemało džiwa. Ale temu tak njeje. Šrunje našche pšhirunanje naš na to pokasuje, kakke nadawki nam š teho wukhadžēja, šo mamy šemške kubła. Šóh daj, šo bychmy je šwěru dopjelnili!

Šchto čže Šesuš š pšhirunanjom wo nje-
prawym šastojniu naš wuczicz?

- 1) Šóšnaj, kak š tobu šteji!
- 2) Šospomń šebi, šchto na tebje čžaka!
- 3) Šuкуп tebi hišcžcže špožcženy čžaf sa šwój pšchichod!

Šnježe Šesu, ty wulki mištrje, šrosymišch, tež š šepsaneje hliny šhmane šudobje š šěpšchemu a wužitku šwojich pošlu-čharjom šhotowacz; ty wěšch, tež š njewušchneho šamjenja šornjatko šłota wudypacz; ty dawasch š čžemnošcže šwětlu šo roššwěczicz. Šebi šo š nohomaj šydnjemy, šo by twoje šwětlo tež naš roššwěcziko. Špožcz, šo bychmy š jašnym a šwólniwym duchom šapšhimnyli, šchtož čžesch naš wuczicz, šo bychmy mudri byli. Šamjen.

I.

Njeprawy fastojnik, šebi šwoje dotalne sadžerženje rošpominawšchi, derje wě, kaš s nim steji. Pšched šwojim knjesom wobškorženy, so je jemu jeho kubło pšhecžinił, njespyta šo samolwjecz a wobškoržowanje jačo wopacžne wotpołasacž. Ně, bē šwojeho knjesa wujebał, wot najeńkow šebi wjazy žadał, hač bē knjesej wotedawał, a šbytk sa šebje šthował. Ššebi šam praji, so njeje hódny, dale sa fastojnika bycž.

Tež my w šlužbje bohateho knjesa stejimy, šmy fastojnizy našeho Boha. Tež najbohatschi nicžo druge njeje. Šdyž Boh jeho wotšadži, nicžo nima, šhiba jeno naše žiwjenje, haj ani to. Ššmy tež wobškorženi, jačo bychmy jeho kubło pšhecžinili? Ššnano prajiš: Ša nješym tajki bohacžk, kiž je šwoje kubła w knicžomnych lóšchtach rošbrojił; teho jeho šamšne džecži wobškoržuja, so je jich se šwojej njerodu do hubjenstwa štorcžił; ja šym šwoje samoženje pytał pšchisporjecž a šo sa šwojich pšchiwušnych šwěru starał. Tež nješym tajki lašomž a škupž, kotryž kaž smij na šwojich pjenjesach šedži a nišomu nicžo njepošchewa; teho njech šdychowanja hlódnych a šhudych wobškoržuja, ja šym šo po šłowje šwjateho pišma šložował: Dobrotu cžinicž a wudželicž nješapomńcže, pšchetož tajke wopory špodobaju šo Bohu derje. Nješym mi dowěrene kubła pšchěšchwił abo šebi š lepšchemu pšchetrjebał, kaž džensnišchi dženi mnošy cžinja; cži šwoje šhoštanje š pošnym prawom doštanu. Mi tuto pšchirunanje njepłacži.

Alle ty, kiž takle rēcziš, šapomniš, so šu tež móž a cžaš, cžělo a dušcha, šakoń a ewangelion a wšhitke duchowne dary kubła, wot Boha nam pšchepodate, so bychmy s nimi wišowali. Ššto je wšhitke mozy do šlužby šwojeho Boha štajił a jeno š Božej cžescži a š žohnowanju bližšeho našožował? Ššto je šwój cžaš tak šwěru wukupował, so by šo njetrjebał žaneje škomdy kač? Ššto je š cžělom a š dušchu štajnje šwojeho knjesa cžescžił, kiž je wobej tak droho wukupił? Ššmy fastojnizy na Božich pošajštwach; wšhitke kubła šchescžijanskeje wěry šu nam pšchepodate. Šštož wot tutych kubłow šwojemu knjesej žaneje danje njepšchi-

nješe; sčtóz kšhesčžijan rěka, ale njeje jako kšhesčžijan žiwu; sčtóz pucž žiwjenja snaje, ale po nim nješhodži; sčtóz šwojemu bližšchemu s tymi darami, kotrež je dostał, nješluži; sčtóz je nan abo macž a šwoje džěcži w bohabojašnosčzi njewocžehnje; sčtóz je hospodar abo hošpoša a w šwojim domje na kšhesčžijanski porjad njeđerži: tón je kubła šwojeho njebjeskeho Anjesa pschecžinił, je njeprawy sastojnił.

Kelko wobškoržerjow tu pschecžiwu nam njewustupi! Šwědomnje, hdyž je se spanja wotucžilo, nam našche škomdženja a pschestupjenja wumjetuje; šobucžlowježo, pschecžiwu kotrymž šmy šo pschehrěšchili, naš wobškoržuja; Boži jandželjo, kiž běchu šwědkojo našcheho šadžerženja, našche hrěchi psched Boha nosča. A Bóh, šhoni wón něhdže hakle psches druhich wo našchej nješwěrnosčzi? Wón džě šam wschitko widži, psched nim njemóžesch nicžo přecž, sčtož šy škomdžil a škucžil. Duž njeměj wopacžne mēnjenje wo šwojim dotalnym šadžerženju, dži do šo a póšnaj šwoju nješwěrnosčž.

II.

Alle wukń dale wot njepraweho sastojnił šebi rošpomnicž, sčto na tebe cžaka. Anjes jeho k šebi šawoła a džěsche k njemu: Čžin rachnowanje wot šwojeho sastojniłstwa, pschetož ty njebudžesch móž dale ša sastojniłka bycž. Sastojnił tuto hroženje na lohke nješjerje a nješazpiwa, ale šebi nadrobnie pschemyšli, sčto dyrbi cžinicž, dokelž jemu knjes sastojniłstwo wosmje. Šo šo to štanje, wo tym je žyle pschěšwědcženy.

Šy-li mudry, rošpomń šebi tež, sčto na tebe cžaka, šo mašch wo šwojim šańdženym žiwjenju rachnowanje cžinicž. Njeišy hišcže ženje šacžuk, kať twój Anjes cže k šebi šawoła? Šdyž šwonu wušwonja, šo je šobustaw twojeje wošady šwój šemški pucž škóncžil, abo hdyž pschecžela k jeho pošlednjemu wotpocžinkej pschewodžišch, nješlyšchišch tehdy, kať Anjes cže k šebi šawoła: My šo wschitzy dyrbimy šjewicž psched šudnym štolom Šhryštušowym, šo by kóždy dostał ša tym, jako je cžinił pschi cžělnym žiwjenju, njech je dobre abo šle? Šdyž, luba šobušotra, psched štraschnej hodžinu

stejišch, w kotrejž žiwjenje maczerje kaž na židžanej nitzy
wiša, a hdyž hišcže prjedy k Božemu blidu džesch a tam
czi je, jako by wšchemu, šchož widžišch, dyrbjala božemje
prajicž, jako njemohła dale myšlicž, hač jeno na tutu
hodžinu: nješlyšchisch, kať Anješ cže k šebi sawoła? Hdyž
tebje, šylny mužo, njejabzy cžežka khoroscž nadpadnje a
šwoje jědojte šchipy do tebjje kole, hdyž boloscž a šlaboscž
pšchezo bole pšchibjera, a czi myšl pšchindže: ty drje tola
wjazy nještanjesch, — nješlyšchisch, kať Anješ cže k šebi
sawoła? Hdyž twoje wložny šchědžiwja a twoje mozy wote-
bjeraja, hdyž wšhitko w twojim žiwjenju na to pokasuje, so
šo s tobu k wječoru pšchiblizuje a džen je šo nakhilił, hdyž
hižo twoja šlaboscž cže na to dopomina, šchož je něhdy
profeta Jesaias kralej Siškiašej pšchiwolał: roškaž twojemu
domej, pšchetož budžesch wumrjecž a njebudžesch žiwy
wostacž, — nješlyšchisch, kať Anješ cže k šebi sawoła? A
šchož Anješ tutemu sawołanju pšchistaji, je pšchezo šamšne:
Šcho to šlyšchu wo tebi? Čžin rachnowanje wo šwojim
sastojnstwje, pšchetož njebudžesch móž dale sa sastojnika byčž!
Ach, hdyž Boži šud šo bliži, kětko potom na jene dobo
šwědomnje wě, šchož Bóh tež wě, a tola njedyrbjał wje-
džecž! Šsmjercž je hrěchow msda, tehodla tež w šmjercži
šwoje sastojnstwo šhubimy; wšchitzy bješ wuwšacža šwoje
město, šwoju šlužbu wopusčcža. Njeje to špodžiwne na-
šhonjenje: kóždy žyle wěscže wě, so dyrbi wumrjecž, a tola telko
jich myšl na wumrjecže tať daloko kaž móžno wotstorkuje,
šo na šmjercž njepšchihotuje. To je błasnosč a šašlepjenje,
kotrež šo lohko s wucžom a šubow kšchipjenjom škóncži.
Wudry pať šo prascha, kaž tamny sastojnik: Šcho mam
cžinicž? Šsmjercži njemóžu wuńcž, šudej njemóžu wucžek-
nyčž, šchož šym cžinik, njemóžu njecžinjene šcžinicž, šcho
dyrbju cžinicž?

Tamny sastojnik bórny wotmolwjenje namała: Wěm,
šcho chžu cžinicž, so bychu mje do šwojich domow wšali,
hdyž budu se sastojnstwa wustorcženy. To je tola tež
nasche žadanje. Sa šbóžnym wobydlenjom pola nascheho
Wótza, sa wěčžnymi hětami w njebjeskim Jerusalemjje steji

tež naša nadžija. Kaž so spróžny pucžować wješeli, hdyž wječor dom nadeńdže, w kotrymž pschecželniwi, hospodliwi ludžo bydla a jeho witaja, tak so tež pobožny pucžować k njebješam sraduje, hdyž budže s czěmneje šmjertneje nozy k šwětłym njebješkim wobydlenjam nješeny a šbóžni jeho tam powitaju. Wěšch dha ty, sčto mašch czinicž? Jako po Pětrowym šwjatkownym předomanju pošlucharjo nastróženi so praschachu: Wy mužojo, lubi bratsja, sčto mamy czinicž? Pětr jim wotmolwi: Czincže pokutu a dajče so kóždy tschczicž na mjeno Jesom Šhrysta k wodawanju hrěchow, a jako jastnik w Filipje tschepjetajo Pawolej a Silašej k nohomaj padže a rjekny: Mojej Knjesaj, sčto mam czinicž, so budu šbóžny? jemu džeschtaj: Wěc do Knjesa Jesom Šhrysta, dha budžešch ty a twój dom šbóžny. A ty by njewědzał, sčto mašch czinicž? To by žalostna lža byla, chyzli jedyn mjes nami so wuwinowacz: ja njewěm. Wot twojeje mlodošče šem je czi Šhrystuš psched woczi stajeny, kóždu njedželu wo nim šlyšchisch, duž žaneho samolwjjenja nimasch. Ale pucz do njebješkeho kralestwa šnacž, hišcže njeje došč, dyrbišch jón tež hicž. Tu móže czi njeprawy sastojniš sašo s pschikladom bycz.

III.

Wón jemu hišcže spožčeny czaš sa šwój pschichod wufupi. Ženož mašu khwilu ma samoženje šwojeho knjesa hišcže w šwojej ruzy. Šslužba je jemu wupowjedžena, ma sastojništwo škožicž a šlicžbowanje wotpoložicž, knjes jeho na žadyn pad dale w šlužbje njewostaji. Duž šebi šwoje wobštejnosče dokladnje pschemyšli a rošpomina. Ššebi njepraji: Temu wschať tak šlě njebudže; sčtóż woczaka, tón docžaka; s módrym wóczkom wschať woteńdžesch; knjes wěscže se šobu rěczecž da; bješ tebje džě bycz njemóže, — ně, šwoje wóczko jeno na to škožuje, krotki czaš, kotryž hišcže ma, nałożicž, šebi pschecželow sa czašy dobycz, hdyž budže tradacz. To wschať na tajke waschne czini, so k přjedawšchej njeprawdošczi nowu pschistaji. Wy bychmy prajili, by dyrbjať radšcho so šwojeje winy wušnacž, radšcho kopacz

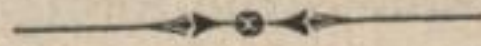
a, njemóže-li to, radšcho prošycź. Ale njesapomínny, so mamy tu džěcžo šwěta psched šobu, kotrež šo ja Božim šakonjom njeprascha. Šchtož mamy wot njeho wuknyć, je to, so mamy hnydom nowy pucź nastupić, dobre cźinicź, dokeľž je džen, hnadny czaš wukupić, prjedy hač je pschepošdže. Nlucźić ma naš t temu nřz myšl na mřdu, kotruž junu ša to doštanjemy, ale džak, kotryž šmy šnjesej ša to winojczi, so je nam telko dał. A temu pať šlušcha, so tež šwoje semške wobšedženřstwo, pjenjesy a kubło, do jeho šlužby štajimy. Pscheczelow mamy šebi ř njeprawym mamonom cźinicź. To wjazy rěka, hač so potřebnemu šhwatnje jałmožinu do ruki šunjesch. Wšhitko na smyšlenju leži, ř kotrehož dawařch. Móžešch se šwojim darom bližšcheho šranicź, šahanibicź, haj jemu šeschłodźić, móžešch dawacź, so by ludži wotbył, měšto teho, so dyrbjal w nich šhrobłoscź šbudžowacź, so šašo pschińdu a šebi šwěrja šnano hišcže wo něšcto lěpsche prošycź, dnyli wo czařnu pomoz. Najšlubšcha myšl našcheho podrožniřtwa a wšhitkich šetkanjow ř našchimi šobucžlowjekami je tola ta, so mamy jedyn druhemu, bohaty šhudemy a šhudy bohatemu, po puczu ř njeměrnej czařnosće do šbóžnej wěcžnosće, ř zušoby do wěcžnej domišny, ř pomozy a pošylnjenju bycź. Šelko pjenješ šo wot bohatych a šhudych njetrjebawšchi ša knicžomne wězy njerošbroji, a wustawy ša šutki šchescžijanškeje luboscže, džělo ša miřionřtwa mješ pohanami, ša wěrybratrow w rošpróščenju, šu we wuškosćach, dokeľž dary luboscže njedošahaju! Čžimny šebi tu pscheczelow ř njeprawym mamonom! Tamne wěcžne hěty nam žadyn druhi njewotewri, šhiba jenicžy našch šnjesh šesuš šhryřtuř; ale so šměmy tam tych, řž šu nam na šemi luboscź wopokasali, powitacź, a so budžemy tam wot tych, kotrymž šmy tu dobrotu cžinili, witani, to budže wošebite wješele, kotrež šnjesh šwojim w njebjěšach šhotuje.

Šak móžešch šebi tuto „šebi pscheczelow ř njeprawym mamonom cźinicź“ a tuto „pschijecže do wěcžnych hětow“ myšlicź, njech cži powjedańcžo rošjařni, kotrež dušchowpařtyř se šwojich šastojskich našhonjenjow řdžěli. W rjany

měšcžanskim domje bě jara bohaty knjes žiwj. Stejesche
šamlutki a mějesche jenicžkeho šlužobnika pschi šebi. W no-
zach, hdyž spanja njenamaša, a tych bě jara wjele, druhdy
won na hašu pohladny. Duž jemu šnapshecža w štwicžy
pod tšechu šlabje pošwětlene wočno nadpadže, šady kotrehož
šawěščka něchtó pošdže po pošnozy hišcže džělasche. Wón
pschi šebi myšli: „Šdy bych jeno wjedzał, šchtó tam horje-
kach bydli“, a škóncžnje šwojeho šlužobnika wupóšła, šo
by šo wobhonik. Tón jemu rošprawja, šo je to wudowa
š pjecž džěcžimi, kotraž wo dnjo ša ludži płoka, ale w nozy
draštu šwojich džěcži płata. Duž knjes šlužobnikej porucži:
„Šraj jej tola, šo dyrbi šebi kóždy džěń po to pschińcž,
šchtož wot naju jědže šbytkne woštanje.“ Š wulkim džakom
žona dar pschisła. Šody wón jej rjany pjenješ š wobra-
dženju jeje džěcži dari. Tak šhwilu dale džěšche, doniž
knjes šhětro nješthori. Dokelž bu wot šlužobnika hubjenje
wothladany, da wudowje š šebi pschińcž a šo ju woprašča,
hacž by šnano jeho hladacž a w nozy pschi nim woštacž
mohła. „Ach haj“, wona wotmolwi, „to móžu, šym dołhe
lěta šwojeho šemrěteho muža hladała, a mi njeje žaneho
spanja do woczow pschisčło.“ „Šchyla dha to tež na mni
cžinicž?“ šo knjes ju woprašča. „Šubje rad“, bě jeje wot-
molwjenje. Tak šwoje płokanje pušcži a šhoreho hla-
dasche, kotryž jej to bohacže płacžesche. W cžěžkej nozy šo
ju raš woprašča: „Šrajcže mi, š wotkel pschińdže, šo šcže
štajnje tak wješela a radošna a ženje nješkoržicže, runjež
šcže tola jenož wboha šhudžinka?“ „Nó“, wona wotmolwi,
„šhuda wšchał šym, ale tola špošojom a wješela; šmēm
wam něšcto cžitacž? tam šteji napišane, cžohodla móžu
tak wješela bycž.“ Šemu 23. psalm wucžita še šłowami:
na ničim ja nusu nješměju, a rjekny: „Šlajcže, to je mój
trošcht, a tehodla žaneje nusy nimam; ženje nješšym po-
proščenju šhodžila, dokelž štajnje něšcto mějach, a w pra-
wym cžasju pschezjo pomoz pschińdže. Šak husto šym na
waš dele šhladowala, hdyž tak pošdže hišcže lehnycž nje-
běšcže a drje spacž njemóžesčže, a mi bě waš tak žel.
Š tak pshecželnje mi šbytki wašcheje jědže pošticžesčže,

wo cžož tola njeběch prošyla." Rnješ womjelnny, ale se
špodžiwanjom na nju pohladny. Bližšchi wjeczor ju pro-
šchesche, sašo cžitacž, a tač kóždy wjeczor; lědom móžesche
docžakacž, doniž wona njepšchińdže. A jako na wšhitke
jeho praschenja wjazny dospolnje njemóžesche wotmoltwecž,
wuprošy šebi dowolnosć, po duchowneho hieč. Tón
pšchińdže a křoremu k polnemu pónacžu a roššwětlenju
dopomha. Šbóžnje tón bohatty dom cžehnjesche. W šwojim
wotkasanju bě wjele pjenješ sa kšchesčijanske wustawy a sa
wudowinu kžěžu wustajil. Sa herbu wulkeho šbytka šwo-
jeho samoženja bě pač tutu wudowu s jeje džěczimi po-
stajil, dokelž „je sa jeho křuduschku podpjeru a šnadny
pjenješ jemu dopomhała, do wěcznych hětow šańcž.“

Bóh daj, so by tež mje tam wital
Tych šbóžnych jedyn tehodla,
So wotđeržecž šym jeho pytač
Wot hrěchow a wot škaženja.
O Božo, kaje wješele,
Šchtóž dušchi pomha wot šmjercže!
Šamjeń.

10. njedźela po śwjatej Trojizy.

Luf. 19, 41—48.

A jako ƙo wón pschibliža, pohlada wón na to město a pła-
tasche na njo, a dźesche: Sdy by wschał ty wjedźilo, dha by ty tež
wopomniło w tym ƙwojim czaŕu, shto ƙo k tvojemu měrej hodži.
Ale nětk je psched tvojimaj woczomaj potajene. Pschetož czaŕ
budže pschińcz na tebje, jo tvoji njepscheczjeljo budža tebje a
twoje dźeczi w tebi se schanzu wobsamknucz, tebje woblehnuč a
na wschěch stronach cze tyschicž; a budža tebje semi srunacz
a žadnu kamjeń na kamjenju njewostajicž, teho dla, so
ty njejŕy pošnało tón czaŕ, w kotrymž ty ƙy doma pytane.
A wón sanđe do templa a poča won honicz tych, kiž w tym ƙa-
mym pschedawachu a kupowachu, a dźesche k nim: Pižane steji:
Mój dom je dom teje modlitwy; wy pał seže jón sežinili k mor-
darškej jamje. A wón wuczesche wschědnje w templu. Ale
czi wyschšchi měschizy a pižmatwuczeni a czi wožebnišchi mjes-
ludom pytachu, jo bychy jeho skónzowali; a njenamalachy, kał
to bychy cžinili; pschetož wschitkón lud wižasche na nim a po-
ŕluchasche jeho. Samjeń.

Duba wožada! Žalosčž we wutrobje a ƙylŕy we woczomaj
ƙedži na rospadankach sapsčženeho města Jerusalema
profeta Jeremiaš a pišche ƙwój srudny kěrlušch. Horjazu
luboščž k ƙwojemu ludej a k tutemu nětk pustemu městu
wón w ƙwojej wutrobje noŕy. My ƙlyšchimy jeho skor-
žicž: „Nascheje wutrobny wjeŕelosčž ma kónž; kóna nascheje
hlowny je spanyła.“ Ale tuta luboščž jeho ƙlepeho njescžini.
Wón pscheczimo Bohu njemorkoze, ale wjele bóle wusnawa:
„My ƙmy šhrěschili a ƙmy pscheczimni byli; teho dla naš
njejŕy pschepuschczil.“ Psches jeho srudny kěrlušch cžehnje
ƙo khotny hlóŕ: „Cžinčze pokutu a wobrocžče ƙo!“

Dženŕa druhi psched nami steji, kotryž tež na Jerusalem
skorži a placzje, to je Jesuŕ, ƙyn Boha wjeršchneho, a my

mošli naše dženšnišce sczenje tež srudny kěrlušch mjeno-
wacž, srudny kěrlušch našeho Sbožnika. Kaž tam profeta,
taž skorži a płacže jow našch Knješ kam na Jerusalem, kaž
tam profeta, taž jow Jesuř napomina: „Czińcže pokutu a
wobrocźcže ƚo!“ Duž ƚłyšchmy dženřa:

Kaž naš Jesuř Khrystuř k pokucže woła

- 1) ƚe ƚwojimi ƚylsami,
- 2) ƚe ƚwojim wěřcženjom,
- 3) ƚe ƚwojim ƚurowjenjom.

I.

Schtož nam naše sczenje powjeda, je ƚo přenju nje-
dželu Palmorum stało, njedželu do přenjeje jutrownicžki.
Tehdy Jesuř ƚwjedženřy kaž ženje předy do Jerusalema
cžehnješce, ƚedžo na wořlžy, wobdaty wot wulkeje ƚyly
luda, kotryž jemu wřchu móžnu cžescž wopořasowasce; pšce-
tož woni ƚwoje drařty na pucž wupřcěřewachu. Drusy
hałošy wot řchtomow rubachu a je na pucž řcželechu, a žyly
lud ř wjeřekosčžu spěwasce: „Hosianna řynu Dawitowemu.
Řhwaleny budž, řiž pšchindže w Řnjewym mjenje, Hosianna
we wyřokosčži!“

A tón, kotremuž tuto wřchitko płacžesce, řchto wón cžini?

„Jało wón ƚo pšchibliža, pohlada wón na to měřto a
płakasce na njo.“

Jerusalem pšced jeho wocžomaj leži, tuto horde, řrařne
měřto, na řkału natwarjene, wot řylnych murjow a wěžow
wobdate, tuto měřto poľne řjanych řhěžow a hrodow, a jeho
najrjenřcha pycha řrařny templ, ř luteho běleho marmora
natwarjeny a ř wořebnej pychu wuhotowany.

A Řnjew tuto měřto wuhladawřchi płacže, płacže hórke,
bolosne řylsy, płacže runje něřk, hdžež wřchitkón lud jeho
řhwali a cžescži!

Schto běřce pšchicžina jeho řylsow? Žadyn cžlowjeř
drje pšces řemju njeńdže bjes řylsow. Šylsy řu přenja
řecž, kotruž wón řecži, a tola ju njeje předy wufnył;
řylsy řu pořlednja řecž, kotruž wón řecžecž řłyšchi, pšce-
tož řylsy mřejazeho do ľěpřceho řwěta pšchewodžuja. Ale

najwjazy našich bylsow je šebicziweho, hrěschneho waschnja; my plakamy, dokelž šo naša wola nještanje, dokelž šo naše žadania njespojoja, dokelž pšchi rowach šwojich kubłow, pšchi rowach lubych čłowjekow stejimy. Zyle hinať je s Jesuřowymi bylsami w našim seženju. Placze wón šwoje dla? Zafnje wón do předka widži, šo šo tuto Hosianna-wołanje sa krótko dny do wołanja „Ršchizuj, řschizuj jeho“ pšchewobroczi. Ale jako mějesche wón potom hórke čer-pjenje inješć, wón žanych bylsow njemějesche. „Njepłakajće pšche mnje“, šlyšchimy jeho prajicž, „ale plakajće na wař a na wasche džěczi“. Tak tež jow jeho bylsy jemu njeplacžachu, ale městu pšched nim.

A čzohodla wón na Jerusalem placze, to wón šam wupraji, hdyž škorži: „Hdy by wschať ty wjedžiko, dha by ty tež wopomniło w tym šwojim čařu, šcho šo ř twojemu měrej hodži. Ale něť je pšched twojimaj woczomaj potajene“.

Šlajće, tehodla Boži šyn hórke bylsy na Jerusalem placze, dokelž woni njewjedžachu, šcho šo ř jich měrej hodžesche. A šcho dha běšche, šchož šo ř jich měrej hodžesche?

Šcho druhe hač to, šo budžechu w Khrystuřu Jesuřu šlubjeneho meřiařa, šwojeho Šbóžnika špóřnali, w kotrehož mjenje je jenicžy šbože a měr namafacž; šo budžechu wot šwojeho hordeho šamopraweho waschnja wotřupili, a šo ře Anješej šamemu wobrocžili.

Njemóžachu woni to šnano wjedžecž? Šara derje. Šři lěta dołho běšche Anješ njespróžny mješ nimi předomal, lubošnje a móžnje, šwoje předomanje běšche s džitwami šwojeje bójškeje mozy wobtwjerdžil, wo jich duřche běšche šo próžował a wschitko špytal, jim jich šlepej woczě wotewricž, řaž wón šam praji: „Jerusalem, Jerusalem! řať huřto šym ja twoje džěczi šhromadžicž čzynł, řaž pata šwoje řurjatka pod šwoje řschidla; a wy řeže njechali“.

Šlajće, na tym ležesche: židži šu njechali, šu šwoje wutrobny štwjerdžili; pšchetož něť, hdyž sa nich čař hnadneho domapytanja ře řónzej džěšche, šcho běšche Anješ dozpił? Wón placze a škorži: „Něť je pšched twojimaj woczomaj potajene.“ Wjěřčina luda běšche w řařlepjenju řawořala

a luboscź Sboźnika s najczornischim njedzakom saplacziła. Na tutych sašlepjenych a stwjerdnjenych Sboźnik płacze. So woni swoj mēr, sbože swojeje dusche wot so storcža! Džiwny napohlad! Tón, kotryž je wěrnny Bóh, psches kotrehož stej njebjo a semja stworjenej, kotryž wschitke wězy se swojim móznym słowom nošy a budže junu sudnik žiwych a mormych, wón na šhudozne cžłowške džeczi płacze, stworjenja swojeju rukow.

Sylsy nana a maczerje na nje poradžene džeczo k njebju wołaja; kať wjele cžešcho budža sylsy wažicź, kotrež Boži syn sam na cžłowjekow płacze.

Tehodla su tute sylsy nascheho Sboźnika mózne pokutne předowanje, židowskemu ludaj pschwołajo: Dženša, hdyž Boži hłóš słyschicze, dha nještwerdžcze swoje wutroby!

A to, w Anjesu lubowani, tež nam płaczi; pschetož sawěrnje, nascheho Sboźnika sylsy njeronja so jenož na Jerusaleme, ale na wschitkich cžłowjekow, kotsiž jo cžinja, kaž židzi tehdy, kotsiž nje wjedža, šhto so k jich mērej hodži, kotsiž hłóš Božeho syna sazpiwaju a swoju wutrobu stwjerdža. Smy tež my mješ nimi? Prajće: njeje wón naš s wěcžnej luboscžu lubował? Njeje mlodženzej a mlodej holzy s jasnym srosymliwym hłóšom pschwołal: Wostaj swētej jeho knicžomny lóšcht a pój sa mnu? Njeje wón wschitkich sprožnych a wobcžežnych k sebi pscheproschował, jim slubjo: ja chzu waš woschewicź? Njeje wón lohkosmyšlenych se spanja sechernoscže sbudžował se swojim praschenjom: Čžehodla chžecze wumrjecź, wy s Israelskeho doma? Njeje wschitkim wobšwēdcžil: Ja syn sa waš wumrjel, ja syn waš droho wukupil? Je to plody pschinješto? syny my jemu swěrnny? šhodžimy sa nim? wobškoržuja jeho sylsy tež naš?

Lubi pschecželjo, Jesuš Khrystuš naš k pokucze woła se swojimi sylsami a

II.

se swojim wěšcženjom. „Čžaš budže pschińcź na tebe, so twoji nje pschecželjo budža tebe a twoje džeczi w tebi se šchanzu wobšamknyč, tebe woblehnyč a na wschěch

stronach cze tysčicź; a budźa tebję semi srunacź a žadyn kamjen na kamjenju njewostajicź, tehodla, so ty njejšy pšnało tón czaš, w kotrymž ty šy domapytane“. A to je šo 40 lět pošdžišcho stało. Duž, je prawe a šdobne, so šo dopomnjecze na tuto dopjelnjenje Anješoweho wěščeženja w zyrkwi stajnje žiwe šdžerži.

Běšče šydom lět do woblehņjenja města, so na wješełym šwjedženju selenych hětow błudny cžlowjek žałošne wołanje šběže: „Běda městu! běda templej! Hłóš s ranja, hłóš s wječora, hłóš se ščtyrjoch wětrow, hłóš pšhecziwo Jerusalemej a pšhecziwo templej, hłóš pšhecziwo nawoženi a njewjesze, hłóš pšhecziwo žylemu ludej“. Woni jeho šchwitachu, hač mjašo wot koscžow wišasche; wón nješkoržešche, wón njeproschesche, wón jenož pšchezwo wołasche: Běda Jerusalemej! Tak je wón šydom lět a šchescź měšazow wołał, wošebje na rócžnych czašach, hač pšči woblehņjenju města na murji stejo, na jene dobo šawoła: Běda tež mi — njepšhecželška brón jeho porašy. Šutry lěta 70 běšče pšches milion šwjedžeńskich pucžowarjow w měsce šhromadženych; tehdy Tituš, kěžora Wespasianowy šyn, woblehņjenje šapocža. Šjecź měšazow, wot haprleje hač do septembera, woblehņjenje trajesche: měšazy žałošče a štróželow, kajkež šwět ani předy ani pošdžišcho widžał njeje. Žałošnje mjecz wšchelakich ludowych štronow nutšlach w měsce šakhadžesche; žałošnje wječenje Romsčich — w dołhich rynkach wišachu na kšhižach jeczi —; hišcže žałošnišcho hlód. Cžlowške šacžowanie šprostnje a šłowo šo na jasyku hači, hdyž dyrbi wo błudže šahlódnjenych a wo žałošnej jědži tamneje šadwělowazeje maczerje powjedacź, pšched kotrejž šamo džiwi rubježnizy naštróženi s doma khwatachu, a Romsči roškasować, to wuššyšchawšchi, šwojich bohow wščitkich ša šwědkow wša, so na tajkej hrošnosći winy nima. Šotšiz pať buchu wot mjecža a hlóda pšchepuščeženi, tych natyłowaze khorosče morichu. Šo tyšazach šu morwych pšches murje mjetali, po štotyšazach s wrotami won wošyli. Šižom běchu murje a hašy dobyte; hišcže šo židži na templowej horje w šlepej šechernosći džeržachu, na džiwnu pomož

ſwjataho Boha čakaſo, kotryž běſche jich tola wopuſchcził. Tituſ chyzſche templ pſched ſahubjenjom wukhowacž, ale na jene dobo tón w płomjenjach ſtejeſche; wojať běſche ſapalenz do ſwjatnizy čziſnył. Giſchcže w palazym templu wo-čzakowachu židži wumožerſki džiw ſwojeho Boha. Wjele tyſaz je jich w pſchitwarku tónz wſało. Kaž ſ jenyum płomjenjom ſo zyla templowa hora paleſche, a do wyſtanja Romſkich legijonow ſo žaloſczenje luda meſcheſche. Horu wot hory bu wono njeſene hačž tamnu ſtronu Jordana. — Měſto w roſpadankach ležeſche; wjazy hačž milion čłowjekow běſche tónz wſało; ſbýtſni ſe židowskeho luda buch u jeczi abo roſpróſcheni; ſmjertna čziſčina na tym meſcže knježeſche, hdžež běſche priedy Bože měſto ſtało.

ſať je ſo Jeſuſowe wěſchczenje dopjelniło. Ale ſud na Iſraelu a Jeruſalemje dokonjany je wěſchczenje poſled-
njeho ſuda, a templowe płomjenja ſu wěſchczenje tamneho dnja, na kotrymž budža helementy pſched hězu ſo roſeſchkrěčž, a ſemja a wězy, kiž w nej ſu, ſo ſpaličž. Tež tehdy budže jenož Knjeſowa woſada wumožena, kotraž je čzaſ ſwojeho domapytanja poſnała. Ale ſchtož budže ſo na tónzu ſtačž, ſo w jenotliwych ſudach pſchihotuje. Někotry bohacže wob-
darjeny lud je ſo ſe ſemje ſhubił; někotru priedy kčžejatu zyrkej je Knjeſ budžił. Aſchecziijenjo ſu drje ſól ſemje. Hdnyž pať ſól ſtuchnje, čziſnje ſo na pucž. Kajki ſawdawſ ma naſch lud, ma naſcha zyrkej, ſo ſo jimaj lěpje pońdže, hdnyž čzaſ domapytanja ſa ničžo nimaju a hlóſ Božeje hnady ſazpitwaja? Ale ſchto rěcžu ja wo ludu a wo zyrkwi? Nam ſamym, kóždemu woſebje placzi Ahrjſtuſowe ſłowo. Njech tónz ſwěta pſchińdže, hdnyž čze, ſahe abo poſdže, njech Boži ſud na naſch lud a na naſchu zyrkej pſchińdže abo nje-
pſchińdže — naſch tónz pſchińdže a naſch ſud nje-
wuwofſtanje: to je wěſte. Kaž ſuche liſcže ſe ſchto-
ma pada, tať naſche dny, wone ſo minu jaťo rěcž. Tež pſched nami Jeſuſ ſteji a ſo naſ praſcha, hačž nam tež we wutrobje ſdychowanje bydli: Mój Božo, daj pſches Ahrjſta krej, ſo w ſmjerczi ſo mnu derje ſtej. Šchto by jo njeſacžuk: Jeſuſ Ahrjſtuſ naſ k poſucže woła ſe ſwojim wěſchczenjom a

III.

je swojim swrowjenjom. „A wón sańdže do templa a poča won honič tych, kiž w tym samym pschedawachu a kupowachu, a džesche k nim: Pišane steji: Mój dom je dom modlitwy; wy pak seže jón sežinili k mordaškej jamje“.

Tón, kotryž runje na hrěšnikow plakašche, nětk se swjaty hñewom hrěšnikow kłosta. Čžoho dla wón to čžini? Čžysche wón wotšwjeczenju templa wobaracž a swjaty porjad w nim sašo postajicž? So je to podarmo, wón wjedžesche. Běsche wón to tola hižo psched tšjomi lětami čžinił, jačo běsche přeni krocž w Jerusalemj; a bóršy běsche wschitko sašo na starym. Ně, šwědczenje šuda, předowanje pokuty to je. Kaž wón w Jerusalemj wustupicž njemóžesche bjes skutka, kotryž k pokucže wołasche, tak wón tež šwój profecziški čžas wobsamknyčž njemóžesche bjes skutka, kotryž k pokucže wołasche.

A ščtož w jeho čžinjenju k pokucže wołasche, ščtož wikowarjow k templa čžerjesche, njeběsche kšchud w jeho ruzy, ale swjaty hñew, kotryž k jeho woczow šapasche. W swjaty pišmje je rěč wo woczomaj, kotrejž stej kaž wohenjowej plomjeni — ščto móže psched nimaj wobštacž? Njebjo a semja budžetej psched jeho woblicžom čžekacž na wulkim dnju jeho hñewa — kač čžyli my jemu se šwójimi hrěchami psched woczki ščupicž? Wón čžini, so sałožki semje šarža; njedyrbjał wón dołonjecž, so našcha wutroba w najhlubškej hlubinje šatschepjeze? Jeho swjaty hñew pak woła: Čžinčže pokutu! Wumjetajčže k templa šwojeje wutroby wschitko, ščtož psched nim njewobšteji!

Kóždy lud a kóždy čžlowjek ma šwój hñadny čžas, to je čžas, w kotrymž Bóh šwoju hñadu podawa, a w kotrymž móže šo čžlowjek jeje mozowacž, to je pak tež čžas, kiž wotběhnje, kaž wschitkón čžas.

Duž sa kóždy lud, sa kóždeho čžlowjeka wošomiš pschińdže, hđžež šo hñada wjazy njepošćicžuje, tež šo wjazy bracž njehodži, hđžež rěka — pschepošdže.

Našch lud je šwój hñadny čžas měł. Je jón trjebał a derje našožował?

A ty? Njejšy ty hižom tsizeczi, sčtyrzeczi lět Božu hnadu w šebi jacžuk? Dołho šy šo wobarał, šy šo nětk namakacž dał?

Wěšch ty, kak dołhi twój hnadny czaš hišcže budže? Wopomń: Nětk je spodobny czaš, nětk je džen Anjesa!

Pod knježenjom kraloweje Marje dyrbjesche Zendželsta město Calais, kotrež běšche psches 200 lět wobšedžila, sašo Franzowskej wotstupicž. Šhubjenje tuteho města kralowej tač k wutrobje džěšche, so je wona na šwojim šmjertnym ložu wuprajicž dyrbjala: Šdyž po mojej šmjerczi moje cžělo wotewrja, w mojej wutrobje mjeno Calais nadeńdu. — Do wutrobny šchescžijana dyrbi mjeno teho města šapišane bycž, kotrež bu psches Božu hnadu hacž k njebju pošbėhnjene a bu psches Boži šud dele štorcžene hacž do hłubiny škaženja.

Dženšnischa njedžela čže nam na wutrobu položicž, šchtož je něhdy Jeremiaš židam w zšym kraju pschiwołak: Jerusalem njech je we wašchej wutrobje! Šamjeń.

11. njedźela po śwjatej Trojizny.

Luk. 18, 9—14.

Wón pak tež džesche k nělotrym, kiž šami wjele do šo džeržachu, jako bychu prawi byli, a druhich ja nicžo mějachu, to pschirunanje: Dwaj cžłowjekaj džeschtaj horje do templa šo modlicž. Jedyn běšche Farisejski, tón drugi pak zlonik. Tón Farisejski stejo tak šo modlesche šam pschi šebi: Ja šo cži džakuju, Božo, so nješym jako drusy ludžo, rubježnizny, njeprawi, mandželstwo-lamarjo, ani jako tón zlonik; ja posežu šo dwójzny sa tydžen a datwam džekatk wot wscheho, sčtož mam. A tón zlonik stejo nasdala njechajšche tež šwojej woczi k njebješam posběhnucž, ale dhyri na šwoju wutrobu a džesche: Božo, budž mi hrěšnikaj hnadny! Ja praju wam: Tón džesche ja praweho do šwojeho doma psched tamnym. Bichetož sčtož šo šam powyšujuje, tón budže poniženy; a sčtož šo šam ponižuje, tón budže powyšenty. Šamjeń.

W starym židowskim powjedańcžku šo praji, so, jako hišcže templ w Jerusalemye stejese, na wołtarju, kiž běšche wonkach w pschitwarku pod hołym njebjom natwarjenty, woporny woheń šo ženje njeběšche hašnył, ani pschi najmóznischim deszcziku, a so kur woporow šo njeje ženje po semi walak, ani pschi najšylnischich wichorach, ale je pschezo runje horje k njebju stupak. — Tuto powjedańcžko naš khtnu wěrnoscž wucži. Woporny kur, kiž wustupuje, je w bibliji snate snamjo sa modlitwu; kaž woheń na wołtarju njeje hašnył ani pschi najwjetšich deszczach, tak tež žołmy srudoby, tyschnoscžow, hórkich nashonjenjow nješmėdža woheń sadušycž, kiž šo sa wěru, sa Bože kralestwo, sa Boha šameho we wutrobje nam hori, a hdyž wichor duje, kščiž nastawa, hdyž staroscže naš pschescžehaju, dha wschał nicžo nima našim modlitwam sadžewacž, so bychu šwój runy pucž k Božemu trónej namašale. Šwjask wutroby s Bohom

Bo nima ženje rozpuszczicź; pschezo ma wostacź pschi wu-
snaczu: Hacz mi runje częło a duscha sawutlitez, dha wschaf
by ty, Božo, kóždy czař mój wutrobny troscht a mój džěl.
Žadyn prawje kschesczianszy smysleny człowjet njemóže
wschaf bjes modlitwy bycź a wostacź. Ženož wo jene
praschenje Bo jedna:

Kajka ma nascha modlitwa bycź, hdyž dyrbi
Bohu Bo spodobacź?

Na to nam nasch Sbožnik wotmolkwa w naschim tekscze,
pohladajo na farisejskeho a žlonika:

- 1) schtóž Bo sam powyschuje, tón budže poniženy; a
- 2) schtóž Bo sam ponižuje, tón budže powyscheny.

Modlmy Bo k Bohu: Kať wshelafore su, Knježe, nasch
Božo, nasche naležnosće a žadanja, s kotrymiž Bo w mod-
litwach twojemu trónej pschibližujemy! Pomhaj nam, so
bychmy pschezo s ponižnej a wěrjazej wutrobu Bo k tebi
modlili. A ty chzyl nam pschezo miloscziwje dacź, schtóž
Bo k naschemu měrej hodzi. Samjeń.

I.

Schtóž Bo sam powyschuje, tón budže poniženy. Kať
jažnje mamy tuteju dweju, kiž tam do templa džěschtaj Bo
modlicź, w Jesuřowym pschirunanju psched woczomaj! Nam
je, kať bychmy jeju widželi horje hieč a kať potom kóždy
stejo wostanje na swojim městnje. Že nam, kať bychmy
jeju widželi a słyscheli Bo modlicź. Farisejski je Bo tam
stupil; kóždy kędžbuje na njeho, jeho hubje Bo hibatej a
a w dolhej rěczi Bohu rofestaja, schtóž na wutrobje ma.
Sprawnje je Bo, kať mēni, prózował, so by pschezo swoje
nabožne pschisłuschnosće dopjelnił, cžežkich hrěchow je Bo
hladał, a dobrych skutkow je wjazy cžinił, hacz šebi satoń
wot njeho žada. A hdyž šebi sapoczatk jeho modlitwy
wobhladasch: „Ja Bo cži džakuju, Božo — njeje dha to
jara khwalobne, takle k Bohu pschikhadźecź? Nospomīmy
šebi to prawje! Bohu mamy Bo džakowacź sa wscho, schtóž
šmy a mamy; kóžde ranje je jeho šmilnosć nowa, a jeho

šwěrnoscź je tať wulka. Woprawdźe, na modlitwje farisejskeho móžemy tež něsčto wufnyć, jemu běšče jeho nabožina křutna wěz, wón běšče na šwoje waschnje pobožny muž.

A tola, wón šo, kaž Jěsuš praji, njewróczi ša praweho do šwojeho domu, wón šo Bohu njeje spodobal; pschetož jemu pobrachowasche jene, sčtož nusne je: prawe šamopósnacze a ponižnosć. Sčtož pať na nim wobkedźbujemy, je cześčelakomnosć, je hordosć; wón šam wjele do šo džeržesche. To hižo swontnje pytujemy, wón dže na šwoje cześtne městno, wón šo modli tam, hdžež móže jeho kóždy widžecź a wobdźiwacź, a hdž wón tať šapocźnje: „Ša šo czi džakuju, Božo“, njeje dha tehodla, šo bychu šo jeho pocziški czim bóle wufběhnyle, a šo by šo šam w jich šwětle czim lěpje widzał? Wščať wón, kaž w šwojej modlitwje praji, njeje kaž druhšy ludžo, rubježnizy, njeprawi, mandželstwoamarjo, ani jako tón zloniř, kotrehož šo runje dohlada, šajkiž tam w kucziku šteji, — wón je tola wjele lěpschi, dyžli tuczi wšchitzu.

Tať pať nješmě smyšleny bycź, kiž šo k wšchomóznemu a wšchewědomnemu Bohu modli, ale tať rěczi, sčtož chze šo psched šobucźlowjekami křwalicź. Wón ma šo ša tať pobožneho a dobrego, šo š zyla njetrijebať lěpschi bycź. Šaj, wón šebi myšli, šo je hižo wjazy cžiniř, dyžli je trjebať; wón posczi šo dwójzy ša tydžeń a dawa džěšatť wot wšcheho, sčtož ma: hdže dha mohł Bóh š zyla š nim njespokojny bycź!

Šola tuteho muža pytamy něsčto zyle podarmo. Hdž pola profety Šoela cžitamy (2,13): „Koštorhajeze šwoju wutrobu a niz šwoje drašty,“ dha je nam prajene, na czim Bóh šwoje spodobanje ma, mjenujzy šo jemu šwoju wutrobu ša wopor podamy a pošwjeczimy — a tať smějemy šami haťle šnutškownje prawy dobytk. To pať farisejski njepytasche, a tať wot šwojeje modlitwy žaneho wužitka njemějesche, jeho wutroba šo njeběšche šhrěla, wón twarjesche na šwoju móz a wosta tať bješ Božeje pomozy; wón pohlada na šwoje myšle a skutki a niz na to, sčtož Bóh šebi wot cžlowjekow žada, a šajke myšle wón š nimi ma. A hdž Jěsuš w šwojim přědowanju na horje rjeknje:

„Ale hdyž so ty modliš, sańdž do swojeje komorki a samtu swoje durje a modl so k swojomu Bótzu w potajnym,“ — chze wón s tym tola na to pokasacž, so ma modlitwa jenož bycz naležnosć wutrobny, kotraž so Bohu wotewrja, ale tola niz, so bychu jeje dla ludžo teho wobdźiwali, kiž so modli, kaž so farisejskemu to lubjesche. Tón šebi myšlesche, so je sa praweho psched Bohom spósnaty, Jesuš pak šudži: Šchtóž so šam powyšuje, tón budže poniženy.

Tehodla, luby šobušchesczjano, njerunaj so w swojej modlitwje, haj w šwojim žyłym šmyšlenju farisejskemu! Dženša je jich wjele, kiž so s žyła wjazy njemodla, njech je, so do Boha wjazy njewěrja, njech je, so so jim derje dže a so tač na Boha njedopomnja, njech je tež, so jim Bóh njeje wschitke próstwy dopjelnič, ale je jich po žyle druhich puczach wjedł hacž šu hicž chžyli, a tehodla šu so šami narěželi, so modlitwy njepomhaju. Ale dokelž tajžy bóle na šebje pošluchaju hacž na Boha, haj dokelž šu pschjara hordži a nochzedža w swojej hordosczi so pod Božu wolu ponižecž, praji Jesuš sa jich wjele: Šchtóž so šam powyšuje, tón budže poniženy!

S tutej hordosczu cžlowškeje wutrobny dale šwišuje, so cžlowjekojo so radži s druhimi pschirunaju a měrja. Tač so pohladuje na šušoda, tač so temu wjedže, tač s teho žiwnosczu šteji, šhto wón ma a šajki wón je. To je sa někotrehožkuli něšcto tač wschědne, so teho šebi husto doscz wjazy wědomny njeje, a potom so tajke pschirunanja abo podobne namakaju: Ša šym tola wjele lěpschi cžlowječ, mi je Bóh tola wjele wjazy wobradžik, dyžli druhemu — abo tež nawopač: Čžehodla dže so druhemu derje a mi hubjenje, tón tola ničžo lěpschi njeje, dyžli ja, kaž chžyl a mohł cžlowječ se šudnikom bycz na Božich šutkach a Božim wodženju; temu je modlitwa bóle cžělna hacž duchowna wěž, a tehodla nima wot swojeje modlitwy žaneho šnutsčowneho dobytka!

A šelko ludžom je modlitwa jenož wěž šwucženja; prošča drje wo Božu hnadu, ale njechadža do hłubiny dele, chzedža

wostacź horkach, s jich hrěschneho spanja ƚo jim njecha won, jich modlitwa je tehodla bóle bórbotanje abo plapotanje kaž pola póhanow. Powjeda ƚo wo pustniku, so je pschezo, hdyž je modlitwu wuspěwał, worjech do wulkeje kobjele položil, so mohł widžecź, kať husto je ƚo hižo modlił. Kaš tež pohlada na worjechi a ƚo swješeli na ƚwojej pobožnosći, so je ƚo hižo tať husto modlił. Duž jemu je, jaťo by hłóš ƚłyschał, kiž jemu pschwoła: rozklepaj worjechi; a jaťo to cžini, pytnje, so ƚu worjechi skoro wschitke pať cžerwje, pať zyle prósdne abo cžorne. Wón derje rosny, sčtož mějesche ƚo jemu s tym prajicź: kaž tute worjechi, ƚu ƚnano tež twoje modlitwy zyle njechódne — a wón ƚo modlesche wot teho cžaspa ƚem nutrischo. Gladajmy ƚo prósdnych modlitwow; te nam nicžo njepomhaju, runje kaž prósdne worjechi. Njedyrbi-li nasche snutšne žiwjenje wostacź bjes mozy, bjes kruteho saklada, nješmě naschim modlitwam nutrnosć pobrachowacź. Pschezo mamy s wěštymi naležnosćemi k Bohu ƚo bližicź a ƚo s Bohom wo ƚwojej wězy rozrěcžecź, tať, so nicžo njepotajimy, ale wscho jemu dospołnje wuprajimy, ƚebi teho wědomni, so Bóh njeje ƚlaby Wótz, kiž njeby na cžłowške ƚlabosće a hrěchi a waschnja tať dale ředžbu měł, ale so je Bóh, kotryž naš hłuboko dele wjedže w naschim ƚamopósnacžu, nam poľasujo, kať njewobstajna a tola horda, kať ƚlaba a hrěschna nascha wutroba je, a so my skóncžnje wschitko, sčtož ƚmy a mamy, ƚmy dostali psches Božu dobrotu a ƚmilnosć — a so je Wótz, so by naš potom, hdyž ƚo wot njeho wjesć damy, s nowa pošyluil a troschtował a posběhnył. Tať nawuknjemy ředžbowacź na Bože myšle, kotrež Bóh s nami ma, kiž wschať nochze, so by sčtó mjes nami šhubjeny byl, ale kiž chze naš žohnowacź tež potom, hdyž naš psches nusu a tychnosće wjedže. Tať pytaj w modlitwje a psches modlitwu snutšny dobytk!

Sčtóž na ƚebje hlada, na ƚwoju móz twari a ƚo se ƚwojej prawdosću hordži, to řeka, sčtóž ƚo ƚam powyschuje, — teho modlitwa je njeplódna a wostanje bjes wužitka a žohnowanja, tón budže poniženy.

II.

Alle schtóž so sam ponižuje — njewostanje bjes žoh-
nowanja, tón budže powyscheny.

Wschiwisować mohamedanskeje wěry woprašča so raš-
druheho, kiž běšče ke křesćijanskej wěry pschistupik, cžeho-
dla je to cžinik. Na to druhi wotmolwi: W bibliji namaka
so schtuczka, kotraž sama je tač krařna, so by we mni
mohla njepšchewinjomne žadanje sbudžicž, so křesćijanskej
wěry pschisamknyčž, słowo: „Bójče sam ke mni wschitzy, kiž
wy spróžni a wobcžezeni scže, ja chzu wař wofschewicž...
dha budžecže wotpocžinč namafacž sa šwoje dusche“ (Mat.
11, 28, 29). Snaju knihi mohamedanskeje wěry, ale nihdže
so tam njenamaka šlubjenje, so móže so nam pokoj a mēr
dostacž; ja pač njemóžu bjes tuteho mēra wostacž, a w tym,
kiž je tuto słowo prajik, šym šwój mēr namakač.

Hlej, schtóž je nam našch Šbóžnik jako najwjetšche kublo
wobradžik, to je, so šměny mēr, džecžazy mēr se šwojim
Bohom, jako se šwojim Wótžom dostacž. Tutón mēr pač
ženje sami wot šebje njenamakamy, Bóh jón nam dawa,
a Jesuř nam sa to rukuje. Alle schtó tutón mēr dostawa,
praji nam Jesuř w słowje: Schtóž so sam ponižuje, tón
budže powyscheny!

Sa farišejškim dže tam žlonik horje do templa, so mod-
licž, hacž dotal šnano bjesbóžny muž. Jeho dotalne žiwjenje,
jeho skutkowanje w powołanju, je bylo jebaństwo a hrěch.
Wón stejese w službje romskich potłócžowarjow židowskeho
luda, so by sa šwojich knjesow daň w ludu šbērač, a pschi
tym běšče šebi pschezo wjazy žadač hacž daň po prawym
wucžinjesche, so by to sam sa so sthowač. Tehodla tež
w ludu žaneje cžescže njemējesche. Wón so najšterje tež
wo šafonje šwojeje wěry nijeje wjele starač.

A tola džěšche tež tutón muž do templa. Snano běšče
so raš prawje nastróžik a šebi prajik: Sšto by š tobu
bylo, hdy by nětk njenadžujzy wumrjecž dyrbjak? Čžujese
šwoje šwědomnje w šebi a žadašče šebi po Bóžim mēry,
po wěcžnym žiwjenju. A tuto žadanje běšče džēň a móž-
nišče w nim. Wlyšcž wscheho slota a šlēbora jemu wo-

blědny, hdyž na wěcznosć spominasche. Njemóže wjazy na to, sčtož je šebi na njeprawe waschnje nahromadził, pohladnyč bjes teho, so by šwědomnje jeho njewobškoržilo: S jebaństwom šy šebi jo pschišwojil. Njenamaka žaneho měra.

Tak dže do templa. Ludžo pokasowachu na njeho prajizy: sčto dha chze tón w templu? Kač dołho tam šnadž njeje wjazy byl! Demu je wscho zuše. W kucžiku pschi durjach wošta stejo, psched ludžimi šo njecha dale pokasacž, haj tež psched Bohom šo hanibuje. Kaž thory pyta šwojeho lěkarja. Kač někotry thory hanibuje šo šwojeje thorosće, wošebje potom, hdyž je šnano šam wina na šwojej thorosći. Tak tež tu zlonik: Wón njechasche tež šwojej woczi k njebešam posběhnyč — a tola šebi šwaži, Boha prošycž. Wón dyri na šwoju wutrobu a džesche: Božo, budž mi hrěšnikej hnadny! W šwojej wutrobje cžuje cžěžku bolosć, tu by rad wotbył! Wjenuje šo šam hrěšnika, s nicžim šo njecha samołwicž, wě, sčto je šebi šašlužil — a tola šebi prošy Božu hnadu. Njewěmy, sčto je wjetsche na nim, jeho ponižnosć abo jeho wulke dowěrjenje k Bohu. A wón dže ša praweho do šwojeho doma psched tamnym.

Kajke pschemějenje! Bjesbóžneho je Bóh praweho cžinil dla jeho ponižnosće a jeho dowěrjenja. Wón mějesche wěru, tutón zlonik, kotraž hory pschešadžuje. Psched Bohom njeje žana wěz njemóžna. Sčtož šo šam ponižuje, tón budže pomyscheny!

A nětk dže s templa won do šwojeho doma. Swonkne šo drje w jeho žiwjenju nicžo njeje pscheměnilo, šnutšnje pač je zyle druhi. Jeho modlitwa njeje bjes žohnowanja woštała, jeho wutroba je šo wobnowila, wón je šo jako Bože džěcžo cžucž nawuknył, tak je šwoje žiwjenje dale wjedł, hrěchow je šo dale hladał a je dobrotu wopokasał se šwojim bohatstwom, kotrež běšche šebi na njeprawe waschnje nahromadził. Swojim šamšnym myšlam je šo hacž dotal wjesć dał, nětk jeho Bože myšle wjedu.

Wot zlonika móžemy wsčitzy wuknyč. Se šwojej ponižnosću, se šwojim hlubokim rostacžom a šwojej pokutu,

se swojim dowěrjenjom k Bohu a swojej poßlušnosću je nam prawy dobry pschiklad. To je prawy kšesćijan, kiž so sam pschewinje, kiž sebi pschi wschëm swonkownym derjehiczu a sbožu ponižnu wutrobu sakhowa, kiž pschi wschej pilnosći sebi teho wědomny wostanje, so wschitkón dobry dar wukhadža wot Boha, a so ma so pod Božu wolu porjecz tež tam, hdžež by sebi jeho wutroba něšto druge rad žadała. Glej, w tajkim smyšlenju mamy so k Bohu modlicz.

Alle kať husto hlada człowjeť jenož na druhich a praji sebi: drusy wschať tež nejšu lěpschi dyžli ja; tať so troschtuje, hdyž swědomnje jeho pschima a wobskoržuje, a tať Bože myšle a Boži duch njenamaťaju žaneho městna w jeho wutrobje. Ně, na nascheho Sbožnika hladajmy, kiž chze nam wupomhać s nascheho swětneho smyšlenja, so bychmy jako Bože džeczi tež Božeho ducha měli. W tajkim duchu ponižnosće a dowěrjenja — so spusćeje na Božu hnadu a Jesuřowu šmilnosć — je so Pětr, kiž běsche swojeho Sbožnika saprěł, sašo sběhnył se swojeho pada. W tajkim dowěrjenju k lubosći swojeho nana je šhubjeny šyn so sašo wroczo podał do swojeje domisny, bješ njeho by so šhubil w zusbje. S tajkej wěru bu nasch Luther wulki reformator zyrkwe, na kotrehož s džakownej wutrobu spominamy.

Wot małosće sem je nam tuto Jesuřowe pschirunanje wo farisejskim a zloniku snate. Gladajmy, so bychmy s njeho tež nawukli, kaťka ma nascha modlitwa bycz, haj kaťka ma nasche smyšlenje bycz, je-li ma so Bohu spodobacz. Potom pať budžemy prajicz s japoschtolom Pawolom: „Niz jako bych to same hižo sapschijał abo hižo dokonjany byl; ja honju pať sa tym, hacž bych jo sapschijał, jako tež ja wot Ahrystuša Jesuša sapschijaty šym.“

Powjedaju wo kralu w starych czařach, kotrehož chyzsche jeho bratr wot tróna dele storczicz. Žako kral se swojim wójskom pschecziwo swojemu bratrej cžehnjesche, so by so s nim w bitwje mērił, stupi duzy se swojimi pscheczelemi do Božeho domu, so by so w nim modlił. Žako běchu sašo na puczu, woprascha so kral jeneho swojich pscheczelow,

wo czo je prošyl w Božim domje. Tón wotmolwi: Ssym prošyl wo dobyče krala a šmjercz kraloweho bratra. Kral na to praji: A ja šym prošyl, so chzyl Bóh mojemu bratrej dobyče dacz, hdyž šo lěpje hodzi sa krala mojego luda dylzi ja, a mi šmjercz w bitwje. Njeje, kaž bychmy š teho šłowa modlitwu nascheho Šbóžnika šlyšeli: Wšchaf niz kaž ja chzu, ale kaž ty chzesch — kažte ponižne poddacze do Božeje wole!

Tajkim, kiž šami wjele do šo džeržachu, jako bychy prawi byli, a druhich sa niczo mējachu, powjeda Ješuš tuto pschirunanje; jim pokasa, šcto cžłowjeka psched Bohom praweho cžini — a wón poskicža wěrjazemu najwážnišče kubło sa žiwjenje: Měr š Bohom. Tón pytajmy š ponižnej a wěrjazej wutrobu!

Měr Boži, kiž wyschšchi je dylzi wšchitkón rošom, wobarnuj nasche myšle a wutroby w Khrystušu Ješušu! Šamjeń.

12. njedzela po swjatej Trojizny.

Mark. 7, 31—37.

A jako wón sažo wuńdže i Tiriskich a Sidonskich mjesow, pschińdže wón k Galilejskemu morju, brjedža na mjesy tych dže-
bacž městow. A woni pschewjedžechu k njemu hlucheho, kiž němny
běšče, a proschachu jeho, so by ruku na njeho položil. A wón
wsa jeho wot luda wožebje, tynnu jemu swoje porsty do jeho
wuschow a wuplunu a dótknu so jeho jazyka. A pohlada horje
k njebjekam, sdychnu a džešče k njemu: Ephata, to je: wotewé
so. A hnydom wotewrischtej so jeho wuschi a tón swjast jeho ja-
zyka so rostwjaja, a wón rěčesche prawje. A wón jim sakasa
so bychu to nikomu njeprajili. Čim bóle pak wón jim sakasa, čim
bóle woni so rosnježechu. A džiwachu so psches měru a džachu:
Wón je wschitko derje činił; hluchich čini wón słyschaznych a
němnych rěčaznych. Samjeń.

W brjedžiščežu našeho teksta steji wbohi khory, a blisko
leži, so najpriedy so s jeho wošobu sabjeramy. A hdyž
je nam jeho žel dla čžežkeho brēmjenja, kotrež na nim leži,
dha so potom s nim šobu wježelimy we wutrobnej wježe-
łosczi, so budže jemu strowoscž sažo data, a našcha wutroba
je polna wěšteje radošče, so je tež nam daty Ješuš Khrystuš,
wo kotrymž tež hiščeže w našich čžakach pschezo sažo rěka:
Wón je wschitko derje činił.

Alle pschi wschēm tym nječamy tola sabycž na jene,
šchtož so tu w našim tekscže sjewi. Tutón khory mějesche
pschecželow, wo kotrychž šměny prajicž: To běchu dobri,
šwěrní pschecželjo. Pschetož woni šu jemu wopokasali naj-
wjetschu šlužbu s tym, so jeho k Ješušej pschewjedžechu a
Anjesa proschachu, so by swoju ruku na njeho položil. A
Ješuš pschimošmje tutu proštwu, kaž by ju khory šam jemu
wuprajil.

S teho dyrbimy tež my wutnyč. S swěrnj, dobri pscheczeljo dyrbimy byč swojim sobuczłowjekam, kotřiž su so wot Boha shubili, kotřiž su swoju wěru prjecz czisnyli. To je naša wulka, swjata pschisłuschnosc, hdyž sami stejimy we wěre, hdyž smy shonili bohatstwo, kotrejž Ješus nam posticža, so nětk tež so prózujemy, kač móžemy tež druhich teho džělomnych czinicž. A temu pač słuscha tamna wulka bratrowska lubosc, wo kotrejž našch Sbožnik praji: Ty dyrbiš swojeho bližšeho lubowacž, jako sam so. A to je to, na czimž nam husto pobrachuje. Měnimy, so našch bližšich naš nicžo njestara. Bóh daj nam wutrobny prawej bratrowskej luboscje, so njebychmy swojich bratrow budžili, ale so bychmy jich k temu pschiwjedli, kiž hižo na nich czaka, so by se swojim „Hefata“ jim wutrobu wotewrił a jich sbóžnych czinik. Tutón Ješus pač chze tež k tebi rěčecž s našchim džěnsnikim słowom. So by samžne žohnowanje bylo tež mješ nami, hdyž s njeho kliczi:

Hefata, wotewr so!

Anješ to praji, so by

- 1) słyschal se swojimaj wuschomaj a se swojej wutrobu, schto ma tebi prajicž, a
- 2) so by swědcenje dał wo tym, schtož tebi sjewi.

I.

We wschěm našchim rosymjenju Božeho słowa wotwišuje wscho wot teho, kač stejimy k Bohu, hacž wěrimy, so je Bóh, tutón wschěhomóžny stworiczel njebešow a semje, tutón Bóh, wo kotrymž wěmy: „Hdyž wón rjeknje, stanje so; a hdyž wón rokaže, steji hižo“, abo hacž tuteho Boha a wschu wěru do njeho wotpołasamy. Hdyž stejimy we wěre do tuteho Boha, hdyž wěmy, so je Ješus Khrystus tuteho žiweho Boha jenicžli narodženy syn, kiž je so drje w człow-
skim schtalce a tola w bóžskej mozy nam człowjekam bližował, dha je nam słowo našeho teksta zyle jednore, a lohzy rosymimy, schtož so w nim nam powjeda. K horeho, kiž je dla swojeho bracha nimale wusamknjeny se wschěho sjedno-
cženstwa se swojimi sobuczłowjekami, jeho pscheczeljo k Je-

sušej wjedu, a Jesuŝ jeho stroweho czini. Podobne móžemy tež hiŝće dženŝa ŝhonicź, so bu khory, kiž běŝe po wŝchẽm człowŝkim naŝhonjenju wěŝty wopor ŝmjercze, na džiwne waŝnje ŝaŝo žiwjenju wróczo daty. Ale to, ŝhtož tu wufnjemy, je tola wjele, wjele wažniŝe a wjedže naŝ wjele hlubŝcho do teho, ŝhto ma Jesuŝ ŝ nami do myŝlow a wot-pohladow. Niž to je Jesuŝej najwažniŝe, ŝo człowjeŝ czělnje ŝlyŝchi, ale ŝo ma wotewrjenej wuŝchi a wotewrjenu wutrobu ŝa wŝcho to, ŝhtož ma wón nam pŝchipowjedacź. Kaŝ huŝto móžemy w ŝwjatym piŝmje ŝlyŝhecź ŝtóržbu: Woni maja wuŝchi a njeŝlyŝcha. To njeje jenož w ŝtarych, prjedawŝchich czafach taŝ bylo, ale tuto ŝlowo ma tež hiŝće dženŝa ŝwoju poľnu pľacziwoŝcź a wažnoŝcź. Srudnje wulka je licžba tych, kotŝiž njechadža bycź poŝlucharjo Božeho ŝlowa, kotŝiž khodža po ŝwojich pucžach, hdyž Bóh jich woła. Nam je tych ŝamych žel; pŝchetož wěmy, ŝo ŝu ŝebi ŝamym ŝ tym ŝ ŝchodže, ŝe ŝwojej ŝamŝnej winu, a nje-chamy woŝlabnycź, jich pŝchezo ŝaŝo ŝtajecź na pucź, kiž ŝ Bohu wjedže.

A tola, wo tajkich tu njechamy rěcžecź. Njech damy naŝchemu ŝlowu rěcžecź ŝ nam ŝamym, kiž ŝo ŝendžemy ŝ Bohu a ŝ jeho ŝynej, jaŝo czi, kiž chžemy ewangelij ŝlyŝhecź, kiž njechamy w ŝwojim žiwjenju bycź bjeŝ Božeho ŝwjateho ŝlowa. Wono jo něŝcho žyle jednore, a dyrbi ŝo tola wuprajicź, ŝo móže bycź poŝluchanje a poŝluchanje žyle dwojaka wěž. Kaŝ wjele poŝlucharjom ewangelija je hluchich. Sŝlyŝcha ŝ wuŝchomaj a niž ŝ wutrobu. Sŝlyŝcha taŝ, kaž by Bože ŝlowo rěcžane a předomane bylo jenož ŝa druhich, a nochzedža to ŝami ŝa ŝo pŝchiwŝacź. S Božeho ŝlowa ŝlyŝcha jenož to, ŝhtož ŝo jim ŝpodoba, a hdžež khutnoŝcź Božeho ŝlowa chze tež jich trjechicź ŝ napominanjom, ŝ warno-wanjom, ŝ khoŝtanjom, hdžež kľinczi ŝ tuteho ŝlowa něŝcho, ŝhtož je tež jim pražene ŝ ŝwarjenju, ŝ polěpŝchowanju, ŝ wobrocženju, na to nochzedža kędžbowacź. Sŝtož dže pŝhecžimo jich hordoczi, wo to nicžo njerodža.

A kaŝ huŝto woŝtanu wutro by ŝawrjene, hdyž Bóh Anjeŝ ŝ nami rěczi pŝcheŝ cžežke do machphtanje, hdyž wón na p

bjerje do swojeje schule, psches někajke njesbože, kotrež naš potřechi, psches smjertny podawf, w kotrymž widžimy zylu sachodnosć wscheho semskeho žiwjenja, psches dołhu czežku khorosć. Kunje tu rěči Bóh naležnje k nam cžlowjetam, so bychmy raš swoje myšle wotcžahnyli wot semskeho a je nastajeli na to, sčtož služu k sbožu nascheje dusche. Njeje dha husto tak, so smy njesčerpliw, so so sběhnyje w naschej wutrobje morkotanje pschecžiwu Bohu a so smy njespokojni a so hadrujemy s nim, a to tež my, kiž so mjenujemy kichescžijenjo, a so nam pobrachuje na tym, so so tež křwalimy tyschnosćow.

Skschazy dyrbymy byč, a tak ma so to stac, to wuczi naš nasche słowo. Knjes wo smje tu koreho wošebje wot luda. Wěscze, wono je tež možno, Boži hlóš klyschecž křjedž šwětneje hary. Ale tych, kiž to moža, je jenož mało. Tehodla wjedže Bóh tež hiscže dženska naš rady do cžichoty, hdžež smy potom šami s naschim Bohom. Wón ma k temu wjele pucžow, a te šu wischelafe. Pschede wschēm je tu mjenowacž khorosć. A je tak, so cžlowjet s wjetscha khorosć horje bjerje jako czežke brēmjo, kotrež je lēdma snjesč. A tola, kaji wulki snutšny dobytk možemy s teho mēcž, hdnyž w tajkich cžichich sčtundach šwoju wutrobu wotewrimy ša to, sčtož ma Bóh s nami rěčecž. Dha pošnajemy, tak je wscho, sčtož tu mamy, sachodne, knicžomne, a tak so Bóh w swojej wótzowskej šmilnosći prózuje wo nasche dusche. Někotryžkuli by hluchi wostał štajnje ša wēcžnu wěrnosć, hdny by Bóh jeho wošebje njewšal. Duž njeskorž, hdnyž Bóh tebe raš wjedže do cžichoty a šamotnosće. Wón to njecžini, so by cže cžwilował, wón chže jenož tvoje sbože, wón chže tebi wuschy a wutrobu wotewricž ša křasnosć tamneho šwēta a chže tebe sbožowneho cžinicž hižo ša cžaš tuteho žiwjenja.

A Knjes so koreho dótkny, tak cžitamy w naschim tetšcže. Přeni raš šacžowa tutón cžlowjet Jesušowu ruky, jeho bójška móž so jemu šobudželi. Tak je tež nam nusne, so šastupimy do praweho šjenocženštw a Knjesom. Pytaj tež ty jeho bliskosć, w modlitwje, w šwjatym pišmje, we wobkřadže

ſ pobožnymi kſcheczijanami. Sny ſo bližował ſwojemu Sbožnikaj, dha budžeſch tež ty ſacžuwacž jeho móž, dha budžeſch wjeſeły w ſbožnej wěſtoſczi, ſo jeho hnada ſo tež na tebi bohacže wopofaſuje k wěcžnemu žiwjenju a k ſbožnoſczi. Sny pať tať daloſo pſchiſchoł, ſo je twoja wutroba poľna wſcheho teho, ſchtož Knjeſ tebi dawa, dha ſhoniſch, ſo „cžohož je wutroba poľna, to dže pſcheſ rt“. To wjedže naſ k druhemu.

II.

Sšwědczenje dyrbiſch dawacž wo tym, ſchtož Knjeſ tebi ſjewi. — Tamny khory je ſwoje ſlyſchenje a ſ tym ſwoju rěcž ſaſo doſtał. Hdnyž ſo do teho nutſmyſlimy, ſchto je to ſa njeho rěkało, dha dyrbimy prajicž, ſo je ſo jemu něſchto ſtało, ſchtož je žiwjenje tuteho cžlowjeka ſtajiło na žyłe nowy ſałožk; a to derje roſymimy, ſo niž jenož wón ſam, ale tež tamni druſy, kiž ſu ſwědkojo byli teho, ſchtož běſche ſo ſtało, poľni wjeſełocže poſbėhnychu ſwój hlóſ, ſo bychu to roſnjeſli a Bohu cžeſcž dali. Jeſuſ Khryſtuſ drje je jim to ſakaſał; wón wſchať ſnajeſche ſwět; wón wjedžeſche, ſo budže ſo jich wjele k njemu cžiſchcžecž a ſo jemu bližowacž, hdnyž wo tutym džiwoje ſlyſchachu, jenož tehodla, ſo bychu nětk ſnano ſami někaſki džiwo widželi pola Knjeſa. Ale Jeſuſkej ſ žyła njeje wo to cžinicž, ſo by cžlowjekow k ſebi cžahnył ſe ſwojimi džiwoami; ſchtož chže wón ſkutkowacž, to ma ſwój ſałožk w ſłowje, w ewangeliju, a ſ teho dyrbi klicžecž wjeſeła powjeſcž wo ſbožu a wo ſbožnoſczi. A tola, ſwědczenje wo nim a wo jeho bohatſtwje dyrbimy tež my dawacž. Wjeſ kſcheczijanami dyrbi ſtajnje ſlyſhecž bycž cžeſcž a khwalba Wjeſſchneho. A tu ſmėmy khróble prajicž, ſo nam runje na tym wjele pobrachuje.

Schto drje je potajniſtwo dobycža Khryſtuſoweho kraleſtwa na ſemi tam w přėnich lėtſtotetkach? Cžehodla běſcho wſcho wobaranje pohaniſtwa a ſwěta pſhecžiwu noweje wucžbje podarmo? Dofelž běchu tam ſapocžejo wot japoſchtolow ſwědkojo, kiž bjeſ bojoſcže hač do martraſkeje ſmjercže wuſtupichu ſa Knjeſa a ſa jeho ewangelij. A pſchezo w běhu

cžawow móžemy widźecź, kať je tajke wješeke ſwědcenje woprawdže Bože kralestwo twariło.

A dha drje ſo ſběhnje praschenje: Čžehodla dha ſmy my tajzy ſlabi a liwzy w tajkim ſwědcenju? To ſměmy prajicź, ſo njepſhecželjo Khrystuſowi, kiž chzedža ſanicžecź jeho kralestwo, a chzedža Boha ſtorcžicź ſ jeho tróna, njebudža ſpróznj w tym, kať mohli to, ſchtož je nam lube a wažne a ſwjate, do blóta cžahnyć. Čžehodla ſteja tu wrócžo wěrjazy, kiž lubuja ſwojeho Knjeſa? Tak jara ſrudžaze je, hdyž dyrbimy ſhonicź, ſo mjelcža cži pſhecžiwu hanjenju Boha, wo kotrychž wěmy, ſo njechadža a njemóža bjeſ njeho žiwi być aniz bjeſ njeho wumrjecź. Njedyrbjala luboſcź wjele wjazy ſamóž ſa Knjeſa, hacž hidženje pſhecžiwu njemu? Šchtož pať chze tu ſobu ſkutkowacź a wuſtupicź, tón njedyrbi ſo bojecź pſched wuſměſchenjom ſwěta, tón dyrbi móž na ſo wſacž hanjenje. Dha dyrbiſch mēcž jaſnyť, kotrehož ſwjast je roſwjafany, ſo by tajkemu njepſhecželſtwu napſhecžiwu ſtajił, ſchtož ſy ſhonił w ſwojim ſjenocženſtwje ſe ſwojim Šbóžnikom. To ſmy drje kóždy hižo w ſwojim žiwjenju ſhonicź ſměli, kať bohacze je naſ wobdał ſe ſwojej hnadu a ſmilnoſcžu naſch Bóh, kať je wón ſam naſ džiwnje wuwjedł ſ cžežkeje nuſy, ſ hubjenſtwa, ſ tyſchnoſcže. Ach ſo by dha tež mjěſ nami wotucžil duch přenich ſwědkow, ſo by tež mjěſ nami ſlyſhecž bylo wuſnacze, kaťkež tu ſlyſchimy: „Wón je wſchitko derje cžinił; hluchich cžini wón ſlyſchazych a němych rěcžazych“.

Šchtož je tať daloťo pſchiſchol w ſwojim k,cheſcžijanſtwje, teho wutroba budže tež tam wješeke, hdyž chze ſo nam ſdacź, kať by Bóh naſ prawje njewjedł. Napoſledť ſo hda tež na naſ wopoſtaže a ſjewi: ſo wón woprawdže wſchitko derje cžini. Hamjeń.

13. njedźela po šwjatej Trojizy.

Luf. 10, 23—37.

A wón wobroći so k swojim wučomnikam a dźesche wo-
šebnje: Sbožne šu te woći, kiž widža, šhtož wy widźieže. Pšče-
tož ja praju wam, so wjele profetow a kralow šu chzylu widźecž,
šhtož wy widźieže, a nješku so widželi; a šlyšecž, šhtož wy šly-
šicže, a nješku po šlyšeli. A hlaj, duž stanu někajki pišma-
wucženy, šphtowasche jeho a dźesche: Mištrje, šhto mam ja
činić, so brych wěcžne žiwjenje herbowal? Wón pak dźesche k nje-
mu: Šak steji pišane w šakonju? Šak lasujesč? Wón wotmoltwi
a dźesche: Ty dyrbiš Boha, šwojeho šnješa, lubowacž i žylej
šwojej wutrobu, i žylej šwojej dušchu, i žylej šwojej mozu a
je wschej šwojej myšlu; a šwojeho bližšeho jako šam
šo. Wón pak dźesche k njemu: Ty šy prawje wotmoltwi;
čini to, dha budžesč žiwy. Wón pak chzysche šo šam prawy
činić a dźesche k Jesužej: Štoha dha je mój bližšči? Jesuž
pak wotmoltwi a dźesche: Jedyn čłowjek dźesche wot Jerusalema
dele k Jerichu a padže mješ rubježnikow; čzi wužlekachu a šrani-
chu jeho, džeču šwój pucž a wostajichu jeho napoť moweho ležo.
Šta šo pak njenadžujžy, šo jedyn mješnik po tej šamej drošy
džesche; a jako wón jeho phtnu, winu šo na boť a pominu šo
jeho. Teho runja tež Levita, jako wón tam pšhińdže a jeho wu-
hlada, džesche wón nimo na boť. Jedyn Samaritski pak čeh-
njesche po drošy, pšhińdže k njemu; a jako wón jeho wuhlada,
bē jemu jeho žel, a pšhšupiwšči k njemu wobali jeho rany a
linu do nich wolij a wino; a šbēhnuwšči jeho na šwoje šlocžo
wjedžesche jeho do hospody a phtasche jeho. Šasajtra pak da wón
šo na pucž a wucžeže dwaj kroschej a da jeju šospodarjej a dže-
sche k njemu: Phtaj jeho; a budžesč-li šhto wjazžy na njeho wa-
žicž, chzu ja čzi šaplacžicž, hdyž šažo pšhińdu. Šotry dha mješ
tymi tšjomi šda šo tebi, šo je bližšči byl temu, kiž mješ rubjež-
nikow panuť bēsche? Wón pak dźesche: Šon, kiž šmilnosčž na
nim wopokasal je. Duž dźesche Jesuž k njemu: Dži a čini tež
teje runosče. Šamjen.

Wabjaze a hnujaze snamjo Samaritskeho w naschim sczenju je tak mózne, so najwjazy ludži dosć njekeďbuje na spoczatk teksta. A wschať kajke nadobne słowa, i kotrymiž so Sboźnik wobroczi wošebje na swojich wucžobnikow! „Sboźne su te woczi, kiž widža, sčtož wy widźicze.“ Sdyž tón, kiž je i wyšoka pschichoł a nošy njebjesa w swojej wutrobje, tak rěczi wo tych, kiž widža jeho a wěrja jeho ewangelionej, kať krašne dyrbi wucžobnistwo Jesušowe bycž, i kotrymž je sbóžny czaš hnady pschichoł, w kotrymž so sjewi tak džiwnje Boža šmilna a wumožerška luboscž. Sčtož i Jesušom dže, temu trjeba njeje, i pišmawucženym so praschecž: „Sčto mam ja cžinicž, so bych wěcžne žiwjenje herbował?“ Wón šmè i radošču wusnacž: „Na tebe, Ahryšcže, šameho, wschu nadžiju ja staju, ty su mój troscht, o Sbožniko, ja druhoh' njeošnaju.“ Wón wè, so je na pucžu žiwjenja. Wón je pošnał: w šchescžijanstwje nješbu jenož wucžby, wědomnosče abo myšle a mēnjenja, ale šchescžijanstwo je žiwjenje, wěra a luboscž. Sčtož šam na šebi psches wěru šhoni móž a bohatstwo Božej a Sbožnikoweje luboscže, tón nawuknje niz něhdže wo luboscži jenož rjenje rěcžecž, ale kať šmilny Samaritski woprawdže luboscž wopokašowacž. Tu mašch, i cžimž móža so rany nascheho luda šahojicž; ale kať mało je tych, kiž pschimaju ša tutym špomóžnym lěkarštwom. Sdže staraju so wjele wo wěcžne žiwjenje? Wšhitke myšle džeja najbóle na tutón šwět. Sdže je wěra, kotraž je psches luboscž džělawa, psches móžnu luboscž po snamjenju Samaritskeho? Najbóle šebi ludžo staroscž cžinja wo šebje, šwoju šamoscž. Bjes džywa je, so nochze šbožo, wot někotrehožkuli šlubjene, do nascheho luda pschińcž. Pschi tym wostanje: njeje w žanym druhim šbožnoscž, šhiba w Ahryštušbu Jesušu. Sčtož jeho ma a ša nim dže, tón je a budže dale bóle šbožne cžlowške džěcžo. O so bychmy wschitzy i Božej hnady tole šhonili:

Jesušowi wucžobnizy su šbožni ludžo,
šbožni psches to,

- 1) sčtož maja a
- 2) sčtož cžinja.

I.

Wo cžimž profetojo stareho šluba wěschcžachu, sa cžimž pobožni israelszy kralojo žedžiwje šhladowachu, to widžachu Jesuŝowi wucžobnizy kraŝnje dopjelnjene; widžachu w Jesuŝu Nazarenškim šlubjeneho Ahrystuŝa, šwjateho Šsyna Božeho a cžlowškeho, Šbóžnika, kiž je pschichoł, so by hnadu a mēr, žiwjenje a wscheho došč pschinjeŝł šhubjenym herbam šmjercže. Šim běšche šlónzo prawdoščže škhadžalo a šbože pod jeho šchidłomaj. Tehodla jich šbóžnych křwali, kiž je šo jako šbóžnychcžinjeť šjewił; to je jich wulke bohatstwo, kotrež maja: Jesuŝ Ahrystuŝ a jeho šbože. Ale njewidžesche wjele druhich tež tuteho Jesuŝa a nješlyšchachu jeho Božu powjesč? Wěščže, tež Kaifaŝ a Pilatuŝ jeho widžeschtaj a šlyšcheschtaj, ale jenož š cžělňymaj woczomaj a wušchomaj, jimaj a wschittim jich runja šo džěšche, kaž profeta praji: „My widžachmy jeho, ale tu njeběšche žane wohladanje, kotrež šo nam by lubiło.“ Šdyž derje dže, widža w nim mištra wot Boha póšłaneho, džiwny a dobrocžinjerja, ale niz Šbóžnika a wumožerja dušchow. Teho dla je nušne, šo widžimy Jesuŝa š wucžobniškimaj woczomaj, to rěka, šo špóšnawamy š woczomaj wěry w nim Šbóžnika a šapschimamy jeho njebjeske šbožo. To šbóžnych ludži cžini. Nje-
 pytnjemy to, hdyž jednory rybať Šchiman praji: „Anježe, ke komu póndžemy? Ty mašch šłowa wěcžneho žiwjenja,“
 abo hdyž šchědžimy Jan šebi myšli na Šbóžnikowu postawu: „My widžachmy jeho kraŝnošč, jako kraŝnošč jenicžkeho narodženeho Šsyna wot Wótza, pošny hnady a prawdy,“
 abo hdyž wušnawa š wjele tyšchnošcžemi špytany japoschtoł Pawoł psched šwojej šmjercžu: „Ahrystuŝ je moje žiwjenje“,
 abo hdyž špěwa našch Luther tať wješele: „Nětk wješelcže šo šchelcženjo, my cžemy wschitzny špěwacž wot Anješa Boha našcheho, šo jeho hnadže džiwacž“! Šaj, Jesuŝowi wucžobnizy šbóžni ludžo; woni maja Jesuŝa a jeho wěcžne šbožo. — Abo njedyrbi to sa našch cžaŝ wjazny wěrnno bycž? Tež dženska widži jich wjele, kiž šlyšcha Jesuŝowny evangelion a šu w jeho wošadže žiwu, nicžo dale w Jesuŝu křiba cžlowjeťa, kiž je drje mudre, dobre, nadobne šłowa rěcžal a

czište žiwjenje wjedł a sa swoje pschewědczenje do smjercze schoł, ale nětko słuscha mješ sańdženych a minjenych wulkich. Tež dženša je došč tajkich, kiž waža sebi mało wěru, kaž tamny pišmawuczeny, kiž pschistupi k Jesušeji s praschenjom: „Što mam činić, so bych wěčne žiwjenje herbował?“ Woni mjenja, so njetrjebaju žaneho Sbožnika; štož činja, to maja sa dospołnje došahaze a sa službne; jich woczi stej tehodla dđeržanej, so njewidža Jesuša. A tola je Jesuš jenički, kiž móže jich k pónaczu wěrnoscze dowjesć a jim woczi wotewrić. Hlaj, kaž duchowpastyršy wobkhadža s pišmawuczenym, kiž ma so po saŕonju, hač runješ nje-pschińdže jeho praschenje s wutroby, hlaj kaž Jesuš jeho móžniwe napomina: „Čiń to, dha budžesch živy“; jenož saŕon wjedžecž, na tym njeje došč; činić po nim dyrbiš a jón pošluchacž. Tež měšnič a levita běščaj kašujow wědomnaj, a tola kaž njedospołne, kaž hrěšne jich činjenje! Duž, kiž mēniš, so mohł so pomocnika a sbožnika sminyć, wsmi raš woprawdže na frute s kašuju luboscze k Bohu s zylej swojej wutrobu, s zylej swojej duschu, s zylej swojej mozu a se wschej swojej myšlu — wot luboscze k bližšchemu tu nětł wothladajmy — wopokasaj w swojim domje, we žiwjenju a byczu, w čašu sboža a tyšnoscze, so so stajiš bjes wuměnjenja pod wěčneho krala horjekach a jeho wolu, so wišy na nim jačo na twojim najdrohotnišim kuble twoja zyla wutroba; chžesch s dobrym šwědomnjom prajicž: Haj, tajka luboscž so w mojej wutrobje hori, tehodla budu psched Bohom wěčnje živy? Abo njedyrbiš pokutnje so wusnacž: „Njelhodž do šuda se swojim wotrocžkom; pschetož žadyn živy njeje prawy psched tobu?“ Steji-li pak s tobu tak, móžesch potom na swoje žiwjenje hordy być, hdyž je tola tak mało po Božej woli? móžesch sbože a mēr swojeho žiwjenja twaricž, hdyž pytnješ, kaž šu hrijady prochne, kotrež maja sbožo twojeje dusche njescž? Derje tebi, hdyž nětł budžetej twojej woczi wotewrjenej sa to, štož widža a słyscha a maju Jesušowi wuczobnizy, hdyž widžiš w Khrystušu Jesušu teho, kiž je nadobnišči a czištejšči dylžli ty, kiž ma móž, zylemu šwětej s nusy

pomhacž, kiž praji tež tebi: „Bój te mni, ty spróznny a wobcžeženy, ja chzu cže wofichewicž,“ kiž je tež sa tebję khostanje nješł na kščižu a wěcžne wumoženje namakał! Haj derje tebi, hdyž bu tebi jeho šłowa a wustajenja huady pschezo lubšche a drohotnišche, dokelž widžišch a mašch tam Jesuša! Čim dospołnišcho pať jeho a jeho šbožo sapschim-nješch, čim hlubšcho šhonišch: Jesušowi wučobnizy bu šbožni ludžo. Pschetož Jesuša snacž a Jesuša mēcž, je najkrašnišchi dobytk na šwěcže.

II.

Žiwa wěra šo njespokoji s tym, wuziwacž šbože w Khrystu, wotpoczowacž w šłónznym šwětłe Božeje lubošče; wěra nuczi Jesušowych wučobnikow, šjewicž šwoje žiwjenje, šwoju móž, šwoju sahoritoseč, kšodžicž sa Jesušom a činicž, kaž je wón činił a pschikašal, wopokašowacž prawu, wutrobnu lubošče, kiž je šakonja dopjeljenje. A tak hišcže bohatscho šhonia: Jesušowi wučobnizy šbožni ludžo, šbožni w šwojim činjenju, kaž Knjes praji: „Dokelž tajke wěšče, seče šbožni, hdyž jo činicže.“ Nutskach radošče, wonkach lubošče, tajki šo wěrnny Knjesowy wučobnik wopokašuje. — Kať ma šo to štač, pokaša nam Knjes na Samaritskim. Kšudoby, hubjenstwa, šrudžby je na šwěcže došče a na došče, na čžele abo na dušchi šranjeneho čžlowjeka wšchudžom nadeńdžesch. Kšchescžijan, hdyž namaka tajku žalošče, njepraji: Šhto stara to mje?, ale jemu je kašń do wutroby šapišana: „Džěl šobu hlódnym šwój kšlěb, a wjedž šahnatych do šwojeje kšžže; hdyž ty naheho widžišch, wodžewaj joh', a njewotčehn šo wot šwojeho čžela.“ Psched hubjenym njesteji s myšlu: Šhto stara to mje? ale s myšlu: Dokelž je mojeho čžela a kšwje, šo jemu wotčahnyčž nješmēm. — Kšchescžijan tež šebi njemyšli: Kóždy je šam šebi najbližšchi. Tak běšchtaj měšchnika a lewita šmyšlenaj a teho dla wostajišchtaj ranjeneho ležo a čžekaschtaj se štrašchneje krajiny. Kašń rěka: „Ty dyrbišch šwojeho bližšcheho lubowacž jako šam šo,“ a šlubjenje rěka: „Šhtóž šwoje žiwjenje šhubi moje dla“ — to rěka: mi k čžescži dokonjejo škutk

luboscje — „tón budže to šame namafacž.“ Tak njeńdž nimo, kaž tutón mješniš a levita, ale hdžež namafacž nje-šbože, pšchistuš a pomhaj! — Hdžž kšchesczijan steji pšched tajkim, kiž trjeba jeho pomozu, šo tež njeprascha: Budže mi ša to džakowny a je teho hódny? Žid njeby ša dobre dny se Samaritskim i jeneje šchle jědł, a njeby šazpiteho zusbniša ša šwojeho runja měł. By-li Samaritski tajke myšle a praschenja měł, by tež nimo šchoł. Kšchesczijan wopofasuje šwoju luboscž Bohu k cžesczi a špofoja šo i tutej mšdu; jeho luboscž je kaž roša, kiž pada na róže a na palaze kopschivy. — Wěrnny kšchesczijan njepomha tež jenož na waschnje, kiž je jemu runje lohke, ale na kóžde waschnje. Samaritski njelinje jenož wolij a wino do ranow, ale šbėhnje ranjeneho tež na šwoje šfocžo nješedžbujo na to, šo dyrbi šam po wobcžežnym pucžu pėšchi hič. Někotryžkuli dawa šnano pjenjesy i połnymaj rukomaj ša kšudych a kšorych, ale dokež je bohaty, ničžo njeparuje. Hdžž pať dyrbi drugeho dla šam šebje šapřewacž, nihdy njecha. Ženož kšchesczijanska šamaritska luboscž njepyta šwoje, ale šchtož je drugeho. — Po tym, šo je Samaritski cžinił, šchtož šam móže cžinicž, a hdžž dyrbi nětko šwój pucž dale cžahnyčž, šaplacži hospodarjej a džesche k njemu: „Pytaj jeho; a budžesch-li šchto wjazy na njeho wazicž, chzu ja cži šaplacžicž, hdžž šašo pšchińdu.“ Myšlicž by mohł: Nětk šym šwoju winowatosčž cžinił; ale kšchesczijanska luboscž tak njemyšli a njepraji: Nětk šym ja doščž cžinił, nětk njech drusy tež něšchto cžinja, ně njewuštawa nihdy, ale pomha, dołhož je pomozu trjeba a dołhož to šamóže. Čžehodla? Luboscž wopofasowacž je kšchesczijanej niz jenož pšchiškuschnoscž, ale šnutšne nuczenje a šwjata radoščž. — Tak mamy w tutym šcženju wšchitko, šchtož škuscha k wěrnemu kšchesczijanštwu. Šbóžna radoščž nutškach, luboscž wonkach, šmilna, nješebicžiwa, nješpróžna luboscž dyrbi we wutrobje byčž a šo šjewicž — to je kšchesczijan. Klaza-li na jonym, klaza tež na druhim. Wěra bješ luboscže a luboscž bješ wěry njemóže w cžlowjeku byčž, a hdž by to byčž mohł, njeby tajki ša wěrneho kšchesczijana płacžicž mohł. Macže-li na štarosczi, prajicž móž, šo šcže

wěrní kšesćizjenje, pruhujće najprjedy swoju wutrobu, hač je poľna radośće a sbožnosće, poľna radośće w sbožu, štož mjenujemy dźakownosć, poľna radośće w njesbožu, štož mjenujemy šćerpliwość, poľna radośće tehodla, do-
felž je wóčko tač sbožowne było, widžecž Sbožnika. Potom pruhujće swoje skutki, hač pytnjecze w nich lubosć, hač je lubosć we waschich słowach, lubosć we waschim činjenju, lubosć, hdžež macze dobytč, a lubosć, hdžež macze škodu, lubosć č pscheczelej a lubosć č njepscheczelej. Pschirunajće čo Samaritskemu; pschetož štož je tón činič, to žada Anjes tež wot nač. „Dži a čin tež teje runosće.“ Hamjen.

14. njedźela po śwjatej Trojizy.

Luf. 17, 11—19.

A poda ƙo, jako wón czechnjese do Jerusalema, džese wón ƙrjedza psches Samariski a Galilejski kraj. A jako wón do jeneho městka pschindze, setkachu jeho džekaczo wuƙadni mužy, czi stejachu nasdala, a posběžechu ƙwój hlóš a džachu: Jesu, luby mištrje, ƙmil ƙo nad nami! A hdyž wón jich wuhlada, džese wón k nim: Džicze a pokáže ƙo měšnikam. A sta ƙo, jako tam džechu, buchuwoni wucžisczeni. Jedyn pať mješ nimi, jako widžese, so wón wustrwjeny bě, wróći ƙo a khwalesche Boha s wulkim hložom, a panuwšchi na ƙwoje wobliczo k jeho nohomaj, džakowajše ƙo. A tón běše Samariski. Jesuž pať wotmolwi a džese: Njeje jich džekacž wucžisczenych? Hdžeha pať ƙu czi džewjeczo? Njeje ƙo hewak žadny namakak, kiž by ƙo wróćil, so by Bohu cžesež dat, hacž jeno tón zusobnik? A wón džese k njemu: Stań a dži, twoja wěra je cze wustrwika. Samjen.

Najwažnišchi džěl Božeje ƙlužby w Izraelskim ludu běše wopor. Wopory Bohu pschinješechu, so bychu ƙo s nimi wot ƙwojich hrěchow wucžiscžili abo so bychu ƙo jemu dostatych dobrotow dla džakowali. Tehodla ƙo w śwjatym pišmje stareho ƙluba rosdžěl mješ woporom sa winu a mješ džaknym woporom cžini.

Tež my, džeczi noweho ƙluba, wopory pschinjesč mamy, my pať tele wopory wjazy njepschinješemy se žanej skocžazej ƙrwju, ani se žanymi pólnymi plodami, ale ƙamych ƙebje woprujemy, hdyž ƙwoje dary a mozy, ƙwoje džělo a powoźanje do ƙlužby ƙwojeho Boha stajimy a wopory stareho ƙluba sa snamjenja a pschirunanja duchownych woporow wobhladujemy.

Tež my sa dostate dobroty ƙwój džakny wopor pschinjesč dyrbimy; ale s pobožnym ƙěrlušerjom spěwamy:

Ty žadašch wopor šebi, tu nješu dary tebi,
Njech moje dźakowanje je lube woprowanje.

Nasch dźakny wopor je dźakowna wutroba, kotraž šwoje
cźucze w šłowach a stutkach, w žiwjenju a kłodženju Bohu
wupraji. A tak tež napominanju šwjateho pišma rošymimy,
kiž s nascheho šćenja kłinczi:

Wopruj Bohu dźak!

To je

- 1) winojty,
- 2) žadny a
- 3) žohnowany wopor.

I.

Knješ Jesuš je na šwojim pošlednim puczu do Jerusalema.
Pšched wrotami „jeneho měška“ jeho dźešaczo wužadni mušzy
šetkaju. Wužad bėšche šrudne czežke czećpjenje, kotrež s wjetšcha
k wėštej šmjerczi wjedzešche. Pšched wužadnym wšchitzy
ludžo roščěžkachu; pšchetož natykane njebuchu jenož drašty,
hdyž šo jich dótłnychu, ale šamo murje, haj hižom s po-
wėtrom šo natykaç móżachu. Tehodla dyrbjachu wužadni,
wusamknjeni wot wšchitkeho cžłowškeho towarštwu, w šamot-
nosći šwojich kžěžkow žiwi bycz, pšchi žiwym czele mrėjo.
Šchtóž je hdy Šiobowu škoržbu šlyšchal, kiž škóncžnje džen
šwojeho naroda šakliwa, tón pošnaje, kaž hubjenstwo to
ša wužadneho bėšche, kiž šylnu wėru Šiobowu njemėješche.
Mėšchnizy drje khoroscz pošnacž a roššudžicz a postajicz
móżachu: won s tobu! — pomhacž pač a hojicz njemóżachu.
Ale wo Jesušu bėchu tuczi dźešaczo šlyšcheli — s wotkel,
to njewėmy — a k njemu dowėrjenje mėjachu: wón nam
pomhacž budže. A hlej, wón tež pomha. „Hdyž jich wu-
hlada, dzešche k nim: Džicze a pošacze šo mėšchnikam. A
šta šo, jako tam džėchu, buch wucžišćeni.“

Njebėšche to dźata hódne? Njebėchu Knješej dźak
winojczzi? W naschim šćenju wo jenym šlyšchimy: Jako
widzešche, šo bėšche wuštrowjeny, wróczzi šo a kšwalešche
Boha s wulkim hłošom a, panywšchi na šwoje wobliczo
k jeho nohomaj, dźakowasche šo. A tón bėšche Samaritški,

cźlowjeŕ, kiž žaneho wulkeho pŕsnacža njemějesche, kiž na niŕkim ŕŕhodženku ŕdžělanosće ŕtejesche, ŕazpity wot Židow. Žene paŕ běŕsche derje pŕsnaŕ, ŕo je něŕŕto wulke wot ŕnjesa doŕtaŕ, a ŕo je jemu ŕa to džaŕ winojty.

A njeje to něŕŕto wulke, ŕŕtož ŕmy my doŕtali, a ŕŕtož pŕŕežo ŕ nowa doŕtawamy? Njejŕmy teŕ my ŕnjesej ŕa to wopor džaŕa winojcži? Pŕŕŕi pucžu kŕždeho cźlowŕŕeho žiwjenja pomniki Božeje ŕmilnosće a dobrocźiwosće ŕteja. Niŕtŕ njeje, kiž njeby hižo wjele wumŕžerŕeje ŕwěrnosće Božeje ŕhoniŕ. Kŕždy, kiž ŕwojej wocži wotewrja a běh ŕwojeho žiwjenja ŕebi roŕpomina, dyrbjaŕ wuŕnacž: To je ŕo wot ŕnjesa ŕtaŕo a je džiŕ pŕŕed naŕŕhimaj wocžomaj. Haj, ŕawěŕŕe wŕŕitžy ŕmy hjeŕ wuwŕacža bohacže žohnowani ludžo, na naŕ wŕŕitŕich je ŕnjeŕ poŕnosć cźělnych a duchownych žohnowanjom wulaŕ.

Něŕtŕžkuli wŕŕaŕ praji: Haj, hdy by to woprawdže taŕ byŕo, hdy njeby jenož žana rowowa hŕrka wjeŕeŕoŕcži mojeho žiwjenja kŕnž cžiniŕa, hdy njeby jenož žana ŕtyŕŕna ŕtarosć dla teho abo tamneho njeŕboža moju wutrobu wobcžežowala, hdy by hiŕŕeže kaž něhdy ŕtrowosć cžěla mje ŕwjeŕelila, — ja njebych ŕo Bohu džaŕowacž pŕŕeŕtaŕ. Wboha duŕŕo, twojeho ŕkorženja dla tebe njeŕwarimy ani njeŕbudžimy — budž paŕ džaŕowna ŕa to, ŕŕtož ŕy wužiwaŕa w ŕaŕndženych cžaŕach, ŕa něhdy doŕtate žohnowanje a ŕa potajnu móž, kotruž ŕa pŕŕichodne cžaŕy w ŕebi ŕŕhowaŕŕh. A nimo teho pŕŕežo hiŕŕeže doŕŕ a nadoŕŕ maŕŕh, ŕŕtož je džaŕa hŕdne. Šwjaty japoŕŕtoŕ Pawoŕ praji: Džaŕujcže ŕo kŕždy cžaŕ ŕa wŕŕo Bohu — teŕ ŕamo ŕa domachpytanje, kotrež je powucženje; pŕŕetož kŕhož ŕnjeŕ lubo ma, teho powucži; wŕn kŕoŕta kŕždeho, kotrehož ŕa ŕyna horjewoŕmje.

Alle wŕŕitke tele dobroty hiŕŕeže ŕnadne ŕu porujo džiwej Božeje ŕmilnosće, kotraž je ŕo w ŕhryŕtuŕu Jeŕuŕu ŕjewiŕa. Pohladajmy jenož na luboŕŕ, kotraž je ŕo cźlowjeŕ ŕcžiniŕa, kaŕ je wŕŕitke kŕoroŕŕe ŕahojila, hdyž je cžerpiŕa a wumrjeŕa. Wopominajmy jenož tutu džiwnu radu Božu ŕ naŕŕej ŕbŕžnosće — tu mamy najrjeŕŕe wopoŕaŕmo wŕŕitkeje ŕmilnosće a njeŕaŕkluženeje dobrocźiwosće Božeje, nam hrěŕŕnikam wopoŕaŕaneje.

Njedyrbjała tehodla našcha wutroba poľna dźakowanja a modlenja być? Njedyrbjeli my s Jakubom rjez: Anježe, ja njejšym dostojny wschitkeje dobroty a šwěrnoscze, kotruž by mi, twojemu wotrocźkej, wopokasał? Duž: Wopruj Bohu dźať, to je winojty wopor; ale Bohužel tež žadny wopor.

II.

Mjes džešacź wustrowjenymi jenož jeneho jenicźkeho dźakowneho namakamy. Tehodla Jesuś wotmolwi a džešče: „Njeje jich džešacź wuczišczenych? Hdžeha pať šu czi dżewjeczo? Njeje šo hewať žadny namakať, kiž by šo wrócził, šo by Bohu cžescź dať, hacź jeno tón zusoźnik?“

Tež my šo dźiwamy a šo hněwamy na tamnych dżewjecź njedźakownych. Ale njedyrbjeli my na šwoju wutrobu dyricź? „Wołaj šo ke mni w cžašu nusy“ — haj to drje cžinimy; pschetož nusa wuczi a nuczi šo k Bohu modlicź; „dha chzu cze wumóz“, to šmy što a tyšaz krocź šhonili; ale „ty dyrbišch mje křwalicź“, tuto Anješowe žadanje husto njedopjelnjene wostanje, a nihtón to bóle njeshoni, šo je njedźať šwěta msda, hacź dobrocžiwny a šmilny Bóh šam, kotrehož hnada je kóžde ranje nowa, kiž žohnuje a wumóžuje, hrěchi wodawa a tať wušad dusche hoji a cžłowškim dżecźom najkřašnišche dary s njebješ dawa. Ale kať husto, kať husto šo stawa, šo je mjes džešacźimi ani jedyn dźakowny! Njedźať je s wjetšcha msda byla ša wschitko Šbóžnikowe skutkowanie k našchemu šbožu. Njedźať pschecźiwno Jesuśkej je hrěch tež našcheho cžaša. Křajku dobrotu ludžom wopokasuje! Křašny njewurjeknjeny dar šwjateho ewangelija je jim spožcził a s ewangelijom poľnosć šwonkownych žohnowanjom, kotrež tež njewěrjazym k lěpschemu pschińdu. Pschetož žyłe šjawne žiwjenje a jeho šarjadowanie je poľne žohnowanjom ewangelija: kóžda hojetnja, kóždy křeschcźijanski wustaw ša křornych a hubjenych a křudnych wo tym šwědczi, šo je Křhrystuś šwětej šmilnosć wopokasať. A tola šo tyšazy wot njeho wotwobroczeja a nicžo wjedžecź njechadza wo daricźelu wschitkich dobrnych darow, a cžłowškej mudrosći a cžłowškej mozy pschipišaju, šchtož je Jesuśowy dar a Jesuśowa hnada. Nima Anješ prawo škoržicź: Hdžeha pať šu czi dżewjeczo?

O, so bychmy prajicž mohli: Stawy nascheje zyrkwje, stawy naschich wošadow šo džewjecžom njerunaju, ale tam- nemu jenemu, kiž šo wróćiwšchi Boha šhwalesche a šo wu- možnikej džakowasche! Temu pak tak njeje. Njedžakownoscž pschecžiwu Jesušowej šmilnoscži džen a bóle pschibjera.

Kak wjele džecži šo kóžde lěto wufschcžije a šo w šwjatej šschcženizy s hrěšneho hubjenstwa wumóže a šo Božeho džecžatstwa a pokoja Božeho s luteje hnady sdžělomne scžini! Ale kak mało jich šo potom hišcže teho dopomni, so šu šschcženi a so dyrbjeli šo Bohu ja to džakowacž!

Kak wjele pacžerškich džecži šo kóžde lěto rošwucžuje, knjesej Jesušeje šo blisko wjedže a wot njeho žohnowane se šchule do šchule žiwjenja stupa! Ale kak mało jich šo potom dopomni teho, šchtož je jim dowěrjene; na to, šchtož šu pschilubili w šwjatej hodžinje, na pucž, po kotrymž šhodžicž maju, šu šapomnili. Šdžeha šu cži džewjecžo? šo husto praschamy, a šrudne wotmolwjenje reka: w šwětnym waschnju, w hrěhach, w njewěrje, škaženi šu a duchownje morwi!

Kak wjele šemscherjom kóždu lubu njedželu š Jesušowymaj nohomaj šedžo špěwa: „Knježe Božo, šmil šo, Šhryšcže, šmil šo,“ kaž tam wušadni wołachu, a šebi wješele pošo- štowo wo wumóženju, wo wodacžu hrěchow, wo wěcžnym žiwjenju pschipowjedacž dawa! Kak mało jich pak na dobrotu w Božej šlužbje dostatu špominajo šo Bohu džakuje a na praschenje: Šdžeha pak šu cži džewjecžo? šo husto wotmol- wicž dyrbi: tam, hdžez šwojim dušham wulku šškodu cžinja!

Kak wjele špowjednych w běhu lěta psched Boži wołtač štupi; w zyrkwinskej špowjedži wołaju: Jesu, luby mišchtrje, šmil šo nad nami! A wón šo šmili a jim blisko štupi s wodacžom hrěchow w šwojim cžěle a w šwojej kwi. Ale kak mało jich je, kotsiž šo jemu woprawdže a se škutkom džakuja s nowym žiwjenjom!

A hdnyž jako ewangelsko-lutheršzy šschescžijenjo na šańdžene cžasny špominamy, na šrudne cžěmne dny do reformaznyje, jako běšche šwěcžnik čžisteho Božeho šłowa wot šwojeho měšta štorcženy a wopacžne wucžby a cžłowške wustajenja a tak mjenowani šwjecži wjazy płacžachu, hacž Jesuš a

jeho swjate słowo, a jako běšče sly staru njepšhecžel w Romskej se swětom saměšchanej zyrkwi jara móžny a mějesche došč lešnosće, a jako běchu swědomnja wěrjaznych swjasane a tyschene psches móž měšchnikow, a jako wěrjazny w swojej duchownej nusy swój hlóš posběžechu a džachu: Jesu, luby mištrje, šmil šo nad nami! a s dr. Marcžinom Lutherom šaspěwachu:

Ach Božo, hladaj s njebešow na swoje khude džěczi,
kač mało je šchescžijanow tu na tym zylm swěcže,
tvoj' swjate słowo šazpija a wschitku wěru wuhascha
czi šchódni swětni ludžo, —

tehdy šta šo psches Božu hnadu wucžiscženje s wobnowjenjom ewangelškeje zyrkwje. Ale mało jich je, kotšiz na tuto wulke hnadypolne wumoženje našcheje droheje ewangelškeje zyrkwje psches Rnjelowu ruku špominajo šo Bohu džakujaja. A našch Šbóžnik njehlada jeno na tych, kotšiz šo swěru w jeho domje a wokolo jeho słowa šhromadžujaja, ale tež ša tymi, kotšiz njechadža wjazny pschińcž ani se žanej swonkownej Božej šlužbu šo swojemu Bohu njedžakujaja, šo s nim wjazny nješetkaju ani w jeho swjatnizy ani w jeho słowje ani w modlenju š njemu, a šu wěru wopušchčžili. Šawěšcže, Jesuš ma došč pschicžiny škoržicž: Šdžeha pač šu czi džewjecžo? Duž: woprui Bohu džak — to je winojty, Bohužel pač tež žadny wopor, a tola tež žohnowany wopor.

III.

Jesuš džesche š Samariskemu, kiž běšče šo wrócžil a Bohu cžescž dač: „Štań a dži, twoja wěra je cže wuštro-wiła.“ Šomoz ša cželne žiwjenje běchu wschitzny džekacžo dostali, woprawdžite žohnowanje pač tuta pomoz jenož ša Samariskeho běšche. Šacž šu měšchnizy, kotrymž šo pošasacž dyrbjachu, šo jich woprašcheli, šchto je jich šahojil, a jim wotradželi, Jesušej džak prajicž, dokelž běchu jeho pschecžiwizny, abo hacž šu šami pschi šebi myšlili, šo maju jako Šsraelitojo wošebite prawo, šo by šo jim pomoz dostala, — cžile džewjecžo šo ujetwrocžichu — šnadž šu swój džak s někotrymi modlitwami abo s tempłowymi pjenježkami wotplacžicž špytali. Šotom džěchu š swojim, wot kotrychž

běchu tak dołho džěleni byli, a s nimi „sašowidženje“ šwje-
cziču, abo na šwoje džěło, abo k šwojemu powołanju,
kotrež běchu tak dołho sanječacž dyrbjeli, — wšchudžom
džěchu, jenož niz k temu jenemu, kiž je jim pomhał. A to
běšče jich njesbože. Pšchetož njedžak je kaž jěd, kiž zylcho
człowjeka sajědojczy. Njedžak wutrobu twjerdu, woło šlepe,
wucho hluche, hubu němu czini. Njedžakowny studnju satyka,
s kotrejež je šo napił, a Krjesej sadžěwa, dalšče žohnowanje
sपोžczicž. Njedžakowny šo dale bóle wot Boha džěli a
pósnacže wo nim šhubjuje a s tym stóncžuje wěru do njeho.
To je poklecže njedžakownoscže. Tamnym džewjecžom drje
po czěle pomhane běšče, sa šwoju duschu pač žaneho žohno-
wanja njemějachu. Samariski pač běšče wumoženy wot
wušada niz jenož czěla, ale tež dusche. „Twoja wěra je
cže wustrowiła,“ s tym Jesuš praji: nětk je tebi pomhane
niz jeno wot tuteho jeneho šleho, wot wušada, ale pšches
wěru mje, šwojeho Sbožnika a wumožnika, směješ a s nim
a w nim wodacže hrěchow, žiwjenje a šbóžnoscz; nětk je
tebi woprawdže pomhane. Šwjaty spěwač wo žohnowanju
džakownoscže praji: „Štóz džak woprjuje, tón czěsczi mje;
a to je pucz, šo jemu Bože sbože pokazu“ — (Psalms 50, 23).
Tuto sbože, tuto žohnowanje tež w tym wobsteji, šo šo,
hdyž nowa nusa pšchińdže, czim křoblischi, czim dowěrnischi
na Boha wobrocžimy, dokelž žaneho šleho šwědomnja nima-
my dla njedžakownoscže, kaž šebi tež njeswěrimy, człowjeka
s nowa wo pomoz prošycž, hdyž šmy přeni křocz jeho
dobrocžiwoscž s njedžakom saplacžili.

Džakowny człowjek, kiž Bohu czěscž dawa, jemu pšchezo
bóle bliže stupi a hišcže wjele wjazy pola njeho namaka,
hacž jeno cžašne žohnowanje a czělné wustrowjenje: něšto
trajaze, njesachodne kubla sa wutrobu a duschu, njebjeske
sbože, wěcžne žiwjenje, a wumoženy jako wobhnadžene Bože
džěcžo šłowo žohnowanja šlyšchi: „Stań a dži, twoja wěra
je cže wustrowiła“. Tehodla: woprui Bohu džak, a šhonischi:
„Krašna wěz je, Krjesej šo džakowacž a křwalbu spěwacž
twojemu mjenu, ty najwyschšchi.“ Hamjeń.

15. njedźela po śwjatej Trojizy.

Matth. 6, 24—34.

Nichtó njemóže dwěmaj knjesomaj služicź; khiba wón budže jeneho hidźicź a drugeho lubowacź, abo budže ƚo k jenemu dźeržecź a drugeho sazpicź. Wy njemóžecze Bohu služicź a mam-monej. Teho dla praju ja wam: Njestarajcze ƚo sa wasche žiwjenje, sčto bysčecze jědli a pili; tež niz sa wasche czěko, sčto bysčecze ƚo woblekli. Njeje žiwjenje wjazn, dnžli jědź? a czěko wjazn, dnžli drašta. Pohladajcze na ptaki pod njebježami; wone nježnja, wone nježnu ani njechowaju do bróznjow; a wasch njebjeski Wótcěz je wschal ježiwi. Njejscze dha wy wjele wjazn dnžli wone? Sčto je mješ wami, kiž by ƚwojej dołhosczi mohl jedyn loheč pschistajicź, hacž by wón ƚo runje wo to staral? A czeho dla ƚo staracze wo draštu? Wohladajcze lilije na poli, kał wone rostu; wone njedželaju, tež njepschadu. Ja praju wam, so tež Salomon we wschitkej ƚwojej kražnosczi njeje tał wuhotowanu był, jako jena tych ƚamnych. Sdnž teho dla Bóh tu tratwu na poli tał wodžetwa, kotraž dženža steji a nasajtra do pjezn czěžnjena budže, njedyrbjal wón to wjele wjazn wam czinicź? D wy małowěrnj! Teho dla njestarajcze ƚo a njeprajcze: Sčto budžemy jěscź? sčto budžemy picź? sčto budžemy ƚo woblekacź? Pschetož sa wschitkim tym pytaju ƚo póhanjo; pschetož wasch njebjeski Wótcěz wě, so wy teho wscheho potrjebacze. Pytajcze pał najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdoscź, dha budže wam to wschitko pschidate. Teho dla njestarajcze ƚo wo jutšišchi džen; pschetož jutšišchi džen budže ƚo wo to ƚwoje staracź. Doscź je, so ma kóždy džen ƚwoju wobežežnoscź. Namjen.

Njejsu tute Jesušowe ƚłowa, rěczane psched nimale 2000 lětami na horje w Galilejskej, žyle ƚłowa sa nasch frudny, czěžki czaš? Njeje tuto: „Njestarajcze ƚo!“ sa wschěch tyschenych a dwělowazyh w naschim ludu a tež w naschim ƚerbskim ludu wješela powjescź, kiž ƚylsy s woczow

setrěwa a bylnu nadźiju a nowu dowěru na Boha do wutrobny nješe? Kač nufne by runje nam nětk sa našch lud a čaš tute Jesuŝowe słowa a wučby a napominanja! Saŝtuřmy do domow a bywójbow! Šchto namařamy? Wjele ŝtyřkneho ŝtaranja, wjele njeŝpokojnoŝće a morŝotanja, wjele dwělowanja a ŝadwělowanja, ale mało dowěry na Boha, mało poddacza do jeho bywjateje wole, mało wješejeje wěŝtoŝće bylneje wěry! Duž budž nam tuto bywjate ŝćenje radoŝtne witane! Tu čze Jesuŝ byam nam dženka sa wŝchón pŝchichod wŝchě našche njewuŝchne ŝtaroŝće, kiž naŝ tyŝcha a rudža, ŝ wutrobny wŝač, ale ŝ dobom tež na wutrobu a do wutrobny kłaŝč nam tamnu wulku, bywjatu ŝtaroŝč, na ŝotruž my tač jara lohko we wjeŝelu a w ŝrudobje žiwjenja ŝapomnimy, ŝtaroŝč wo Bože kraleŝtwo a jeho prawdoŝč, ŝtaroŝč wo duŝchu a jeje ŝbóžnoŝč.

Kač bymy byeŝ ŝtaroŝčow a tola hač nanajlěpje wobŝtarani?

- 1) Šduž knicžomne ŝtaroŝće pŝchewinjemy a
- 2) bójŝku, bywjatu ŝtaroŝč nawuķnjemy.

I.

„Njeŝtarajće by ŝa waŝche žiwjenje, ŝchto byŝchće jědli a pili; tež niž ŝa waŝche čžělo, ŝchto byŝchće by woblekli“ a ŝašo: „Njeŝtarajće by wo jutŝiŝchi džen; pŝchetož jutŝiŝchi džen budže by wo to bywoje ŝtarač.“ W našchim ludu je nětk wjele hrěŝchneje, lohkeje myŝle, kaŝkuž našchi wótzoyo nejŝu ŝnali. Ženje žanych ŝtaroŝčow bybi někotry njecžini. Wón wŝchemu hič dawa, kaž dže. Wón bybotu wjecžor a njedželu pŝhecžinja, ŝchtož je ŝa žyly tydžen ŝaŝlužik. Tajkemu lohkoŝmyŝlenemu čžlowjekei nočžyl ja pŝchwolač: „Njeŝtaraj by!“ Temu ma by wjele bóle bywědomnje wóŝicž, by do by dže. Wón by njemóže na lilije powolač a niž prajicž: „Ja bym ŝe bywojej lohkej myŝlu kaž ptacžatko živy.“ Ně, to wón njeje. Tač ptacžatko žive njeje. Wono njeda wŝchemu hič, kaž dže, a njewoŝtanje na bywojim ŝchtomje bydžo, ale lěta wot ranja hač do wjecžora a pyta bywoju

zhyrobu. Tež lilije na polu lěnje njejšu, ale sczělu šwoje koruschki do semje a sběhaju šwoje łopjena horje a cžahnu šebi zhyrobu se semje a šwětka a powětra. Lohkosmyšlenu cžlowješ šo nihdy na nje powołač nješmě, ale njech radšcho wot nich wuknje a po nich cžini. Tež njerodnemu cžlowješe, kiž šwoje winowatoscže sa dom a pschibłuschnoscže sa powo-
lanje wobstaracž nochze, Jesušowe šłowo njeplacži: „Nje-
starajcže šo wo jutšišchi džen“. Kaš husto mamy a dyrbinmy
šo wo jutšišchi džen a sa wjele dlěšchi cžaš staracž! Njeje
winowatoscž starscheju, lěta do přědka hladacž a šo staracž
sa šwoje džěcži? Nlochzemy-li to, njedžiwajmy šo, hdyž wo-
khubnjemy a šmy bjes džěla a s naschimi džěcžimi hlódni
a w nusy. Ně, starajmy šo šwěru sa dom a šwójbu, sa
polo a dwór, wo džělo a sa powołanje! Starajmy šo
w mlódych lětach sa stare lěta, w cžašu šboža sa cžašy
khuboby a horja! Njebudžmy lěni a lohkosmyšleni, ale
šwěrnj a staroscžiwj hospodarjo a starschi! A tola:

„Njestarajcže šo! Doscž je, šo ma kóždy džen šwoju
wobcžežnoscž!“ Šcho chze Jesuš naš wucžicž? Přjecž
se wschěmi pschěhnatymi, kniczomnymi, njetřebnymi, pohan-
skimi staroscžemi! Kaš wjele jich tola mjes nami je! Ně-
kotre woblicžo je šo šahe sestariło. Někotra hlowa je šo
šahe w lutych staroscžach wobělila. Gladaj na džěcži, hdyž
se šchule džeja. Najwjazy s nich wješeke domoj běža, ale
tam džěscžu hižo na woblicžu widžišch, kelko staroscžow
w starschiskim domje je. Kniczomne, prósdne staroscže chze
naš Jesuš pschewinycž wucžicž. Wschudže šo namakaja.
Kaš rad wone s nami rano stawaja, s nami na džělo džeja,
s ratarjom won na polo, s wucžerjom do šchule, s macžerju
mjes džěcži, s džělacžerjom na jeho džělanishežo. Šdyž paš
je džen šo nakhilił, staroscže namakaju pucž tež do sparneje
komorki a cžahnu psches durje a samki a ryhele a šamo
wo šnje naš šcherja a tyscha. Kaž kamjen tak cžežka staroscž
někotrej macžeri pschi kolebzy džěscža hižo na wutrobje leži
a cžorna staroscž s wbohimi šyrotkami sa kaschčom lubeho
nana a šwěrneje mascherje stupa. Kaš samóža staroscže tola
dusche traschicž a tyschicž! Njestarajcže šo! To je lohko

prajene, ale cžežko dokonjane. Mózny kral je šebi njedaloko
Barlina w rjanej sahrodže hród natwaril a je hrodej mjeno
dal: Sans-šouci, to reka: Hród bjes staroscze. Hacz bě
wěrnno? Hacz cžemny pschewod staroscžow psches wsche straže
tež tam pucz k njemu namakał njeje? Ně, tať nasche staroscze
wotbucž njemóžemy.

Alle njeje nihdže žana rada a pomoz? Tola! Tu dženša
k nam rēcži tón, kiž je šam pod želesnej ruku nušy stał, kiž
je šo se stróželemi žiwjenja a se swonkownyymi a snutškownyymi
spytowanjemi wjele wjazy bėdžicž mět, dyžli žadyn mjes
nami: Jesuř, šylny lěkar khorych cželow a tyschenych duschow.
Wón jako našch najlěpschi pschecžel naš prořy: „Njestarajcže
šo!“ A hdyž šo jeho praschamy: Kak je to móžno? Kak
horzo šmy šebi dawno w žiwjenju žadali, šwoje staroscze
wotbucž, ale šchtó to samóže? Wón nam pomha. W našchim
šwjatym scženju nam najpriódzy dopokasuje, kať knicžomne
nasche staroscze šu. „Šchtó je mjes wami, kiž by šwojej
dolhosčži mohł lohcž pschistajicž?“ Žadyn. Šchtó mohł
dolhosčž šwojeho cžela abo šwojeho žiwjenja powjetschicž?
Nichtó! Šchtó chžyl, hdyž blėda šmjercž šo jemu bliži,
prajicž: Ja š tobu njeńdu! Wona šo tola nikoho njeprascha,
hacz chze š nej hicž abo nochze. Hdyž Bóh ju scžele, naš
wona žada a prjecž torhnje. Tať šu wschě nasche staroscze
njemudre, blasne. My š nimi nicžo njedobudžemy, njepsche-
mėnimy, njepolěpschimy. Staraj, staraj šo tola, ratarjo,
šo, hdyž cžorne mrócžele na njeju steja, šo sliwki na twoju
domišnu a na našch šerbški kraj njewulinu a krupy nasche
žně njesbija. Staraj, staraj šo tola, šo Boži blyšť cži twoje
kubko abo twój mały, luby domcžk njesapali. Prořch twojeho
Boha! Modlitwa je móž, ale wscho twoje staranje cži polo
a dom njewobarnuje. Ty š nim ani jenicžku kapku deschcžika
na twoje lacžne polo š mrócžele dele njecžehnjesh a žanemu
jenicžkemu stwjelzu naroscž dacž njemóžesh. Hlaj,

Wo dnjo a tež w nozy Szu wschitke nasche prozy
A staroscž podarmo! — Ty nicžo se staroscžu
Wot Boha njewošmjesh, Wscho š wulkej wjeřeloscžu
Psches próřtwu dostanjesch!

Tak je nasche pschehnate staranje njemudre, haj schkóдне. Wutroba ƚo nam s nim wobcězi. Radoscź ƚo nam rubi. Strowoscź ƚo nam podrywa. Spokojnoscź ƚo nam shubjuje. Móž ducha a dusche ƚo nam pod stajnymi staroscźemi rošlamje. A niz jenož to.

Tuto pschehnate staranje je dopokaš njewěry. Schtóž wěri, ƚo tak styskne staracź njetrjeba. „Njeje žiwjenje wjazy, dyžli jědź?“ Tón, kiž je nam žiwjenje dał, njedyrbjał naš tež sežiwicź móž? „Wohladajće na ptaki pod njebjom!“ Hdže ƚu pola, na kotrychž wušywaja? Hdže ƚu bróžnje, do kotrychž domoj khowaja? Nihdže je njenamakacze. Wješele ptaczatka ƚo njestaraja, ale spěwaja wot ranja hacž do wječora ƚwój spěw ƚwojemu stworiczelej, a wón je sa- stara a wschitke sežiwi wot hórského worjoła hacž do lastolcźki, kiž ƚebi hněsdo pod twojej tšěchu twari. Njejsće wy wjazy, dyžli wone? Njejsy ty wjazy, ty, cźlowski džěcžo, ty džěcžo Bože, se ƚwojej nješmjertnej duschu, se ƚwojim žadanjom po wěcžnosći, se ƚwojej nadžiju po šmjerczi, se wschěmi tebi datymi šlubjenjami Božimi w jeho šwjatym šlowje? Njejsy ty wjazy, wjele tyšaz krocž wjazy, hacž tuczi spěwarjo pod njebjom? „Wohladajće lilije na polu!“ Kał rjane ƚu! Hdže by žadyn kral ƚo draščicź mohł, kaž wone! Hdže by žana cźlowska ruka jenicžke kćenje róže abo lilije, haj krašnosć a džiw jenicžkeho łopjenka šhotowacž mohła! Hdž Bóh tajke džiwny cžini na kwětkach a trawje, w šahrod- kach a na poli, njedyrbjał wón wjele wjazy na naš cžinicź? O my małowěrní! Čžehodla njedowěrimy ƚo jeho wscheho- mozy a lubosczi, jeho bójskej, wěcžnej mudrosći?

Styskne staranje je pohanow waschnje. Čži wěso se ƚwojimi morwymi, kamjeńnymi, šlěbornymi šwjecžatymi dyrbja ƚo staracź. Woni snaja jenož někajki nješmilny, šurowy wošud wysche šebje, někajku hrubu móž, ale nje- snaja žiweho Boha, žane wócžko, kiž nasche nusy widži, žanu šylnu, pomocnu ruku, žanu wutrobu, kiž w lubosczi sa naš bije. Sich žyle žiwjenje s tutych praschenjom wobsteji: Schto budžemy jěscź? Kał ƚo stracham wukhowamy? Tak ƚu woni žiwi. Tu na semi je jich domišna. Šwět wěcžneje nadžije

woni njesnaja abo ƙu tola žiwu w lutych błudach. Ale, kšesćizijano, twój Wóćez tola wě, sčto ty potrjebasč! Jeho lubosći njeje nicžo pscheczežke a jeho mozy njeje nicžo njemóžne. Wón je stajnje swóluiwy a hotowy, pomhacž a wuškšhecž, pošylničž a s horja wutorhnyčž. Duž tola prjecž se wschěmi pohanskimi starosćemi njewěry! Kač sapocznje ƙo nasche wulke ƙwjate, japoschtolke wěruwusnacže? „Ja wěry do Boha Wótza, wschemóžneho stworicžela njebežow a semje.“ Wěriš ty to? Potom tola prjecž se wschěmi pschěnatymi, njewěryjazyymi starosćemi! Potom tola njecžin, kaž by Bóh morwy a něhdže pohrjebany był! Potom tola ƙo njestaraj, kaž by ƙam wscho wustaracž dyrbjal! Potom tola njebudž žiwu, kaž bychmy my tu na semi wbohe ƙyrotu byli, wokoło storkane s nusy do nusy wot kolebki hacž do kaschcža! Ně, budž trosčtny! Hladaj k njebežam! Dowěr ƙo Bohu! Spuschcžej ƙo na njeho! Porucž ƙo jemu! Kač cže wjedže, tak dži! Sčtož cži pschikaje, cžin! Sčtož cži wosmje, jemu woprui a daj!

Tak dobru nóz ty dawaj Wšchej ƙwojej starosći!
Tež s trosčtnej duschu stawaj A njebudž w srudobje,
A njestaraj ƙo jara, Wščač Bóh twój Wótz ƙam je,
Kiž sa wsčitko ƙo stara, Wšcho derje wuwjedže.

II.

Bjes starosćow ƙmy hacž nanajlěpje wobstarani wožebje potom, hdyž wulku, ƙwjatu, bójsku starosć nawuknjemy. Kotru? „Pytajče pač najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdosć!“ Hišcže njeje dosć, hdyž kniczomne, ƙwětne starosće pschewinjemy. Duch wěry a modlitwy, Duch Boži dyrbi nasche staranje ƙwjecžicž. Duch njewěry ƙo hacle potom s wutrobny sħubi, hdyž duch wěry do njeye sacžehnje. Sšwětne starosće hacle potom wutrobu tyschicž pschestanu, hdyž wulka bójska starosć wo duschu a jeje sbóžnosć wutrobu napjelni. Sčto wucži naš sħonjenje nascheho žiwjenja? Nětajka cžeža nam na wutrobje ležesche. W nozy a wodnjo njemóžachmy ju wotbycž. Duž naš nadpadny

druha bóľ, wjele wjetscha, hačž tamna. Wschě nasche myšle ƚo tutej srudobje pschibrocžichu, a hlaj! s jeny m dohom bě tamna staroscž žyľe sahnata, sapomnjena, pschewinjena a to nimale s wofomiknjnjom! Tak je. Hdyž do wutroby wjetscha staroscž sacžehnje, ƚo wschě druge staroscže pod njej a psched njej shubja. Hakle potom, hdyž naš tamna wulka bójska staroscž wo Bože kraľstwo žyľe napjelni, hakle potom ƚu w ichě semske, knicžomne staroscže pschewinjene. Ssmy tak daloko abo mamy ƚo hiščeže w ƚwojim snutskownym čłowjeku bėdžicž? Schto chžyl a mohł wusnacž: Sa mnje ƚwět se wschěm, schtož ma, ani najmjenščeje mozy wjazy nima?

Szwět ma wjele pschibohow, kotrymž ƚluži a s kotrymiž naš spytuje. Jeneho Jesuŝ tu mjenuje: Mammon, ƚwětne kubła. Wón je sčazenje sa jich wjele. Wón je wulki tyran čłowškich dušchow, móžny knježet nad žylymi ludami. Kohož tutón ƚurowž do ƚwojeho ƚurowjenstwa dostanje, lohko jeho sažo njepusčeži. Jenož ƚwěrne wachowanie a modjenje jeho rjećasny s Božej pomozu roslamje. Wón bě sawjednik wjele dušchow w Jesuŝowym čžasž, a jeho móž hiščeže pschezo slemjena njeje. Skoro ƚo sda, kaž by jeho knjejestwo pschezo ƚurowišče bylo. Wójny ƚo wjedu a kajke wójny, rěki čłowškeje křwě a čłowškich ƚylsow ƚo rosliwaju, mordarstwa ƚo stanu, wopacžne pschišahi ƚo pschišahaja, mandželska ƚwěra ƚo lamje, sa schtrykom ƚamomordar pschima — a čžohodla? Mammona dla, ƚwětnych, sachodnych kubłow dla. Tutemu ƚurowzej je někotry hižo ƚwoju dušchu woprowal a ƚo sawjesčž dał, ale wón njeje jenicžki sawjednik. Druhich wabja ƚwětne lóschty a sažo druhich ƚwětna mudrosčž, čžescž. Komu ƚlužisch ty? Komu twoja luboscž płacži? Chžesch ƚlužicž ƚwětej a Bohu, chžesch dušchu rošschčžepicž mjes bójskim a ƚwětным, mjes sachodным a wěčžным?

„Nichtó njemóže dwěmaj knjesomaj ƚlužicž.“ Je to wopravdže njemóžne? Nješluži někotry džěłacžet dwěmaj knjesomaj, dopołdnja tu a popołdnju tam? Njewišy wutroba džěscžža na nanu a tola tež ƚwěru na macžeri? A tola nichtó njemóže dwěmaj knjesomaj ƚlužicž. Potom niz, hdyž tutaj knjesaj ƚebi napschecžiwu stejitaj. Potom dyrbišch ƚo roš-

ŕudzić mjes nimaj. Potom ŕo siewi, kotremuž s wobaju
twoja luboŕcž płaczi. Snajach macž. Bě s wudowu. Mějesche
kublow doŕcž. Deje najlubŕche paŕ, ŕchtož hiŕchcže w žiwjenju
mějesche, bě jeje ŕynk, s mjeńŕcha ŕo taŕ ŕdaŕche. Bě žyle
wobraŕ ŕemrjeteho nana. Tehodla bě macžeri cžim lubŕchi.
Pŕchi wŕchěm paŕ bě macž jara do ŕwěta. Jara ŕwětne
wjeŕele lubowaŕche. Bě jara rjana. Naŕ bě žyly džeń
ŕwojemu domej ŕdalena byla. Wječor ŕo dom wróczi. Na
woblicžu ŕtareho ŕwěrneho ŕlůžobnika pŕchi domojwróczenju
wulku ŕrudobu widži. „ŕchto je ŕo ŕtało?“ — „Waŕch ŕyn
je jara ŕhory.“ — „Bě tu lěkaŕ?“ — „Haj, bě tu.“ — Hižo
cžeri macž po ŕchodže horje. „ŕchto je lěkaŕ prajiŕ?“ ŕtary
ŕlůžobnik njewotmolwi. „Njeje lěkaŕ prajiŕ, kotra ŕhorosčž
je?“ — „ŕžorne jětra!“ — Hižo ma macž pŕchimadło
durjow w ruzy. „ŕžorne jětra?“ Njeje to tamna natyŕowaža
ŕhorosčž, kiž huŕto mori abo tola woblicžo ŕkaŕy. „ŕžorne
jětra!“ Wona je taŕ rjana, a to je jeje hordosčž a wjeŕele.
„ŕžorne jětra!“ Wona njeńdže ŕ džeŕcžu. Boji ŕo, a ŕchtož
ŕo boji, ŕo lohko natyŕnje. Njeje taŕ? Žyly nůž wona
wojuje. Džecžo wostanje ŕame. Nichtó njemóže dwěmaj
ŕnjeŕomaj ŕlůžicž! ŕtary ŕlůžobnik džecžo wobŕtara, ale
macž jemu ŕdalena wostanje žyly pŕchichodny džeń. Hižo dže
ŕlůnzo ŕwój domežk. ŕtary ŕlůžobnik macžer proŕy:
Džicže ŕ džeŕcžu! Horzo ŕebi po wami žada. Džecžo nje-
móže wumrjecž, doniž waŕ njeje wohladało. Wojowanje
ŕo ŕ nowa ŕběhnje, ale nichtó njemóže dwěmaj ŕnjeŕomaj
ŕlůžicž. „ŕžorne jětra!“ Macž na balkon abo iŕtwiny wuŕtup
wuŕtupi. Tam móže džecžo widžecž. ŕsyn ju pytnje.
ŕymiza jeho pŕcheběhuje, ale poŕnawa tola macž. Wón
poŕběhnje ruzy, kaž by chžyŕ ju wobjimacž. Po ŕhwilzy ŕo
wutroba ŕlamje. Hłowa padnje na hłowak wrócžo. Džecžo
je pŕchětrało. A macž? ŕchto ŕ nej? Měra wjazy namakała
njeje. W domje duchaŕhorých ŕu ŕa nju ŕhowanku pytačž
dyrbjeli. Tam je wumrěla. „Nichtó njemóže dwěmaj ŕnjeŕomaj
ŕlůžicž!“ Jara ŕhutne napominanje! Wopomńmy jo! Ty
njemóžeŕch njedželu Bohu a na wŕchědny m dnju ŕwětej ŕlůžicž,
młode lěta wužiwačž chžycž a na ŕtare lěta poŕutu cžinicž.

Tu rěka: Pať to, pať tamne! Roskudź ƚo! Pať ƚluziš ƚachodnemu, pať wěcznemu. Duschu njemóžes ƚosšczechěpicz.

„Pytajcze najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdoscz!“
Rosťorhajcze ƚycze ƚwěta! Pšchewińcze wschě ƚadźewki na puczŭ! Pytajcze Bože kralestwo! Wo njo ƚo bědźcze! Wo njo ƚo modlcze! Sa nim stejcze! Wo duschu ƚo starajcze! Duscha je nasche najdroźsche kubło. Duscha je jeniczke kubło, ƚiž njeje ƚachodne. Tu žana ƚmjercz njestasy. Čzińcze, ƚo byšcze sbóžni byli! To dyrbi nascha najprěńšcha, najwažnišcha, haj nascha jeniczka staroscž bycz. Jenož sbóžny! Na ƚcženje ma tuto hešło w domje tón abo tamny napišane. Sapišajmy jo s njesahinjazyymi pišmikami do wutroby! Jenož sbóžny! Najprjedy pytajmy Bože kralestwo! Tak je Jesuř cžiniť. Njebjesťi Wótz je jemu jene a wscho. Jeho myšle, jeho wutroba stajnje w Bosy wotpoczŭje. Jemu ƚo wón porucža. Jeho ƚo dźerži. Jemu ƚo dowěrja. Jeho kralestwo wón twari. Jeho ƚłowo wón pšchipowjeduje. Božu wolu wón doƚonja. Duž ƚo wo nicžo njestara. W Bosy je wón ƚylny, směrnny, wěsty, spokojnny, podaty — a hlaj! Kajki měr, kajka wješela wěra, kajka njeslemjena móz, kajke ƚylne dobywanje nade wschěm slym, kajka sbóžna, wěczna nadžija je w nim! So bychmy byli tak měrni, pokojni, troschtni, kaž Jesuř bě! Pytajmy najprjedy Bože kralestwo! Bože kralestwo je najrjeńšche, sčtož je hdy žana cžłowška wutroba ƚebi žadała. Bože kralestwo je tam, hdžež Bóh je, hdžež jeho duch bydli, jeho wola ƚo doƚonja, po jeho puczach ƚo ƚhodži, jeho ƚłowo ƚo lubuje, žadosczam ƚwěta a spytowanjam cžěla a dusche ƚo wotrjekuje. Je Bože kralestwo nascha najprěńšcha myšl, nascha najhlownišcha staroscž? Hdž rano wotuczamy, na ƚwoje dźělo dźemy, ƚwoje powołanje doƚonjamy, w domje pšcheby wamy, wjeczor ƚo lěhamy? Hdžež tuta jena wulka, bójška, ƚwjata staroscž wutrobu napjelni, ƚo wschě druhe staroscze šhubja, kaž nóz a cžemnoscz, hdyž ƚlónzo sčhadža. Duž pytajmy najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdoscz!

Botom budže nam „wscho druhe pšchidate“. Niz wscho móžne, sčtož ƚebi cžělnny cžłowjek žada, sčtož ƚebi wutroba pšcheje, budže nam pšchidate, ale tola wscho, sčtož je nam

trěbne, nusne. Niz bohatstwo a šwět a čješć a sbožowne, lohke žiwjenje budže nam pschidate. To wscho tola sa naš žane sbože njeje, ale husto skaženje. Pschidate budže pať nam wot Boha wscho, sčtož naš snutskownje wobohaczi, wob-sboži, pošylni, duchowne kubla, snutskowne sbožo. Róždy wěrjazy pschezo s nowa w žiwjenju shoni, kať šo Boža miloscź sa njeho stara. Na niczim wón nusu nima. Wscho nusne jemu pschipadnje. Kať spodžiwnje šu tutu bójštu wěrnosć husto wošebje našchi wulzy šwědkojo wěry nashonili! Njeboh Bodelschwingh w Bethelu mējesche šo w šwojich wustawach wschědnje sa 5000 ludži staracź. Wón šo starať njeje. We wěrje je jemu wscho pschipadnyło, sčtož trjebasche. Wón je twariť a džělať, šo prózowať a prošyť, šběrať a sa šwojich khornych pschezo nowe pucze pytať, starať pať šo wón njeje, ale wěriť je a na Boha a jeho pomoc šo spusćězať — a hlaj! Bóh je šo sa njeho a jeho 5000 wobohich khornych starať. Hdyž bě nusa najwjětscha, bě pschezo sašo Boža pomoc naj-bližšcha. Tak šmy bješ staroscźow tola hacž nanajlěpje wobstarani. Wěrjazemu na jeho próstwy s ruki jeho njebieskeho sastararja wschitko pschipadnje, sčtož je sa jeho čžašne a wěczne žiwjenje dobre a nusne. Pschewińmy wschě šwětne, knicžomne, pschehnate staroscze! Nawuťmy tu jenu, wulku, bójštu staroscź wo Bože kralestwo! Njepytajmy šwět a šwětne, ale kať Jesuś šlužmy Bohu a jemu šamemu!

Jene nusne je! To jeno
Wucz mje, Knježe, pšnacź šam;
Wschitko druhe, kať ma mjeno,
Jenož pschabej pschirunam,
W kotrymž ta duscha bješ trosčta tu kšodži,
Hdyž wschitko to šwětne naš k žalosczi wodži.
Hdyž mam pať to jene we wutrobie šam,
Dha wschitko, haj wschitko s tym jenym ja mam.
Šamjen.

16. njedźela po ſwjatej Trojizny.

Luk. 7, 11—17.

A najajtra ſo ſta, ſo wón do měſta ſ mjenom Nain džěſche; a jeho póſłow džěſche wjele ſ nim a wjele luda. Jako wón pak bliſko k měſchczanſkim wrótam pſchiúndže, hlaj, tam njeſechu moweho won, kiž běſche jedyn jenicžki ſyn ſwojeje maczerje, a wona běſche ſ wudowu; a wjele luda ſ měſta džěſche ſ njeju. A jako ju tón Knjes wuhlada, bě jemu teje ſameje žel a džěſche k njej: Njeplacž. A pſchiſtupiwſchi dótknu ſo teho laſchcža; czi noſcherjo pak ſaſtachu. A wón džěſche: Wkódženzo, ja praju czi, ſtań horje! A tón mowu ſebra ſo horje a poča rěczecž. A wón da jeho jeho maczeri. Bojoſcž pak jich wſchitkich ſapopadže, a khtwalachu Boha a džachu: Wulki profeta je mješ nami poſtanul, a Bóh je k ſwojemu ludu pohladał. A ta rěcz wot njeho wuúndže po zylim židowſkim a po wſchěm wokolnym kraju.

Někotrežkuli hewał małe měſtacžko je tehodla ſławne a ſnate mjeno ſa wſchě cžaſy doſtało a ſo ſabycžu wukhowało, dokełž ſo tam roſſbudžaza bitwa mješ wulkimi ludami bijeſche. Kóžde ſchulſke džěcžo wě tebi tajke mjena mjenowacž. Hlaj, tež Nain běſche tajke małe měſtacžko; a je nam wſchitkim tola ſnate, dokełž tež tamle ſylne wójjka ſwoje mozy mērichu; niž drje na krawnym bitwiſchcžu, ale jenož pola měſchczanſkich wrótow. Žadyn ſ naſ njeje tute měſchczanſke wrota hdy wohladał, ale kóždy ſ naſ ſnaje tamneho njeſchecžela, kotremuž naſch Sbožnik jako ſerſcha žiwjenja tam napſchecžiwo ſtupi; haj kóždy ſ naſ wě ſe ſwojeho žiwjenja tamne měſtno, hdžež je wón přeni krocž ſam tuteho njeſchecžela ſetkał. Nochzu ſo tebje nětk wopraſchecž, koho ſy ty tehdy ſhubił a kajki wopor ſebi ſmjertne bēdženje wot tebje žadaſche, — běſche to drje twój njeſapomnity, ſtaroſcžitwy nan, twoja dobra luboſcžepołna maczerka abo waſche lubowane džěcžatko; ani nochzu ſo tebje wopraſchecž, hdže tute měſchczanſke wrota ſa tebje leža a hdže

tamny nješmilny njepshecžel tebje a twojich lubowanych nadpadny, — móžno, so by mi něšto wo dołholětnym šhoroložu abo nahłym wumrjecžu powjedacž mohł; móžno tež, so šebi šmjercž šwój wopor š twojeho doma w dalokim zušym kraju we wulkej wójnje pytašče; ale to chzu šo tebje nětk tola woprašhecž: šy tehdy w šwojej šrudobje bliskošč teho nashonił, kiž šo pola Nainškich měščežanškich wrotow žarowazej wutrobje š trošchtowazym šłowom pschi- bliža a jej mormeho šyna šašo wrócžo da? Haj,

Ješuš Khrystuš naš wot šmjercže wumóže!

1) Kaš hórke je twoje žahadło, o šmjercž!

2) Wjele wjetšča paš je twoja móž, a Khrystičže!

Knježe Božo, kiž šy našče wukhowanje štajnje a pschezo, wschudžom naš nješmilna njepshecželniža, šurowa šmjercž, wobdawa a na naš laša.

Bošaž nam šmilneho pshecžela, kiž nam w tajkim czěmny m bėdženju š dobyčžu a š wěcznemu žiwjenju dopomha! Šamjeń.

I.

„A nasajtra šo šta, so Ješuš do města š mjenom Nain džěšče.“ Nain mějesche šwoje mjeno š dobrym prawom; Nain rěka pschešerbschčzene: „lubošne“ městacžko; běšče wot štworicžela wošebje bohacže a rjenje kaž plódna šahrodka wupyšchene. Kaš derje a pschijomnje dyrbjěšče šo tola tamle bydlicž! Šowle, taš myšliš, dyrbjachu ludžo šo štajnje a wschědnje šacžuwacž kaž drje my lubu njedželu w nalěcznym cžašu, hdyž Bože šlónčžo jašnje a czopło šwěcži, hdyž šu šo luši, šahrody a šchtomy kaž lubošna njewješta wudebile a tež w człowškich wutrobach šwjatoczny měr a špokojnošč bydliše.

Tajke šbože běšče tamna žónška našcheho šczenja tež lěta dołho wužiwała. Ale wschudžom, hdyž ludžo bydla, njech je tamle w lubošnym Nainje, njech je pola naš, tola jedyn šady durjow domjazešo šboža laša, kiž móže tebi taš nje- nadžizy wscho šbože do nješboža a šrudoby pschewobrocžicž. Kaž šapalny blyšš š módrešo nješja do domjazešo měra duri,

tať wudrě řurowa njepřhecželniža řwójbneho řařtararja, lubeho mandželřkeho, řiř řwoju řonu řař na rukomaj nořheřche. Wjele je wboha wudowa řhubila ř nim; ale je tola teř hiřcheře wjele wobřhowala: řwojeho jenicžkeho řynka. Wřcha maczerňa lubořč a nadřija řo něř na njeho řložujetej, řotrehoř mořy čim bóle přhibywaju a rořtu, čim bóle maczerne mořy ř lětami wotebëraju. Ale řařo řteji řurowa njepřhecželniža, njepřmilna řmjercž, přched durjemi a řebi řtroweho řyna rubi. Rať móřu wam wopiřacž, řchto tuta čřwilowana a tyřhena maczerňa wutroba řpytařche! Čřlowřka řeč a prořte řłowa ř temu njedořahaju; nochřu teř wař maczerje jenicžkich řiwnych řynow řatrařhicz ani ř nowa wotewrič hluboku řtudnju wařheje njewurjekliwje boleřče, wy maczerje jenicžkich řemrëřnych řynow. Ale wy řame jenicžy wëřče, řajři to puč bëřche řa tamnu wudowu řady řařheča jenicžkeho řyna. Rař čžemna nóz bjeř hwëřdow dařhi přchod přched nej lëžeřche. Tajke rany maczerneje wutroby řo řenje wulëkowacž njehodža. Najradřcho by řo dženřa hiřcheře do wořuda a dońta mandželřkeho a řyna dželila a řo řobu pohrjebacž dała!

Řaj, řať hórke je tola twoje řahadło, o řmjercž! Wřchitřy ludžo na řchërořim řwëčje řu tebi podčřiřnjeni. Ty řy móřna řralowa, řotrejř njemóže ničto ř nař čřeknyč; řwoje wopory řebi pytařch mjëř řhudymi řař bohатыmi, mjëř řtrowymi řař řhorými, mjëř dorořčenyymi řař mólcžkimi. řa řóždeho přchitřde hodžinka, hdžeř dyrbi řa tobu řlëdžicz. řerbske přchitřłowo praři: „Řaptyřkam řo řmjercž runje tať wóřje řmëje řař řelowym řonam.“ Njech je mrëjazemu čžeřko, wřchitřo řwoje lube wopuřhečicz, njech wořamocžene wudowy a řyrotki přchi rowach plakařu, tebjë to ničto njëřtara, dořelž řobuželnořče njëřnajëřch. Njech čřlowjeř tyřař řróč wola: „Čřohodla, čřohodla ř nami tať řurowje wobřhadžeřch a nam domjazy a řwójbny mër a přheřjednořč a wřcho řkařyřch a řnicžyřch?“ — řmjercž tebi njewotmolwi. Wona bje rany, řiř řo huřto řa řawořtajenyř řenje njëřahoja.

řchto pomha nam potom teř wřcho čřlowřke trořchtowanje? řmjercž řwoje wopory řebi derje řřhowa; řy a wořtanjeřch wořamocženy. Woprawdžite trořchtowanje móřemy

jenož potom žarowazym postčić, hdyž jim teho blisko pschinješemy, kiž je w Nainje a pola Jairuša abo w Bethaniji pschi Lazarušowym rowje swoju žiwu móz sjewik, so so njetrjeba jenož stajnje žaloscčić: „Kač hórke je twoje žahadlo, o smjercž“, ale so so tež troschtowaze nashonjenje czini:

II.

Wjele wjetšcha je tola twoja móz, o Khrystcže!

„A jako ju tón Knjes wuhlada, bě jemu teje sameje žel.“ — O hnadna shtunda, tón Knjes je blisko! O sbožowna maczerka, twój pomocnik tebje wuhladnje! Tajke wutrobny našch Sbožnik pyta, kiž so pomozy a troschta potřebne. Tu bješche sa jeho skutkowanie hižom pschihotowana rola. Tu wón njemóžesche nimo hicž, tu mějesche jeho njebjeska luboscž swjaty nadawč dopjelnicž.

„A džesche k njej: Njepłacž!“ Sšto? Njeje wboha wudowa runje w swojich šylsach hišcže jenicžke polóženje namačala? Sšto chze jej sakasacž, so wupłacacž? Je to luboscž, smilnosč, pobuželnosč? Sšto chzysche našch Knjes s tutym na sdacže krutym słowom? To chzysche najprjedy dozpicž, so dyrbjesche tuta žónska se swojeje šlepeje boloscže wotucčić, so nastrožicž a na teho pohladacž, kiž šebi tajke něšcto wot njeje žadasche. S jašnym woczkom do jeho woblicža pohladujo dyrbjesche pósnač, so je woprrawdžity troschtač a pomocnik blisko, kiž niž jenož hole słowa rěcži, ale kiž woprawdze samóže jej šylsy setrěcž a žarowanie do wješela pschewobrocčić. Tuto słowo: Njepłacž! chzysche wěru šbudžicž do teho, kiž je móžnišchi hacž smjercž. A našch Knjes s jejnych woczow próstwu a wutrobne žadanje czita: Ty móžesč a budžesč mi pomhacž. Takle so maczerne šhroble dowěrjenje a Knjesowa njebjeska luboscž pschecžiwu nješmilnej, šurowej smjercži šjednoczitej.

Šlaj, tehodla hušto našch Bóh nam šchiž a boloscž, žarowanie a šhoroscž, nusu a staroscž nadpoložuje, so bychmy swoju njemóz nashonili a šebi po njebjeskej pomozy žadali. Ššezgo w tajkich cžežkich cžasach, hdyž šchiž nastawa, nusa do doma štupi, row so ryje, je našch Sbožnik blisko a cžaka se swojej pomozu jenož na wošomik, so ššiznoscherjo

stejo woſtanu, ſo žarowanje pſcheſtanie, ſo žarowazy na jeho ſłowo doměrnje poſłucha. A hdžež naſch Knjeſ bliſko je, tam je tež naſcha pomoz bliſko. Štož žadyn cźlowjeſ njeſamóže, to wón doſonja; dokełž je jemu data wſchitka móž w njebjeſach kaž na ſemi. Wón ma móž ſamo nad morwymi; jeho móžny hłóſ doſaha hačž do wěcnoſcže, ſo móže ſamo morwemu pſchifaſačž: Młodženzo, ja praju czi, ſtań horje! Tutón ſyn pobožneje maczerje beſche drje tola hižom w žiwjenju na Bože ſłowo poſłuchał a ſo prózował po Bożej woli žiwy bycž. Tak tež po ſmjerczi Bože džecžo woſtanie, kiž potom cžim lóžo Božemu hłóſej a Bożej woli ſroſumi.

„A tón morwy ſebra ſo horje a pocža rěcžecž. A wón da jeho jeho maczeri.“ Kažke beſche to ſaſowohladanje! Lubje witane ſu cźlowjeſkej rańſche ſerja po dołhej cžemnej nozy, luboſne je nam cžopke nalěcžo po ſymſkim cžaſu, kraſny je přeni wukhód wuſtrowjeneho cźlowjeſa po cžežkej khoroczi; ale najwjeczi džiw a najkraſniſche naſhonjenje je tola wumoženje wot ſmjercže! Kažka je to ſwjeſelaza a wobſbožaza wěſtoſcž, ſo dyrbi hórka ſmjercž ſwoje knježſtwo wotſtupicž, hdžež naſch Knjeſ Jeſuſ Khryſtuſ wuſtupi! Šy-li ſ nim w tutym žiwjenju žiwy byl, potom woſtanjecž tež po wumrjecžu ſ nim dale žiwy; ſmjercž a hela ſtej ſwoju móž nad tobu ſhubilej; potom ſ cželnym wumrjecžom njewo- khdnjemy, ale ſo k ſwojemu Knjeſej bóle pſchibližujo ſo wobohacžimy na wěcžnych ſbóžnych kublach wopravdžiteho žiwjenja.

Na tajke widomne waſchuje wſchał dženſa Knjeſ we wěrye ſemrětych jich ſawoſtajenym wrócžo njedawa kaž tehdy; wumoženje wót ſmjercže je ſa naſ wěž naſcheje wěry. Tež pola kſheſcžijenjom je drje plakanje a žarowanje, hdyž ſo ſwjaſki luboſcže roſtorhaju, ale wěra ſo troſčtuje, ſo je to jenož krótkke dželenje, ſo je Šbóžnik ſe ſwojej ſmjercžu na kſchižu a ſe ſwojim horjeſtačžom tym ſwojim bydlenje pſchihotował, hdžež njebudže wjazy ani ſmjercže ani ſylſow, hdžež budžemy na wěcžne domach. Do cžemneho ſwěta, hdžež ſmjercž knježi, je wón ſwětlo pſchinjeſł; hlaj, durje ſo wotewrjeja k wěcžnemu žiwjenju, hwěſdy ſo pokaſuja, naſche bojaſliwe duſche ſo ſměruja. Wěryazy ſo wjazy pſhecžimo

wumrjeczu njespjeczi, ale wyska: nět k puschczišch swojeho wotrocžka, Anježe, s měrom; puschcž mje, puschcž mje, k Je-
sušej so mi tak chze; smjercž, hdže je twoje žahadlo? Kaž
so ptacžkam w našymškim času domoj chze do czoplischich
krajinow, tak naš w styskliwych hodžinach swjate požadanje
a žedženje po wěcznej domišnje nadenđže. Hlaj, smjercž so
wscheho czěla na tutym swěcže dōtknje, kotrež je so na tutej
semi narodžilo; hdžež kolebka steji, steji wěscže junu tež kaschcž.
Ale hdžež wěrjazy wumrje, tam so našch Sbožnik jeho kaschcža
dōtknje, a tamle nowe žiwjenje wotuczi, a wěmy s japoschtołom
Pawołom (2. Kor. 5, 1 a 2): „je-li našcha semiška khěža teje
hěty roslamana budže, so wot Boha nowe twarjenje mamy,
dom, kiž s rukomaj njeje sczinjeny a wěczny je, w njebešach;
a tehodla chze so nam tež po tym našchim wobydlenju“.

Tebi pak, luba kschescžijanska mlodžina, njech tuto předo-
wanje wošebje płaczi! Tamny mlodženž běsche morwy a
je sašo wožiwik. Schtož je s rjecžasami hrosnych hrěchow
wjafany, njech nowe cziste žiwjenje sapocznje, spominajo na
swěrnny pobožny macž, kotraž psche njeho hōrke bylšy hlubokeho
žarowanja płaka; hlaj, tež shubjeny syn w pschirunanju so
sašo domoj wrōczi a namaka tam wotewrjene durje. A wy
maczerje a nanojo tajkich shubjenych synow a džowkow,
njespšestańcže se swojej modlitwu sa swoje džeczi, so by
Anješ hich sašo k prawemu pobožnemu czistemu žiwjenju
sbudžik, a so byschcže nashonili, kaž macž posdžišcheho sław-
neho zyrkwineho wōtza Augustina: Syn telko bylšow a
modlitwow njemōže shubjeny bycz!

Nam słabym człowjekam wschudžom a stajnje na tutym
swěcže czělna kaž duchowna smjercž hrosy a na naš laka;
ale wjetscha je luboscž a mōž našcheho Anješa a Sbožnika,
kiž je do swěta pschischoł, naš wot smjercže wumōž. Po-
džakujmy so jemu sa tajku žiwu nadžiju a wobšbožazu wěstoscž
swojeho wumōženja se swojim žylym žiwjenjom, a njech tež
s našcheho rta jenošlōžna khwalba wschitkich wumōženych
s tuteho a tamneho swěta sobuklinczi: „Wulki profeta je
mješ nami postanył, a Bōh je k swojemu ludej pohladał;
czescž Bohu Anješej dajcže!“ Hamjeń.

17. njedźela po śwjatej Trojizy.

Tekst džens nišeho **Luk. 14, 1—11.**

prědovawje ma so w serbšćinje Sw. Luk.

2 ~~W~~ A poda so, so wón pschińdže do doma jeneho wyschšeho
Farišejskich na šabat, so by khlěba pojedł; a woni lafachu
na njeho. A hlaj, tam běšče jedyn wódnitwy człowjek psched nim.
A Jezus wotmoltwizy rěčesche k pišmatwucženym a k Farišejskim
a džesche: Šodži so tež na šabat hojicž? Woni so pak wotmjelk-
nychu. A wón došahnutwšchi šahoji jeho a puschježi jeho wot
šebje. A wotmolti a džesche k nim: Šhto je mjes wami, hdy by
jemu wošok abo wot do studnje panul, so by wón jeho na měsce
njetwuczahnut šabatny džen? A woni njemóžachu nicžo psche-
czitwo njemu na to wotmoltwicž. Wón pak hofezam pschirunanje
powjedasche, jako wón pytny, kak woni wustwolichu na wyschšim
mėsce šedžicž, a džesche k nim: Šdnyž ty wot něčoho na kwasz pro-
šcheny budžesch, dha nješny so na wyschšche město, so by něhdze
czeknišchi, dnyžli ty šy, wot njeho prošcheny njebył; a hdy by tón
pschischol, liž tebje a jeho prošnył je, a rjeknul k tebi: Wotstup temu
to město, dha dnybjal ty i hanibu so k nižšchemu městu džeržecž.
Alle hdyž ty prošcheny budžesch, dha dži a šny so na to nižšche
město; tak hdyž tón pschińdže, liž tebje prošnył je, k tebi rjeknje:
Pschecželo, šny so bóle horje; tehdy smějesch ty czescž psched tymi,
liž i tobu sa blidom šedža. Pschetož / šhtož so šam powy-
schuje, tón budže poniženy; a šhtož so šam ponižuje, tón budže
powyšcheny. Šamjen.

Šwjaty džen! Kak so wješelimy, hdyž nam njedželski
džen šwita a swony ke mschi wolaju! Kaž tutón džen
prošchnu wschědnu draštu na hosdžiku wišajo wostajimy / a
so pyschnu njedželsku wobleczemy, w kotrejž je nam tak derje,
runje tak je tež našch šnutškowny człowjek wschón šwje-
dženšzy wuhotowany. Wješeke wócžko wokoło so hlada.
Nam je, jako by po schěscž pošhmurjenych dniach nam šašo
šlónzo do wutroby šwěcžilo. Alle hdže je něšhto rjane abo

dobře na swěće, sčtož ludžo tež njewuschnje wužili njebychu!
Kač nusnje trjebamy želešo, so mohli šebi šwoju rolu džělacž
a šwoje domy twaricž! Ale ludžo džělaju s njeho tež wótre
mjecže a štrasčne granaty, kiž ludži po tyřazach morja, so
kaž štwjelza pod kořu padaju. Kač blyščezi šo se seleneho
lišča winowa kicž, jako by ju tam luby jandžel s njebeš
šam powjeřnył. Ale ludžo džělaju s njeje napoje, a sčtož
je šo ^{ju} napil, tón drje hrosne skutki dołonja, jako by
jeho šly duch s hele na semju póřlał. Podomnje je s nje-
dželu. Njedžela wupšehnje ludži s kwałow džěla. Ale
nětko šo s cžrjódami do žolmow hrosnych hrěšnych wješelow
podnurjeja. Sčto chžyl tych licžicž, kiž šu šebi runje
njedželu šwoje cžělo nakasyli, šwoju cžescž šhubili, šwoje
šwědomnje wopanzali abo šwój dom do nješboža pschinješli!
Profeta Malachiaš štupi něhdy psched šwój lud a džesche
wótre, ale tač nusne šłowo: „Tač praji tón Knjes: Ja
chžu wam tón njerjad waschich šwjatych dnjow mješ wocži
cžišnyčž, so budže wiřajo wostacž!“ Tych je wo prawdži
tež pola naš wjele, kiž wohidžaze šnamjo wotšwjecženeje
njedžele cžas žiwjenja na šebi noscha.

Sčto šwjecži prawje šwoju njedželu? Tón, kiž wot
wscheho džěla wotpocžuje. „Sčěscž dnjow dyrbišch ty džělacž
a wschitko šwoje džělo scžinicž, ale šedmy džěń je šabat
teho Knjesa, na kotrymž njedyrbisch žane džělo cžinicž“. A
sčtož wo tydženju rořymy „špěwacž“ a „džělacž“, temu sčěscž
dnjow ša wscho džělo połnje dořaha. Tola šwjaty džěń
šebi hiščče wjazy žada. Wothladajmy šebi wot Šhryřtuřa,
kač mamy jón šwjecžicž.

Kač Šhryřtuř šabat šwjecžesche.

- 1) Wón na nim šhoremu pomhásche a
2) Strowych wucžesche.

I.

„Boda šo, so wón pschińdže do doma jeneho wyschšcheho
tych Šarisejškich na šabat, so by khlěba pojědl; a woni
řakachu na njeho. A hlaj, tam běsche jedyn wódnivy cžlo-
wjeř psched nim“. Wyschšchi Šarisejškich, potajtim muž, kiž

běšche na druhich Farisejskich swojeho wotrješa stajeny, muž, kiž wotpohladny wysokeje rady w Jerusalemje derje snajesche a kiž mějesche pschisłuschnoscź, je tež wuwjescź, běšche Anjesa na wobjed prošnył. Na šabatnym dnju židzi rad jedyn k druhemu na wobjed khodžachu. Wšcha jědź dže bě, dokelž šo na šabat nicžo waricź nješmędžesche, hižom džen přjedy pschihotowana. Ale cžeho dla běšche tamny Farisejski runje Khrystuša na hosćinu prošnył? Zadasche šnano šebi, jeho šlyšecź, kaž Marja, abo jemu šlužicź, kaž Martha, abo chzynsche jeho khwilku pod swojej tsěchu poměcź, kaž Zacheuš? Ně, košydlu chzynsche jemu powlaz! Kaž ptaczer šycź wupšchestrje a spody njeje šłódných sornow našypa, šo bychu ptacžki pschilecžale a jědle a šo popadnyłe, tak chzynchu Anjesa ša šwoje blido mēcź, šo by tam mjes nimi šedžo šnano nēkajke šłowcžto prajil abo nēkajki skutk cžinil, dla kotrehož mohli jeho psched šud stajicź a šašudžicź a tak na pschezo wotbncź. Ach, šhto je Anjes tola wscho cžerpicź mēl! Wón bě pschischoł, šhubjennyh pytač, khorych hojicź, šrudnyh trošchtowacź, wschěch k šbožu wodžicź, a ludžo šo na njeho dadža, kaž na šłóstnika, a šakaju na njeho, tak mohli jeho škasncź. Šdyž šhto, nam tole šadžerženje wobšwēdcža: Wnyšl cžłowškeje wutrobny je šla wot jeje młodošcže! A tak wuschitnje běchu šwoju šycź powlelli! Wódniwemu khoremu, kiž drje by na torhoschcžu šydał a prošnył, běchu radžili, šo dyrbial tutón džen do tamneho domu pschińcź. „Šnano“, tak běchu jemu prajili, „cže Nazarenski šahoji.“ Šdžež bohaczi wobjedowachu, tam wschał bychu pschi durjach š wjetšcha khudži stejo cžakali, doniž šo jim nēšhto š blida pschicžišło njeby. Duž šo ničtó na tym dale džiwacź nješmędžesche, šo bě mjes nimi tež tón wódniwy. Anjes jeho widžesche, a woni wschitzy šakachu, šhto budže wón cžinicź. By jeho Anjes wsal a šahojil, by šo pschecžiwu šakonjej pscheschoł; pschetož na šabat ničtó ani khorych hojicź nješmędžesche. A tak bychu woni wunu na njeho mēli. By jeho pať nješahojeneho woštajil, bychu bóršy na hašach a na torhoschcžach wołali: „Tu widžicže, šo šo tutón Ješuš š Nazaretha na khorych nješmili a tež jim pomhacź njemóže;

a tón chze Mesias byc? Ně, njech je, schtož chze, ale šlubjeny Mesias ani žadyn profeta wěscze njeje." Takle na Knjesa Łafaju, schto budže czinicž, kaž rubježnik sady terka na puczowarja, hdyž šo, šebi na žadyn strach njemyšlo, blizi. A schto Knjes? Wón snaje jich lescziwe myšle a jim jich s wulkej prózu naplecžene košydlo kaž šlabu paw- czinu rostorha. "Godži šo, na šabat hojicž?" šo jich woprascha. A nětko dyrbjachu woni mjelczecž. Schto tež chzychu wotmolwicž? Šo prawom dyrbjachu rjez: "Ně"; pschetož tač w jich pišmach stejesche a tač w šwojich šchulach wuczachu. Alle bychu-li to tam prajili a byli to wódnivy šly- šchał a drusy šhudži, kiž s nim pschi durjach stejachu, kač mało šmilnosče maju wošebni Šarisejšy s šhorymi, bychu to bórsy w zylm měscze rosnješli a Šarisejškim mohło šo teho dla hubjenje seńcž. Duž se strachom mjelcza, kaž pschepočasane džecžo, kiž šo na žanu šwojich šow wjazy dopomnicž nje- móže. A na to šapschija šhoreho a šahoji jeho. Wón czinjesch to, schtož chzychu měcž a na czož běchu šo wje- šelili. A nětko šašo mjelcza. Šhrystuš wšchał je ryczet, kiž šóždemu, kiž šo jemu pscheczijwja, mjecž s rufi wurasy.

Nětko pač jim hišcže praschenje pschida, kiž jim jich nješmilnu wutrobu wotkry. "Schto je mješ wami", wón džesch, "hdy by jemu wošol abo wol do studnje padnył, šo by jeho na měscze njewuczahnył šabatny džen?" S tym chzyšche jim rjez: "Hdyž je strach, šo něschto wot šwojeho samoženja šhubicže, wam žadyn šwjaty džen wjazy šwjaty njeje, tehdy šo na šabat hromadu honicže, dželacže a šo prózujecže. Alle hdyž šebi šhory abo šhudy abo hubjeny waschu pomoz žada, šo na měscze na šwjaty džen dopomnicže a na to, šo dyrbicže jón šwjeczicž a tehodla pomhacž nje- móžecže." A woni dyrbjachu šašo mjelczecž a njemóžachu šo wušprawnicž. Tole šłowo pač je tež nam řeczane. Wly drje žaneho wódniveho šahojicž njemóžemy. To šebi tež nichtó wot naš nježada, ani dželawy džen ani njedželu. Alle š šrudnemu abo š wopuschčenemu pohladacž a jemu trošchtne šłowczko rjez, abo wošamocženemu dobru radu dacž, abo šhudemu mału šlužbu wopočasacž, abo šhoremu se šwojim

wopytom něscho błóncžnych pruhow k jeho khoroložu pschi-
nješč, to móže kóždy. A wošebje je nam nježela sa to data.
Šchtóž ju na to wužije, temu budža šo hiščće w njebjech
sa to dźakowacž. Šwjaty Jakub pišče tehodla tež: „To je
čžišta a njesmasana Boža služba psched Bohom a tym
Wótzom: k byrotam a k wudowam w ich srudobje pohladacž
a wot šwěta šo njewomasany sakhowacž.“ A profeta šwědcži:
„Tak praji tón Knješ: Mi šo šmilnošč lubi a niz wopory.“
Tak šwjeczěšče Khrystuš šwój šabat s tym, so khoromu
pomhasče. a so

Khryšć na sabice II.
stromych wučěšče.

Goščina šo šapocža / a ludžo šo šydachu. A hlaj, kóždy
čžiščćěšče šo k přenim městnam. Něchtóžkuli by bližšeho
trochu na boš štorcził, so by jeho pschěščahnył a mješ
přenimi šedžal. A tola bě na blidže wschudže ta šama jědž
nastajena, a tola bě wješele, na přenim měščće šedžecž,
tak krotke. Knješ, wěščće s jenym s nižschich městnow šo
špokojiwšchi, hlada na tuto honjenje sa přenimi městnami.
Wón drje dla honjenja sa tutymi přenimi městnami sa
drjewjanym blidom ani šłowcžka šhubil njeby. Ale wón
špominasče na to, so je čžłowške žiwjenje tež kaž s bohatymi
darami pokładžene blido, so kóždy tež na najnižšim městnje
to, šchtož trjeba, namaka, so pač tež tu šo ludžo wo přenje
městna torhaju, so čže kóždy najwjazy roškasowacž, najbóle
čžěščeny, najbohatschi byčž / a so jedyn druhého s nješmil-
noščju na boš a do šady štorča. A duž džěšče wón
k nim pschirunanje: „Šdyž ty wot někoho na k waš
proščeny budžěš, dha nješydń šo na wyschšče
město, so by něhdže čžestnišchi, dyžli ty šy, wot
njeho proščeny njebył a šo tebi prajiło: Wotstup
temu to město, dha dyrbjal šo ty s hanibu k niž-
šchemu městu džeržecž.“ To bě wučžba, kiž móžachu
Šarisejšy trjebacž. To pač je wučžba, kiž čžemy tež my
šebi k wutrobje wsacž. Někotry je šo pošběhnył a šo
w hrěchach pschěšběhnył. Ani kšchěščijanskich waschujow, ani
Božich kasnjow šo nježerži; jeno so by psched ludžimi mješ

prěnimi był. Bóh pak móže jeho bórshy ponižicž a jemu jeho narubjene sbože do kruchow rošbicž. A je-li so jeho hačž do šmjercže w sbožu wostaji a wón šo njenakasa, móže jeho hišcže na šudnym dnju ponižicž a t njemu rjez: Dži prjecž wote mnje, ja cže nješnaju. Potom směje cžiscže pošlednje město. Duž budžmy ponižni a spokojni. Bóh je nam našche město pšhipokasał a dawa nam na nim, šchtož trjebamy. Tež pod njenahladnej draštu wostanje cžěło strowe, tež ša šhudym blidom šo najěsch a tež pod šlomjanej tšěchu šo derje spi. Njestejmy ša wyšokimi wězami! Pšchi tym je naš Bóh hižom tał na doščž wyšoke město šadžił, hdyž je naš tšchescžijanow šczinił, šo šmy jeho džěcži a šměmy šo t njemu modlicž. Teho runja je naš na wyšoke město šadžił, hdyž našche džěło žohnuje, nam sbože do domu dawa a nam měr we wutrobje šdžerži. A hdyž wostanjemy spokojni a pod njeho poddacži, dha mamy wěstoscž, šo naš napošledku tał wyšoko pošběhnje, šo hišcže wyschšeho města nihdže njeje, ani na semi ani w njebjěšach, šo naš mjenujzy šadži na šwoju prawizu w njebjěšach. Šchtož šo šam poniža, tón budže powyšcheny.

Tak wučěšche šchrystuš strowych. Njewěmy, hačž šu šarisejšzy jeho šłowa t wutrobje wsali. My pak chžemy jo cžinicž, špominajo na napominanje: Budžcže pak cžinjerjo teho šłowa a niž jeno pošlucharjo! Šamjeń.

*Tón knjez pak wobarnuj naše mysle
a wutrobu w šchrystusu Jezusu.*

Šamjeń!

*Šewajme šronacže wos mi šuch
štowneho kěwlicša.*

W watkarju šupic *Šprowědajny 249*

18. njedźela po śwjatej Trojizy.

Matth. 22, 34—46.

Jako pak Farisejszy slyšachu, so wón běšče hubu sarykat Sadducejskim, shromadžichu woni so. A jedyn pišmawuczeny mjes nimi praschese jeho spytuzy a džese: Mištrje, kotra je ta najwjetšcha kasn w sakonju? Jesuž pak džese k nje-mu: Ty dyrbiš Boha, šwojeho Knjesa, lubowacz s zylej šwojej wutrobu, s zylej šwojej duschu a s zylej šwojej myšlu; to je přenja a najwjetšcha kasn. Ta druha pak je tej runa: Ty dyrbiš šwojeho bližšeho lubowacz jako šam so. Na tymaj dwěmaj kasnoj-maj wižy zly sakon a profetojo. Jako so pak Farisejszy běchu seschli, woprascha jich Jesuž, a džese: Schto so wam šda wot Khrystuša? Čzeji šyn je wón? Wona džachu: Davitowy. Wón džese k nim: Kak dha jeho Davit w Duchu Knjesa mjenuje, hdž rjeknje: Tón Knjes je prajit k mojemu Knjesej: Šsyn so k mojej prawizy, hacž ja položu tvojich njepscheczelow ša pod-nožki tvojich nohow? Hdž teho dla jeho Davit Knjesa mjenuje, kaha dha je wón jeho šyn? A ničto njemóžese jemu šlowežka wotmowić, a njeshrobli so tež žadyn wot teho šameho dnja, jeho wjazy prashecž. Šamjeń.

Móžno, so so tón abo tamny, kiž tole šlowo slyšči abo čita, najprjedy prascha: Schto to dyrbi? Abó: čoho-dla mamy so my dženska s tajkim wurěčowanjom mjes Jesužom a Farisejskimi komdžicž? Še drje tola wěscže druhich wažnišchich wězow doščž. Šchtóž by so takle praschał, njeby džensnišchi džej a čaš šnał. Wo ludži, kotsiž so wo tym wadža, so na přenim městnje njejedna. Wucžinjena wěz pak je, so so wo praschenjomaj w džensnišchim sczenju naspomnjemaj runje w našim čašu, a to w šjawnošči, w ludowych shromadžisnach a w nowinach, wjele rěči a piša. Mochlo so rjež, so bě to tehdy, jako Jesuž a pišmawuczeni mjes šobu jednachu, tež tajka ludowa shromadžisna. Běšče w tydženju do jutrow, šnano pónđelu abo wutoru. Jesuž pschińdže s Bethanije, hdžej běšče pschewywał, do templa.

Dyřazy řo k njemu cziřcžachu, dokelž nekajke rořřudjenje woczakowachu. Tež Jeřuřowi přhecziwnizy tu bęchu. Pytachu, řo bychu jeho w jeho ręcžach řařłapili a potom wyschnořczi přchepodali. Duž bęchu to rořřudne dny. Knjeř Jeřuř řo njetajeřche ani njebojeřche. Ĥdyž jeho přchimachu, tež wón jich přchimařche; kaž woni jemu prařchenje řtajichu, tař tež wón jim. Jedna řo nětko wo to, hačž budžemy my dženřa na wobej prařcheni móż prawu wotmołwu dacž. Stej to řakładne, hłownej prařcheni řřchesczijanřkeho žiwjenja a řřchesczijanřkeje wěry. A řtrowe a dobre nam budže, řo řebi jej řtajimy. Duž řebi rořpominajmy:

Řakładne, prařcheni řa nařche žiwjenje a nařchu wěru.

1) Řa žiwjenje to: Kotra je najwjetřcha řařń w řakonju?

2) Řa wěru to: Što řo wam řda wo Řhryřtuřu?

I.

Prařchenje řa najwjetřkej řařnju Ĥarifejřkim řhětrow blifko ležeřche. Ř řakonjej njeřłuřchere jim jenož to, řchtož na řamjeńtnymaj tařlomaj řtejeřche, potajkim džeřacž Božich řařnjow, ale tež wřchitke pořtajeńja, w řnihach Wójsařownych piřane, po kotrychž męjeřche řo žyłe ludowe žiwjenje, wřchędne abo řtatne kaž nabožne, řłožowacž. A k temu bęchu piřma- wucženi hiřcže jara wjele dodali, kaž maja dženřniřche řakone wjele pořtajeńjow, řař maja řo w tym a tamnym trjebacž. Wřchitko bę najnadrobniřcho řřjadowane. Piřma- wucženi bęchu wulicžili, řo ma cžłowřke cžęlo 248 dželow, a tař pořtajichu 248 přchikafnjow. Kaž pař ma lęto 365 dnjow, tař pořtajichu 365 porucženjow, řo męřjazych na to, řchtož je wěriwemu židej řakafane. Wřcho do Ĥromady je to 613 řakonřkich pořtajeńjow, potajkim wěřcže niž mało. Duž dyřbjeřche řo řtacž, řo řo rořdželow cžinjeřche mjeř bóle a mjenje wážnymy. A wucženi tehdyřcheho cžařa wadžachu řo mjeř řobu, kotra je najwjetřcha řařnja. Řajkužkuli wot- mołwu Jeřuř da, jako řo jeho řa jeho řtejiřcžom w tutej wězy prařchachu, kóždeho, tař męnjachu, njebudže móż řpokojicž, dokelž ma kóždy druhi nahlad, a duž, tař dale mudrje řbudžachu, budže lohko, jeho w jeho řamřnej ręcži popadnyčž.

Widźimy, kaš swjerschni cžile ludžo běchu. Tak móžešče, nè, tak dyrbjesche šwj. Pawoł prajicž: Pišmiš mori. A to niž jenož tehdy, ale hišcže dženša. A tola je tež sa naš wažne, so najwjetschu kašnju snajemy, kotraž šebi na kóždy pad žado, so ju džeržimy, a to wschitzy bjes wuwšacža. Wšchědne žiwjenje, došč sšaschmatane, nam pschezo nadawki staja, kotrež mamy dopjelnicž, naš s cžlowjetami někaš sšjedno- cžuje, a tole wobšhadženje ma šo po nēcžim šložowacž. A my ššchescžijenjo šmy we wschitkim tola šhutni, šwědomicži ludžo, dokelž mamy Boha psched woczomaj a we wutrobje. Duž je sa naš tola zyle wažne a nušne praschenje: Ššto mamy tu cžinicž, kaš šo tam šadžeržecž, so bychmy psched Bohom wobstali a jeho šwjatu wolu dopjelnili. Tajke prózowanje je woprawdže hłowna wěž w našim žiwjenju. Kohož tole praschenje sa najwjetschej kašnju nješajimuje, tón njech je w tym a tamnym zyle šhmany cžlowjet, tón njech džěla a šo prózuje kaš jara chze, wot Božeho kralestwa je wón hišcže šdaleny, njeje cžlowjet Boži, š wschemu dobremu škutkej hotowy. Šakladne wostawa praschenje: Kotra je najwjetscha kašni?

Ššto je Knješ Jeshuš tehdy wotmožwił? Ša teho, kiž šo jeho tehdy woprašča, kaš sa naš dženša nicžo nowe. Kóždy móže šam cžitacž, šštož pišane šteji 5. Móšš. 6, 5 a 3. Móšš. 19, 18: Lubuj Boha a lubuj bližšcheho. Šacž je prawje, so na tešle pschikašni wišy zhyly šakoń a profetojo? Špytaj, wupruhuj, a šhonišch, so je še wschěmi kašnjemi hotowy, šštož Boha lubuje š zhylej šwojej dušchu, myšlu, mozu, šštož zhyłe šwoje žiwjenje, to šštož myšli, rěcži, džěla, do Božeje šlužby staja. Duž je tež sa naš hišcže bjes dwěla wažne, so naš Luther takle wucži: Dyrbimy Boha wysche wscheho lubowacž, šo jeho bojecž a šo jemu dowěricž. Šštož šo po tym šložuje, šo njetrjeba dolho praschecž: Še to dobre a tamne lěpsche a ššěcže najlěpsche? Dokelž pak tež njeje žadyn wohen bjes cžopłoty, njeje lubošč š Bohu bjes lubošče š bližšchemu. Njemóže do zyla hinaš bycž: Šdyž ššto rjeknje: Ša lubuju Boha, a hidži šwojeho bratra, tón je šhač.

Šžohodla šo tehodla wadžimy, kaš je šo štało a šo hišcže štawa, hacž ma cžlowjet, chze-li woprawdže dobry

bycź, pobožny bycź abo niz, hacź ƚo k temu zyrkaj trjeba a wěra abo niz? Njejsmy s tajkim cźinjenjom Farisejskim kħetro blisko? A pschi tym dze žiwjenje dale bjes wobojeho, bjes luboscze k Bohu a k bližšchemu. Rěkaja nam kschcze= scźijenjo a wschať njejsmy žani. Pobožnosć ma skutki płodźicź. Njedyrbjale wschitke nasche dny, wschědne kaž njedzelske, zyle druhi napohlad mēcź? Kajki? — k temu drje potom njebudze žanych wošebitych sakonškich postajenjow trjeba. Abó móže woprawdze tón, kiž ƚwojeho Boha s zylej duschu lubuje, jeho mjeno njeuwžitnje wužiwacź, abó njedzelski džen, kotryž je nam Bóh k sbožu sa duschu a cźělo dať, sa najwjetschu dobrocźelku, kiž tu na semi mamy, sazpiwacź a sanjerodźecź, haj ƚamo sa džen najwjetschich hrěchow scźinicź? Abó móže schtó, kiž wě, so ƚmy njebieskeho Wótza a Jesom Khrysta dla kaž wulka ƚwójba mjes ƚobu, ƚwojemu bližšchemu schłodźicź, kaž w Božich dzešacź kasnjach ƚo sakasuje? Widźimy ždym, kať wschudžom s nami steji, hdyž saklad wscheho žiwjenja shubimy. Schtóž sakon njedzerži, temu je hrěch. Džen a hodžina pschińdže, hdyž budze ƚo Anjes kóždeho prashecź, schto ƚmy s jeho sakonjom cźinili. Tehdy ƚo njebudze wo to jednacź, kať daloťo ƚmy w žiwjenju pschischli, schto ƚmy dozpili, kajke wulke mjeno ƚebi scźinili, ale hacź ƚmy ƚo prózowali, Božu wolu dokonjecź. A sa naš kschescźijanow tola njerěka jenož: Ty dyrbišch lubowacź, ale: ja chzu lubowacź; sa naš je luboscź sakonja dopjelnjenje, je luboscź swjast dokonjenja. Schtóž ƚo w tym ƚwěru prózuje, wěscze sa tym pschińdže, so njeje tať lohko, s kschescźijanow bycź. S Bohom s zylej duschu a se wschěmi mozami swjasany bycź, žada wschě mozny. A te móžemy jenož s luboscze mēcź, kiž je njebio rostorhnyła, kiž je naš prjedy lubowala. Tať naš tež tu wschitko ke Khrystušeť cźehnje a wabi. Kať tu s nami steji, je druge hłowne praschenje.

II.

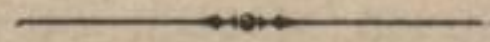
Schto ƚo wam sda wo Khrystužu? Farisejszy běchu, chzychu s najmjeńšcha bycź, ludžo, kotsiž ƚwjate pišmo snajachu. Wocžakowachu Měšiaša, ƚlubjeneho krala s Dawitoweho

roda. Wjedźachu jara derje, sčto pola profety pišane steji: Mój wotrocźk Davit budže s kralom nad nimi, a wón budže jich wschittich jedyn pastyr. A podobnje běšche tež druhdže pišane. Spodźiwnje pač, tač pruhuje Ješuš s wójich pschecziwnikow, so Davit sam w 110. psalmje s wójeho syna knjesa mjenuje, a to tajkeho, kotremuž knješ wschittich knjesow, knješ nad njebjom a semju, praji: Ssydn s k mojej prawizy, hačž połožu twójich njepscheczelow sa podnožki twojeju nohow! S majestecziskej wěstoscju, tač rjez s wóczkom, kiž do najsnutsknischeje wutrobny hlada, so wón jich prascha: Kak je tale Davitowa rěč možna, hdyž Davitowy syn woprardže njeje nicžo wjazy hačž syn? Nan tola s wójemu cželnemu synej abo druhemu potomnikej knješ njenarjeknje. Rosymimy, so njemóžesche jemu nicčo słowczka wotmołwicž. Njejednasche so tu wo nicžo swonkne. Snutskne rošbudjenje so bližesche. Davitowy syn a tón, kiž bě wjele wjazy hačž to, psched nimi stejesch, a woni pytachu, so bychu hidženeho k smjerczi sašudžili. So mjelcža, to nam polasuje, kač wschitko w nich dželasche. Tu swosta jenož to: Pač pschijecž saklad a na njón twaricž, pač saczišnyčž a sam saczišnyjeny byčž. Džesche wo sakladne praschenje wěry: Sčto so wam sda wo Khrystu? Hačž sacžuwamy, so je tež sa naš praschenje, wo kotrež wscho dže? Džiwacž so njetrjebamy, so njeje tole praschenje k mērej pschischlo s tamnych dnjow sem, w kotrychž jo Ješuš sam staji. Je to tač džiwna rada Boža. Kak su k Ješušej stali ludžo a ludny, to je sa nich rošbudne bylo. S nim su wobstali, bjes njeho su padnyli. A tač budže tež dale. Ješuš je skala, na kotrejž so duchoyo džela kaž žolmy w rězy na wulkim kamjenju, jene běža na prawizu, druge na lěwizu. Tač bě a budže s cžlowjekami, kaž dolho budža na semi žiwi, a kaž dolho jim Bóh Knješ hnadny cžaš spožczi, budže to rošbudne praschenje: Sčto so wam, sčto so tebi sda wo Khrystu? Duž to tež njeje praschenje sa wucženych, kaž sibi nēkoti myšla, to rěka: mjenje abo bóle njepraktiske praschenje, ale je sakladne, wot kotrehož wschitko wotwišuje. Židža woczakowachu Měšiaša a krala, kiž by jim swonkne wobnowjene Davitowe cžašy wrócził.

Tajkeho bychu šebí rad lubić dali. Ššchi tym bychu šami
š měrom wostacž mohli w šwojim dotalnym žiwjenju swonk-
neje, kničžomneje šamoprawdošće, wschať by šo jim swonknje
rjenje a derje šchło. Měnišch, šo bychu dženska tajkeho
Ahrystuša wotpošali? Ššamo Dawitowy šyn po myšlach
Šarisejškich je jim prawy: Čžlowjeť kaž drusy tež, jenož
šdobnišchi, mudrišchi, njedozpity a šnano njedozpijomny
w šwojej pšchikladnošći. Ale niz šbóžnik dušchow, šo by je
wobšbožował a š tym, šo čžlowjeťa wot nutška šem pšche-
měnja, na najwyschšchi ššhodženť wschěch štworjenjom šběhať.
Ašane, haj wultotne čžašy šu na šemi byle, w kotrychž je
šwonknje wješele bylo, žiwy byčž; druge ludy, tež našch lud,
šu w nich žiwe byle. Ale hačž šo jim woprawdže derje
š tym šta? Ašejšu wschitke našhonicž dyrbjale: Ššto pomha
čžlowjeťej, hdy by runje žyly šwět dobyť a wschať na dušchi
ššhodował? Šdže je našch wbohi lud š tym pšchichoť, šo
njeje na tole šłowo šedžbował a šo po nim šložował?
Dušchu je š tym šhubiť, šo njeje šebí prawu abo došć jašnu
wotmołwu pytať na tole praščenje: Ššto šo wam šda wo
Ahrystušu? abo šo je šo dať šlepjeć š wudawanjom abo
šščžuwanjom, šo je žyle wscho jene, hačž Šbóžnika mamy
abo niz. Ša šello wopacžnymi mešiašami je našch wbohi
šššlepjeny lud běhať, a ššajnje je ššebany byl! Š kajšimi
čžlowšćimi barbami šu jim špytali třebneho šbóžnika wuhoto-
wacž a woprawdžiteho, po Božej radže a hnadže nam dateho,
w bibliji tať jašnje wopišaneho nam wsacž, a hdyžžkuli jim
na lěp šlěšechu, kajke bě tam šššhodowanje a dženska hiščeže je!
Kať chžemy na tajkeho, tať rjež čžlowšćeho, jenož čžlowšćeho
šbóžnika našče džěćzi ššščžić a našchu mlodžinu woczahnyčž,
kať wošebje na njeho tyščne wutrobny a mrějaznych pošlednje
štyški poššowacž? Abo kať šo we wschelaticch špytowanjach
š njemu wołacž: Kyrie eleison, Ašježe, šmil šo? A hdyž
šo praščesch, čžehodla ludžo džensnišćeho čžaša špytaja, šo
bychu jemu wschu bójšku móž a krašnosečž wšali, je na to
drje wjele wotmołwicž, ale hłowna wotmołwa budže drje
ta, kotruž wěšćzi ludžo w ššarym čžašu dachu: Ašechamy,
šo by tón nad nami šnježik. Duž dyrbjja potom wschitke

ŝłowa prjecž, kotrež w bibliji na jeho bójstwo pokasuja, kaž n. psch.: Šłowo scžini šo cžěło abo: Wón je jašnosć jeho krašnosće a podobnosć jeho bycža, wón je šo šynně k prawizy na stol najwjetšeje krašnosće we wyšokosci. Duž scžinja šo po prawym selhatnizy jeho wucžobnizy, kotsiž wo nim sahorjene šwědczenja dawaja kaž tam, hdžež rjeknu: My widžachmy jeho krašnosć jako krašnosć jenicž-keho narodženeho šyna wot Wótza, abo: Bóh je jemu mjeno dał, kotrež je psches wschitke mjena, a wschitke jashki dyrbjawuŝnacž, šo je Ješuš Khrystuš Knješ k cžesczi Boha Wótza. Potom šu šo šjebali šami a druhich, kotsiž wo Ješušu dachu najrjeńšcho trunam šaklincžecž w lubošnych, wěrimnych kěrlušach k jeho cžesczi a k šbožu dušchow, a tyhle špěwarjom je stow a tyšazow, a tych, kotrymž šu jich kěrlušche wutrobne wofšewjenja, je jich hišcže wjele wjazy. A ty šam, luby pschecželo? Njeišy š wutrobu wješely, šo šměš kaž w šwojim cžasju šwj. Pětr prajicž: Ty šy Khrystuš, žiweho Boha šyn! Abo hišcže hušcžišcho kaž Thomasch: Mój Knježe a mój Božo! Šcho tež pomha tebi a mi tajki Ješuš, kajkehož Farisejšy stareho cžasja wocžakowachu a mudri dženšnišeho cžasja šebi jeho myšla a pscheja? Na Ješuša wjele rjaných mjenow šopicž a šdobnych počinkow žyłu hromadu jemu pschizpivacž, wot njeho wocžakowacž móžny wliw na šemške šwonkne žiwjenje, šo by wón pschetworjował našche hospodařske wobštejnoscže a počahi ludži a ludow mješ šobu, to nam wjele njepomha, hdyž tola šabymamy a přejemy, šo je jeho kralestwo raj wobhnadžených dušchow a jeho krašnosć a móž we wumoženju wobohich hrěšnikow. Dokelž pať je wón tajki, tehodla jenicžy pomha nam lubowacž kaž je šam lubował, a to Boha a bližšeho. Tehodla móžesche Pawoł prajicž a naš wucžicž: Ša šym živy, niz pať ja, ale Khrystuš je živy we mni. A pschi tym nječ wostanje! Lubowacž Boha a bližšeho a wěricž, šo je Ješuš Khrystuš wčera a dženša a šamy do wěcžnosće, to je šaklad praweho kšescžijanskeho žiwjenja.

Šamjeń.

19. njedźela po ƚwjatej Trojizny.

Mat. 9, 1—8.

A wón štupi do lódže a pŃchewjeje ƚo a pŃchindže do ƚwojeho měŃta. A hlaj, woni pŃchinjeŃechu k njemu jichtneho na poŃle-
Ńhežu ležo. Jako paŃ JeŃuŃ jich wěru widžeŃche, džeŃche wón k te-
mu jichtnemu: DowěŃ ƚo, ƚyno, twoje hrěchi ƚu tebi wodate.
A hlaj, někotŃi mjeŃ piŃmatwucženymi džachu ƚami pŃchi ƚebi:
Tón leŃtruje Boha. Jako paŃ JeŃuŃ jich myŃle widžeŃche, džeŃche
wón: Čžoho dla myŃlicze wy ƚebi taŃ Ńle w ƚwojich wutrobach?
Notre je lóžŃche, prajicž: Tebi ƚu twoje hrěchi wodate, abo rjez:
Stań horje a kłodž wokolo? So byŃcheže paŃ wjedželi, Ńo čžlow-
Ńi ƚyn móž ma, na Ńemi hrěchi wodatwacž, džeŃche wón k temu
jichtnemu: Stań horje, Ńbėhń ƚwoje poŃleŃhežo a dži dom. A wón
Ńianu horje a džeŃche dom. A jako paŃ lud to widžeŃche, džitwaŃche
ƚo a khwaleŃche Boha, kiž tajku móž čžlowjeŃam daŃ je. Ģantjeń.

Moji lubi, kraŃne kublo je ŃtrowoŃčž. MyŃlicž ƚebi
móžemy, kaŃ njeŃbožowny je jichtny byl, hdyž je druhich
Ńtrowych wohladaŃ, a wón dyrbjěŃche w ƚwojich bolowčžach
khoru ležecž, a jeho domjazy ƚu Ń nim žarowali. A kaŃ ƚu
ƚo wŃŃhitzy wjeŃelili, hdyž je potom jichtny wotkhoril! Ģaj,
ŃtrowoŃčž je kraŃne kublo, a hdyž ƚy tež kħudy na ŃemŃŃich
kublach, ƚy paŃ Ńtrowy, o kaŃ ƚy bohaty! Ģdy by to tón
a drugi wopomnil, kiž je Ńtrowy, ale hroŃnje na druhich hlada
a morkota, kaž by najħubjeńŃchi čžlowjeŃ na Ńemi byl! Duž
proŃchmy wo ŃtrowoŃčž a džaŃujmy ƚo, hdyž ƚmy Ńtrowi
abo po kħoroŃčži wotkħorimy, a hladaŃmy ƚo, Ńo njebychmy
ƚo ƚami wo ŃtrowoŃčž Ń lóŃym žiwjenjom pŃchinjeŃli. Ale
kraŃniŃche hačž ŃtrowoŃčž je tola wodatče hrěchow. To chze
tež ĢnjeŃ jow wuprajicž, hdyž jichtnemu pŃchwoŃa: „Twoje
hrěchi ƚu tebi wodate“ a potom jeho wuŃtrowi. Ģlajcže,
tež najlěpŃŃha ŃtrowoŃčž ƚo minje, a Ńchto potom, hdyž nimaŃch
žaneje Ģnady pola Boha a w hrěchach wumrjeŃch? Dħa ƚy

šhubjenu. Hdyž pak dyrbiš po Božej radže tu hubjenu bycž, by pak prawy psched Bohom, dha by šbožowniški, hacž tač někotry strowy, kiž nima žaneho mēra š Bohom, a budžesč šbóžny. Lēpje cži je, so ty š žiwjenju šhromy abo bēdny nuts džesč, dnyžli so by ty dvě ruzy a dvě nosy mēl, a byl do hellskeho wohenja cžišnienu. Duž, moji lubi, hacž strowi abo šhori, njech šebi wošebje wodacže hrěchow požadamy a wuprošymy.

Wodacže hrěchow, nanajkrašnišče kubło sa kóždeho!

- 1) Čžehodla trjebamy wodacže hrěchow?
- 2) Pola toho jo namačamy?
- 3) Hdy jo dostanjemy?
- 4) Ščto dyrbi pola naš doškutkowacž?

I.

Čžehodla trjebamy wodacže hrěchow? My šlyšchimy w ščzenju wo jichtnym. A wschitzy drje wěmy, kažka ška šhorosč to je, kaž hubjenu je tajki cžlowješ a kažke bolosče ma. Hacž je nětk tónle muž jow šwoju šhorosč šawinowač, kažke žiwjenje je wjedł, njeje napišane. Ale hdyž Anjes jemu praji: „Tebi šu twoje hrěchi wodate“, š teho widžimy, so tež njeje bješ winy byl. Tak je, moji lubi, a kóžda šhorosč, wscho hubjenstwo, wscha štarosč žiwjenja, dyrbi nam hišcže šašo psched woczi štajicž, so šmy hrěšchnizy a to wostanjemy cžaš žiwjenja. Tehodla tež w Božim šlowje rěka: „Tudy njeje žane rošdžělenje; ale wschitzy šu hrěšchnizy a nimaju teje šhwalby, kotruž woni na Bosy mēcž dyrbjeli“. A hdyž do šchpihela Božich šasnjom hladamy a šo pruhujemy, hacž šmy sa našchim Šbóžnikom šhodžili, šwoju njehódnosč a škaženosč pošnajemy. „Ty njedyrbiš mjena šwojeho Boha njewužitnje wužiwacž“, rěka; ale kaž wjele jich bohuzel je, kiž š lohka wopač pschibahaju, šjebaju, šakruja! A dale rěka: „Ty dyrbiš šwjaty džēn šwjecžicž“; ale ščtó šo hišcže jara wo to štara! Tak někotremu je tutón džēn jeno džēn džēla, wotpocžinka, šwětneje wješelosče. A ščtwórta šasnja rěka: „Ty dyrbiš nana a macžer“

cześćicź", so by jimaj poslušny, t pomozny. Ale tak husto je hina! Tak wjele pohórschenja se słowami a cžinjenjom! Haj, hrěch tu je, kiž wscho skasy, a kaž jichna thorość tu-
teho cžlowjeka, tak hrěch zyleho cžlowjeka pschima a jeho thoreho a hubjeneho cžini. A tehodla trjebamy wodacze hrěchow, hdyž njechamy wěcžnu smjercź wumrjecź. Wschaf swjaty Bóh tu je, kiž so njeda sa směch měcź, psched kotrymž dyrbimy rachnowanje cžinicź, a tón budže kóždemu dacź, po tym, kaž je cžinił. Ale shtó to hiscže wěri a so boji psched Božim hněwom? Najwjetschi hrěch nascheho cžaša je: njechadza wjaz wěricź, so je Bóh, sazpiwaju jeho swjatoscź a prawdoscź a jeho sud, a hdyž hiscže do nieho wěrja, twarja na jeho lubosć, w kotrejž tak surowje sudzić njebudže. Ale pschi tym woštanje, njech sašlepjeni cžlowje-
kojo to wěrja abo niz, džen suda pschińdže a wobkruczi, shtož ja praju: Shtož je hrěschnik a pschestupjet Božeho sakonja, tón je poklaty, a hdyž wodacze hrěchow njepyta, woštanje poklaty a budže satamany. Duž, moji lubi, hdyž chzemy sbóžni bycź, pytajmy wodacze hrěchow. Hdžež je wodacze hrěchow, je žiwjenje a sbóžnosć.

II.

Ale pola koho namašamy wodacze hrěchow? Pišane steji: „S hlubiny wołam ja so, Anježe, t tebi; pschetož pola tebe je to wodacze, so so cže boja.“ Hrěchi wodacź móže jenož Bóh. Hdnyž pak nětk Jesuś tu praji: „Dowět so, byno, twoje hrěchi su tebi wodate“, nochzysche s tym jeno wuprajicź, so je tež tutón thory s hrěschnikom, ale wošebje tež pokasacź, so njeje sam jeno cžlowjek, ale tež wěrnny Bóh. A jako někotsi mješ pišmawucženymi sam pschi sebi džachu: „Tón leštruje Boha“ a Jesuś jich myšle widžesche, džesche wón: „Cžohodla myšlicže wy sebi tak šle w swojich wutrobach? Kotre je lóžsche, prajicź: Tebi su twoje hrěchi wodate, abo rjez: Stań horje a thodź wočoło?“ Wón chzysche jim prajicź: Woboje je jenač cžežke a njesteji w cžlow-
skej, ale Božej mozy. Shtož jene móže, samóže tež druge. A nětk, so njebychu sebi myšlili, so je jeno tak rěczał:

„Tebi su twoje hrěchi wodate“, hdžež je wodacže hrěchow něšcto potajne, praji: „Stań horje a khodž wočoło“. A wón stanu horje a bu strowy. Dha wěr tola, so je Jesuŝ Boži syn; a swojeho syna dla, kiž je tež sa tebjje pokuŝchny byl hacž do smjercže na kŝižu, chze a móže Bóh tež tebi hrěchi wodacž. Wón to cžini w swjatej kŝcženizy, pschi Božim wotkasanju a hdžež so khudy hrěschnik na njeho wobroczi. Nasche hrěchi su nam jenož wodate, hdyž je Bóh nam te same wodał. Wopomń to a njemyŝl ŝebi, so su twoje hrěchi wodate, hdyž ty ŝebi je wodaŝch, so je twoja wina ŝabyta, hdyž ty ŝam wjazy na nju njespomniŝch; abo so su twoje hrěchi wodate, hdyž druhi cži woda, kotrehož ŝy srudžil, a so je twojemu džěscžu wŝcho wodate, hdyž ŝy ty jemu wodał. Haj wŝchał, my ŝebi dyrbimy s wutrobu wodacž a po tym chze tež Bóh nam wodacž. Ale nasche wodacže njeje najwažniŝche a njewoŝmje našch hrěch wot naš; ně, kóždy hrěch je hrěch pschecžimo swjatemu Bohu, a hdyž tež mi cžlowjekojo wodadža, mi to ničo njepomha, njeje-li mi Bóh Rajes wodał. Mi pał tež ničo njeschodži, hdyž mi cžlowjekojo njechadža wodacž, je-li Bóh mi wodał.

III.

Alle hdy chze cži wodacž? Jeno jedyn pucž je k temu, kotryž je Bóh ŝam postajil, to je pucž wutrobneje pokuty a ŝwěrneje wěry. Na tutym pucžu namaŝamy tež jichtneho. Haj wŝchał, wón žaneho ŝłowcžka pokuty njerěczi. Tak tež njeje Marja M. dlena žaneho ŝłowcžka prajila, ale płaŝasche a pocža jeho nosy se ŝwojimi ŝylŝami macžecž a trějesche je s wloŝami ŝwojeje hlowny. Tak tež njeje Schiman Pětr po ŝwojim hrěschnym padže žaneho ŝłowcžka prajil, ale džěsche won a płaŝasche jara. A tež jichtny je we wutrobje ŝwoj hrěch wobžarował. Pokuta jenicžy se rtom ničo njepomha. Hdyž Bože wotkasanje wužiwaŝch a ŝwoje „haj“ prajiŝch po hrěchow wuŝnacžu, njemóže to ničo bycž, njeje-li wutroba pokutna. Ty móžeŝch wjele ŝłowow prajicž a nimaŝch žaneje pokuty. Prawa pokuta je wěž wutroby. Roŝlamana wutroba, tyŝcheny duch su wopory, kotrež so

Bohu derje spodobaju; pokutne bylsy w twojimaj woczomaj
ſu jemu jara drohe. A k temu dyrbi hiſcže wěra pſchińcž,
wěra do Jeſuſa, naſcheho Sbožnika, kotrehož dla chze nam
Bóh jeno hnadny bycž. Tutu wěru měješche jichtny. Wón
drje tež wo tym žaneho ſłowcžka njepraji, tež niz jeho pſche-
cželjo, a tola rěka: „Jako pač Jeſuſ jich wěru widžješche“.
Wón jich widžješche, kač ſ doměrjenjom, ſ próſtwu, ſ nadžiju
k njemu pſchińdžechu. A tajka dyrbi prawu wěra bycž. „Na
tebje, Khrješcže, ſameho wſchu nadžiju ja ſtaju.“ O ſo
bychmy tež tajku wutrobnu pokutu a tajku wěru do Khrještuſa
měli, ſo bychmy tež drohe kublo, wodacže hrěchow, wužiwali!
Sa tym pač chzemy ſtač, kaž dołho ſmy na ſemi žiwi.
Anjeſ Jeſuſ praji: „So byſcže pač wjedželi, ſo cžłowſki
ſyn móž ma, na ſemi hrěchi wodawacž“. Redžbujcže na to
„na ſemi“; na ſemi ſhrěſcha, a na ſemi dyrbja ſo jim hrěchi
wodacž. Po ſmjercži njeje žana hnada wjazy ſa teho, kiž
pſchi cžajnym žiwjenju ſo ſ pokutu a wěru njeje chžyl k Bohu
wobrocžicž.

IV.

Hdyž pač ſmy ju dostali, ſchto dyrbi pola naſ doſkut-
kowacž? Wo jichtnym rěka: „Wón ſtanu horje a džěſche
dom“. So wě, jako nowy cžłowjeſ, niz jenož wucžišcženy,
ale tež wuſwjecženy, wuſtrowjeny na cžěle, ale tež na duſchi.
A hdyž wo ludu rěka, ſo Boha khwaleſche, je jichtny wěſcže
to woſebje cžinił. Haj, tač dyrbi bycž: „Po wobhnadženju
naſche wuſwjecženje“! Hdyž je naſ Bóh ſaſo k ſwojej
wutrobje cžahnył jako ſwoje lube džěcži, dyrbimy tež jeho
we wutrobje noſycž a jemu ſlužicž jako ſwojemu hnadnemu
Wótzej. Tehodla džěſche Jeſuſ tež tamnemu wuſtrowjenemu,
jako jeho w templu namača: „Hlaj, ty ſy woczerſtwil, nje-
ſhrěſch dale wjazy, ſo by ſo tebi nicžo hórſche njeſtało.“
Naſch njedžač naſ wo Božu hnadu pſchinjeſe. Bjeſ ſwje-
cženja po doſtatej hnadže žana hnada! Duž ſwjecžmy Anjeſa
w ſwojich wutrobach, hdyž ſmy ſebi jeho hnadu wuproſyli
a dostali; pſchinjeſmy ſtajnje hódne plody praweje pokuty!
Tač Boža hnada pola naſ woſtanje, a my ſmy ſbožni jow
a we wěcžnoſcži. Hamjeń.

20. njedźela po ſwjatej Trojizy.

Luk. 13, 6—9.

Wón powjedaſche jim pať to pſchirunanje: Jedyn cźłowjeť mějeſche figowu ſchtom, kiž běſche ſchcźepiennu w jeho winizy; a wón pſchińdže a pytaſche płodny na nim a njenamaka nicžo. Duž džeſche wón ſ winizarjej: Hlaj, ja bym tři lěta pſchiſchoť a płodny pytať na tym figowzu a nicžo njenamakať; porubaj jón; ſchto wón ſemju ſadźewa? Wón pať wotmolwi a džeſche ſ njemu: Knježe, woſtaj jón hiſhcze to lěto, hacž jón wobkopy a pohnoju, hdy by wón chynť płodny pſchinjeſcž; jeli ſo njepſchinježe, dha potom jón porubaj. Samjeń.

Kať někotry raš je Jeſuſ na ſwojich pucžowanjach ſ wucžobnikami mjesh winowymi hałoſami a pod figowzami krocžik! Wón wohlada hałoſy poľne brēcžki, ſroſcžene ſ winowym pjeńkom, kiž jim móž poſkicža a žiwjenje ſdžerža. A hnydom jemu naſtawa pſchirunanje wo winowym pjeńku a jeho hałoſach: „Ja bym tón winowy pjeńk a wy ſcže te hałoſy“. Tu widži wobſedžerja winizy ſe ſahrodnikom mjesh rjadami figowzow kłodžicž. Sa cžim hladataj? Sa płodami. A jemu ſo ſahroda, pſcheš kotruž ſtupataj, ſ wulkej ſahrodže Božej roſſchěrja, hdžez wſchitke cźłowſke džecži bydla. Knješ njebješow a ſemje dže a pyta płód. Schto namaka? Šnano ludži, kotſiž ſo jemu ſpodobaju? Ach ně, žaneho ſpodobneho płoda njenamaka. Jeſuſ wě, ſo je jemu Bóh cźłowjeſtwo ſ wutrobje poľožik a na ſwědomnje wjaſať. Nětk dyrbi jim prajicž, ſchto jeho pohnuwa. W pſchirunanju jim ſwjatu wolu hnadneho Boha pſchedſtaja.

Wón jim praji:

- 1) Knješ chze płód widžecž, a
- 2) wón hiſhcze cžaka.

I.

Stawisny cźlowjestwa snajesche kóždy w Israelu wot džěczatstwa sem. Biblija stareho šluba, kotraž wuczi lět-tyšazy wróćo hladacź, přědowasche se sacźisčezom: Bóh je š Knjesom; wschitko je jeho. Pobožni wschitkich czašow namašachu w njej troscht a cžerpachu šebi š njeje wješelosć žiwjenja a skutkowanja. Běchu czašy, w kotrychž žyly israelski lud wyskasche: My šmy Boži. A jako šo hrěch sašo do wutrowow ludži, haj šamo do kralowskeho hroda dobywasche, wustupowachu šhrobli mužojo a rěczachu w Božim mjenje šhutne šłowa wo pschichodže luda, by-li šo wot Boha šwojeho Knjesa wotwobrocził.

Kaš wědžachu šwědczič wo Božej šwjatosći, kotruž běchu widželi; kaš samožachu Božu wolu pschipojedacź a móžnje jeho žadanja cźlowjestam wótsicź. Pohlejeće na pošlednjeho profetu tam pschi Jordanowym brodžisčezu! Pošutu a pscheměnjene smyšlenja žada šebi wot pošlucharjow: „Šsešera je hižo ke šorjenju pschiložena. Šotrež drjemo dobry plód njepschinješe, budže porubane a do wohenja cžišnjene.“

Bóh mějesche wschaš šwojich džělaczerjow mješ wschitkimi ludami, najlěpschich a najšhmanischich paš w Israelu. A pschezo sašo bě ša plodom šwěrneho profecziškeho džěla hladaš. Šisčezje pláčachu Bože džěšacź šasnje, haj pišma- wucženi běchu š šeczeje někotre šta nowych wudžělali, ale Bóh njemějesche na tajkim rošmnoženju žaneho špodobanja. Šisčezje šo wohen š na templowych woštarjach pašesche, šisčezje pschithadžachu pobožni pučowarjo we wulkich cžrjódach do Šerusalem, šo bychu rjane dnj w šwjatnizy šobušwjećili. Ale Bóh pytašche plód pobožneho žiwjenja a namaša morwe škutki.

Duž bu Šesuš wot Boha pošłany, winizaš do Božej winizy, šajkiž šisčezje njebě žadny na šemi pošyl. Šón šo wot přěnjeho dnja šwojeho powošanja Božemu šakonjej poš- cžišny a pschipošna w šščenizy wurasnje prawo šwjateho Boha na jemu špodobne žiwjenje. Š jeho woblicža blyš- cžesche šo bójšta šašnosć a cžistosć; hrěch njemóžesche pschě- nim wobštacź. Kaž šam wo šebi prašesche: „Ša dyrbjū

cžinicž wolu teho, kiž je mje póšlał, so bych dołoniał jeho skutk", tał chyzšche, so bychu šo cžlowjełojo ł wěrnosczi, ł lubosczi pschecziwo Bohu a bližšchemu a ł cžištosczi wutroby pscheczišcželi. „Woni njebudža wschitzy“, tał wón předo-
wasche, „kiž ke mni rjeknu: Knježe, Knježe, do njebjeskeho kralestwa pschińcž; ale cži, kiž wolu cžinja mojeho Wótza w njebješach.“ Kał bu jeho cžerpjenje pu Božej šwjatej woli šwjate cžerpjenje, jeho modlenje na šchižu šwjate wołanje ł Wótzej a jeho wumrjecze šwjaty wopor, kiž dyrbjesche plód pschinjescž!

A tola wošta Bože šłowo tež cžlowjekam, kiž Jesušowe mjeno nješechu, hacž do dženšniškeho dnja płacžaze: „wón pschińdže a pytasche plody a njenamaka nicžo“.

Potrjehi to šnano tež mje a tebe? Dženša, hdyž šo nam pschipowjeduje, njemóžemy šo jemu wuwinycž. Bychmy šnano radži na šschćenizu połasali, ł kotrejž šmy w něžnej mlodosczi do raja šchescžijanskeje zyrkwje pschěšadženi. Bychmy šnano prajili: Šswoju žiwnosć bjerjemy ł Božeho šłowa, štejimy džě na šałožku ewangelija. Bychmy rad kěrlusch šaspěwali: „To šłónzo, kiž mje šhrěje, je Jesuš Khrystuš šam“. Chyzli šwoju džakownoscž wuprajicž, so rožu a deshcž derje šnajemy: mjenujzy Bože njelicžomne žohnowanja. Ale to njeje hišcže wscho, šchtož Bóh pola naš pyta. Tež wón šnaje dobru rolu, šnaje wschu winizarjowu prózu, widži móžny frost a mlódne lišcže. Haj, njeje dha lišcže šnamjo žiwjenja a štrowoscže? Kjaneho lišcža dla šo winizať wo figowž njeprózuje. A winizarjowe džěło je špróžniwe a traje pschěš zyke lěto. Tał je šo Bóh lěto wot lěta wo naš prózował, w kóždym cžažu a podeńdženju našcheho žiwjenja. Wón wjazy wot naš wocžakuje hacž jenož lišcže.

Wón je nam Ššwjateho Ducha darik, plody Ducha pyta dženska pola naš. Hdže šu w twojim žiwjenju wopołasma nješebicžiweje, woporniwjeje luboscže? Ššy ty ł wutrobu wješeky cžlowjek? Tež pod šschizom, kotryž cži Bóh na-
połožil? Tež w pohladanju na šbože druhich bješ šawiscže, špołojny ł twojim wošudom? Ššy ty wěrnny a šcžetplivy,

pscheczelny a miłoscziwy, czisteje wutrobny, so nicžo wohidne w sebi a swojej bliskosczi njeczerpisch? Esy ty s Bohom tak sjenoczeny, so je twoja duscha stroschtna, czicha a bylina? Tele wobsebnoscze su plody Ducha, a Bóh chze plody widzecž.

Wobsežet winizy mēni, so je najlěpje, njepłodny figowz porubacž. Je-li so smy tutón njepłodny schtom, je-li so my žane dobre plody křesćijanskeho ducha njepschinjesemy abo jenož tajke, kiž njedostawja, słyschi-li nasch Bóh wot naš pschezo jenož rjane słowa a słubjenja, potom smy shubjeni. Wón na to pořasuje, so njepłodny figowz druhim figowzam sadžewa. Žiwnosć trjeba a do drjewa czěri. Bjenjesy sašluzicž a wudawacž, to człowjet czini, drařtu wotnosyecz, sdychowacž a so staracž. Hdyž pař žiwjenje człowjeka nicžo druge njewopschija, sadžewa semju.

Bychmy shubjeni byli, hdy njebny tež druge słowo nam do wucha klincžalo: „Wón hiřcže cžaka“.

II.

Haj, wón cžaka. Winizar džesche: „Wostaj jón hiřcže to lěto, hacž jón wobkopam a pohnoju, hdy ty wón chyřł plody pschinjesč.“ Jako plód křesćijanskeho žiwjenja dyrbi s druhimi plodami tež miłosć roscž. Se stawisny wo Abrahamje wěmy, so chze so Bóh s małym spořojicž, widži-li, so móže jenož něhdže se swojej šmilnosczu sapschimnycz. Se žiwjenja nascheho Šbóžnika wěmy, kař bē psche wscho woczakowanie miłoscziwy a pscheczelny pschecziwo człowjekam, s kotrymiž druřny ani słowczka njerēcžachu. Pschirunanje wo shubjenym šynu naš wuczi, so njebjeski Wótcžez njedžiwajzy wscheho šwoje shubjene džecžo s miłosczu powita, hdžež šyn jako plód žiwjenja jenož pokutu a žedjenje po nanowym domje wobsežzi. Takle woporařuje nasch Bóh šwoju šmilnosć — a šwoju šczetpliwosć.

W pohladanju na něščtožkuliž, ščtož so naschimaj woczomaj njelubi, bychmy Bohu rad pschowořali: „Wutuř a šanicž tych, kiž cže hanja; šařudž bjesbóžnych“. Ale, lubi šobuřšesćijenjo, my smy w šamej winje, by-li naš Bóh dženska po prawdže šudžicž chyřł. „Komuž je Bóh

wjele dał, wot teho budže šebi wjele žadacž.“ Njewidžimy husto došč w žiwjenju: Bože młyny pomalu mlěja, ale čím drobnišo? Našchemu Bohu ništo njewučeknje. Njekhošta cžlowjeka s jich šamšnym hrěchom, njeměrnym s njeměrom, njesczerpliwym s hiščcže cžezšchim šchižom, bjesbóžnym s tym, so šo žyle wot šwěrneje Wótžneje wutrobny sđaluja?

Tak njebudže nam lóžšcho, hódne płody počuty pschi-njescž, hdyž Bóh nam šamym našch pucž hicž do. Ale wón tola pschezo sašo sa nami dže, a cžaka, doniž žedženje po nim njebny wotucžilo, doniž šo žedženje do počuty njebny wobrocžilo, doniž šo mjes liščom płody njebnychu počasaše.

To bě wulkotne na Jesušu, so wón kaž dobry pastyr šhubjene wowžny pytasche, hacž je namaša; ale wunušował šebi njeje ani luboscž ani wěru w cžłowškich wutrobach. Šósnajmy w tym majestoscž našcheho Boha, so chze naš sa šwoje kralestwo dobyčž, so pač njeje wot naš wotwišny! Hiščcže cžaka, to je hnada. Wón hiščcže cžaka: To je wschehomóžny, kiž nam hiščcže do dženšnišcheho dnja žiwjenje sđerži, šwjaty, kiž naš hiščcže njeje šnicžil.

So naš Boža šczerpliwoscž šamopaschnym scžiniša njebny! Šóždemu date njeje, so je jemu Jesuš w pošlednjeje hodžinje tak bliški kaž tamnymaj šlóšnikomaj na šchižu. Ništo njewě, hacž jeho to, šchtož jutšišchi džen pschinješe, pschihotowanis-šcheho namaša. Šenemu šlóšnikowej šo wutroba smjeheži, druhemu šo štwjerdži. Na pošledku w jeju možny njestejesche, dobrym płodam šrawicž dacž, hdyž ždny s žyła žane tajke njeběchu narostle w jeju žiwjenju.

Nječ nam tehodla Boža šmilnosč s pošnej šhutnosčju psched wocži štupi a naš š počucže cžeri, so bychmy s jeho pomožu hiščcže plód pschinješli, kotryž a šajkiž šebi wot naš žada. Šamjen.

21. njedźela po śwjatej Trojizy.

Luf. 10, 38—42.

Sta ƙo pať, jako woni na puczu běchu, so wón do jeneho městka jańdže. A jena žónska, s mjenom Martha, wša jeho horje do ƙwojeho doma. A ta mějesche ƙotru, tej rěčachu Marja, kotraž ƙedžo t Jesuŝowymaj nohomaj na jeho rěč poŝluchaŝe. Martha pať tam a ƙem běhajo ƙo jara prózo- waŝe, so by jemu ƙlužika. A pschistupiwschi t njemu džeŝe: Knježe, njerodžiŝ ty nicžo, so moja ƙotra woŝtajiwschi mje da mi ƙamej ƙlužicž? Rjekń jej teho dla, so by mi tež pom- hała. Jesuŝ pať wotmolwi a džeŝe t njej: Martha, Martha, ty ƙo jara staraŝ a ƙo wulzy prózuješ; ale jene je nuŝne. Marja pať je ƙebi dobry džěl wuŝwolika, kotryž wot njeje wŝaty njebudže. Hamjeń.

Šdžež Jesuŝ ŝastupi, wŝchitzy rad ŝastupimy. Po ƙłowach našeho ŝćenja wón w domje w Bethaniji powotpocžnje; tež my chzemy to cžinicž. Wŝchitzy ƙmy w duchu hižo husto w tutym domje pobyli; je nam tať ŝnaty, jako bychmy wot młodoŝće ƙem w nim pschebywali. Raž husto w nim po- bychmy, ƙmy pschezo dobytł ŝa wutrobu s teho měli. Proŝchmy ƙwjateho Ducha, so by tež našch dženŝniŝchi wopyt w domje Marty a Marje ŝa wutrobu a žiwjenje nam žohnował.

Marta a Marja w ƙwojim domje ƙamolutkej njebyd- leŝchtej, tež jeju lubowany bratr Lazaruŝ mějesche tam ƙwoju domišnu a, kaž ƙo ŝda, tež Schiman, wuŝadny, to rěka, wuŝadny bywschi, kotrehož bě Jesuŝ wot wuŝada wucžiščil; ƙnano bě won nan tamnych tšjoch abo mandželŝki Marty. Naŝcha ƙwjata ŝawiŝna pať ani Schimana ani Lazara nje- naŝpomni, jenož Martu a Marju; jimaj našch dženŝniŝchi wopyt plačži. Na

Martu a Marju

ƙwoju ƙedžbliwosčž ŝložimy a ƙebi roŝpominamy:

- 1) Stej šotsje po krwi a po wěrje;
- 2) a tola jara njejenajkej po pschirodženju a waschnju;
- 3) tehodla tež Jesuś s kóždej hinaŕ wobkhađža.

Jene nusne je! to jeno
Wucž mje, Anježe, pónacž šam;
Wichitko druhe, kaž ma mjeno,
Jenož pschabej pschirunam,
We kotrymž ta duscha bješ troschta tu kšodži,
Hdyž wschitko to šwětne naš k žalosczi wodži.
Hdyž mam pať to jene we wutrobje šam,
Dha wschitko, haj wschitko s tym jenym ja mam.

I.

Marta a Marja běschtej czělnej, pokrejnej šotsje, kaž Lea a Rahel. Hižo s pschirodženja běschtej potajkim na to pokasanej, šo mješ šobu lubowacž. Niž jenož bratram, ale tež šotram płaczi: Šak pěkne a lubošne je to, hdyž w jenej myšli hromadže bydla! Krejne pscheczělstwo potajny, fruty šwjast wočoło duschow wjaša, kotryž ništo bješ šranjeneho šwědomnja roštorhnyčž njemóže. Šsamo šhubjeneho bratra, padnjenu šotru, ša kotrejuž polěpschenje drusy žaneje nadžije wjazy nimaju, prawy bratr a šwěrna šotra njespušcžitaj, kaž dołho šo hišcže šchricžka nadžije we wutrobje žehli. Wo tutym krejnym pscheczělstwje a wo pschiškuschnoscžach luboscže, kotrež s njeho wukhadžeja, šu hižo štari pohanszy Grekojo je šahorjenjom rěčželi.

Marta a Marja stej pať tež šotsje we wěrje, mjenujzy we wěrje do Anjesa Jesuśa Šhryštuśa. Wobej njeběschtej wjazy šabkudženej wowzy, ale wobrocženej k pastyrjei a biskopej šwojeju duschow. Do šwojeje wutrobje běschtej wobej Jesuśa pschiwsalej, duž jeho tež s radoščžu do šwojeho doma witatej. Na přěnim městnje Marta, kaž pišane steji: A žónska, s mjenom Marta, wša jeho do šwojeho doma. Je k njemu rjekla, kaž něhdy Laban k Elieserej: Bój nuts, ty požohnowany Anjesowy, cžohodla stejish ty wonkach?

abo kaž w Filipje Lydia t Pawolej: Je-li so mje sa tu dźeržicze, so ja wěrju do Knjesa, dha sańdźcze do mojeho doma a woštańcze tudy. A jako Jezuŝ do doma sańdže a tam wošta, pytaŝe wona wscho móžne ŝhotowacž, so by jemu poŝlužila a jeho woŝchewila. A Marja, runjež ŝo na druhim městnje mjenuje, njeje mjenje wobŝožena se ŝaŝtupom lubowaneho Knjesa a miŝtra do jeju doma. Zaczna po jeho roŝwucženju t jeho nohomaj ŝedžo na jeho rěcž poŝlucha: wschať wutroba we njej tať horjaza běŝe, so jeno na Jezuŝa poŝluchacž chzysche, haj wona ŝo Jezuŝej ponižnje da a ŝ jenicžkim njebjeŝku ŝbóžnosć tam ma. Šbožownej ŝotije, kiž stej hromadže ŝwjaŝanej niz jenož se ŝwjaŝkom křwě, ale tež se ŝwjaŝkom wěry, kiž stej pŝcheŝjene, hladajo niz jenož na ŝemŝti wótzny dom, ale tež na njebjeŝku wótcžinu a na teho, kiž tam dowjedže, Jezuŝa Křyŝtuŝa! Šcho pomha wscha cželna luboŝcž, je-li so cži, kiž ŝo lubuja, do žórka luboŝcže, do Božej hnady w Křyŝtuŝu, njewěria? Njewěra je duchowna ŝlepoŝcž. Šlepej ŝotije, runjež ŝo lubujetej, stej tola wobej njeŝbožownej a wobžarowanja hódnej. A ŝaŝo, stej-li jena we wěrie, druga pať je lohkomyŝlne džecžo ŝwěta, kať cžěžke móže potom jeju wobeńdženje bycž, kať horze ŝylŝy jena plaťa, ŝa cžož ma druga jenož ŝymny poŝměwť! Ach, to je jara ŝrudnje, hdyž cži, kiž ŝu na ŝo poŝaŝani, bratsja, ŝotry, mandželŝkaj, pŝhecželjo, njejŝu pŝcheŝjene we wěrie! Guŝto drje ŝo praji: Budžcže jenož ŝnjeŝliwi mjeŝ ŝobu, duž wschitko pónđže. Ale ŝ tutej ŝnjeŝliwoŝcžu ma ŝo ŝpodžiwnje. Woprawdžita wěra je pŝchezoŝnjeŝliwa. Wona wschať, dokelž prawdu lubuje, hrěch mjenuje, ŝchoť je hrěch, a bład, ŝchoť je bład, a niťomu po hubje njerěcži; ale ŝa hrěŝchniťa ŝo modli a ŝa bładžazym. hdyž je ŝwój bład póŝnať, ruzy roŝpŝcheŝtrěwa a jeho lubje wita. Ale njewěra je njeŝnjeŝliwa. Měńjenje njewěrijazeho ŝwěta je, so je cžlowjeť, kiž chze woprawdžity, křutny kŝheŝcžijan bycž, pať ludať pať kuŝcheto roŝoma. Woŝebje njewěrijaze nowiny w naŝchich dnjach wschitko, ŝchoť ŝ wěru ŝwiŝuje, ŝatanŝy wuŝměŝchuja, ŝchcžipaja a ŝkřěja. Š tajkej njeŝnjeŝliwoŝcžu měr džeržecž je cžěžko. Haj ŝrudnje je, hdyž

ŝu czi, kiž maju wŝchědnje se ŝobu wobŝhadžecž, w najwaž-
niŝhim roŝŝchěžěpjeni; ale ŝbožowni czi, kiž ŝu pŝchitwuŝni
niž jenož po krowi, ale tež po wěrye.

II.

Marta a Marja běŝchtej ŝotŝje po krowi a po wěrye, a
tola po pŝchirodženju a waŝchnju jara njepodobnej. Marta
je raŝneho, ŝpěŝchneho, kruleho waŝchnja a chze hnydom do
ŝkutka ŝtajicž, ŝchtož jej pŝcheŝ hłowu a wutrobu dže. Wona
naŝ žiwje na wucžobnika Pětra dopomina; Marja ma mjehku,
ŝo podawazu, na ŝnutŝkowne žiwjenje ŝloženu wutrobu a
runa ŝo wucžobnikej Janej. Marta ŝwojeho ŝbóžnika lubuje,
kaž je žanažkuli wěryaza wutroba jeho lubowała. Luboŝcž
k njemu ju nucži, do pinzy a kuchiny khwatacž, jědž a blido
pŝchihotowacž a wŝchelaŝe malicžkoŝcže wobŝtaracž, kiž ŝu ŝa
to trěbne. Wona tam a ŝem běhajo ŝo jara prózuje, ŝo
by lubowanemu hoŝcžej ŝlužila. Ale Marja ma jeho runje
taŝ lubo; tola paŝ žyle hinaŝ ŝwoju luboŝcž poŝaŝuje. Tu
njeje žane tam a ŝem běhanje, wona ŝo njeŝtara a nje-
prózuje; ŝbožowna k Jeŝuŝowymaj nohomaj ŝedžo na ŝłowa
žiwjenja poŝłucha, kiž ŝ Jeŝuŝoweho rta wuńda a jeje duŝchu
wofŝchewja; ani myŝlicžka jej njepŝchińdže, hačž mohła jeje
ŝpróznawa a džeława ŝotra ŝnana jeje pomoz trjebacž. Haj
tutej ŝotŝje, ŝe ŝwjaŝkom krowě a wěry najkručjiŝcho mjěŝ
ŝobu ŝjenocženej, ŝtej po ŝwojim waŝchnju a ŝadžerženju jara
wŝchelaŝej.

Džiwaŝch ŝo temu? Hlej, ŝ kopyeńkow teho ŝameho
ŝchtoma, hdyž je ŝ drobnowidom pŝchepytujeŝch, ŝo ani jene
druhemu žyle njeruna; taŝ ma tež kóždy cžłowjeŝ ŝwoju
wofŝebitoŝcž a ŝamŝnoŝcž. Bóh luby Knjeŝ chze naŝ wŝche-
laŝich měcž. Kóždy cžłowjeŝ noŝy w ŝebi potajniŝtwo, kotrež
je druhim, ŝamo najbližŝchim, njeŝroŝymliwe; jenož Bóh
jo ŝroŝymi. Kóŝi ŝtarŝchi njebychu ŝe ŝpodžiwanjom naŝhonili,
ŝo je powaha a waŝchnje jich džečzi jara wŝchelaŝore; kóžde
ŝo na ŝwoje waŝchnje roŝwawa, kóžde ŝwět ŝ druhimaj
woczomaj wobhladuje, kóžde ŝo ŝe ŝwojimi myŝlemi noŝy,
kóžde pŝchi runej luboŝcži k ŝtarŝchimaj tutu luboŝcž na ŝwoje

waschnje wopokasuje, a tola ƚu wschitke teje ƚameje krowě a s tej ƚamej luboscju wukubłane. Haj cžłowŝke žiwjenje je połne potajnstwow!

Alle nima wěra wurunacž, sčtož je s pschirodženja wschelakore? Ně a ƚažo ně! Kelko ƚwojeje kraŝnosće by Boža pschiroda šhubiła, hdy bychu wschitke róže jeneje barby byle; ƚak wostudle by žiwjenje w Božim kralestwje bylo, hdy njeby kóždy wěrjazy ƚwoju woŝebitu powahu a ƚwoje waschnje měł. S wěru ƚo pschirodžene woŝebitosće cžłowjeka njesnicža, ale pschekraŝnja. Kiž do Jesuŝa wěriny, ƚmy ƚebi w tym runi, so ƚmy wschitzy k hduži hrěschizy a psched Bohom prawi bjes ƚakonja skutkow, jenož psches wěru; ale hdyž ƚmy wschitzy ƚamŝny pucž se ƚaženja k sbóžnosći pscheschli, wobkhowamy tola kóždy ƚwoje woŝebitosće a mamy kóždy se ƚwojimi darami a na ƚwoje waschnje Knjesej ƚlužicž. Wschelke ƚu dary, ale je jedyn Duch, a ƚu wschelke ƚlužby, ale jedyn Knjes. Tamny hłowny rosdžěl ƚo pschezo ƚažo namaka, so chze jedyn, ƚaž Marta, ƚwoju luboscž k Jesuŝej se ƚwojim džěłom a skutkowanjom ƚa njeho, druhi, ƚaž Marja, s nutrnym ponórjenjom do njeho wobŝwědcicž. Alle ƚajke rosdžěle tež po jenotliwym: jedyn Knjesej spěwa, druhi ƚa njeho k pohanam dže, tšecžemu naleži, ƚwojich domjazych duchownje ƚastaracž; hospoŝa ƚwoju luboscž ke Knjesej wopokasuje w ƚwojim łomje, ƚmilna ƚotra pschi khoroločach, pobožna džowka w ƚlužbje ƚa ƚwoje knježstwo. W kóždym wopokasaju ƚo dary Ducha k temu, sčtož wuzitk pschinjeŝe.

Kak Jesuŝ tuto wschelake ƚadžerženje wobhladuje?

III.

Marta a Marja ƚo kóžda hinał pschecžimo Jesuŝej ƚadžeržitej, tehodla tež wón s kóždej hinał wobkhadža. Jako Marta k njemu pschistupiwŝchi džeschje: Knježe, njerodžišch ty nicžo, so moja ƚotra wostajiwŝchi mje da mi ƚamej ƚlužicž? Njekú jej tola, so by mi pomhala, — Jesuŝ jej wotmolwi: Marta, Marta, ty ƚo jara starasch a ƚo wulzy prózujesch; ale jene je nusne. S dobom pał pschistaji: Marja je ƚebi dobry džěl wuŝwolila, kotryž njebudže wot

njeje wsaty. Tu je zhye jasne: Marcze wón poroť scžini, Marju wón pochwali.

Knjes poroťuje, so řebi Marta telko prózy a staroscze cžini. Njeprózuje řo wona řa njeho, jenicžzy řa njeho? Jako rař nařchu ťawišnu w řwójbnej nutrnoscži rořpomnichu, luba přhecželniža Jeřuřowa rjeknu: Škoda, řo luby Šbóžniř wbohu Martu teř njeje ře řłowcžkom pochwaliř, řo řo tař lubořcžiwje řa jeho wořřchemjenje řtara. To je Jeřuř tola cžiniř. W jeho řłowach: ty řo jara řtararř a řo wulzy prózujerř, leži tola přřipóřnacze jeje lubořcžiwje prózy řa njeho. Šlowna myřl tutych řłowow wřřař je řa Martu poroť. A njeje řebi wona jón řařřlůžiřa? Jeřuř njeje do jeje doma jako hłódnny a lačžny pučzowat řařtupiř, řiž řebi cželne wořřchemjenje řada. Tajkeho je wón teř řrjebař, řaž tam w puřcžinje abo přři řakubowej řtudni. Ale tu wón njeje přřiřřoř, řo by neřřto dořtař, ale řo by neřřto přřinjeřl. Se řwójeho pořřada čže wón řłowa węcžneho řiwjenja wudželcž; hodžina duchowneho natwarjenja řa njeju, ale niž cželneho wořřchemjenja řa njeho ma jeho přřitomnořcž bycž. To je Marja řrořřmiřa, Marta pař niž. Tehodla Marja ř Jeřuřowymaj uohomaj ředžo na jeho řecž pořřlucha, Marta pař tam a řem bēhajo řřłudnořcž řkomdži, Jeřuřa a jeho řamer bliže řeřnacž; haj wona řebi w řwójej řahoritocžži řwēri, řwójej řořřje a ř tym Jeřuřej poroť cžinicž, řo prawje nječžinitaj. Šo je Marta řebi Jeřuřowyy poroť lubicž dařa a řwójej řořřje jeje pochwalenje njeje řawidžala, to řo řamo rořřmi. Wona bē hižo tehdy w Jeřuřu řwójeho Knjeřa póřnařa, řotremuž čžyřře ře wřřittimi řwójimi mozami řłůžicž, a řo je w tajkej wērje řawořtala, pořřaže nam jeje řrařne wuřnacze, jako Jeřuř po Łazarowym wumrjecžu řařo do Bethanije přřiřndže: Knježe, ja wērju, řo ty řy řhryřtuř, řyn Boži, řiž na řwēt je přřiřřoř. Šcženiř řan pař tam Martu na přenim mēřtnje mjenuje, hdyž wořřebje wuřbēhuje: Jeřuř lubowarře Martu a jeje řotru a Łazara.

Ščto mamy ř porořa a ř pochwalenja, řotrejž Jeřuř tamnymaj řotromaj wupraji, nawuřnycž? Šo řebi do wutrobny

sapišacź damy: Jene je nusne! Srosymůmy tutemu słowu prawje! Anješ jo njeje ł farisejskim a zlonikam rěcźał, kiž ƚo Božeho kralestwa hišcźe sđalowachu, ale pobožnymaj ƚotromaj. Sšwětnemu, njewěrjazemu cźlowjekeji ƚu mnohe wězy nusne: wón dyrbi ƚwój hrěch pólnacź, jeho ƚo kacź a wusnacź a jón wostajicź, ł Jesušeji pschińcź a do njeho wěrícź. Ale sa wěrjazych, njech ƚu po pschirodźenju a waschnju njejenajzy a wischelatori, je jene nusne, mjenujzy so stajnje na jeho pokimy a pokasanki kędźbujaj, so nicźo druge nochzedźaj, khibaj ichtož wón chze, so samowólnje ƚo jeho wodźenju njespjećaj a ƚo prózujaj, jeho wolu pschezo prawje pólnacź. Tehodla chzemy, jeli so Anješ nam ƚwjatocźne hodźiny wobradźaj, je ƚwjecźicź, jeli so naš do dźěła sczele, prózu a napinanje na ƚo wsacź, jeli so na naš kšichź kładźe, jón swólniwje nošycź, jeli so ƚmy wiešekeje myšle, dźakownje psalmy spěwacź, ł Jesušom wschitko cźinicź a wscheho ƚo wsdacź.

Duž, mój Jesu, ty ƚamlutki
Ssy mi jene a tež wscho;
Wobhoń, spytaj moje skutki,
Wutup wschitko hejchleřstwo;
Hdyž něhdze ja khodžu na njeprawym pucžu,
Dha wjedź mje, so ł molom ƚo ł prawemu wrócžu;
Njech wschitko to ƚwětno sa njerjad ja mam,
To jene je nusne, to Jesuš je ƚam.

Hamjeń.

22. njedźela po śwjatej Trojizy.

Chześ-li ty, Knježe, hrěchi pschizpicź, Knježe, shtó budže wobstacź? Pschetož pola tebjje je to wodacze, so ƚo cze boja. Hamjeń.

Matth. 18, 25—11.

Tehdy pschistupi Pětr k njemu a džešche: Knježe, kať hu-
sto dyrby ja dha mojemu bratrej, kiž na mni šhrěšchi, wo-
dacź? Ze doścź ƚydom krócź? Jesuź džešche k njemu: Za
tebi njepraju, ƚydom krócź, ale ƚydom džeřacź mol ƚydom
krócź. Teho dla je njebieske kralestwo podobne kralej, kiž
chzysche rachnowanje dđeržecź se ƚwojimi wotrocźkami. A
jako wón pocza rachnowacź, pschińdže jedyn psched njeho, ko-
trnj jemu na džeřacź tawšynt puntow winojty běšche. Jako
wón pať njemějesche saplacźicź, pschikasa tón knjes pschedacź
jeho a jeho žonu a jeho dječzi a wschitto, shtož mějesche, a
saplacźicź. Duž padže tón wotrocźk dele, modlesche ƚo k njemu
a džešche: Knježe, měj scžerpjenje so mnu, ja chzu czi wschitto
saplacźicź. Temu knjesej pať bě žel teho ƚameho wotrocźka
a pušhczi jeho, a tón dołh wón jemu tež spušhczi. Duž dže-
šche tón ƚamy wotrocźk won a nadeńdže ƚwojich towaršchow
jeneho, kiž jemu sto kroschow winojty běšche; a wón sapšhija
jeho a dajesche ƚo i nim a džešche: Saplacź mi, shtož ty mi
winojty ƚy. Duž padže jeho towaršch jemu k nohomaj, pro-
šhesche jeho a džešche: Měj scžerpjenje so mnu, ja chzu czi
wschitto saplacźicź. Wón pať njehasche, ale džešche a czižnu
jeho do jastwa, hacź saplaczi, shtož winojty běšche. Jako to
pať jeho towaršchojo widžichu, šrudžichu ƚo woni jara a
pschińdžo wupowjedachu to wschitto ƚwojemu knjesej, shtož
ƚo stało běšche. Tudy sawoła jeho jeho knjes k ƚebi a džešche
k jemu: Ty šty wotrocźko, wschittón tón ƚamy dołh ƚym ja
tebi spušhcziť, dokelž ty mje prošhesche; njedyrbjať dha ty
ƚo tež ƚmilicź na ƚwojim towaršchu, kať ƚo ja na tebi ƚmi-

liš hny? A jeho knjes roshněwa šo a poda jeho čwilerjam, hačž wón šapłaczi wšchitko, šchtož jemu winojty běšče. Tak tež budže wam mój njebjeski Wótczež čžinicž, je-li šo wy njewodacže kóždy šwojemu bratrej š waschich wutrowow jich winy. Šamjeń.

W Šhrystušu Jesušu lubowani! Šyrkwine lěto šo na kónž nathiluje. Šižom šlyšchimy našdala šwony, kiž jo wušwonja, šwony pokutneho dnja a šmjertneje njedžeje, a jich šwonjenje nam šlincži kaž próštwa a napominanje; kaž pokorna próštwa, kotruž pokutny džen š hlubiny horje ščejele do njebjesh: „Wótcze, wodaj!“ a kaž šhutne napominanje, kotrež šmjertna njedžela wošřjedž rowow nam pšchiwoła: „Čžlowjecže, přjedy hačž pošdže budže, wodaj!“

„Wodaj nam našche winy, jako my wodawamy našchim winikam!“ Njes ty mi šydom próštwa mi šwjateho wótcženašcha njeje žana, kotruž by nam bóle trjeba bylo šo modlicž, hačž ta, a o! šo bychmy šo ju jeno tež pšchezo prawje modlili. Pšchetož přěnju položju teje šameje wšchědnje šo modlicž je nam šnadž šnutškowna potřebnosć, ale kaš je pola naš š drugej položju? Tak hušto hačž prošymy: „Wótcze, wodaj nam našche winy“, pšchistajimy tehdy tež pšchezo: „Jako my wodawamy našchim winikam?“ Abo hdyž to čžinimy, kaž šmy to nawučeni, wopomnimy tež pšchezo, šchto tele šłowa praja a na šebi maja a kašku pšchišluschnosć nam na šwědomnje wjasaja? Šawěšče, to ničžo šnadne a lohke njeje, to je ša našcheho štareho čžlowjeka něšchto jara čžežke. Šedžbujmy jeno šami na šo, hdyž je šo nam někajka šchiwda štała, kaš nam tehdy we wutrobje hlóš pšchishepta: „To šebi njemóžesh lubicž dacž! To je pšchecžiwó twojej čžescži! Wjecž šo!“ abo, hdyž to nječžinimy, došelž š temu šnadž žaneje škladnosće nimamy, kaš potom hušto potajne hněwanje a mjeršanje we wutrobje šawoštawa a tu dale ryje a hrjebje, haj, kaš my tež tehdy hšchče, hdyž šmy wodali, tola nješchescžijanske wumějenje we wutrobje ššhowamy: „Wodacž chžu, ale šabyčž to njemóžu!“ Ach, šo bychmy šo ju prawje modlicž na-

wukli, tu cžežtu pjatu próstwu: „Wodaj nam nasche winy, jako my wodawamy naschim winikam!“

Knjes Jesuŝ chze naŝ ju s nowa wucžić w dženŝ-nišchim njedželškim scženju. Tu wobroczi ŝo Pètr na njeho s praschenjom: „Knježe, tak husto dha dyrbju ja mojemu bratrej, kiž na mni šhrěšchi, wodacž? Je došč žydom krócž?“ Knje je wějće tež mjes nami hižom někotry mjelcžo ŝam pschi ŝebi ŝo praschał, hdnyž mějesche pschezo nowu škóšč a kšiwdu wot bližšeho šhonicž. „Napošledku dyrbi ščerpliwošč tola kónza mēcž“, tak my swjetscha mēnimy. Ale tón Knjes je hinascheho mēnjenja. Wón wotmolwi Pètrej a wotmolwi nam: „Ja tebi njepraju žydom krócž, ale žydom džeŝacž mol žydom krócž“. S tym dha naŝ wuczi, ŝo ŝo nam ženje wostudžić njedyrbi bližšemu wodacž, ale ŝo dyrbimy k wodacžu pschezo saŝo hotowi bycž. A to wón nam nětko w pschirunanju bliže rošestaji. Dajmy dha ŝebi psches to ŝame dženŝ pschwołacž:

Aschescžijenjo, budžće k wodawanju hotowi kóždy cžaŝ!

Njech k temu waŝ cžeri:

- 1) Wasch ŝamŝny wukli hrěšchny dołh;
- 2) Boža wam tak bohacže wopokasana ŝmilnošč;
- 3) Wótry wschitkim njeŝmilnym hroženy ŝud.

Knježe, nasch Šbóžniko! Daj, ŝo ŝmy, kaž ty, smyŝleni a k wodawanju hotowi; wschał iy nam wjele wodał ŝy a špuschcžil nasche dołhy wschě (k. 743). Šamjen.

I.

„Njebjeske kralestwo je podobne kralej, kiž chžysche rachnowanje džeržecž se ŝwojimi wotrocžkami, a jako wón pocža rachnowacž, pschińdže jedyn psched njeho, kotryž jemu na džeŝacž tyŝaz puntow winojty běšche.“ Šchtó tutón kral je, ŝo haŝle dołho prashecž njetrjebamy, to nam Knjes ŝam praji na kónzu ŝwojeho pschirunanja: „Tak budže wam mój njebjeski Wócžez tež cžinicž“. A šchtó cži wotrocžy ŝu, ŝo tež ŝamo wot ŝo srosymi. Kóždy, kotremuž je něšcto

wot Boha dowěrjene a porucžene, a hdy by to tež najmjeńšce a najšnadnišce było, tón je njebieskeho Wótza wotrocžk. Wny wšchitzy to šmy. — Džerži dha nětko njebieski Wótz tež druhdy rachnowanje s nami? Wěšće haj! Hdyž šo powšchitkowny pokutny džen šwjeczi, kaž wot naš w bližšim čašu, a zyla wošada šo psched Knjesom pokorja, tehdy rachnuje wón tež s tobu, mój šchescziyano; hdyž pschi lěta wobšamknjenju nasad hladašch na jeho minjene dny a hodžiny a šo praschesch, kaš daloko šy do přědka pschichoł na pucžu šwjecženja, kaš wjele šy pschibjerał abo šnadž tež wotebjerał na šnutškownym cžlowjeku, tehdy wón s tobu rachnuje; tež hdyž šo nowe lěto žiwjenja ša tebye šapocznje, na twojim narodnym dnju wón s tobu rachnuje; hdyž šo k Božemu blidu hotujesch a šy napominany, s roškatej wutrobu šwoju winu psched Bohom špowjedacž, tehdy wón s tobu rachnowanje džerži. — A šchto dha šo pschi tajkim rachnowanju napošledku pschezo počaže? Něhdže, šo je Bóh nam něšchto winojty, šchtož by nam wupłacžicž měł? Abó njeje wjele bóle taš, šo šmy my jeho dołžnizy a šo ma tež najpobožnišchi cžlowjek pola Boha wulki dołh? Čhzesch-li wjedžecž, kaš wulki twój dołh je, dha pohladaj jenož na Bože džěšacž kašnje; te ty nješšy džeržal, ty šy kóždu tutych džěšacž kašnjow tyšaz krocž pschestupil; hlaj, tu je hižom mašch, te džěšacž tyšaz puntow, kotrež šy šwojemu Bohu winojty. Ach šawěrnje, šchtóž je jenož trochu wufnył, šwoje žiwjenje taš wobhladowacž, kaš Bóh jo wobhladuje, a jo wšchědnje do šwětka psched jeho woblicžo stajecž; šchtóž tu wě, šo psched nim niz jenož škutki wobškoržuja, ale tež kóžde njewužitne šłowo, kotrež rěcžimy, a kóžda njecžista myšl, kotruž w šebi helcžimy, niz jenož wšchě pschestupjenja, ale tež wšchě škomdženja, wšchě škomdžene škladnošće k dobremu, wšchě šlě wužiwane mozy a dary, wšchě kědžbu njeměte warnowanja a napominanja Bože, niz jenož hrěchi, kiž wěmy, ale tež kiž njewěmy, wo kotrychž Dawit praji: „Šchtó šrosymy, kaš husto wón błudži? Wucžišcž mje wot potajnych błudow!“ — haj, moji lubi, šchtóž to wě a wopomni, tón widži, hdyž na šwoje šańdžene žiwjenje hlada, psched šobu žałoštnje wulki, hobrški, nješaplacžomny dołh.

S tutym twojim dołhom, kiž by ſebi pola Boha nakopił, dźerž nětk hromadže to, ſchtož twój bratr tebi winojty je. Njech je, so je czi wulku ſchodu a ſchin du cžinił, so je cže cžežko ranił a rošhněwał, ale praj, je wón ſo cžežſcho na tebi pſchehrěſchił, hačž ty na Boſy? je wón tebi huſcžiſcho polěpſchowanje ſlubił a ſwoje ſlubjenje njedźeržal, hačž ty ſwojemu Bohu? Ach, ſchtož je twój bratr tebi winojty, to je jenož ſto kroſchow, kaž Anjeſ tu praji, jenož próſchł, jenož pěſkowe ſornjatko pornjo tym džeſaćž tyſaz puntam, kiž by ty Bohu winojty. A to naſ njedyrbjało ł wodacžu hotowych cžinicž? Bóh dyrbi nam tał wjele ſpuſhcžicž, a my nochzyli ſwojim winikam jich mały dołh ſpuſhcžicž? Schtož je hałle prawje ſpóſnał, kaſki wulki dołh wón ſam pola Boha ma a tał njeſbožowny wón je, je-li ſo Bóh jemu njewoda, temu dyrbi tola wſchón loſcht ſańcž, hiſhcže dlěje hněw dźeržecž na ſwojeho bratra abo ſebi na wjecženje myſlicž; tón ſebi wjele bóle tał myſli: „Hdy by Bóh ſo mnu chzył ſaſhadžecž, kaž ja ſebi ſaſlužik bym, kał dyrbjało mi ſo ſeńcž? Ně, ně! ja ſwojemu bratrej lubje rad ničžo ſpomnicž nochzu wot jeho ſto kroſchow“.

Duž wulnmy ſebi mjěſ ſobu ſ wutrobu wodawacž. Njech ł temu naſ cžeri naſch ſamſny wulki dołh.

II.

Alle hiſhcže bóle Boža nam tał bohacže wopokaſana ſmilnoſcž.

Anjeſ Jeſuſ powjeda dale: „Jało wón pał njemějeſche ſaplacžicž, pſchikaſa tón Anjeſ pſchedacž jeho a jeho žonu a jeho džecži a wſchitko, ſchtož mějeſche, a ſaplacžicž. Duž padže tón wotrocžł dele, modleſche ſo ł njemu a džeſche: Anježe, měj ſčžerpjenje ſo mnu, ja chzu czi wſchitko ſaplacžicž.“ — Tón wotrocžł proſny, a derje jemu, ſo proſny, wo hnadu a ſmilenje proſny. Pſchetož jenicžny to móže jemu pomhacž. Wón rěcži w ſwojej ſtyſknoſcži drje tež něſchto wo ſaplacženju, ale wón njewě, ſchto rěcži. Kał chže wón ſwój žałoſtnje wulki dołh hdy ſaplacžicž? A mēniſch ty, mój ſchěſcžijano, ſo mohł ty ſwój dołh, kotryž by Bohu

winojty, šam se šwojim cžinjenjom wotpláčicž, so mohł ty
wšchón hrěch, kiž šy hacž dotal cžinił, šam šašo wurunacž
se šwojim pěknym šadžerženjom, dha špytaj to jenož, daj
šo jeno na to se wšchej mozu a šwěrnoscžu, a ty bóršy
šhonišch, so na tajke wašchnje žadyn khudy hrěšchnik k měrej
šwojeje dusche njepšchińdže, a so nam žadyn druhi pucž
wostajeny njeje, hacž pucž pořorneho proščenja pšched Bohom:
Šnježe, wodaj! Ach šmil, ach šmil šo nade mnu, cže prošchu,
Božo, š wutrobu!

„Duž běšche temu šnješej žel teho šameho wotrocžka a
puschcži jeho a tón dołh wón jemu tež špuschcži“. — Šlaj,
tu widžišch Božu šmilnoscž pšhecžiwu khudemu hrěšchnikej.
Tak wodawa Bóh, niž dofelž chzylj my wšchitko šapláčicž,
ale dofelž je hižom wšchitko šapláčene, mjenujzhy pšches
Šhryštuša, jeho lubeho šyna. A šchtóž šo na jeho šašlužbu
špuschcži a š rošlamanej wutrobu woła: „Wótcže, twój šyn
je ša mnje šapláčik, teho cži ša ruki štaju, wodaj mi a
šmil šo nade mnu dla jeho šiwawneje šašlužby“, temu
roštorhnje wón jeho dołžny list, temu wumaže wón w šwojich
šnihach jeho wulki dołh, temu wón praji: „Dži š měrom,
mój šyno, moja džowka, twoje hrěchi šu tebi wodate.“ —
Š šajkim šbóžnym wješelom je wěšcže tón wotrocžk šo
wrócžik wot šwojeho šnješa woblicža. A wy, kiž šcže runu
hnadu wot Boha šhonili, kiž šcže tak husto na špowjedži
Bože wodacže dostali a jeho měr we wutrobje šacžowali,
o šhwalcže šnješa se wšcheje wutrobny a rjekńcže: „Šdže je
tajki Bóh, jako ty šy, kiž hrěchi wodawa a špuschcži pšche-
štupjenja a šlócže!“

Ja pšchińdžech hrěšchnik k tebi a nětk du prawy wot tebje;
Ja prošchach hnadu šebi, a ty ju hižom škicžesche.
Mój dołh je wumašany pšches Šhryšta drohu krej;
To cžini, so šym rjany a so hrěch na mni njej'.
O šłowo połne hnady, hdyž běšche prajene:
Twój hrěch a twoje pady šu tebi wodate!

(Šhěrl. 431, 4).

Alle njesabudźmy: Dale šmilnošč Boža, kiž wodawa hrèchi a spuscheži pschestupjenja a słóscže, kotraž šo nam tač bohacže dostawa na našču pokornu próstwu š luteje hnady bješ wscheje nascheje šašlužby a dostojnoščže, chže naš k runej šmilnoščži wobudźić pschecziwo našchim winikam. Alle radži šo jej to pschezo? Šchto šlyšchimy wo tamnym wotrocžku? „Duž džješche tón šamy wotrocžk won a nadeńdže jeneho šwojich towaršchow, kiž jemu sto kroschow winojty běšche, a šapschija jeho a dajesche šo š nim a džješche: Šaplacž mi, šchtož ty mi winojty šy! Tón pač prošesche jeho a džješche: Měj ščječpjenje šo mnu, ja chzu či wschitko šaplacžić. Wón pač njechasche a čišnu jeho do jastwa, hacž šaplacži wschitko, šchtož jemu winojty běšche.“

Šdyž tole šlyšchimy, dha drje šo šami rošhněwamy, dha bychmy najradšcho tuteho nješmilneho čłowjeka wsali a šo š nim dajili, kaž wón šo dajesche se šwojim wobohim towaršchom. Alle hladajmy šo, šo šo w tym Davitej nje-runamy! Tón šo něhdy tež wulzy jara rošhněwa na nješmilneho bohateho, kiž běšche khdemu jeho jenicžku wowczičžku wsak, doniž jemu Nathan nješchiwoła: „Ty šy tón muž!“ Pschetož hdyž šmy předomanje šlyšcheli abo k špowjedži a k Božemu blidu byli a šwoju modlitwu činili a tu wschudžom š nowa Bože wodacže dostali, potom pač w bližšchim wokomiknjenju wadžimy šo se šwojim bližšchim, šnadž š jnym našchich domjazych, kiž je naš se šłowom abo skutkom šranič a mamy jenož lute hněwne, šwarjaze šłowa ša njeho, njeplacži nam potom tež to šłowo: „Ty šy tón muž!“ A ty, kiž šy se šwojim šušodom w nješschecželstwie žiwy, šnadž hižom měšazy, šnadž lěta dołho, a njechasch jemu wodacž a šo š nim šjednacž, runjež je tebje se šylšami prošyl, ty widžišch jow kaž w šchpihelu šwoje šamšne šnamjo. D wsmi šo na šedžbu! Wocži a wuschy tu šu, kiž to widžitej a šlyšchitej, a wutroby, kiž na to psched Bohom šdychuja, kiž to w modlitwje šwojemu Šnjesej wupowjedaja a wuškorža. A Šnješ to wschitko šlyšchi a widži a napische, a džeń pšchińdže, hdžež wón tež k tebi praji: „Ty šly wotrožko, šchto to šlyšchu wot tebje? Wschitkón tón šamy

twój dołh bym ja tebi spusćcził; dokelž ty mje prosćesće; njedyrbjał dha ty so tež smilicž na twojim towaršcu, kaž ja so na tebi smilił bym?"

O sćhesćizienjo, budžmy k wodaczu hotowi kóždy czaš! Niz jenož Boža dobroćiwosć chze naš k temu cžericž, tež jeho burowosć, mjenujzy:

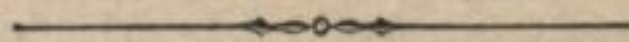
III.

Boži wótry wsćitkim nješmilnym hroženy bud.

„A jeho knješ so roshněwa a poda jeho cžwilerjam, hačž wón sapłaczi wsćitko, sćtož jemu winojty běšće“ — sćto rěka to druhe hačž: Bóh satorczi nješmilneho hrěšćnifa do wěcžneje cžwile? Njemóžesće tón wotrocžk, hdyž hišće w swobodže běšće, swoje džešacž tyšaz puntow sapłacžicž, kať wjele mjenje budže to wón w jaštwje cžinicž móž! Glaj, tať móže so stacž, so je cžlowjeť Božu hnadu a wodacže dostať sa wchě swoje hrěchi a tola tu dostatu hnadu sašo šhubi; tať móže so stacž, so je jemu wsćitko spusććene było, ale dokelž wón sam druhemu ničžo spusććicž njechašće, tež jemu so napošledku ničžo njespusćći. Psćhetož „tať budže wam“, praji Knješ, „mój njebieski Wóćez tež cžinicž, je-li so wy njewodacže kóždy swojemu bratrej s waschich wutrobom jeho winy“.

W starej sćhesćizianskej zyrkwi mješesće biskop Jan w Alekšandriji w swojej wošadže wošobneho a widžaneho muža, kiž pať běšće s druhim w njespsćecželstwje žiwy a ničžo wo žanym wodaczu a sćednanju wjedžecž nochzyšće. Jan wsa jeho raš sobu do Božeho doma a modlesće so s nim hromadže vsćed wołtarjom klecžo wótsje Knješowu modlitwu. Hdyž běšćtaj te słowa: „Wodaj nam našće winy“ so hromadže wumodliłoj, biskop na jene dobo mjelcžesće, tať so tón njesćednocžiwý cžlowjeť nětko sam we wulřim, wyšokim twarjenju so wótsje dale modlesće: „Jaťo my wodawamy našchim winikam“. „Wopomń“, džesće jowle biskop, „sćto by w tutym wołomiknjenju satriašćneho prajiť! Njepraji Knješ: „Njebudžecže-li wy ludžom jich hrěchi wodacž, dha wam wasch njebieski Wótz wasće

hrěchi tež njebudže wodacž.“ Tełe słowa trjehichu teho muža do wutrobny. Wón sředna šo se šwojim njepšecželom. Tak dyrbjak naš kóždy wótcženascy do wutrobny trjehicž. My chzemy potom tež šašo wótcženascy hromadže wuspěwacž. Duž wodaj, wodaj, šo by šebi nicžo štraschneho njewuprošnył. A šesda šo tebi wodacže pšchegara cžežke, dži won na Božu rolu a pošluchaj, šak tole cžiche měštno cži předuje: „Budž na měsće dobry twojemu pšchecžiwnej, dokelž ty hišcže s nim na pucžu šy“. Njecžakaj, nješomdž šo! Šnadž je jenož mało šrocželow, šiz mataj hišcže hromadže šhodžicž, potom waju šmjercž rošno džěli, a wój šetkataj šo šakle šašo pšched Božim šudnym štolom, šdžež nješmilny šud pónđe na teho, šiz njeje šmilnošće cžinik. Potom budže šudnik cže podacž šěrzej, a ty budžescy do jastwa cžišnyeny. „Šawěrnje, ja praju cži“ — njepraji cžlowješ, ale Šhryštuš, Boži šyn — „ty njebudžescy tam wuńcž, šacz pošlednju šcherpatku šaplacžiscy“ (Mat. 5, 25, 26). Š, duž budž na měsće dobry šwojemu pšchecžiwnej! Budž š wodawanju a šjednanju šotwcy kóždy cžaš! Njedaj šlónzu na šwojim hněwje šakhadžecž! Šbóžni šu cži šmilni; pšchetož woni budža šmilnošć dostacž. Šbóžni šu cži měrni; pšchetož woni budža Bože džěcži mjenowani. Šamjeń.

23. njedźela po ſwjatej Trojizny.

Matth. 22, 15—22.

Tehdy wotěndžechu czi Farifejšny a ſtkadowachu radu, tak bychu Jeſuſa w rěczi popadnyli. A póſtkachu k njemu ſwojich wučomnikow i Herodaſchowymy ſtkužomnikami a dźachu: Miſchtrje, my wěmy, ſo ty wěrnny ſy a wučyſch Boži pucž prawje a njerodžyſch wo nikoho; pſchetož ty njehladaſch na cžlowjetow paſchonu. Tehodla powjes nam: Sčto ſo tebi ſda? ſtkuſcha ſo kžězorej dań dawacz abo niz? Jako pať Jeſuſ jich ſkóć pójna, džeſche wón: Wy pſchikłódnizny, ſčto mje ſpntujecze? Pokažcze mi te dańſke pjenjeſny. A woni jemu kroſch podachu. A wón džeſche k nim: Czeje je to ſnamjo a wopiſmo? Woni dźachu k njemu: Kžězorowe. Duž džeſche wón k nim: Dha dajcze kžězorej, ſčtož je kžězorowe, a Bohu, ſčtož je Bože. Jako woni to klyſchachu, dźiwachu ſo a woſtajiwiſchi jeho džechu precž. Hamjeń.

„Anježe, wobtwjerdž mój kžód w ſwojim ſłowje, a njech žana ſſchiwda na mni njeſnježi“ — tak modlitwa rěka, kotraž ſo poſběhuje w cžłowſkej wutrobje po cžežkich hodžinach ſnutſkowneje nuſy. Pſalmiſta, kiž je tak ſo k Bohu modliť, je w ſwojim žiwjenju huſto ſrudne a wopacžne pucže kžodžicž dyrbjak, doniž k temu njeſchindže, na ſwojej cžłowſkej mozy a mudroſczi ſadwělowacz a wſchitke ſwoje pucže Bohu porucžicž. Wjele cžežkeho dyrbi cžlowjet haſle ſhonicž, hacž ſwojej ruzy ſtykne a nicžo ſebi nježada khiba wot Boha ſwětło na ſwojim pucžu: Anježe, wobtwjerdž mój kžód w ſwojim ſłowje. W žiwjenju kóždeho cžlowjeka hodžiny ſu, hdžež nihtón pomhacz a radžicž njemóže. Ale hdyž cžlowjet jenicžke Bože ſłowo ſa ſebje ma, njech je potom wſchitkón ſwět pſchecžitwo njemu, w měrje tola wuſnacž móže: Twoje ſłowo je mojimaj nohomaj ſwěza a ſwětło na mojim pucžu. Tak njeje jenož w nuſy; tež w dobrych

dnjach, pschezo dyrbišch šwój pucž w hłubokim, snutštownym měrje kłodžicž; zyle žiwjenje dyrbi tola kłodženje k šbóžnosći bycž. Wěšo, husto došč tuteho wottyknjeneho kónza šapomnimy. Husto došč powolańske džěło a pschiškusnosće šjawneho žiwjenja cžinja, šo teho šapomnimy. Temu pať njedyrbjało tak bycž. Jesuř nam pokasuje, šo wón pschi wschěch semškich praschenjach w měrje wosta. To dyrbimy wot njeho wuknycž, šo njebychmy se šwojimaj rukomaj mjeno wumasali, kotrež je w njebjěšach napiřane. K temu pomhaj nam Jesuřowe napominanje:

Dajcže Bohu, šchtož je Bože.

- 1) To je cžežka, ale
- 2) šbóžna wěž.

I.

Nasch tekst nam pokasuje, kať Jesuřowi pschecžiwnižy jemu cžěšnosć nacžinicž špytachu. Farisejšy běchu na Jesuřa hižom dołho kłodžbowali a dyrbjachu widžecž, šchtož jeho wucžobnižy widžecž šmėdžachu: „Kaž wón je wokoło cžahnył a derje cžinił a wustrowił wschittich, kotriž wot cžerta běchu pschemoženi, pschetož Boh bėšche s nim“. Ale wschitke šłowa a skutki nascheho Anješa, kotrež běchu kłodym, kłodym a hrěšnikam luty balsam, běchu ša farisejškich jenož luta hórkošč. Cžohodla?

Farisejšy běchu pola luda nahladni a samóžni mužojo. Woni pózcžiwe a cžestne žiwjenje wjedžechu. Nichtó nje-móžesche wo nich šle rěcžecž. Tež dobrych škutkow, škutkow šmilnosće jim njepobrachowasche. Wichudžom běchu cžescženi. Ale kať štejesche s jich wutrobami? Ša tym šo prashecž nješmėmy; pschetož teho šo šami njedótkachu. Wutrobu tamni nihdy njepschepytachu, a to njedyrbjachu tež drusy cžinicž. Ale to je tola hłowna wěž, a Boh najprjedy šo ša wutrobu prascha a potom haťle ša šwonštownym kłodženjom.

Jesuř jich wutrobu šnajesche, a wón jich ša tych nje-džeržesche, ša kotrychž džeržachu jich drusy ludžo. W bliškosći Jesuřa farisejšy šami šacžuwachu: Wón je zyle hinašchi hacž my; hdyž wón k nahladnosći pschińdže, potom je s nami

nimo. Tehodla jeho hidžichu. A hišcže druge wopokasma sa to mējachu, so Jesuŝ jich zyle snajesche. Wón běsche jim wjazy hacž jónkrócž jich prawe snamjo pokasał, niz czicho a ŝradžu! So wón ŝam wěrnoscž běsche, hižom to jemu njewodachu; so pať wón jim wěrnoscž tež hišcže do woczow prajesche, i zyła njewodawachu. Woni woteńdžechu a ŝkladowachu radu, tať bychu Jesuŝa w rěczi popadnyli.

To wschať njeběsche tať lohko. S mozu nicžo dokonjecž njemóžachu. Pilatuŝ ŝo wo to jara njestarasche. Wojazy běchu hižom, taž ŝebi ŝami prajachu, wot jeho předomanja nařaženi, wschittón lud běsche sa njeho. Schtož teho dla i mozu dozpicž njemóža, dyrbi lescž dokonjecž. W jeho rěczi chzychu Jesuŝa popadnyčž. A temu ŝo praschenje hodžesche: Hacž ŝo ŝluscha kžěžorej dań dawacž abo niz. Njech wón na to wotmolwi taž chze, na kóždy pad je wón jaty. Pšchetož hdyž Jesuŝ praji: Haj, wy dyrbicže kžěžorej dań dawacž, potom je wón ŝwoju wažnosčž pola luda ŝhubił. Nichtó njesměje jeho wjazy sa Měŝiaŝa, hdyž chze, so dyrbi israelski lud pohanskim Romskim, ŝwojim njepšhecželam, ŝlužobny wostacž. Hdyž pať praji: Wy njetriebacže kžěžorej dań dawacž, potom budže ŝo romska wyschnoscž jeho taž ŝběžkarja mozowacž. Wschitto běsche derje pšchihotowane. Woni póŝlachu k njemu ŝwojich wucžobnikow, kiž dyrbjachu wobŝwědcžicž, je-li so by Jesuŝ dań dawacž pšchifasał, a někotrych wot Herodaschowych ŝlužobnikow, kiž dyrbjachu jeho ŝajecž, je-li so by wyschnoscži dań dawacž ŝařasał. Jara mudrje to ŝapoczachu: „Miŝchtrje, my wěmy, so ty wěrnny ŝy a wucžisčy Boži pucž prawje a njerodžisčy wo nikojo; pšchetož ty njehladaŝch na człowjekow parŝchonu“.

Wón pať, wěczna prawda a mudrosčž, czichi a wulki mješ nimi ŝteji, jich kžwalba jeho njeŝlepi. Hnydom jim pokasa, so wón wěrnny je a na człowjekow parŝchonu njehlada: „Wy pšchifłódnizy“. Woblicžo jim wotkryje: „Schto mje ŝpytujecže!“ A potom ŝebi dańŝke pjenjesy pokasacž da, a džiwne, njewoczafane je jeho wotmolwjenje: „Dajcže kžěžorej, ŝchtož je kžěžorowe, a Bohu, ŝchtož je Bože“. Ale to runje bě, czemuž jeho njepšhecželjo ŝrosymicž nochzychu.

Zich nadzija běšče swobodny, kčžějazy narod; temu běšče romske knježetstwo na sadžewku. Hdyž chze Jěsuš Měšiasz bycz, kotryž dyrbi swojemu ludaj pomhacz, hdže-ha su jeho wójsta a khorhoje? — jich wopacznu nadziju na Měšiasza Jěsuš tež tu k ničomu scžini kaž posdžischo se słowami: „Moje kralestwo njeje wot teho swěta“. To je Jěsušej smjercz pschinyešło; ale jako wumrje, je wón tutu sařadu pschewinył; pschetož Bože kralestwo je wón zyle na Boha a na wěru do jeho mozy stajik.

Kad chzemy s tamneho Jěsušoweho słowa napominanje słyschecz: „Kóždy budz poddany wyschnosczi, kotraž móz nad nim ma“. Pschi tym tež muž, kaž japoschtol Pawoł, wosta, kotryž njemóžesche prajicz, so mējesche pschithilenje wyschnoscze. Haj runje w čařu, jako Nero kšeseczijanow pschesczěhasche, japoschtol pische: „Dajcže kóždemu, schtož so słuscha: Dawk, komuž dawk słuscha; zło, komuž zło słuscha; bojoscž, komuž bojoscž słuscha; čžescž, komuž čžescž słuscha.“ Ale to hischcže wschitko njeje sa kšeseczijana! Wěso pschezo na to myšlicz chzemy, so mamy pschisłuschnoscze swojemu krajej a swojim šobuczlowjekam dopjelnicz, a to tež farisejszy čžinjachu. Zich praschenje, hacž so słuscha kžžžorej dań dawacz abo niz, běšče tola jenož spytowanje. Ale pschi tutej składnosczi Jěsuš jich sařo na to dopomni, schtož sapomnichu: Dajcže Bohu, schtož je Bože! Jako to słyschachu, džiwachu so a wostajiwšchi jeho džěchu precz; pschetož Jěsuš běšče sařo so teho dótknył, čžohož so šami njedótknychu. Zara derje pytnychu, so chžysche Jěsuš se słowom: „Dajcže Bohu, schtož je Bože“, jich na słowo swjateho piřma dopomnicz, kotrež derje snajachu, ale po čžimž so njemějachu: Daj mi, mój šyno, twoju wutrobu.

Hizo pola Jěsajaša Bóh škorži: „Tón lud so ke mni pschibližuje se swojim rtom a čžesczi mje se swojimaj hubomaj, ale jich wutroba je daloko wote mnje“. Tak běšče temu hischcže w Jěsušowym čžařu, a šamšne słowo Jěsajašowe tež s Jěsušoweho rta słyschimy, jako wón jich pobožnosczi jebanje rěkasche, dokelž jich wutroba wo tym ničo njewědžesche, a šamaritskej žónskej pschi Jakubowej studni

Ješuš prawu nabožinu wujašni: „Kotšiz šo k njemu modla, dyrbja w duchu a w prawdže šo k njemu modlicz“. Pucž k temu bješče: Daj Bohu, šchtož je Bože; ale to je cžežka wěz. So bychmy to šhonili, njetrjebamy haſle daloko hieč, to móžešch šam na šebi šhonicz. Tehodla šo prašcham: Šchto dawach ty šwojemu Bohu? Je-li temu hišchče tač: Krótku rańschu modlitwu, ale šbýtčny cžaš twojemu powo-
lanju? Krótku blidowu modlitwu, šbýtčny cžaš twojemu wošchewjenju? Krótku wječornu modlitwu, šbýtčny cžaš twojemu wotpocžinkej? Komu zyly pšchichodny džeń šlušcha? Džělu a prózy, šwěrje w powoľanju a wošchewjenju? Šotom šebi myšlišch, šo šy Bohu šlužik, a šy jenož šebi šam šlužik! Kelto mozy a cžaša šy ša šwojeho Boha měč? Kelto myšlow twojemu Bohu nješlušchachu! Tež Ješušej šo wjele šemškich prašchenjow ſtaješche: „Šlušcha šo k hěžorej dań dawacz abo niz?“, ale wón w měrje wošta, jeho žiwjenje Bohu šlušchěšche. Kač je móžno, šo jich wjele bješ žohno-
wanja ſ Božeho doma dže? Dokelž myšle šobu kemschi džeja, šemške myšle, ale niz njebješke myšle. Čžežko je, hacž šmy wuknyli Bohu dacž, šchtož je Bože, wutrobu še wšchěmi mozami a žadanjemi. Čžežka wěz, dokelž tač někotre druhe na šemi čže tež našchu wutrobu měč, a jara rad čžyli my šwoju wutrobu džělicz. Ale pšchězo šašo šhonimy, šo to nješamóžemy. Tehodla dyrbimy šo roššudžicž, komu čžemy šwoju wutrobu dacž, Bohu abo šwětej. Daj Bohu, šchtož je Bože! To je cžežka wěz, ale tež šbóžna wěz.

II.

Wšchitkón šwět je ša to štworjeny, šo bychy cžlowjekojo w Bošy šbóžni byli. K temu Bóh šwět šdžerži a nad nim mudrje knježi. To je dušcha zylych šwětnych ſtawišnow wot přěnjeho dnja štworjenja hacž do pošlednjeho dnja. Jenož šbóžny! to je myšl Božeje lubošče nad tobu wot přěnjeho hacž do pošlednjeho dnja twojeho žiwjenja. Ale to ničtó njebudže, kiž šnaje jenož šwět ſ jeho ſtarošču a nušu, hdžež ma kóždy džeń šwoju wobčežnošč. Ně, runje hľadajo na šwět někotryžkuli praji: Čžlowjel k měrej nje-

pschińdže, doniž sam w rowje njeje. Ale kajka njemudra rěč! To wěrnó njeje! Tež w rowje žadny cźlowjeť k měrej njepschińdže, kiž njeje přjedy w Bohu měr namaťať. Tehodla dyrbi pschi wschěm džěle w powołanju, pschi wšchěch druhich pschišlu'chnoscěch, kotrež mamy tu na semi dopjelnicě, nasche najwjětsche staranje być a wostacě: Daj Bohu, sčtož je Bože. Nascha wutroba je dański krosch, kotryž chze Bóh měcě. Wěšo, pschi tym šo nam sastyšnje. Kunje to dyrbimy šwjatemu Bohu dacě, wo cžimž njechamy, io by sčtó nutš hladať. Nascha wutroba, kotraž běšche něhdy tať rjana a cžista, je něť s hrěchom hrošna a wohidna scžinjena, a wrócěo hladajo na šwoje žiwjenje ju jako šhubjeny krosch pošnawamy, na kotrymž njemóže Bóh žaneho špodobanja měcě. Ale njewěšch, šo je Khrystuš pschichoť, šhubjene pytacě, hač jo namaťa, a s prócha wušběhnyć, a šo chze wón tež twoju wutrobu wucžiscěć wot wšchitkeho hrěcha a wšcheje winy, šo mohť Bóh na nju hnadnje pohladowacě. Wěšo, njedyrbisch cžinicě kaž tu farišejšy a jich towaršchojo: „Wostajiwšchi jeho džěchu precě“, ale šłowo a pošelstwo Jesom Khrysta wo Božej hnadže dyrbi naschu wutrobu s ponižnosću, s wješelom a s měrom napjelnicě. To žana krajna wustawa, žadny krajny šakoń njesamóže, njech je tať dobry kaž chze, ale jenož pošnacě a wěstoscě: W Khrystušu, kotrehož žiwjenje a wumrjecě je luta luboscě, Bóh nam šwoju wutrobu wotewri, šo bychmy šo s dobrej nadžiju k njemu pschibližowali. Sčtóz Khrystuša šnaje, wě, šo dyrbi šo pschězo šašo psched Bohom ponižecě, a šo nadawť jeho žiwjenja w tym wobšteji, s wutrobu, se rtom a s ruťu šwojemu Bohu šlužicě. Dajcě Bohu, sčtož je Bože, to je šbóžna wěž; pschetož potom njetrjebaťch šo bojecě, se šwojim Bohom šam być. Kajka šbóžna wěž, šo Bohu dawacě šměny, sčtož je Bože, štaranje, kotrež leži nam na wutrobje, praschenje, hač k njemu pschińcě šměny, a šo móžu wšchitke šwoje hrěchi, maťe a wulke, k njemu pschinjecě a prajicě: „Wucžiscě mje tež wot potajnych błudow. Ty nejšy mje tola chzyl, kajkiž dyrbjať być, ale kajkiž šym. Tehodla wšmi mje jako šwoje džěcěo hnadnje horje!“ Njeje to šbóžnosć? Šdyž cźlowjeť,

ſ Bohom ſam, ſamotny wjazy njeje, hdyž je Boha ſa ſwědka ſwojich hrěchow ſčinił, potom budže tež bohacze a wſchědnje Božu dobrotu ſhonicz mōz.

Wſchitke ſemſke praſchenja naſ potom wjazy njeſadźerža. „Hdyž ja jeno tebe mam, dha ja niczo njerodžu wo nje- bjeſa a wo jemju. Hacz mi runje czěło a duſcha ſawutlitez, dha wſchaf ſy ty, Božo, kōždy czaſ mōj wutrobny troſcht a mōi džel“. A ſkōncznje ſo poſaže, ſo bēſche ſwěrnny ſicheſczijan, kiž bēſche Bohu zyle poddany, tež na ſemi ſwernny poddan. Wōn wopaczne a potajne pucze njeſhodži, ſo by ſemſki ſakoń pſcheſtupił, njehlada ſwojeho wužitka abo wu- žitka ſwojeje ſtrony, ale ſchtož prawda a luboſcz ſebi žadatej. Hdyž je tež wſchelake mēnjenje wo tym, ſchtož nētk prawo, prawdoſcz a luboſcz w kraju ſebi žadaja, jako Bože dželczji bjerjemy ſwoje žiwjenje a ſwoje nadawki ſ Božeje ruti a w mozy towařtwa, kotrež mamy ſ Bohom, po jeho woli doſonjamy. S naſcheho žiwjenja njech potom ſpōsnaja, ſo je nam Khrystuſ pomhał, ſwētej ſwonkownje poſluſchni bycz a ſwēt ſnutſkownje pſchewinycz, dokelž ſe ſwojej wutrobu doma bēchmy. Sbōžny, kiž mōže na kōnzu ſwojeho žiwjenja prajicz: „Budž nētk ſaſo ſpoſojom, moja duſcha; pſchetož tōn Knjeſ czini tebi dobrotu.“ Hamjeń.

24. njedźela po śwjatej Trojizy.

Matth. 9, 18—26.

Jako wón to s nimi rěčesche, hlaj, duž pschińdže (jedyn) wnjšišchi a padže psched nim dele a džesche: Knježe, moja džowka je nětk wumrjela; ale pój a polož swoju ruku na nju, dha budže wona wožiwicž. A Jesuś postannywšchi džesche sa nim a jeho póžli. A hlaj, žónška, kiž dwanacze lět tu krawu khoroscž běšche měła, pschistupi sadn a dótknu so teho wobru- ba jeho drašty. Pschetož wona pschi žebi žama džesche: Mo- hła ja so jeno jeho drašty dótknucž, dha bych štrowa byla. Jesuś so pať wobroczi a wuhlada ju a džesche: Dowěr so, džowka, twoja wěra je tebe wuštrowila. A ta žónška bě štrowa wot teje žameje šchtundy. A jako wón do teho wnjšiš- scheho doma pschińdže a widžesche tnych, kiž k rowu piškachu, a ropot teho luda, džesche wón k nim: Wustupcže; pschetož to holcžatko njeje wumrjelo, ale spi. A woni so jemu žmēja- chu. Jako pať tón lud bě wuhnaty, džesche wón nuts a sa- pschija ju sa ruku, a to holcžatko štaže. A ta powjesč bu rosnježena po tej žamej žnjeji sem. Samjeń.

„Njebój so, wěr jeno“ — to móžemy jako napišmo na našch tekst pišacž. Tute słowa: „Njebój so, wěr jeno“ drje w našchim tekscže njecžitamy, ale kaž nam śwj. Matthej a śwjaty Lukasch powjedataj, je našch Knjes je Žairušej, kiž se stysknivej wutrobu k njemu pschińdže, prajil, jako do žarowańskeho doma džěžtaj. Šsu wulicžili, so w śwjatyh pišnje słowa „Njebój so“ abo „Njebójcže so“ niz mjenje hač 365 krócž čitamy. 365 krócž! Potajkim sa kóždy džen w lěcže jónkrócž. Bóh Knjes wě, kať jara bojasna je čłowška wutroba. Bojoscž naš wot naroda hač k wu- mrjecžu pschewodžuje. Kať naš čwiluje! Wona so do našchich najrjeńschich hodžinow šacžišcži, wona našču móž w najwažnišchich wołomkach wošłabi, wona je kaž scžen, kotryž s nami štajnje a wschudžom křodži.

Šdy by šo nam radžilo, našču bojoscž pschewinyčž, kajki wužitt, kajke dobyče by to ša naš bylo! Se šylnej, trošchtnej wutrobu we wschittkich wichorach našeho žiwjenja wostacž, — kať sbožowny by tón byl, kiž by to samohł!

Jedyn je to samohł, Jěsuš Khrystuš, naš Šbóžnik. Wón wschať běšche wěrnny čłowjeť a po waschnju jako čłowjeť namafany. Jeho woczi stej šo šwěcžikej w šbóžnej radošči a šapatej w šwjatym hněwje. Wón je hlódnny a lacžny byl, je šo srudžil a plakať kaž ty a ja. Ale jene njeje ženje šnať: bojoscž. Wón je šebi šwažil, šchtož žadyn čłowjeť njeje ženje šebi šwažil, wón je šjawnje farisejskim a pišma-wucženym jich hejchleřstwo dopokašať, je šhroble pschecžimo měnjenu ludži wustupowať, je š šchudom tamnych mužow š templa wuhnať, kotsiž tam pjenjesy pschemjenjachu a hołbje pschedawachu. Něčo njeje wón wjedžať wot bojoscže šmjercže; š rjekowskej šhrobłoscžu je wón šwój pucž na horu Gol-gatha šchol.

A tutón naš Šbóžnik njecha nad bojasnymi knježicž. Ně, wón čže naš wot bojoscže wušwobodžicž. Něje to krašna powjesčž? My wschitzny nusnje potrebamny, šo wón nam pschwoła: Něbój šo, wěť jeno! Pschetož

- 1) ty mašch žiweho Šbóžnika pschi šebi,
- 2) ty mašch šbóžne šhonjenja psched šobu,
- 3) ty mašch wotewrjene njebješa wysche šebje.

I.

Do Jairušoweho doma, kiž běšche w Kapernaumje š psched-štejicžerjom šchule, je wulka staroscž šacžahnyła. Jeho dwanacže-lětna džowcžicžka leži na čžežkim šhoroložu. Strowa běšche wotrostła a běšche žyle šbože a wješele šarscheju. Š rjanymi nadžijemi ša šwoje lubowane džěcžo běšchtaj do pschichoda hladałoj. Na jene dobo jeju džowcžicžka žyle nahle a nje-nadžujzy šchori. Kóždy, do kotrehož doma je raš štraschna šhoroscž šacžahnyła, se šwojeho šhonjenja wě, kať wšitko druhe našad štupi a jenož jene pschecže dušchu hnuje, šo by luby šhoru šašo wotšchoriť a jeho žiwjenje šo nam šdžeržalo. Šunje tať běšche pola Jairuša. Wón bě pola wschittkich

Lěkarjom radu pytał a wschitko spytał, sčtož dobri pscheczeljo jemu radžachu. Ale móž khoroscze bu džen wote dnja wjetscha a straschnischa. Něchtóžkuliz je drje Zairuša tež na Jesuša pokasał; dżiwne wustrowjenja běchu wo nim słyscheli; wón je lěkač, kiž swojeho runja nima, šnano móže wón tež tu pomhacž. Najprjedy je Zairuš drje jich wotpokasał, dokelž njechasje jako pschedstejiczeč škole nicžo s nim cžinicž měcž. Ale džěsczowa khoroscž pschezo pschibjerasche. A nětk, hdžež wón šebi žaneje rady wjazy njewě a nihdže žaneje pomozy njenamata, w jeho wutrobje schkricžka dowěry do Jesušoweje mozy wotucži. Pohladujo na swoje džěcžo dyrbi s njewurjekniwej srudobu šebi prajicž: Tu je wscho podarmo! Ale wócžko wěry dale hlada. Wón šo w swojej stysknošczi k Jesušej poda, wón psched nim dele paduje, hórke šylsy šo jemu s woczow ronja, a wón praji: „Anježe, moja dżowka je nětk wumrjela, ale pój a polož swoju ruku na nju, dha budže wona wožiwicž.“ A Jesuš jemu napšhecziwo pschińdže. To běsche wschał jeho najwjetsche wješele, hdnyž něchtó k njemu pschińdže a pola njeho pomoz pytasche, runjež běsche jeho wěra hišcže šłaba. Šnydom je wón swólniwy, do jeho doma hicž.

A hlaj, jako tam džěschtaj, žónska, kiž dwanacze lět na krawawnu khoroscž běsche cžetpila, pschistupi sady a dótknny šo jeho drašty wobrubu. Pschetož wona pschi šebi šama džesche: Mohla ja šo jeno jeho drašty dótknycž, dha bych strowa byla. Jesuš šo pať wobroczi a wuhlada ju a džesche: Dowět šo, dżowka, twoja wěra je tebje wustrowila. A ta žónska bě strowa wot teje šameje schtundy.

Sčto drje je Zairuš šacžował, jako widžesche, kať je Jesuš tutej wbohej žónskej pomhał! Duž šo Jesuš k njemu pschiwobroczi. Wón jemu do woczow hlada a jemu tute trošchtne šłowa praji, kotrež wschitku bojosč wutrobny šacžerja: „Njebój še, wět jeno!“ Runjež Zairuš hišcže njewě, kajke wotmyšljenja Jesuš ma a sčto wón cžinicž chže, wón tola wě, šo ma Šbóžnika pschi šebi, a na tym ma wón došč.

A na tym mašch tež ty, luby kšheszczijano, hišcže dženša došč. Tež tebi wschelake strachoty hroža, tež tebje cžežke

staroscze nadpadaju. Snuano hšhcze ženje njeběšche telko sprózných a wobcžežených w našim ludu kaž dženka. Čas je sly, tať je něhdy šwjaty japoshtoł Pawoł efeskim kšhesčijanam pišať. Kať husto dženka tež psches našcu wutrobu klineži: „Čas je sly“! Žalošnje šu šo wschitzy šjebali, kiž šu šo nadžijeli, šo revoluznja lěpsche wobstejnoscze pschinješe, hač šmy něhdy měli. Hospodárske žiwjenje njecha šo pošylnič, my šmy wofhudnyli. Třazny šu šo š džěla spuščěžili a tradaja nusu. Se staroscžemi wo wschědny khlěb maja šo čěžko bědžicž. Hdžežkuliz hladamy, wschudžom šu šo šwjastki dobreho porjada a pěkneho waschnja rošpuščěžile. Ženje njeběšche njepošluschnoscž a njepózziwoscž tajka wulka kaž nětko. A šchtóž ma šwój lud a wótzny kraj lubo, temu šo wutroba křwawi, hdnyž widži, kať šurowi njepšhecželjo naš čiščěža a wuzyzaja. My šmy sawěscze w slym čašu žiwi. A derje šrosymimy, šo ludžo š bojoscžu do pschichoda hladaju, wschu nadžiju a křobłoscž šhubjuja a mēnja, šo ničtó nam pomhacž njemóže, šo je wscho podarmo.

Alle naš Šbóžnik naš troschtuje a nam pschwoła: „Njebój šo, wět jeno“. Džak budž Bohu, šo je wón tuto šłowo prajiť, a to w hodžinje, hdžež po čłowškich myšlach žaneje nadžije wjazny njeběšche. My šo husto w čěžkich dnjach š tym troschtujemy, šo šebi prajimy: Hšhcze njetrjebamy šo bojecž. Jesuš pať nam praji: Ženje njetrjebasch šo bojecž. Pschezo móžemy a dyrbinmy bojoscž š wěru pschewinycž. Stajnje je Jesuš wjetšchi dnžli našca nusa.

Čžohodla dha šo bojimy? Bojoscž wukhadža š teho, šo šo ša šłabých šacžuwamy. Alle čžohodla dyrbjeli šo bojecž, hdnyž je tón pschi naš, kotremuž je data wschitka móž w njebjesach a na šemi? Bojoscž wukhadža š teho, šo šebi žaneje rady njewěmy. Alle čžohodla dyrbjeli šo bojecž, hdnyž je tón pschi naš, kotrehož mjeno je „džiwny“ a „radžicžel“? Mēnišch ty woprawdže, šo móže tebe něšchto potrjehicž, š čžehož njebny wón tebi wupomhacž mohł?

Ty bojišch šo wo šwój pschichod? Wět jeno, šo je Boža luboscž tež wschitko w twojim žiwjenju postajila. Ty bojišch šo wo šwójich lubnych? Porucž jich šwójemu Šbóž-

nikej, wón jich njewopuschczi ani njesakombzi. Ty bojisch
šo wo nasch lud a wótzny kraj? Ale njeje wón pschi naš,
nasch najšwěrnischi pscheczel? Wěc jeno, šo je šwětłoscź
móznischa dyžli czěmnoscz, a tón, kiž je wichor směrował,
šylnischi dyžli wschitke njewjedra.

Saměscze, ženje nješbu ludžo lěpje wěricź nawuknyč
mohli hacź w naschich dnjach. Kunje nětł, hdźež wschitko,
schtož ludžo spytaja, podarmo wostanje, hdźež nicžo šo nje-
poradzi, wo cžož šo ludžo prózuja, nam nicžo wysche nje-
wostanje, hacź ke Anjesej czěłacz s naschimi staroscžemi,
s naschej bojosczu a nusu. Wěc jeno, a twoja czěmnoscz
šo roššwětli a do twojeje srudneje wutrobny šłódky trošcht
šacžehnje.

II.

Njebój šo, wěc jeno! Ty masch žiweho Šbóžnika pschi
šebi a šbóžne šhonjenja psched šobu.

Tam leži Jairušowy dom. Šłakanje a škiwlenje klineži
s njeho. To je tónž wschitkeho człowškeho šboža a wješela.
Duž šastupi Šesuf a pschwoła jim: „Schto wy tajki ropot
czěricze a płacžecze? To džěcžo njeje wumrjelo, ale spi“.
A wón dže se šarschimaj do jstwy, hdźež džowczicžka morwa
leži, a šapschimnje šymnu ruku a praji s džiwonym hłošom:
„Šolczatko, ja praju tebi, štawaj“. A na měscze šolczatko
poštany a šhodžesche wošolo.

Kajke šbóžne šhonjenje, kotrež je Jairušowa wěra cziniła!
Kajke krašne šhonjenja czini pschezo prawa wěra! Móššaf
je wěrił a je widžal, kaš šo woda se škalny žórlesche. Maria
je wěriła a je widžala, kaš woda šo do wina pschemobroczi.
Jairuš je wěrił, a jemu je šo morwe džěcžo žiwe wró-
cziko. Schtož wěri, woprawdže wěri, tón czini pschezo šbóžne
šhonjenja. Anješ šwojich njewopuschczi. Druhdy drje šhwilu
reka: njewidžecź a wschał wěricź, ale škóncžnje šo štajnje
dopjelni, schtož šwjaty japoschtoł Jan jako šhonjenje wschitkich
wuczobnikow wobšwědczi: „My widžachmy jeho krašnoscz“.

Kaš husto czitamny w šwjatym pišmje: „Wono šo šta“!
Hdźež je Šesuf, tam šo štajnje něschto štanje. A hdnyž

masch ty jeho pschi šebi, stanu šo tež tebi šnamjenja a džiwu. Hišćeže dženska wón tež najhórczišcu šrudobu šahnaje, hišćeže dženska wón šylsy šetrěje, hišćeže dženska wón nam našch šchiž wošnje abo š najmjenšcha jón nošycž špomha. Hišćeže dženska je wón najšwěrnišchi pomocnik, kiž w najcžežšich hodžinach najwjetsche škutki čžini.

Nješapomnity šhěžor Wilem I. na pošlednim wječoru kóždeho lěta, hdžež běšche na hašach měšta Barlina wulka hara a wołanje, šhutne račnowanje se šwojim Bohom džeržesche. Šchtož jeho wutrobu wošebje hnujesche, to wón šebi napiša. A jeho pošlednje šłowo, kotrež je wón pošlednjeho Sylwestra šwojeho žiwjenja napišał, reka: „We wěrje je nadžija“.

To je wěrnó. Haj, wět jeno se žykej šwojej wutrobu, a nowa nadžija do twojeho žiwjenja šacžehnje a jo roššwětli a pschekrašni. „Žyke žiwjenje“, tak je něhdy hrabia Zinzendorf prajił, „dyrbi w tym wobštejecž, šo šmy wješeli wuczobnizy šwojeho Šbóžnika.“ Tehodla njebój šo! Ty masch šbóžne šhonjenja psched šobu a

III.

wotewrjene njebješa wysche šebje.

Šako šěrschta žiwjenja, kiž je šmjercž pschewinył, je šo Šesuš w Šairušowym domje wopošasał. Šmjercž njemóže šwoje rubjenštwó wjazy džeržecž, hdyž Šesuš pschikasa: „Ša praju tebi, štawaj!“ Šajka šbóžna, trošchtna wěštosč je to ša naš wbohich čžłowjekow, kotšiz dyrbinu wot jeneho rowa k druhemu krocžicž, doniz njebudža naš junu do našcheho rowa šhowacž. Škóždy dženi krocžel k rowej bliže pschińdžemy. Ničto njemóže šmjercži wuczeknycž. Ša kóždeho š naš hodžina pschińdže, hdžež woczi njebudžetaj wjazy móž widžecž a wušchi wjazy šlyšhecž a móž žiwjenja šańdže. Šawěšcže, to ničžo šnadne njeje, šam hič psches čžemny doł šmjercže! Njerudžišch šo? Nještyšcže šo tebi psched tym?

Njebój šo, wět jeno! Wět, šo njeje jenož row wotewrjeny, ale šo šu tež njebješa wotewrjene. Wět, šo njeje šmjercž kónž tuteho žiwjenja, ale šapoczatk noweho lěpscheho

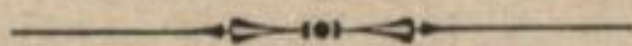
žiwjenja. Wěć, so, hdyž semisku domisnu wopuščežiš, tebi njebjeska domisna so wotewri. Džak budź Bohu, so po tym, so je našch Sbožnik našche wumoženje na kščižu dokonjać, czi, kotsiž so jeho we wěrje sapschimnyli, pod wotewrjenymi njebjesami wumru.

„Wy małowěrní, cžohodla scže tač bojasni?“ tač je našch Sbožnik na morju so wotewri. Džak budź Bohu, so po tym, so je našch Sbožnik našche wumoženje na kščižu dokonjać, czi, kotsiž so jeho we wěrje sapschimnyli, pod wotewrjenymi njebjesami wumru.

„Wy małowěrní, cžohodla scže tač bojasni?“ tač je našch Sbožnik na morju so wotewri. Džak budź Bohu, so po tym, so je našch Sbožnik našche wumoženje na kščižu dokonjać, czi, kotsiž so jeho we wěrje sapschimnyli, pod wotewrjenymi njebjesami wumru.

„Wy małowěrní, cžohodla scže tač bojasni?“ tač je našch Sbožnik na morju so wotewri. Džak budź Bohu, so po tym, so je našch Sbožnik našche wumoženje na kščižu dokonjać, czi, kotsiž so jeho we wěrje sapschimnyli, pod wotewrjenymi njebjesami wumru.

Bojosć abo wěru — sčto chzemy dženska s Božeho doma so wotewri do našchich domow? Staru bojoscć abo nowu wěru? Anježe, pošylń nam našchu wěru! Hamjeń.

25. njedźela po šwjatej Trojizy.

Matth. 25, 1—13.

Tehdy budže to njebjeste kralestwo podobne džešacź knježnam, kotrež šwoje lampy wšachu a džěchu won nawoženi napshecziwo. Ale pjecz mjes nimi běšche mudrych, pjecz pať njemudrych. Te njemudre wšachu šwoje lampy, ale wolija wone šobu njewšachu; te mudre pať wšachu wolija w šwojich šudobjach se šwojimi lampami. Žaťo šo pať tón nawoženia potomdži, buchu wone wšě sparne a wužnuchu. Wo potnozy pať šběže šo wołanje: Šlaj, nawoženia dže; džicže won jemu napshecziwo! Duž stanychu te šame knježny wšchitke a wuhotowachu šwoje lampy. Te njemudre pať džachu k tym mudrym: Dajče nam wot wascheho wolija, pšchetož našche lampy šahažnja. Ale te mudre wotmolwichu a džachu: Niz tať, šo by nam a wam njepobrachto. Džicže pať radšcho k tym klamarjam a nakupče šebi šamym. Žaťo wone pať šupowacź džěchu, pšchińdže nawoženia; a kotrež hotowe běchu, džěchu š nim nuts na kwaš; a durje buchu šamkajene. Potom pať pšchińdžechu tež te druge knježny a džachu: Knježe, Knježe, wotankú nam! Ale wón wotmolwi a džěšche: Sawěrnje, ja praju wam, ja waš nješnaju. Teho dla wachujče; pšchetož wy ani dnja ani šchtundy njewěšče, w kotrejž cžlowški šyn pšchińcź budže. Šamjeń.

To je šhutne pšchirunanje našcheho Šbóžnika. Kunjež haťle krotko do pšchikhada našcheho Šbóžnika k šwětnemu šudu potne dopjeljenje namaťa, ma tola žurkwinskim wobštejnosčam wšchěch cžošow, potajkim tež nětcžišcheho, k powucženju šlužicź. Wono nima cžinicź š džěcžimi tuteho šwěta, ale š šchescžijanami. Šchtóž šebi pod njemudrymi knježnami džěcži šwěta pšchedstaja, pšchirunanju prawje nješrosymy. Šižo šłowa: „Tehdy budže njebjeste kralestwo podobne džešacź knježnam“ nam potašuja, šo šo wo Božim

kralestwje a ludu rěczi. Njebjeske kralestwo, niz kralestwo
šwěta, je podobne džešacž knježnam, kiž nawoženi napsche-
cziwo džěchu.

Nasch Šbóžnik, džiwajo na prjedy wopišane pošlednje
czašy, chze naš hišcže wošebje na to kědžbliwych cžinicž,
tak lohko móžemy po dobrym šapocžatku w šchesčijanstwje
do šwjěščneho wašchnja a duchowneho drěmanja šapadnyčž.
Š někotrymižkuli špyta cžert, dokelž jich njemóže do hrubych
hrěchow a njepočinkow šawješčž, hinaschi pucž. Šim nje-
wobora, dobry šapocžatk we wěrje cžinicž, štara šo pač
š dobom ša to, šo pšchi tym štejo woštanu a še šrutemu
štejšcžžu hnady njepšchińdu, šo njebychu hotowi byli, šwojemu
Šbóžnikej napschecziwo wuńcž, hdyž še šwašej pšchińdže.

Njeje to woprawdže šrudnje, šo š džešacž knježnow šo
pjecž jako njemudre wupošajaja? To je runje položaja. Šak
šhutne je tuto našhonjenje! Mamy džě šebi jenož na tych
myšlicž, kiž nawoženi napschecziwo džěja. Čži, kiž šu nje-
wěrjazy a w bješbóžnosčži a hrěchach žiwi, do — wšcho jene,
hacž šo šchesčijjenje mjenuja abo niz —, do praščenja
njepšchińdu, dokelž šo šamo wot šo rošym, šo tajzy nješbu
hotowi, hdyž nawožjenja pšchińdže. Ša naš je potajškim
praščenje wažne a roššudne: Budžemy junu hotowi? Do
šotrych mješ tutymi džešacž knježnami šlušchamy my nětk
a pšchichodnje? Nasche rošpominanje nam to pošaje. Wob-
hladamy šebi tehodla:

Mudre a njemudre knježny;

- 1) tak šu na šdacže wščitke jenake,
- 2) tak je mješ nimi hłubokeho rošdžěla.

I.

Šebaza jenakoščž je, šchtož šo nam najprjedy w tutym
pšchirunanju š wědomosčži pšchinješke. W tym šwój wuraz
namaša, šo šo wšchě džešacž knježny mjenuja. Šdy bychmy
cžitali: „Tehdy budže njebjeske kralestwo podobne džešacž
šwašatkam, pjecž žonam a pjecž knježnam“ abo „pjecž knjež-
nam a pjecž pšchecželnizam“, bychmy hižom rošdžěl jich
štejšcžža namašali. Šemu pač tak njeje. Wšchě knježny

rěkaju. Potajkim ƚu ƚe ƚwaƚu jehnjecza powołane a ƚu tuto powołanje pŝiwŝaƚe. Měnjeni ƚu ƚŝeŝczijenje, ƚiž ƚu woprawdže na ŝtronu Rnjesa ŝtupili, ƚu jemu ƚo pŝepodali. W ƚwojej wěrje a w ƚwojim žadanju ƚu wŝchě pŝeŝ jene: ƚe ƚwaƚu jehnjecza chzedža wŝchě pŝchińdž; wěcznu ŝbóžnoŝcž chzedža wŝchě doŝtačž.

Tutym ƚnježnam runa ƚo wjele ƚŝeŝczijanŝkich wuŝnawarjow. Po ƚwojim wuŝnacžu a ŝwonknyim ŝadđerženju ƚu ƚŝeŝczijenje. Maja draŝtu a mjeno wěrnych ƚŝeŝczijanow, ale runaja ƚo njemudrym ƚnježnam: ƚu na ŝdacže bohabojasni, ale móž bohabojosče ŝapru (2. Tim. 3, 50). Tu njeje žane žiwjenje, ƚiž nad hrěchom dobywa, žane žiwjenje ŝtajneho ŝnutŝkneho ŝwjaska ŝ Jeŝuŝom! Raƚ ŝrudnje je to!

Alle hladajmy dale! Wŝchě džeŝacž ƚnježny mějachu tež lampy. To běchu maƚe wolijowe lampki, ƚiž po tehdomniŝchim waŝchnju ƚo trjebachu. Raƚ mamy temu ŝroŝymicž? Lampa je ƚudobje; wona chze ŝwonkne ƚŝeŝczijanŝtwo ŝ jeho twórbami a waŝchnjemi wuŝnamjenicž. Wuhotowanje ƚnježnow bě potajkim w tutym naŝtupanju w najlěpŝchim rjedže. Alle ŝchto pomha najrjeńŝcha a najlěpŝcha lampa, hdyž wolija nima? To je huŝto žaƚoŝcž naŝchich dnjow, ŝo ƚu ŝ lampami ŝpoƚojom, ŝe ŝwonkownym žyrƚwinŝkim waŝchnjom; ƚemŝchaze ŝtutki ƚobu cžinja, ale maja jenož lampy, žaneho wolija paƚ nimaju! Šŝu ƚaž njemudre ƚnježny ŝwonkownje bjeŝ poroƚa, ale woprawdžite bycže, jadro ƚŝeŝczijanŝtwoa pobrachuje. Poroƚ ŝe Sardeŝa padnje na tajkich: „Ty maŝch mjeno, ŝo ƚy živy, ale ƚy morwy (Šjewj. ƚwj. Žana 3, 1)“. To je hubjenŝtwo naŝchich dnjow, ŝo mamy wŝchaƚ tajƚe wulke rjane lampy, ale wolija huŝto pobrachuje. Kraŝne, wulkotne žyrƚwje, ŝchto wě, ƚaƚ wulke; ale ƚmjercž je w hornzu, wolija pobrachuje taƚ mnohim, huŝto ƚamo ƚlamarjam, pola ƚotrychž je tola hewaƚ doŝtačž! Ach, ŝo by pomoz ŝe Žiona pŝchiŝchła a wobohi lud wot běliŝnow ƚ jadrju, wot ŝwonkneho žyrƚwineho waŝchnja ƚ žiwemu Šbóžnikej pŝchiŝchoƚ!

Šažo džeme dale: Wŝchě džeŝacž džečhu won na woženi na pŝchecžiwo. Žana wróczu njewoŝta. Chzedža wŝchě ŝ nawoženju ƚo trjedchicž a na ƚwaŝ jeho pŝchewodžecž.

To su křesćizienjo, kiž njejsu swólniwi, se swětom so swjasacž, ale su wjele bóle se swěta wuschli (2. Kor. 6, 17) a do Jesurowych stopow stupili. Mudri so wšchemu wot-
rjeknychu, sčtož swět a hrěch rěka. Njemudri wščať we
wěstej myšli to tež činjachu, ale niz dospołnje. Tak mamy
sebi wuńdženje wšchěch kněžnow wuklascž. O, kelto jich
drje se swěta wuńdže a njepřichindže tola ženje k wotryf-
njenemu kónzej! Běchu pať wot spoczatka, pať buchu pojdžišcho
njemudre knježny. Tak běšche w galatiskich wořadach: „Wy
běžeschće derje; sčto je waš satorhnył (Gal. 5, 7)?“ Kelto
tajkich křesćizianow tola mamy! Šhwilu su sa Jesuřa
šahorjeni, ale su kaž šymjo, kiž na skalojte padže a hnydom
seńdže, ale dokelž njeběšche hluboko w semi, bórny sašo
swjadny, tehodla so korjenja njeměješche (Matth. 13, 5. 6).
Zich žyke křesćizianstwo je něsčto njesrale, polojećnate,
sčtož ženje ke kćenju njepřichindže.

Alle knježny su tež w tym na so podobne, so buchu
wšchě džeřacž šařpaťne a wuřnychu. Džiwne, niz
jenož njemudre ale tež mudre! Čžohodla? Dokelž so na-
woženja pokomdži. Na šahorjenje, nawoženju widžecž, šlěduje
šařpaťnosć a wuřnjenje. Džiwne nashonjenje je, kotrež so
přchezo sašo čžini, so na čžabny křařnych šbudženjom čžab
šařpaťnosće přichindže. Temu niedyrbjalo tak byčž; ale tu
placž napominanje našeho Šbóžnika: „Wachujće a modlcže
so, tak so wy do spytowanja njepřichindžecže. Duch je hotowy,
ale čželo je šłabe“ (Matth. 26, 41).

W šařpaťnosći a wuřnjenju nimamy pať někajki wot-
pad do liwkosće, lenjosće w duchownych wězach šrosymicž,
abo šnadž do hrěšneho a bješbóžneho waschnja; přchetož
hewať bychu tež mudre tuto čžinjenje šawinowale. Ale mamy
na wěste popušćenje w čžakanju na přichhad našeho
Šnjesa myšlicž. To bě bješ džiw, přchi dlěšchim komdženju,
a tehodla tež knježny žaneho poroka njedostanu.

A nětk hišchće pošlednja jenakosć kněžnow! Wšchě
šlyšcha wołanje štražnika: „Šlaj, nawoženja dže.“
Šajke přchewapjenje přchi wšchěm čžakanju! Mudre a
njemudre knježny wjedža hnydom, wo čžo so jedna. Zich

duchownej wuschi stej wótrej doscź, wołanje słyshecź. S horliwoscju prózujaj so swězy do rjada stajicź; ale hlej, połojza swězow so njeswěczi. Shto je pschicžina? Nimaja žaneho wolija. To, shtož dyrbjale runje nětk na najnufnišcho mēcź, jim zyle pobrachuje. Wscho tu je: knježny, lampy, jenož woli niz. Njemudrym knježnam pobrachuje wošebje to, shtož nawoženja pschede wschěm chze, na czož wošebje hlada. Potajkim tu sapocžina so wulki, mózny rošdžěl, jich tať hluboko rošdžělaza wschelafoscź. Tať na so podobne, a tola wótra mjesa, kotruž pať Bóh nječehnje, ale wbohi cžlowjeť sam w swojim sablepjenju a sablasnjenju. Gladajmy nětk dale na rasnu wschelafoscź tutych knježnow!

II.

Ta so hižom w našchim tešcže pschi spocžatku s tutymi słowami wupraji: „Ale pjeć mjes nimi běšche njemudrych“. Wschě zyle derje wjedža, so by nałożenja so mohł pokomdžicź. Kať njemudrye nětk wot wschelařich, so nejšbu so s tym sařarale, shtož trjebaja. Haj, jich sadžerženje mjes tutymi wobstejnošcžemi je runjewon lohkomyšlnoscź. Ale Bohužel, kelto šchescžijanow njeruna so tutym knježnam! Woni wjedža zyle derje, so dyrbjaj so pschihotowacź na pschihad Jesuřowy, pónawaju tež, so nejšbu hišcže doscź pschihotowani. A tola wostawaju lěni a saspařni. Drusy šašo šu drje něhdy něšcto wolija měli, jich šchescžijanstwo bě tajke, so, hdy budžešche tehdy nawoženja pschišchol, budžechu s nim nuts na kwaš hieč mohli. Ale dženska! Nimaja žaneho wolija wjazy, a hdyž Knješ pschińdže, šu njemudre knježny. Tuczi njemudri, tamni mudri!

To wjedže naš na druhu hlubokopschimazu rošdžělnoscź: Žene mějachu wolija, druge niz. Shto je tutón woli, kiž je po našchim pschirunanju rošbudžazeje wažnoscže? To je w nowym narodže psches swjateho Ducha dozpite uowe duchowne žiwjenje, tutón snutštny swjašť žiwjenja s Jesuřom, kiž so pokasuje we wěrje, luboscži

a nadźiji a we woprawdźitym bójskim žiwjenju na šwětło stupa, kaž wolij šwětło wufonja; njemučene, trajaze towarstwo i Jesuřom. Tajki swjast wuhotuje kšesćizijana, šo we wšchěch pruhowanjach swěrnoscizč a tež w rošbudźazym wokomiku jeho pschithada jeho i wjeřelosczu witacž. To je wolijowy poklad, kotryž mudre knježny šbėraja a khowaja. Šhto je, šhtož lampu šwěczazu czini? Tola jenož wolij. A šhto je, šhtož kšesćizianstwo wožiwi a šdžerži? Jenož strowa bibliska wobstajnosć w hnadže, žiwjenje Jesuřoweho towarstwa. Ta pobrachowasche njemudrym knježnam. Dich kšesćizianstwo bė šłabe a swjeršchne. Bjeř džiwa, šo buchu šahanibjene.

A posledni wulki rošdžěl je, šo móža mudre nawoženju powitacž a na kwap šancž, hdyž dyrbja tamne druge wonka pschi šamknjenych durjach stejo wofstacž. Kajka radošč ja přėnsche! Nětk bėchu w jeho bliskosći, móžachu jeho wohladacž a pola njeho wofstacž kóždy czař. Nimo bė nětk šbėranje wolija, kotrež bė husto se šapřecžom šebje šameho a prózu šwjafane. Nětk bėchu doma pola Knjesa, šbóžne bjeř pschestacža. Kajka bolosć pať ja hłupe knježny, hdyž podarmo wolija pytašchi khwatajzy wróczo pschińdu a durje šamknjene namašaja! Š zykej nusu tyščeneje dušche prošča: „Knježe, Knježe, wotamťi nam!“ Ale jich próštwa je podarmo. „Šawěrnje, ja praju wam, ja wař njefnaju“. To je rasne wofpokafanje. Kajke woftróšbnjenje! Bėchu tola nawoženi nawšhecžiwu šchle, bėchu šobu bėžake, bėchu lampy wupyšchile, bėchu šo šobu wjeřelike, šobu wachowake a wutrale hacž do polnozy a nětk njedyrbja šo na kwapnej wjeřelosczi wobdželicž. Kať šrudnje bė to tola! Škoro pschi woftyknjenym kónzu a tola pschepošdže! Psched durjemi, kiž šamknjeue wofstanu, podarmo klapacž a ženje nuts pušččene bycž — njeje to žalostnje? —

Čzińmy tehodla po napominanju našcheho Šbóžnika, hdyž praji: „Tehodla wachujcže; pschetož wy ani dnja ani šchtundy njewěščze, w kotrejž człowški šyn pschińdže!“ Mošch Knjeř šařo pschińdže, njech tež wuřmėch a njewėra

pschecziwo temu prajitej, sčtož chzetej. Tehodla wachujcže!
Bože džeczi dyrbja wachowacz, wócžko męcž sa snamjenja
cžaba, srosymjenje sa profecziſke ſłowo, pohladowacz na
ſwojeho Anjeſa. Kač móžemy najlěpje bjeſ spanja woſtacz?
Hdyž ma ſmilna ſotra nóznu wachu pschi khoroloču, ſebi
nělajke džěło ſobu pschinjeſe; džěło ſdžerži cžlowjeſa wotu-
cženeho. By-li bjeſ ſaběry ſedžala, by drje bórſy wot
ſpróznoſcže nadpadnjena ſdrěmnyła. Potom njemohła wotu-
cžena woſtacz. Chzeſch něſčto ſ teho nawuknyčž? Hdyž
chzeſch bjeſ spanja woſtacz, dyrbiſch ſa Jeſuſa džělacž. To
je najlěpſche waſchnje, wotucženy woſtacz. Pſchipowjedaj
ſe ſwojim žiwjenjom, ſčto je Anjeſ Jeſuſ na twojej duſchi
cžinił! Pſcheproſch k Božemu ſłowu, kiž do twojeho doma
ſaſtupja. Njeiſky hiſčcže ženje ſwojej cželedži, ſwojemu ſu-
bodej ſłowcžko wo Jeſuſu prajił? Čziń to tola! A hdyž
duſche na twoje pscheproſčenje njepſchińdu — dži po nje
a pschiwjedž je ſobu kemschi. Bórſy ſmějeſch džěła doſcž,
hdyž jenož wocži wocžiniſch. O, proſchu tebe, wſmi na-
pominanje k wutrobje: Wachuj! So njebychmy jenož lampy
w rukomaj měli, niž jenož rjane ſwonkne waſchnje, ale ſo
by kaž mudrym knježnam žohnowane dopomnjenje tebi wo-
ſtało: Njewěmy ani dnja ani ſčtundy, w kotrejž cžłowſki
ſyn pschińdže — tehodla „wachujcže“! Hamjeń.

26. njedźela po ſwjatej Trojizny.

Matth. 25, 31—46.

Hdnyž pať cźłowſki byn pſchińcź budže w ſwojej kraſnoſczi, a wſchitzy ſwjeczi jandželjo ſ nim: tehdy budže wón ſedźecź na ſtole ſwojeje kraſnoſcze; a budža pſched nim wſchitzy ludžo ſhromadźeni. A wón budže jich roſno rosdźelicź, tať jaťo paſtné wowzy wot kóſłow roſriſa; a budže te wowzy ſ ſwojej prawizny poſtajić, te kóſty pať ſ ſwojej lěwizny. Tehdy budže tón kral prajicź ſ tym na ſwojej prawizny: Bójcže ſem, wy požohnowani mojeho Wótza, herbućcže to kraleſtwo, kotrež wam pſchihotowane je wot ſpocźatka teho ſwěta. Pſchetož ja bym hłódnny byť, a wy ſcže mi jěcź dali. Mi je ſo picź chzynło, a wy ſcže mi picź dali. Ja bym hoſcź byť, a wy ſcže mje hoſpadowali. Ja bym nahi byť, a wy ſcže mje wodźewali. Ja bym thorny byť, a wy ſcže te mni hladali. Ja bym jatny byť, a wy ſcže te mni pſchiſchli. Tehdy budža jemu czi prawi wotmolwicź a rjeknucź: Knježe, hdny bym cže hłódnneho widźeli, a bym cže naſnyćili? abo lacźneho, a bym cže napowali? Hdny bym cže hoſcza widźeli, a bym cže hoſpadowali? abo naheho, a bym cže wodźewali? Hdny bym cže thoreho abo jateho widźeli, a bym ſ tebi pſchiſchli? A tón kral budže wotmolwicź a ſ nim rjeknucź: Sawěrnje, ja praju wam: Sčtož wy cžinili ſcže jenemu mjes tymi mojimi najmjeńſchimi bratrami, to ſcže wy mi cžinli. Tehdy budže wón tež prajicź ſ tym na ſwojej lěwizny: Džicže precź wote mnje, wy ſakleczi, do wěcźneho wohenja, kotryž pſchihotowany je cžertej a jeho jandželam; pſchetož ja bym hłódnny byť, a wy njeſcže mi jěcź dali. Mi je ſo picź chzynło, a wy njeſcže mi picź dali. Ja bym hoſcź byť, a wy mje njeſcže hoſpadowali. Ja bym nahi byť, a wy mje njeſcže wodźewali. Ja bym thorny a jatny byť, a wy njeſcže te mni pohladali. Tehdy budža woni tež jemu wotmolwicź a prajicź: Knježe, hdnyha bym cže widźeli hłódnneho abo lacźneho abo hoſcza abo naheho abo thoreho abo

jateho, a njejsmy tebi služili? Duž budže wón jim wotmo-
wicz a prajicj: Sawěrnje, ja praju wam: Ichtož wy njejsce
czinili jenemu mjes tymi najhubjeńschimi, to wy tež mi njejs-
sce czinili. A woni pónđža do wěczneje czwile; czi prawí
pať do wěczneho žiwjenja. Hamjeń.

Wšchedpošlednja njedžela zyrkwineho lěta! Kať tola
wšchitko naš na kónz dopomina! Wocžichla je ptacžatkow
lubošna byla se šwojim spěwanjom, něžnych kwětkow rja-
nosć je sahnyła a saschła; našymste wětsiki se swjadłym,
šwotpadanym liščom hraja a š pomróczeneho njebia šo psche-
kapuje džen wote dnja. Čžaš krótkich, czěmnnych, mokrych
dnjow nam pschwoła: Wšcho semšte je sachodne; tež twoje
žiwjenje, o człowjecze, šo minje. A š tajkimi myšlemi šo
hotujemy, ja tydžen jako na šmjertnu njedželu wopominacz
šwojich lubych semrjetnych, kotšiz šu prjedy naš š tuteje cžaš-
nosće do wěcznosće wotšal cžahnyli. Haj zyrkwine lěto
wot naš pónđže kaž šwěrnny pscheczěl, kotrehož došč šebi
njejsmy wažili, dolhož tu pola naš běšče.

Hdžež pať šu želniwe hłošy rošžohnowanja a božemje
prajenja šlyšhecž, tam nicžo bliže njeleži hacž přědowanje
wo šudu. Šswj. japoschtoł pišče: „Čzłowjetej je postajene
junu wumrjecž, potom pať šudjenje“. Tehodla tež kher-
luschet š prawom w 1. šchtucžzy spěwa: „Kónz, luby człowcze,
wopomń, wopomń kónz pošledni“ a w 2. šchtucžzy: „Šsud,
luby człowcze, wopomń, wopomń šud pošledni“. Tutón
rjenje wutwarjenu Boži šwět, dokelž je spoczatk měł, tež šwój
kónz namacacz dyrbi, šo bychu nowe njebješa a nowa semja
na jeho město štupeke. Nječ to hiščecze dolho traje: lět-
štotetki, lěttyšazy, abo nječ to wšchitko šo ja naš š mozu
bliži — kaž budže š nami w našcej hodžinzy, hdyž šwojej
woczi šandželimy š šmjertnemu spanju, runje tať a ani kuf
hinať š nami budže, hdyž budže šwět šudženy.

Wo šudnym dnju našch Knjes Jesuš Khrystu š
rēczi w dženšnišchim scženju. Jeho šłowa nam wulkotny
wobraš ryšuja a psched woczi štajeja. Šchtož wón ženje
njepraji, tež jow njepraji, hdy tutón džen budže. „Nam
šo nješlušča wjedžecz cžaš abo hodžinu“ (Šap. šf. 1, 7).

Tež wjele drugeho, sčtož bychu ludžo radži sħonili, ani tu ani hewať njesħonja. A tola řu bjes samolwjenja dla řwojeje njepokutnosće a njewěry. Rnjeř je sawěscće ħusto dosć, řhutnje dosć, jařnje dosć potasował na tutón džen, řiž bjes dwěla psħińdže, a na řnamjenja a džiwy, řiž jemu prjedy pńńdža, řo bychmy wobarnowani byli psħed řħrobo- lenjom, napjelnjeni pať se řwjatej bojosću a ř dobom ř trosħtnej dowěru a řiwej nadžiju. Tež ř ryncźkow tuteho teksta cziřczi řo ř nam mózne „Njemylcće řo!“, ħdyž řebi po nim ř wutrobje bjerjemy:

Rajke to budže na řudnym dnju!

- 1) Wřħitzy budža psħed cźłowřkim řynom jaťo psħed řwětařudnikom řħromadźeni.
- 2) Wńń jich potom rosdźěli a postaji jenyħ ř řwojej prawizy, druhich ř řwojej lěwizy.
- 3) A pńńdža tamni do wěcźneho řiwjenja, tuczi pať do wěcźneje cźwile.

I.

„Ĥdyž pať cźłowřki řyn psħińdže w řwojej krařnosći a wřħitzy řwjeczi jandželjo ř nim, tehdy budže wńń ředźecź na stole řwojeje krařnosće. A budža psħed nim wřħitzy ludžo řħromadźeni“. Wńń je tu na řwěcće pobyl řħudy a niřki. Tajki je řebi nałožil nasħe řħorosće a řnořyl nasħe bolosće. Sa nař, nasħe dla, nam ř lěpsħemu je do teho řwolil, řbity a řazpity bycź, ř cźěrnjemi řronowany a na řřħiž psħibity. Tak řo poniřowasħe Boži řyn. Ale jaťo pomysħeny cźłowřki řyn wńń junu řařo psħińdže w řwojej krařnosći. To je krařnosć teho, řotremuž je data wřħaka mńż w njebjeřach a na řemi, tež mńż, řud dźerźecź. Tuta jeho krařnosć je něť ħiřcće psħiřryta a potajena we wutrobach jeho wěrnych. Njeměrijazy móže ju přecź, wuřměřhecź a řanicźicź řpytacź. Sħto wo to? Řo měrije wěcźnosće je cźinicź wo maľu řħwilku — a wřħitzy, jeho psħecźeljo řaž jeho njepsħecźeljo, budža jeho widźecź, niř jenož jaťo mudreho wucźerja Bořeje prawdy ani jeno jaťo cźiħeho cźěrpjerja na drjewje poklecza, ale jaťo řwěta-

šudnika. Tehodla budža tež šwjeczi jandželjo w jeho towarštwje. Woni šu jemu šlužili w jeho poniženju, a njedyrbjeli š nim bycž, hdyž budže jeho powyschenje šnajomne pšched woczomaj znyeho šwěta! Woni šu wupóšłani byli na šlužby tych dla, kiž maju šbóžnosć herbowacž, woni šu šo wješeli a rudžili na cžłowškich džěcžoch, a njedyrbjeli jako šwědzy pódla bycž, hdyž budže wšchitkim date, šchtož je prawe!

Šchetož wšchitzy budža pšched šwojim šudnikom šhromadženi. Wšchitzy, to je: wšchitke ludy, tak derje te, kotrymž je šwětlo šbóžnychcžinjazeho ewangelija šesthadžalo, kaž te, kiž ženje nicžo wo nim njejšu šašlyšchale. Wšchac ma kóždy narod wot šwojeho štworicžela šwoje wošebite dary a tehodla tež šwoje wošebite nadawki w Božim wulkim hospodaštwje. A jich šudnikej njebudže trjeba šo nětoho praschecž wo radu a měru, po kotrejž by wšchitke ludy prawje šudžik a kóždeho jenotliweho. Šchetož wšchitzy, to tež rěka: wšchitzy ludžo, wulzy a mali, štari a młodži, bohaczi a šhudži, tež žiwi a mormi. Šotšiz šmēja žiwi Šnješowy pšchichod docžakacž, nješmēja nicžo do přědka pšched tymi, kiž w šwojich rowach leža, a jich mjeno bě šo šnadž dawno š cžłowškeho pomnjecžša šhubilo. Mormi budža najprjedy š rowow šbudženi a tak šhromadže se žiwymi pšched šudnika powołani.

Tehdy budže jich wjele pocžinacž prajicž k horam: Šadajcže na naš, a k horkam: Šchikrywajcže naš! Šich wjele sechze tehdy šo ššowacž pšchi najdalschim morju abo w najšlubškej šlubinje. Ale š tym nikomu njebudže pomhane. Někotremužkuli šłóštnikej je šo hižo poradžilo, šemškeho šuda šo šminycž a bješ derje šašluženeho šhoštanja wostacž. Wěcžnemu šudnikej žadyn jenicžki njewuńdže ani njewucžeknje. Šacž Šóh Šnješ w šwojim došhocžakanju wjele škemu tehodla tak došho š měrom nješchihladuje, došelž tola žadyn, njech tež šo w šwojich hřěchach šestari a pšchezo bóle štwjerdži, jemu a jeho prawemu šudej njewucžeknje? Š to budže džěń štróželow, njewurjekniweho naštróženja a wuštróženja!

Ale tež džěń wodychnjenja a wumoženja, wo kotrymž je Šbóžnik na druhim měštnje prajik: „Šošběhncže

šwoje hłowny, tehodla, so šo wasche wumoženje pschibližuje"! Někto dže něchtóžkuli šwěrnny czishe a njesnaty abo pschepóinaty šwój pucz; níchto jeho kedžbu nima, níchto wjele do njeho njedžerži. „Glaj woni šu swonka kaž šhubjene džěczi, wšchaš šwětjich sa hrosnosć a sa ničžo ma." Woni noscha šo se šwojim šchižom po wuskej schcěžy, na kotruž jich Šbóžnik je powołał. So mamy psches wjele tyschnosćow nuts sańcž do Božeho kralestwa, to šhonja džěń wote dnja. A tyschnosćow budže po Anjesownym šlowje hišcěje wjazy, čím bóle šo wschitko k šwojemu kónzej nakhili. Duž pať budža škóncžnje tute dny pschikrótschene — a człowški šyn jako šwětašudnik tu budže, nahle, njenadžizy, priedy hač šu šo teho nadžijeli abo bojeli.

Njedyrbjała štajnje naša wschitkich přenja a pšlenja starosć bycž: Kať šo mi póndže, hdyž ja šobu budu šo dyrbjecž stupicž psched stol šwojeho šudnika? Šornjo tutemu praschenju měło wschitko druhe, schtož nam telko njeměra nacžinja, šwoju wadžnosć šhubicž. Wny wěmy, šo człowjełojo dyrbja junu wotmolwjenje dacž sa kóžde njewužitne šlowo, kotrež šu wurěcželi, — kať wjele teho, schtož rěcžimy a šebi myšlimy, žadamy a šebi pschějemy, czinimy a šebi wunusujemy, njebychmy rěcželi a myšlili a czinili, hdy bychmy pschezo wopomnili, kaž šo šlušcha, kónž a šud! Wrašch-li czěpicž, nusu, šhorosć, njeprawdu, šazpicže abo schtož mohło hewať bycž czěpicž, njebój šo, jeno šo twoje šwědomnje czi cziste je a šnutšlowne šwědcženje czi njepobrachuje, šo šyn na Božich puczach po jeho šwjatym šlowje. Ale teho šo bój, něschto pschecžiwu Božemu šlowu a pschecžiwu šwojemu šwědomnju wobeńcž. Šrěchow šo bój bóle dyžli wóhnja a jěda! Haj, kať šo nam póndže, hdyž budža wšchitzy šhromadženi psched człowškim šynom jako psched šwojim šudnikom, a wón jich potom rozdžěli a postaji jenyh k šwojej prawizy, druhich k šwojej lěwizy?

II.

„A wón budže jich rósno rozdžělicž, tať jako paštyć wowzy wot kóšlow rozřiša; a budže wowzy k šwojej pra-

wizy postajicź, kóslu pak t swojej lěwizy.“ Druhdy so naležne žedženje slyšecź dawa po doczašnym rošdžělenju, po tajkim rošrišanju hižo w běhu seniškeho žiwjenja. Dobri a sli su hromadže živi; cžežko je husto, jich rošesnacź a cžim cžežšcho, hdyž so dobrym slě wjedže, sli pak w sbožu a derjehicžu šedža. Kaš so to snješe s Božej luboscžu, s Božej možu, s Božej prawdoscžu? Ale tajke a podobne praschenja šmėle, mohle, dyrbjale sa naš dawno pschewinjene bycź. W kóždym jenotliwym padže nam móžno njeje, hacž na drobne rošjašnicź, cžehodla cže Wšchomóžny to taš mēcź, kaž so ma. A tola je nam doscž sjewjene, so móžemy derje spošojom bycź. Njeje nam snajomne potajnstwo Šhryštušoweho cžerpjenja a wumrjecža, na kotrymž dyrbja po snuškownym šakonju jeho wěrnj džel mēcź, wošebje tež, kaž t swojemu powucženju, taš t žohnowanju sa šwoju duschu? A šhtož to nastupa, so sli šamo druhdy s lutym sbožom so šormja, je dha Šbóžnik sa naš podarmo pschirunanje wo njerjedže w pscheńzy šwojim wucžobnikam powjedaš? Šrěšchnizy njech pschezo hrěšča, njech so hordža se šwojimi škóscžemi, njech bohabošasných pošypuja se šwojimi šmėchami, šnadž hišcže s hótšim, šhto je to šewaš hacž so njerjad hromadže roscže s pscheńzu! Šdy by wšchemu hinaš bylo, bychmy hižo we widženju šhodžili, niž pak we wěrije. Ale škóncžnje cžaš rošdžělenja pschińdže. Wón dyrbi pschińcź, dokelž Bóh je; šhtož je šly, psched nim njewoštanje. Wón dyrbi pschińcź pobožnych kaž bješbóžnych dla, so by kóždny šwoje myto dostaš. Wón pschińdže se šudnym dnjom.

A ništo njebudže šudnikej prajicź trjebacź, šhto na jeho prawizu škuscha, šhto na jeho lěwizu. Šnješ šwojich snaje a je jich štajnje snaš. Wón, kiž wutrobny wobhonjuje, wě, šhto je w cžlowjeku, šhto je na cžlowjeku. Šhtož je na cžlowjeku w jeho cžašnym žiwjenju, to budže roššudne sa wěcžnoscž. Wowzy njescžinja so wowzy, dokelž na jeho prawizu, a kóslu so njescžinja kóslu, dokelž na jeho lěwizu budža pošasane. Wjele bóle šhtož je wowza, nadeńdže šwoje měšto mjesh wowzami, a šhtož je šošoš, mjesh kóslami.

Pschi tym Anješ ƙo njeprašča, hač ƙy byl čorneje abo běleje barby, wyschšeho abo nižšeho sčtanta, wošebneho abo nisheho waschnja, ƙo njeprašča sa pjenjesami ani ƙubłami, sa wjedženštwami ani wustojnosčemi, sa ƙławnym mjenom ani sa dobrymi prjódšwacžemi, ƙo njeprašča, sčto ƙnadž ƙu drusy do nich dđerželi a hač ƙu jich ƙebi wyšoko wažili abo sańč njeměli, ně hač ƙu hlódných našycžili, lacžnych napowali, hoščow hošpodowali, nahich wodžewali, ƙhorých wopytowali, ƙ jatym pohladowali. To ƙu lute sčutki ƙmilneje, džěławej bratrowskeje lubošče, na ƙotrychž a ƙotrychž dla jich sa ƙwojich spóšnaje, žane wurjadne, ƙnadž rjekowske sčutki, wo ƙotrychž wschón ƙwět ƙebi by powjedał, wjele bóle žyle jednore, njenahladne wěžy, s ƙotrymiž ƙu w Ahrystušowej lubošči ƙwojim bližšim ƙlužili. Te budža jim bohacže sapłacžene. Sčtož ƙu čžinili, čže wón pschijecž, wobhladacž, mytowacž, jačo by to jemu ƙamemu bylo čžinjene. To je psches jene s wjele ƙłowami ƙwjateho pišma. Njeje wón ƙam tež hewał wobkrucžil, so budže njebieske ƙraleštwo tych, ƙotšiz niz jenož jemu Anješ rěłaju, ale tež wolu čžinja njebieskeho Wótza, so pał njesešnaje druhich, ƙotšiz ƙo na to spuščęjeja, so ƙu w jeho mjenje wěšcžili, čžertow won honili a wulke sčutki došonjeli! Njejsu listy jeho japosčtolow połne napominanja, so bychmy dobroty wudžěleli, a so njebychmy pschi ƙwojim dobrym čžinjenju wustali; pschetož w ƙwojim čžašu budžemy tež žnjecž bjes pschestacža!

Je pał to tež psches jene s wulkej sałladnej wěrnosčju naščeje ewangelskeje wěry: S hnady šbóžni! Jeno psches wěru!? Wy ƙebi njemóžecže se ƙwojimi ƙhuduščimi sčutkami njebiesa sašlužicž. Wy s žyła njemóžecže ƙami se ƙwojej mozu abo rošomom ƙ šbóžnosčži ƙo pschedobwywacž. A jow, nješlincži to škoro, kaž by sašónška prawdosč tola psched nim płacžila? Šdže wostanje pschi tym sałožt našcheho šboža a grunt naščeje nadžije? Ja mēnju, tutón sałožt wostanje sa wěšcže njehnuty. Šať daloko šdalenj ƙu tola tucži ƙ jeho prawizy pošasani wot wscheje sašónskeje prawdosče, došelž džě wotmolwja: „Anježe, hdy ƙmy čže hlódn-

neho widźeli, a ƚmy cze naƚycźili? abo lacźneho, a ƚmy cze napowali? atd.! Na niczo tajke ƚo njemóža dopomnicź. Wnyƚlicźka, kaž budźechu ƚebi ƚami někajku mřdu ƚaƚuźili, jim ani ƚ nasdala njenastawa. Woni ƚu ƚwoje zhyłe dowěrjenje w žiwjenju a wumrjecźu na ƚwojeho Sboźnika ƚajeli. Woni ƚu jeno jene wjedźeli, ƚo ƚu ƚami wulzy hrěšchnizy, ƚo pať je Jeŝuŝ hiŝcze wjele wjetŝi wumožnik. Pola nich rěkaŝe: „Ta krej a prawdoŝcź Khrystuŝa je moja draŝta pŝiŝtojna; ƚ tej pŝed Bohom ja wobŝtacź chzu, hdyž do njebjeŝ nutŝ počahnu.“ Runje tehodla pať běchu kaž žiwe ƚlónzo, kiž ƚo ƚwěczi, a jeho ŝkote pruhi njemóža potajene bycź, kaž czerŝtwe žórło, kiž ƚo njepraŝa, hač by ŝtrowu wodu podalo, ale žórli ƚo a njemóže hinať, kaž něžna róžicźka, kiž ƚlódzy wonja a ƚ zyla njewě, kať luboŝna je!

Chzeŝ-li tajki bycź, poddaj ƚo ƚwojemu Sboźnikej! Wón chze tebe tajkeho ŝcžinicź, ƚo na jeho prawizy ƚluŝeŝ. Wón to chze; pŝchetož wón jenicźki to ŝamóže. Wěŝcze je tež bjeŝ njeho móžno, hłódnych naƚycźicź a lacźnych napowacź a ŝutki wuwjeŝcź, kiž ƚu na tamne ŝutki podobne abo hiŝcze wjele wulkotniŝe, a tola je wŝcho něŝto cžiŝcze hinaŝe. Kotsiž na Knjeŝowej lěwizy ŝteja, ƚu ƚnadź, ŝwonkne a ŝwjetŝchnje wobhladane, ƚamŝne cžinili kaž cži na jeho prawizy, ale ƚwoju mřdu maja precź. Woni ŝpytaju ƚo wurěcźecź a ŝamolwicź, ale dyrbja ƚo wotmjelknycź. Dajmy ƚo wobarnowacź ƚ jich ŝrudnym pŝiŝkladom! Ženož ŝchtož pŝeŝ Jeŝuŝa, jeho dla, w nim a ƚ nim cžinimy, je plódb, kiž wostanje, je ŝutk, kiž ƚa nami dže do wěcnoŝcze. Žene je wěŝte, ƚo tuto ŝnamjo ƚudneho dnja lóždeho, kiž ƚebi chze dacź praŝicź, móžnje do ƚluźby bratrowŝkeje luboŝcze Jeŝuŝa dla hnuje a cžeri. Žemu Knjeŝ rěkač wewěrje, je ŝawěŝcze nuŝne; runje tať nuŝne je, jemu ƚluźicź w luboŝczi. Kemŝi khodźicź a ƚ ŝpowjedži a ƚ jeho ŝadleŝku ƚo dzeržecź, je nuŝne; runje tať nuŝne je, w žiwjenju ƚo wopoŝawacź jaťo ŝchěŝcžijan, kiž w ŝtopach ƚwojeho Wumožnika ƚa nim ƚlědži.

Njebjeť ničtó na lohke ramjo, ŝchtož dženŝa je rta naŝcheho Knjeŝa ƚlyŝi! Šurowy ƚud wo-

czakuje na tych, kiž su wjedźeli, sčto dobre je a sčto
Knješ wot swojich žada, a tola njejsu po tym činili.
Sčto pač potom, hdyž dobre po pschiležnosći a winowatosći
njejsmy činili, sa to wjele sčeho smy činili i njepraw-
dosću, i kschiwđenjom, se swarjenjom, i pohórškwawanjom,
i podtlóčžowanjom a se wschelim druhim hrěchom! Schw-
tajmy k sprawněj počuzě wschěch swojich hrěchow dla a
k nutrnej wěrje do swojeho Sbožnika a pschinješmy hódne
plody počuty a wěry! Pschetož „woni (na jeho lewizy)
póndža do wěczneje czwile; či prawi pač do wěczneho
žiwjenja“.

III.

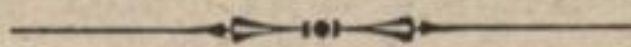
„Džicze precž wote mnje, wy salfeczi, do wěczneho
wohenja, kotryž je pschihotowany czertej a jeho jandželam“,
i tutymi słowami chze budnik tych, kiž budža na jeho lewizy,
wot so počasacž na jich město. Wěczna czwila — sčto
móže šebi tu počnje pschedstajecž bjes seznenja? Njedyrbi
nam wutroba wscha saržecž a satschepotacž pschi tutym spom-
njenju? Wěczna czwila je šama czwila, luta, dokonjana
czwila. Pschi tej žaneho troschta wjazy njeje. Ma-li sčto
tu na semi czwilu czetpicž, šmē i najmjeńšcha šo i tym
spočojicž, so tež najbolsnišche a najstysnišche czetpjenje junu
nimo budže, byrnjež tež hačle se šmjercžu šo škóncžiko.
S tamneje czwile njebudže žaneho wušwobodženja. Wěczna
czwila, to je sawěrnje šlowo hrimanja! Wjetšcha žaloscž
njeje žana wumyšlicž! Šak pač šwěrja šebi, we woblicžu
tuteho šlowa wěcznosć helšeho khostanja precž? Njemylcže
šo, Bóh šo njeda sa šmēch mēcž! Žalostna wěz je, šapad-
nycž do rukow žiweho Bóha. A najžalostnišche budže, so
budža salfeczi šebi prajicž dyrbjecž: Wly šami njejsmy to
hinač mēcž chžyli; budnik ma prawo; my jeho byli njejsmy
a ženje jeho njebudžemy. To ždyn budže wěczna czwila,
so budža wot njeho, kiž je šam žórlo wscheho šwětla,
wscheho žiwjenja, wscheje luboscže, na pschego džěleni, wu-
štorcženi do czmy a do šadwělowanja. Tam czetw jich sčeho
šwědomnja njewumrje, tam woheń jich žadoscžow njehašnje.

S potajnym, spodziwnym hidženjom pschecziwo Bohu a Božemu kŕynej je jich njesbože ſo ſapoczało, ſ wuczinjenej ſubſchijazej hidu pschecziwo Bohu a Božemu kŕynej budže doſonjane, a to bjeſ kónza. Psched tym ſwarnuj naſ, luby njebjeſki Wótče, Jeſom Khrysta dla!

Tym, kiž na jeho prawizy ſteja, chze ſudniſ rjez: „Bójče ſem, wy požohnowani mojeho Wótza, herbujče to kraleſtwo, kotrež wam je pschihotowane wot ſpoczatka ſwěta“. Požohnowani mojeho Wótza; kajke drohe mjeno! Herbujče; kajki kraſny wuhlad! Kraleſtwo; kajke myto! Niž jeno nekajki ſchpatny blecžk w raju ſbóžnych dyrbi jich džěl bycz, ale woni budža kŕnežicž jačo kralojo! Woni budža kŕnežicž ſ nim, ſ kotrymž ſu prjedy byli kŕudži a niſzy. So jeho nětk ſtajnje a pschezo widža wot woblicža k woblicžu, ſo w ſjednocženſtwje ſ nim poſnoſcz wſcheje ſbóžnoſcže wužiwaju, ſo ſo ſ nim wodža w raju, hdžež ſmjercž wjazy njeje ani bolocž ani ſrudoba ani płacž, ſo teho maju, po kotrymž ſebi jich duſcha žadaſche, to budže žro a jadro wěczneho žiwjenja! Wěczne žiwjenje! Schtó chze wopiſacz, kajke to budže, hdž ſ nim nuts počahnu do Salema, tuteho měſta ſlotych haſow! Žane wócžko hiſcže njeje wohladało, žane hluchó hiſcže njeje ſlyſchało a do žoneho cžlowjeka wutrobny hiſcže njeje pschiſchło, ſchtož je tam pschihotowane. Schtož ſa rjane, wulke, kraſne płacži mjeſ cžlowjekami, to dyrbi wſchitko ſlužicž ſa pschirunanje wěczneho žiwjenja: Króna a palma, ſtatok a hród, domiſna a wótzny kraj, ſwjatok a wotpocžink, měr a wjeſele, dobra paſtwa a žiwe žórko, žyrkej a ſwjatniza. Hdž je hižom tutón widomny Boži ſwět tač rjany, kajki budže haſle tamny dotal nam njewidomny Boži njebjeſki ſwět! Hdž je hižo tuto cžaſne žiwjenje bohate temu, kiž ſo wuſteji, jo prawje nałožicž a po Božim ſpodobanju wukupicž, kajke budže haſle tamne wěczne žiwjenje! Bjeſ džiwa, ſo budže ſbóžnym jačo tym, kotryž ſo džije. Tam budže rucže ſabyte, ſchtož ſu prjedy wuſtali a pschětrali, ſabyte na ſtyſki, bėdy, nuſy, wójny tuteho cžaſa, na prózu a kſchiwdu wſchėdnych dnjow, na ſpytowanja a bėdženja, bjeſ kotrychž ničtó njemóže dobycže doſtač. A

hdyž wróćo spomnja na wschě Bože wóźenja, budže jich
rt poľny dźakowanja a jich jasny poľny chwalenja! Jenož
na jnym šo njebudža móž dodžiwacž, so je pschi wschěch
jich šlaboscžach, pschelhwatanjach, hrěchach šmilny Knjes jim
dopomhał do šwojeho njebieskeho kralestwa.

Jako něhdy sataršku Mójsaš šwój lud wučesche a jim
wótsesche sakoń Boha Knjesa, wón džesche: „Haj, ja wam
dženša prjódł kladu žohnowanje a saklecze: požohnowanje,
budžecze-li pošluschni pschikasnjam Knjesa, wascheho Boha,
kotrež ja wam dženša pschikasuju; saklecze pak, je-li so wy
njebudžecze pošluschni pschikasnjam Knjesa, wascheho Boha,
a wotstupicze wot pucza, kotryž ja wam dženša pschikasuju
(5. Mójs. 11, 26—28)“. — Njeje tež dženša, kož by wjetšci
hacž Mójsaš nam prjódł položil požohnowanje a saklecze?
Kotry budže našch dónt we wěčnosći? Wěczna cžwila
abo wěczne žiwjenje, — šhto ma pornjo tymaj na šebi
wschitko wješele tuteho cžaša, ale tež wschitka jeho žaloscž!
Hišcže je do našcheje wole date, kotre šebi wuswolimy.
Dženš žiwy šy, dženš wubjeť šej. Twoje lěta nješteja we
twojej ruzy, w twojej mozy. Ale tuta nětcžišča hodžina je
š wěstoscžu hišcže twoja. Kajke to budže na šudnym dnju?
To njeje rošpominanje wčipnosće, to je wulzy šhutna
naležnosć. O Knježe, Knježe, wučž naš wopomnicž, so
wumrjecž dyrbimy a šudženi budžemy, so bychmy mudri
byli! Spožcž nam mudrosć, požohnowanje šebi wuswolicž
a niz saklecze! Šmil šo nad nami, so junu jako požohno-
wani twojeho Wótza nuts pónđžemy do wěczneho žiwjenja!
Šamjeń.

Pokutny dzeń.

Matth. 5, 4.

Sbóžni šu czi šrudni; pšchetož woni budža trošchtowani.
Šamjeń.

Ies. 43, 1.

Njebój šo, pšchetož ja šym cze wumohł; ja šym cze i two-
jim mjenom wołał; ty šy mój. Šamjeń.

Duby pšheczeło! Šwiate pišmo nam wjazykrocž po-
wjeda, šo je Bóh Anjes jandželow jako póšłow šwojim
człowškim džeczom pšhipóšłał. A hdyž tajki Boži pošol
wjekaj pšchistupi, potom reka: wón šo boji. Měnju, šo k czło-
móžemy šrošymicž, cžehodla temu tał je. Haj, myšlu šebi,
šo by šo nam runje tał šchło, by-li na jene dobo k nam
do jštwy jandžel w bělej drascze i kšhidłomaj tał, kaž wu-
mjelzy jich nam wotmoluja, šastupił. A cžehodla to? Š džela
njech to i teho pšchińdže, šo nješšmy to šwucženi; ale šebi
myšlu, woprwdžita pšhicžina to njeje, ta hłubje leži, to
i teho pšchińdže, dokełž my człowjekojó pšched šwojim Bohom
wšchitzy ške šwědomnje mamy, tón wjazy, tamny mjenje,
a dokełž wohladajo tajkeho jandžela šebi bychmy prajili:
„Ty, tón chze cze wěscze pšched šud twojeho Boha pšche-
prošycž — kał šo czi tola póńdže!“

Š naš njeje hišcže nihto jandžela wohladał. Bóh
Anjes jich jako šwojich póšłow we widomnym štalcže nam
wjazy nješcžele. Cžehodla to nječžini, njewěm; to je jeho
wěž. Ale šwojich póšłow wón pšchezo hišcže ma, a ja
měnju: ani jenicžki njeje mješ nami, ke kotremuž njebychu
tajzy Boži pošli hižom byli pšchishli. Šacž šmy to wšchitzy
pytnyli a Božeho pošla tež šesnali, to je druge praschenje.

Tajki Boži požoł ma druhdy dźiwnu podobu. Temu je to šlepy, druhemu kromy; temu křuda wudowa a druhemu mała křrotka; temu muž, kiž je khoroscź s wójny Bobu pschinješł, a druhemu tajki, kiž po proschenju křodži. Ššes nich Bóh Knješ šo k nam klapa a chze raš pruhowacź, kať šu ludžo smyšleni, hacź maja twjerdu abo mjehku wutrobu. Ššnano jo wón pola tebe tež hižom husto tať klapať — hacź šy jeho póšła šesnať? Tehdy tajki Boži požoł pschińdže, zyle mały a lubošny: jako šo czi džecźatko narodži. Tón tať zyle czišče šo k twojim durjam klapašče. Ššy šlyšchať, ššto chzysče tebi prajicź? „Wjele dobreho wot Boha Knjesea, a wón ma cze lubo, a tehodla mje k tebi šezele a dawa czi prajicź, šo dyrbišch mje netk tež tať prawje s wutrobu lubo męcź.“ Š kať šy šo na tajkim Božim póšle šwješeliť! Niħdže ani naštróženja ani nabojenja! Š šnano šy hišcže tajkeho cželneho Božeho póšła s drugeho měštna šesnať.

Šle potom šašo Boži požoł s zylej pjasczu šo k durjam cžłowškeje wutrobu klapa, šo šo jej šeznje. Ššched dwanaćze lětami tajki křutny požoł wot Boha k našchemu ludu pschińdže. Kajtki bě jeho napohlad! Ša hłowje mějesche worzlowy kłobuť, rucźnu granatu w jenej horšczi a tšelbu w drugej. Ša nim kanony a tšelawy hrimotachu. Šolowokoło praškasche a wrjeskasche, a wóhnje šo palachu. Šhěže šo roštšelachu. Wjele, wjele mlodnych czerštwy ch muži šo psched jědojtnym dyhom šwjesy. Šy šuroweho Božeho póšła šnajemy: běšče to wójna. Šať ta nam wschitkim hromadže wutrobu naštróži, a my šacźuwachmy: „Bóh Knješ chze s nami poręcžecź, kať šo nam póńdže? Ššchať šmy wschitzy jeho dołžnizy.“ Šajka štyšnosć by haťle byla pschischła, hdy budžesche požoł do našeho šamšneho doma tehdy s kulkami a granatami šo klapať, a to budžesche šo štało, hdy njebudžechu šo našchi bratsja wonkach na mjesach ša naš a našču domišnu woprowali.

Š po wójnje potom hišcže drugi požoł pschińdže. Tón nam wudželi pjenjesy po milionach a miliardach a bilionach, a tola móžachmy šebi lědom pomasťu ša nje kupicź.

Barba ƚo nam ƚ lizow a mŏz ƚ kŏscŏw Ńhubjowasche. Dŏcŏzi a Ńtari ludŏo kaŏ muchi mrŏjachu — o kaŏ to nam wutrobu jimasche, Ńo ŃtyŃtnje wotucŏiwŃŃi woŏachmy: „Anjeŏe Boŏo, njeje dha hiŃŃeŏe Ńkoro doŃcŏ, my wŃŃhitzy Ńahinjemy!“ Hdy budŏechu tola wŃŃhitzy tehdy pola naŃ Ńacŏuwali, Ńo je Boŏh AnjeŃ Ńwojeho pŏŃla ƚ nim pŏŃlaŏ, kiŏ by ƚhutnje ƚ nimi porŏcŏaŏ!

DŏenŃa nŏtko ŃaŃo tajki Boŏi jandŏel ƚ nam pŃŃiŃhadŏa, luby pŃŃeŏŏelo, to je pokutny dŏen do njedŏele Ńemrjetych. Tŏn teŏ cŏiŃŃe a zunjo ƚo ƚ nam njeŏlapa, ale Əlapa ƚ mŏz-ny m hamorom, Ńo cŏlowjeŏ Ńblŏdnje a wutroba chŏe ƚo jemu Ńe ŃtyŃtnoŃcŏ wobrocŏicŏ. Abo njeŏdŏe ƚo cŏi taŏ? MŏniŃŃ, Ńo pokutny dŏen nicŏo prajicŏ nima? MŏniŃŃ, Ńo njeŃ Ńmŏrom dŏe do ƚhŏŃŃatnjow a jaŃtwow, na haŃy a ƚ Ńbŏŏ-Ńarjam a lichowarjam, ƚ tym, kiŏ nam bŏle ƚ wŏcŏkŏw bjeru, a ƚ tym, kiŏ dŏŏlu ƚ pucŏa dŏeja? Tam wŏn ƚlufŃa a niz tu ƚ tebi a ƚ cŏeŃtnym ludŏom? Wjele jich je, kiŏ pŃŃi Ńebi taŏ myŃla; tola, hacŏ maja prawo? Wo maŏym dŏŏŃcŏ wŏm, to bŏ Ńwojeho nana Ńrudŏiŏo, bŏ Əhaŏo, a nan bŏ ƚo na njo roŃhnŏwaŏ. Wŏn dŏŏcŏo do Əoŏa pŏŃcŏele, jemu ŏanu dobru nŏz njeprajiwŃŃi. Doŏho njetraje, a ŃtariŃŃej pŃŃe dŏurjemi Ńdychowacŏ ƚlŏŃŃhitaj. ŃŃto to je? Mado bo nŏŃŃto Ńapŏaknje. Dŏurje wocŏinitaj — tam jeju dŏŏcŏo w kŏŃŃlŏzy Ńteji a ƚ Ńwojemu nanaj do bŏhnje a jehŏ wobjimajo rjeŃnje: „Ja njemŏŏu wuŃnyŏ, nano, budŏ mi Ńaŏo do bry!“ Njeje ƚo cŏi to teŏ kŏŏdy raŃ taŏ ŃŃlo, Ńo njemŏŏeŃŃe wuŃnyŏ teho dla, ŃŃtoŏ bŏŃŃe pŃŃeŏŏiwo twojim lubym Ńŏŏiniŏ? PŃŃeŏŏiwo twojemu Bohu? Kaŏ paŏ, hdyŏ dŏurbisŃ ƚo nŏtk ƚehnyŏ hieŏ, na Ńmjertne Əoŏo — a my dŏurbimy ƚo wŃŃhitzy ƚehnyŏ hieŏ, ŃŃto wŏ kaŏ bŏrŃy — hacŏ nimaŃŃ potom teŏ Ńapocŏecŏ Ńdychowacŏ a pŏlacz: „Ja njemŏŏu wuŃnyŏ, nje- mŏŏu wumrjecŏ? Tam w Əucŏe moja macŏ Ńteji: ja ƚym jej wutrobu Əamaŏ. Ń druheho Əuta holŏa taŏ Ńrudnje na mnje hlada, ja njeŃŏym jej Ńwŏru dŏerŏaŏ; a ƚ Əŏeŏeho Əuta pŃŃeŏŏel: ƚym na nim cŏiniŏ kaŏ JudasŃ. A tu wŃŃitke te dŏŏelawe dny, hdyŏ ƚo njeŃŏym ƚ Bohu modliŏ, a tam wŃŃitke te njedŏele, hdyŏ nje bŏch w Boŏim domje,

tu njecžitana biblija a tam njewužiwana spowjedź. A tu a tam — sčto wěm, sčto wsčitko hišćeje mje junu wobskorži!“ Chzešch ty to — ja šo cze prascham: Chzešch ty to?

Ja mēnju, pokutny džen ma wschēm něšcto prajicź, a to něšcto jara křutne. „Ty, ty“, rjeknje, „kajku ból šy šwojemu Bohu nacžinił! Twoje žiwjenje cze wobskoržuje. Tu šy šhrěschil a tam něšcto štomdžil. A Bóh Anješ šo njeda ša šmėch mėcź. Wón je šylny a šurowy Bóh — kať šo czi pónđže? Wutroba czi šapocžnje pukotacź a tebi šo štyška. Haj, tajke dyrbi to bycź, hdyž křudy hrěschnik, kať ty a ja, pšched póbłom šwjateho Boha šteji.

Alle něk póbłuchaj, haj ty, kotremuž wutroba pukozje pšched Božim póbłom: Tak praji Anješ: „Njebój šo! Ja šym cze wumohl, ja šym cze š tvojim mjenom wołal, ty šy mój“. O kať to kłinczi! Kať jandželške jasyki. Skoro kať rjenje, šo njemohli to wėricź. Ja njemėm šo bojecź, praji Anješ, nicžeho na šwėcže, ani cžłowjekow, ani štaroscžow, ani křorosčje, ani hłodu, ani njemėrow a šběžkow, ani mojeje winy, ani wumrjecza — je to woprawdže možno? To je možno — wschať tu šteji: „Tak praji Anješ“. A šo by to žyle wěšte bylo, tehodla Anješ tebe ša ruku pšchimnje a š tobu do Jerusalema dže. Tam je hórka, žyle maľka a tola wyschšcha dyžli wsčitke hory na šwėcže, kať wyšoka, šo mōža ju wsčitzy ludžo widžecź. Tej Golgata rėłaju. Na tutej horje křchiž šteji, a na křchižu blėdy a křwarony mój Šbóžnik Ješuš Křryštuš wiša. Wěsch, cžehodla tam wiša. Wschaf šu wot njeho našchi wojazy to wukli, sčtož šu cžinili ša naš, ša žonu a džeczi, ša nana a maczeť, ša šwoju wješ, šwoju Dužizu a šwój wbohi wótžny kraj. Tón muž na křchižu je jim to pokasał, hacž runjež je jehowumrjecze hišćeje něšcto žyle hinasche hacž wschitkich druhich wumrjecze — to wschať je přėdowanje š křchiža: „Sa waš! Sa waš! Ja šym wasch Šbóžnik, ša wasch hrėch a waschu winu šym šo woprowal, ša waš šym šwoje žiwjenje dał do šmjercze.“ Tehodla njebój šo, přecž se wschej twojej

stysknošću, ty mašć Sbožnika, kiž je cze wumohł! Haj tebie! So by tebi to zyle wěšte było, Bóh twój Knjes cze sašo sa ruku wošnje a s tobu wróczo dže do najwjetšeje hodžiny w twojim žiwjenju, do hodžiny twojeje kšćenizy. „Ja bym cze s twojim mjenom wołał“, tak wón praji. Haj, tak hłuboło je wulki Bóh šo k tebi dele pušćzil, so je tebie šwoje džěcžo mjenował. To my drje wjazy njewěmy, ale wěrnno to tehodla tola je. Jašo wotročěchmy, njeje wón jaštał naš wołač. Druhdy czišće woła, a potom jašo wótsje, pať křutnje, pať pscheczelnje, pschezo tať, kaž my to runje trjebamy. Wón naš woła se wschěm Božim šłowom, kotrež šmy šlyšcheli wot našcheje macěrki a w šchuli, jašo na paczerje křodžachmy a na kemschach.

Wón tebie w strasche wuhlada, a so njeby na šly puč pschischoł, czi dobrego pscheczela póhla, twojeho stareho wuczerja abo dušchowpastyrja, tón tať pscheczelnje na tebie pohladny a tať pscheczelnje s tobu porěcža — hlaj, pschitym běšće Bóh Knjes a tebie sawoła. Wón cze zyle sadwělowaného wuhlada, ty běšće něšcto šleho cžinił, psched tobu běšće wschitko tať cžěmne, ty njemóžesche prawy puč jašo namafacž, wón tebie wołašće: tehdy drje czi pschesmyšle džěšće někajke Bože šłowo, kotrež běšće nawuknył, šnano: „Bójcže šem ke mni wschitzy, kiž wy sprózni a wobcžeženi seže, ja chzu waš wošchemicž“ abo něšcto podobne — twój Bóh tebie sawoła. Knjes naš s mjenom woła. Kať husto je naš wołał, jeneho we wójnskim wohenju, drugeho na křorožžu, teho pod božodžěscžowym šchtomom a tamneho pschedwěrowańkim wołtarjom a druhich hišcže něhdže druhdže — hacž šmy pschezo šlyšcheli, hdyž naš wołašće? Hacž šmy pschezo srosymili, šchtož chzysche nam prajicž?

Nječ temu je, kaž chze — džěnša wón naš jašo wschitkich rjenje woła a kóždeho jednotliwego šameho sa šo. A šchtož ma nam džěnša prajicž, to je sa naš wschěch jene a šamšne: „Njebój šo, ty šy mój!“ O tať to kšinczi! Špomá na šwój cžaš, hdyž běšće hišcže mały, tehdy drje

by druhdy něšto cžežkeho pschischło, wulki poß abo wulki hólz, kiž chzysche tebi něšto cžinicž, ty ßo nastróža, sapocža wołacž — potom drje nan abo macž pschińdžeschtaj, tebje wobjimaschtaj a cže majtajo se synkom džeschtaj, s kajkimž móžetaj jenož nan a macž rěcžecž: „Budž jenož s měrom, mój hólczje, moja holczka, ja wscha ßym pola tebje, njebój ßo, ty ßy mój!“ A potom bě wscha bojoscž a tyschnoscž nimo, ty ßo w najßwěrnischej luboscži wukhowany cžujesche.

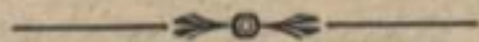
Schtó pať móže tež najßwěrnische nanowa a macžetna luboscž bycž pornjo luboscži twojeho njebieskeho Wótza? Nášch Luther praji: „Chzesch-li Boha molowacž, dyrbišch woheń luteje luboscže molowacž“. A tónle Bóh luby Anješ, kiž nicžo njeje khiba luta ßwjata luboscž, tón k tebi a ke mni rjeknje: „Ty ßy mój!“ Nječhamy jemu to wěricž? Njedyrbi tole ßłowo mje wješekeho a dowěrliwego scžinicž? Ssym raš mlódej holzy na jejnym poßlednim lěhwje tole ßłowo pschiwołak a ju potom wopravił. Do teho běsche tať wobužna a myßlata, a po tym? Wona na naß pohladny, a potom jej wot hubow džěsche: „Ja ßym jeho! Ja ßym jeho!“ A pschi tym na jejne woblicžo njesemste blysčćenje stupi, a tajka je bje wscheje styskoscže cžishe a sbóžnje wußnyła.

Njedyrbjalo tež pola naß tať bycž? Ja ßym jeho, ßym ßwojeho Boha džěcžo; wón je to prajił; teho chzu ßo džeržecž a chzu dowěrjenje měcž, nječ pschińdže, schtož chze. Čžeho drje chzu ßo bojecž, hdyž ßym jeho? Mojih hrěchow, mojeje winy? Ach, ta je wulka a cžežka; ale wón ju mi woda s luteje luboscže. Abó pschichoda s jeho staroscžemi? Ach, tón je mrócžny a ßmjercž synny, ale, hdyž ßym jeho, potom wschě ßwoje staroscže do ßwojeju stynjeneju rukowosmu a je k njemu ponjeßu we wěstoseži: „Wón ßo sa mnje stara“, a „mje nicžo njewobščkodži, wón tať wschě wězy wodži, so sa mnje sbóžne ßu“. Čžeho mam ßo bojecž? Čžlowjekow a schtož mi chzedža nacžinicž? Hdyž ßym jeho, potom wěm: „Wón a ja mamoj wschudžom pschemóž“. Čžeho dha? Poßlednjeho, wumrjecža? Ach, wumrjecže je tať cžežke, to telko swjastow rostornje, kiž naß se ßwětom

a s našchimi lubymi swjasaju — ale, hdyž bym jeho, potom wëm: „Mam hyschče domisnu, wótzny dom horkach pola njeho — junu se wschěch swojich dwělow, se wschěch swojich staroscžow do wěrnoscže wuńdu!“

Tehodla: „Ja njecham so bojecž“, — tať njech rěka, wschať bym jeho, mojeho Boha džěcžo!

Alle to chzemoj jemu tež sľubicž: „Ja chzu tež twoje džěcžo bycz, lěpje hacž bym to hacž dotal byl: Twój chzu bycz njedželu a wschědny džen, twój, hdyž so sľonzo sľwěczi a hdyž wichor howri! Twój, hdyž bym sľamlutki a s druhimi hromadže! Twój, hdyž džělam a hdyž wotpoczuju! Twój w žiwjenju, twój we wumrjecžu! Hamjeń.

27. njedźela po ƚwjatej Trojizny.

(Ssmjertna njedźela.)

Matth. 24, 37—51.

Alle runje jako běšče w czaŋu Noacha, tak budže tež tón pšichod teho cźlowjeka ƚyna. Pšchetož runje jako woni běchu w tnych dnjach pšched lijeńzu: woni jědźichu a pijachu, ženjachu ƚo a wudawachu ƚo hacž do teho ƚameho dnja, jako Noa do kašcya džěšče; a woni teho tedžbu njemějachu, hacž ta lijeńza pšchińdže a potepi wšchitkich: tak tež budže tón pšichod teho cźlowjeka ƚyna. Tehdy budžetaj dwaj na poli; jedyn budže horje wšatny, a druhi budže wopuszczenny. Dwe budžetej mlěč w młynje; jena budže horje wšata, a druha budže wopuszczena. Teho dla wachujcže; pšchetož wy nje- wěšcže, w kotrej šchtundže wašch Knjes pšchińcž budže. To pak pšnajcže: Šdy by hospodač wjedžik, w kotrym czaŋu paduch chzynł pšchińcž, by wón ždyn wachował a njedał do ƚwojeho doma łamacž. Teho dla budžcže tež wy hotowi; pšchetož cźlowjeka ƚyn budže pšchińcž, w kotrejž šchtundže wy ƚo jeho njenadžijecže. Šhto je teho dla ƚwěrnny a rošomny wotrocžk, kotrehož jeho knjes je postajik na ƚwoju cželedž, ƚo by jim w prawym czaŋu jědž dawał? Šbóžny je tón ƚamny wotrocžk, hdyž jeho knjes pšchishedišchi jeho namaka, ƚo wón tak cžini. Sawěrnje, ja praju wam: Wón budže jeho na wšchitke ƚwoje kubla postajicž. Njeknje-li pak tón ƚamny šty wotrocžk w ƚwojej wutrobje: Mój knjes ƚo dlěji a njepšchińdže; a počnje bicž ƚwojich towaršchow, jě a pije i wopikzami: duž budže jeho ƚameho wotrocžka knjes pšchińcž tón džen, kotryž wón ƚo njenadžije, a w tej šchtundže, w kotrejž wón ƚebi njepomyšli; a budže jeho rosrubacž a jemu jeho mšdu dacž i ludakami. Tam budže škiwlenje a šubow šchi- pjenje. Šamjeń.

Sažo je zyrkwinske lěto šašchło. Šhto je nam pšchi- nješchło? Wjele Božeje hnady. Šóždy džen bě abo chzynšče tola bycž postrow i wyšoka. Šóžda njedźela chzynšče nam

wodžerka k Bohu bycž. Što je tuto sańdžene zyrkwinske lěto nad nami dołonjalo? Kač wažny je husto hižo jenicžki džen! Haj, jenicžka hodžina w žiwjenju móže cžlowjekej nastork dacž, so duscha šo skasy abo duscha šo skazenju wukhowa. Malo wokomiknjenjow samóže sabludženeho cžlowjeka wróczo k Bohu wjescž. Njebě tač pola Saula psched wrotami Damaskona? Malo wokomiknjenjow samóže wo sbožu dusche sa cžas a wěcžnoscž rosšudžicž, hdyž cžlowjek w nich šwojeho šhubjeneho Boha sašo namaka. A nětk jene zyle lěto! Kelko rosšudženja a cžežkeho samołwjenja sa naš ma halle jene zyle lěto se šwojimi 365 dnjemi a šwojimi lubymi, krašnymi njedželemi, tutymi póšłami šwětka a wješela a měra a Božeje hnady a mozy! Kajki wažny wotdžěl s našeho žiwjenja! Je tuto zyrkwinske lěto naš snutškownje do předka wjedło abo wróczo? Je naš sa špytowanja žiwjenja pošyluilo, w luboscži a we wěrje do Boha naš wobtwjerdžilo? To šu pokutne praschenja, kotrymž šo na kónzu lěta kšesčijian wuwinycž nješmě. To šu praschenja šwědomnja, na kotrež mamy šebi psched Božim woblicžom w zyrkwi a w komorzy kšutne wotmołwjenje dacž. Tač spominamy na wscho, štož je sańdžene zyrkwinske lěto na Božej mozy a hnadže a žohnowanju nam pschinješło.

Dženka pač šo tež s hlubočo žarowazej wutrobu na wscho dopominamy, štož je nam tuto zyrkwinske lěto wsało. Wot rowow našchich lubych pschińdžemy a k rowam sašo póńdžemy. Našche wócžko je połne šylow. Našcha wutroba je połna boloscže. Šchi šmjertnych kžach šmy stali. Pošlednje šdychowanje našchich lubych šemrjetnych šmy šlyšcheli. Šwědkojo šmy byli jich pošlednich wojowanjow. S nimi a sa nich šmy šo modlili w jich pošlednich cžělnych nusach a štyškach dusche. Tu bě lube džěcžo, kiž wot naš džěšche. Tu běšche našcha kžějaza mlodošcž, kotrejž Božemje prajachmy. Tu běchu šylni mužojo, nanojo a maczerje we połnoscži mozy, kotrychž s krawajazej wutrobn precž cžahnycž widžachmy. Tu bě špróžny šchědžiwž, kiž bu k měru položeny. Někotremu žiwjenje hašny, kaž šwěza hašnje, hdyž je dopalena. Druhdy pač bě bėdženje hórke, bolostne

a styštne. Někotry je swoje najlubsche pohrjebał, šštož je na semi měł. Bě nam, kaž hórku ból njebychmy pschenjesč mohli a bymy ju tola njescž a pschenjesč dyrbjeli. Druhdy chznychmy s našchim mrějazym sobu wumrjecž a mamy tola samostacž, doniž hlóš Boži naš njewoła. Ale nam šo po našchich lubnych styšcže. Šmy šamotni, šwudowjeni, wošyrocženi, w našchej komorzy wopušcženi.

Čak džens šmjertna njedžela k nam pschihadža. Do zyrkwy pschinješechmy styšł a rudženje. Dołho došč pola čłowjekow směrowanje a pomoz, pokoj a měr pytachmy, ale podarmo. Spušcžachmy šo na swoju móž a bymy s nej na kónzu. Čak bymy wopušcžili našche domy a pytamy w zyrkwi a w komorzy tamneho njebieskeho směrowarja, kiž pod Nainskimi wrotami plakazej maczeri džesche: „Njeplacž!“, kiž šotromaj w Bethaniji šylsy setrě se šwojim: „Lazaruš, našch pschecžel, spi, ale ja du, jeho se spanja šbudžicž“, kiž na jutrownym ranju tyšcheneje Marje Madlenty šo woprašča: „Žónšta, ššto placžesch?“ Nimo měry kšutny pał je nětk čžaš. Duž tež našch Knješ naš nješměruje s mjehkimi, pschecželnymi šłowami. Wótře, kaž wótry nož, je w tutym šćenju někotre šłowo. Jesuš tu njerēcži k želazym, kiž wot rowow pschińdžechu. Wón šwědcži wo šwojim pošlednim pschihadže, wo wěcznym šudu. Šašo a šašo wón nam pschwoła: „Wachujcže! Nješhubcže duschu! Kóždy džěn móže wasch pošledni bycž! Wufupcže čžaš!“ —

Kšutne napominanje šmjertneje njedžele ša našche dusche: „Wachujcže!“.

- 1) Wachujcže! Nješhubcže duschu pod knicžomnoščemi šwěta!
- 2) Wachujcže! Njenadžujzy, kaž paduch w nozy, pschińdže wasch Knješ!
- 3) Wachujcže! Wufupcže čžaš Božeje šnady!

I.

Kšutne napominanje šmjertneje njedžele ša našche dusche: „Wachujcže! Nješhubcže duschu pod knicžomnoščemi šwěta!“

— Do džěla a prózy, do staroscźow a domachpytanjow, do hołka a śwětneje hary, do płakania žarowazych a bysow wopuszczěnych kłinczi mózne Jesuŝowe: „Wachujće!“ Nasch Sbožnik je husto tak napominał, wošebje w swojich pschirunanjach. W swjatych sczenjach so sašo a sašo tuto napominanje nascheho Sbožnika namaka a niz mjenje we listach japoschtolow. Něhdy běchu mješ wucžobnikami tež najšwěrnišči modlerja a bėdžerja w Gethsemane w styškach dusche wopuszczili. Wón žaruje: „Njemóžecze wy jenicžku hodžinu so mnu wachowacž?“ Ale woni šu se swojim Sbožnikom a sa swojeho Sbožnika wachowacž nawuknyli pod šchižom, na jutrownym ranju, we wohenju swjatkow, psched židowskej radu, w pschescžěhanjach a krawatnych cžwilach. Dženka pať na šmjertnej njedželi šo napominarjam š biblije drusy pschisamknu, kiž nam pschimołaja: „Wachujće!“ Szlyšchimy sašo hlóš, luby a jara derje snaty hlóš, kiž je něhdy husto k nam rěčzał, naš wucžik, naš prošyk, sa naš šo modliť. Naschi morwi naš napominaju: Wy, kiž macze šo se śwětom a hrěchom hišcže bėdžicž: Wachujće, so pod knicžomnosczemi śwěta duschu nješhubicže! Sašo widžu w duchu pscheczělně woblicžo a schėdžiwu hlówu šwěrneho, droheho nana a pschi wišěch staroscžach žiwjenja tola pschezo sašo jasne wócžko modlerškeje maczerje. Šcho wucžitaj naš? Wy, naju džěczi, wachujće! Njerunajcže šo śwětej w jeho žadosczach, ale šachowajcže duschu! „Runje jako woni běchu w dnjach psched lijeńzu: Woni jėdžichu a wijachu, ženjachu šo a wudawachu šo hacž do dnja, jako Noa do kaschcža džěšche.“ Stož Jesuŝ tu wo tamnym šahubjenym ludu š Noachoweho cžaka praji, njeje nicžo wošebite, nicžo nastróžaze, žadyn cžěmny wobras cžłowškeho štaženja. Sczenik Lukasch š Jesuŝoweho rta wo cžaku Lota, kiž bě Noachowemu cžaku podobny, pschistaji: „Woni šupowachu a pschedawachu. Woni šchcžěpjachu a twarjachu“. Woni běchu mudri w swojim nashonjenju, wustojni w swojim džěle a sa šwój cžas daloko w swojej šdžělanosczě. To wscho njebě nicžo šchłódně, wopacžne, ale nusne, ale to bě šrudžaze, so bě tuta šhwalba tamneho luda jenicžka šhwalba,

jich jene a wscho. Dofelž tute semske prózy a śwětne wjeßela tamnemu narodej zhyłu duschu napielnjachu, tehodla bě wón ja Boži šud srały. Wón njeprascha šo ja Bohom. Wón njepyta Božu wěrnošć. Wón tradacž da šwojej khidej duschi. Wón twari domy, ale njetwari Bože kralestwo. Wón s čžělom a duschu w službje šwěta steji, ale nješluzi Bohu. Wo wschěm tym Jesuš mjelcži, a tuto mjelcženje je hórka škóržba pschecžimo tamnemu ludu. Niz tež pschecžimo nam?

Njeje nam tu wobraš wošafany s našeho čžaša a se žiwjenja milionow s našeho luda? Šchtož bě tamneho naroda wina, njeje runje tuta wina tež naša? Tež naš lud je do semskich prózow a starošćow tač podnurjeny, kaž by tu wěčnje był. Wón chze žiwjenje w śwětnych wjeßelach wužiwacž, kaž by tuto najnušnišće a najwyschšće šbože było. My šmy w mudrošći a wědomnošći, we wobkneženju štwórby a jeje mozow wjele dale hač tamne přenje čžłowjestwo psched lěttušazami, ale šmy my mudrišchi w bójškim, šwobodnišchi wot šwěta, špokojnišchi we wutrobje? Njeje wjele džiwich, škažazych wjeßelow w našim čžašu? Ženi nusu tradaja we wulkej khidebje, drusy pschecžinjeja bješ wscheje bratrowskeje šmilnošće. Stari husto w šwojej šamolutkošći a starobje khlěba došć nimaju, šo bychu šwój hlód štajili. Młodži pač honja s jeneho wjeßela do drugeho. Něhdy bě mješ nami adventski a wošebje póštny čžaš čžichi čžaš. Tež w Ššerbach, s najmješšcha w ewangelskich Ššerbach je tuta čžichošć šašchła. Ššobotu do Bołmónčžki, ššobotu do wulkeho martrowneho tydženja, ššamo Sylvestra wječžor, hdžež ma tola kóždy někač khtnje šmyšleny čžłowješ wschu pschicžinu, do šo hicž a šwój pucž wopomnicž, je šebi tež w ššerbskim kraju někotra ššorcžma šwěriča, mladny lud na reje pscheproschowacž. Žěšć a picž a hracž a rejwacž hač nimale do lubeho njedželškeho šwětleho ranja a šwětej ššluzicž a se šwětom hicž a hdy by psche wschě hlubiny hrěcha było, to je žiwjenje jich wjele w našim ludu. W lubym ššerbskim kraju bě, hdžež ššo mladny čžłowješ, hdyž bě najprjódžy zhyłu nóž molochej nje-

pózcziwošće služik, rano, hdyž slónzo skhadžesche, pod kola železnicy čišny. Se Sprewje, kiž swoje wody tež psches našch šerbski kraj nješe, bu njedawno muž wučehnjeny, kiž bě na dompuczu s nělajkich kufleńkowych rejow do wody padnył a njebě so swojich napowěšanych draštow dla wufhowacž mohł. Jako mormeho jeho s wody wučehnichu; mějesche hišće masku abo kufleńku psched woblicžom. Kač srudny je tajki pucž se šwětkeje lubje do hlubokeje wody a čěmneho rowa, s hary wješekeho towařstwa psched Boži šudny stol! Njemylmy so! Bóh so njeda sa šměch měcz! Kač pač šmy tač do šwětnych žadosčow šapadnyčž mohli? Tam w starym čašu žaneje wěry do Boha njebě. Bobožny Noa bu wuhanjeny. Bože šlubjenja, kaž Bože hroženja buchu šazpjene. Njeje w našchim ludu podobnje? Čžohodla tuto honjenje sa šwětom a šwětnym? Dokelž je we wjele wutrobach jašne šwětlo wěry wuhašnyło. Na wschěm so dwěluje. Wšhitko khabla. Nicžo njeje tač šwjate, so so njeby wuhaniło. W ludowej šhromadžisnje sa wustup s žyrkwie šlyšach psched krótkim njewěrjazeho rěčnika prajicž: „Hacž čłowjek wumrje na šmjertnym ložu abo ptacžatko w šahrodže abo poš pschi puczu w pschěrowje, to je wscho jene. Duscha njeje. Wěčnosť njeje. Šsud Boži njeje. Bóh njeje. Wšcho je šón. Wšcho je błud. Wšcho je lža“. To njeje šón, ale je stara, što króčž wobkrucžena wěrnoscž: Šdžež so we wutrobach hlóš Boži wjazy nješlyšchi, tam ma čžert we wutrobje a w žiwjenju šłowo a móž. Šsmjertna nježela je dženiš. Wachujče! Tač pschowoła nam našch Anješ. Na tym tola njeje doščž, so na našchich mormych špominamy. Šhutny dženiš je wošebity napominač Boži. Pruhujmy so, hacž tež naš duch šwěta njenapjelnja! Pšchewińmy šwět! Wachujmy, so pod jeho knicžomnosťemi duschu nješhubimy!

II.

Tuto napominanje pač je čžim nusnišche a šhutnišche, dokelž njenadžujžy, kaž paduch w nožy, pschińdže našch Anješ. Tač bě psched lětyšazami. Bobožny Noa

na dopjelnjenje Božich šlubjenjow šwěru čakašce. Jeho rojenkojo pať šo jemu šmějachu — a Boha hanjachu. Duž šo Bože šlónčžo poča khowacž. S čornych mróčzelow šo lijesche desčez. Studnje šo wotewrichu. Wody šo wysche a wysche šběhachu. Staženje tu bě. „Tak tež budže pschichod čłowjeka šyna“. — Njenadžujzy wón pschińdže. Hdy? To je Bože potajnstwo. „Wachuježe, pschetož wy njewěsče, w kotrej hodžinje wasch Knjes pschińdže.“ Husto šu wěrjazy psched wrotami čžemneho pschichoda šo prascheli: Knježe, hdy pschińdžesch? Čłowjekojo šo narodžichu, wumrěchu. Ludy postažechu, šańdžechu. Knjes pať njepschińdže. Šwjeczi japoschtoljo a wěrjazy prěnich čžašow šo nadžijachu, šo Knjesa hiščeže ša čžaš žiwjenja doczakaja. Luther mějesche pschestupjenja bamžistwa ša šnamjenja bliskeho šuda. Naschi šerbszy wótzojo šebi wjele wo pošlednich čžašach powjedachu, jako ruka Napoleona I. šemju wobknježesche. Šnaty wěrjazy duchowny Bengel bě lěto 1836 ša Khrysta pschichad wulicžik. Šaložet šekty Adventistow, kiž tež w šerbskich wošadach š mozu šwoje błudne wučby roššěrjeja, je šudny džen mjes nalěčom 1843 a 21. měrza 1844 postajik. Wjele štraschniški pať je wotschčžepk „Šhutnych pytarjow w bibliji“, kiž š jara bohatymi šrědkami psches wosjewjenja a nawěschtki, psches pschednoschki a špišy mjes našchim ludom muczi a tež wěrjaze dusche šawjesčž a ša šlěpicž pyta. Wy šmy w pošlednim čžašu jara wjele naštróžazeho a šrudžazeho našhonili. Duž je bjes džitwa, šo wěrjazy š wošebitej nadžiju na pschichod šwojeho Šbóžnika čakaju. Še šwojimi bědami a njelicžomnymi šrwawnymi woporami je naš hróšbna wójna wjele lět dołho tyščila. Šlód a šhorosče še šwojim mrěčom kraje pscheńdžechu. Šopot a šběžki roškorjachu lud. Šohanske wyschnosče bjesbóžne šakonje dawachu. Tu a tam w krajach šo šurowe pschesčžehanje ššesčžijanow šjewjesche. Šo šu we tajkich šrudnych čžašach wutroby pošne njeměra a štyška, je bjes džitwa, ale to njeje dodžiwacž, šo tež wěrjazy ššesčžijenjo, kiž čžedža Šesufowi wučžobnizy byčž a jeho šłowo lubuja, šo tak lohko do wotpada wot šwojeje ewangelškeje

wěry sawjesć a sašlepjeć dadža. Čłowškim woblicženjam wo šudnym dnju šo našch Knješ psches nětk skoro 2000 lět ženje pschipsnał njeje. Pschezo je wón je sahanibił a tež njedawno sašo błudne wunoschowanja „Bytarjom we bibliji“ wo lěće 1925. Ani psches čłowštu mudrosć ani psches čłowštu błasnosć šebi Bóh šwoje potajnstwa wotkryć njeda. Jesuš w našim šćenju praji: „Wy njewěšće, w kotrej hodžinje wasch Knješ pschińdže“ a sašo: „Čłowjeka šyn pschińdže, w kotrejž hodžinje wy šo jeho njenadźijecze“. Njeje to potom šhroblosć prajicć: „Wy pať wěmy, hdy Knješ pschińdže“? To njeje wěra, ale njewěra, niz pobožnosć, ale wćipnosć, niz pokornosć, ale hordosć ducha, niz sahoritosć ša Bože kraleštwo, ale čělna njescěćpliwosć a njepošluschnosć pschecziwo žyle jašnym Jesušowym šłowam. Tute wucžby šu błudy. Njedaj šebi pošnacze samuczić a wěru rubicć!

Da wulka šwjata wěrnosć pať woštanje: Knješ pschińdže! Wón šam je to šlubil, a šchlož wón šlubi, wón tež dopjelni. Wón junu pschińdže, šo by šwój škutk kónowal, šwoje kraleštwo došonjal, šwój lud šudžil. Šacž je tuta wulka hodžina Boža nam bliska abo niz, to njewěmy, ale to wěmy: Našche žiwjenje chze być pschihotowanje na nju. To wěmy: Šoždy džen móže našch pošledni być. Našch přeni šudny džen je tola ša naš džen wumrjecža. Wón šo nam njebliži w šjawnosći, ale w čichej šomorzy šnano pod nutrnymi modlitwami tych, kiž naš lubuja. Šajlichž šmjertny džen naš w pošucze a wěrje a bratrowskej lubosći namaša, tajki budže ša naš šudny džen. A njepšchekhwata šmjercž naš tež rad kaž paduch w nozy? Wona naš nadpadnje šprzedž našeho džěła. Wona torhnje macž š towašstwa džěći. Wona njeprašča šo ša štarobu a njedžiwa na šubla a šylnosć a mudrosć. Šod jeje wodychom šblědnje tež čerwjene lizo. Wona žada štrowych a šhornych, štarych a mlodych. Ššmjercž tež šwojich poššłow pschezo nima, a hdyž jich ma, my jich rěći husto došć njerosymimy. Še štarych čašow šebi šerbszy wótzojo rad powjedachu: Še šmjercžu bě čłowjeť šebi wucžinił, šo njěšmě jeho wotšal torhnyć,

khiba so by prjedy jemu tšjoch póžłow póžłala. Po czaŝu tutón muž sthori. Pšchivołany lěkat jemu pohrosy: Wascha wutroba je jara njeměrna, bije njestajnje. Hladajće ŝo! Po někotrych dnjach mandželsta k njemu rjekny: Lěpje s tobu njeje, ŝy tola khětro khory. Saŝo něotre dny sańdu. Pšchipadnje khory ŝam ŝwoje woblicžo w hladadle wuhlada. Wón sdychnje: Kak blědy ja tola ŝym! Wšcha barba je s woblicza saschła. Lědma je ŝłowa wurjeknył, wotewrja ŝo durje. Šmjercž sastupi. Wona khoreho žada: Pój so mnu! Twój czaŝ je tu! Wón wotmolwi: Najprjódžy spomń na ŝwoje ŝlubjenje a ŝežel mi póžłow. Šmjercž snapschecžiwi: Njejŝym ja jich tebi póžłala? Tšjo póžli ŝu pola tebje jako napominarjo pobyli: Lěkat, mandželsta a stónčnje twoje blěde woblicžo. Twój czaŝ je nimo! Pój so mnu! Tak njenadžujzy našch Knjes kaž paduch w nožy pšchińdže. Duž hotujmy ŝo wschědnje na sbožne wotŝalhicže!

Njech s czaŝom sa ŝwój dom ŝo staram,
So bych był stajnje hotowy
A rjeknył, hdyž ŝo bliži k maram:
Gžiń so mnu, kaž chzesch, Knježe, ty!
Mój Božo, daj psches Khrysta krej,
So w ŝmjercži so mnu derje stej'!

Kak pak chzemy ŝo hotowacž?

III.

Wachujće, wukupće khutnje czaŝ Božeje hnady! Wón je krótki. Lědma je lěto sapočane, je tež hižo saŝo dofonjane. Wón je tež njewróčliwy. Wjele móžesch saŝo dostacž, sčtož ŝy shubił, kubla a strowoscž a cžescž, ale shubjeny czaŝ wostanje shubjeny. Žana próstwa, žana horza ŝylsa cži jón wrócžo njeda. Duž wukup khutnje czaŝ Božeje hnady, niz w ŝlužbje ŝwěta a hrěcha a njewěry, ale sa sbože bližscheho a ŝwojeje njeŝmjertneje dusche. My nochzemy pósnačž a wotkryčž a wulicžicž pytačž, sčtož je Bóh nam w ŝwojej luboscži potajił, ale chzemy ŝwěru ruzy k džělu sčozicž, našche powołanje wobstaracž, našchu pšchi-

ŕlufchnoŕeć doŕonjeć, naŕche dźeći ŕ modlitwu a napominanjom
ŕnjesej wocahnyć, naŕchim bratram w luboŕeći ŕluficź
a tať ŕhutnje hnadny czaŕ wufupieć. „ŕhtó je ŕwerny a
roŕomny wotrocź, kotrehož jeho ŕnjeŕ je poŕtajiť na ŕwoju
czeledź, ŕo by jim w prawym czaŕu jeŕeć dawať? ŕbóžny
je tuťon wotrocź, hdyž jeho ŕnjeŕ pŕŕiŕhedŕŕi jeho namaťa,
ŕo tať cźini. ŕawernje, ja praju wam: Wón budže jeho
na wŕŕitke ŕwoje kubła poŕtajić.“ Boži wotrocžy a ŕa-
ŕtojnizy ŕmy my w naŕchim žiwjenju. Na wjele je tón,
na maľo tamny poŕtajeny. ŕŕmjertna njeďzela ŕ ŕhutnym
hľoŕom napomina: Budźeće ŕwerni ŕaŕtojnizy w Božim
mjenje a w Božej mozy ŕa ŕlufbu bratrow! ŕmy jo
byli? Pod ŕŕižom a hórku naŕŕi morwi wotpoćžuja.
Wěchmy jim dobri ŕaŕtojnizy, kaž doľho ŕmy jich měli?
Hdže ŕu cźi ŕhudži, kotrymž ŕmy pomhali? Hdže ŕu cźi
pľakazy, kotrymž ŕmy ŕylŕy ŕetrěwali? Hdže ŕu cźi ŕpróžni,
kotrychž ŕmy poŕylujeli? Hdže ŕu cźi ŕabľudženi, kotrymž
ŕmy na prawy pucź dopomhali ŕ pomozu Božej? Naŕŕ
czaŕ je ŕebiećny. ŕóždy pyta ŕwoje. ŕať loľka je huŕto
ŕlufba luboŕeće! Wŕŕećelne ŕľowo w prawym wotomiku
cźini dźiwy. ŕube pohľadanje ŕamóže ŕpróžnu duŕŕu ŕběhacź.
ŕŕnadne wotŕewjenje ŕamóže ŕamľnjenu wutrobu huŕto
hižo wotewricź. Wŕŕećelny poŕtrow ŕamóže ŕamotnemu
jeho ŕamotnoŕeć njeŕeć pomhacź. ŕať loľka je czaŕto kraŕna
ŕlufba ŕŕeŕećijanŕeje luboŕeće! ŕŕmjertna njeďzela napomina:
Budźeće ŕwerni ŕaŕtojnizy! ŕ cźeľom a duŕŕu ŕo ŕtajeće
do ŕlufby waŕŕeho krala a ŕbóžnika Jeŕom ŕhryŕta! Je
waŕŕ pucź pŕŕeŕ žiwjenje cźemny, dźicze jón, hdyž Boža
ruka waŕ wjeďze. Je waŕŕa czeža jara czežka, njeŕeće ju,
hdyž ŕnjeŕ ju na waŕ kľadže. Je wopor pŕŕe wŕŕo wulki,
woprujeće jón, hdyž wón jón wot waŕ žada. Budźeće
ŕwerni ŕaŕtojnizy w luboŕeći bratram! Wěkať pŕŕi ŕthoro-
ľožu ŕwojeje doroŕećeneje dźowki ŕeďeŕŕe. Jeho jeniećke
dźećo bě ŕmjerczi bliŕko. ŕubu mandželŕku bě dawno po-
hryebať. ŕawoŕtajena dźowka bě nanowe žyľe wjeŕeľe. Něťť
bě teź jeje czaŕ tu. Wě ŕrjedź nozy. Czežko luba ŕthora
ŕdychowafŕe. ŕan wě, ŕo ju doľho wjazy nima. Wón

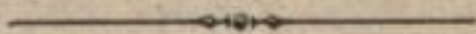
džerži blědu ruku khorjeje w swojej ruzy. S dobom so delkach saswoni. Khežne durje so wotewrja a so po khwili sašo samfnu. Do komorki sastupiwšchi, stara služobniza s krótka powjeda: Džělacžet tu bě a pytasche lékařsku pomoz sa swoju khoru žonu. Ja bym jeho dale póžłala, rjetnywšchi, so sam pschi smjertnym ložu bedžicže. Dželenje so bližesche. Staremu, bóršy žyle samotnemu naněj so bylšy po lizomaj ronja. Sašo delkach saswoni, byllišcho hacž prjedy. Džělacžet tu sašo je. Tak powjeda po khwilžy horlach hosposa: Wón žaneho drugeho lékařja namakał njeje. Wón ma pjecz džeczi, a sčeste so woczafuje. Macž pať dyrbi wumrjecž, hdyž so jej hnydom njepomha. Lěkar postanje. Sčto dyrbi čžinicž? Khora so njehibnje. Wona drje ani khežny swón sašlyšchala njeje. Dołho jeje bėdženje wjazy tracž njemőže. Kak lube a drohe a swjate žu naněj nětk pošlednje wofomiknjenja! Sčto dyrbi čžinicž? Dyrbi swoje mrějaze džecžo w pošlednej nusy wopusčćicž? S dobom luba khora woczžy wotewri. Žyle s čžicha wona prošy: „Dži, nano, dži! Macž tam tebje nusnje trjeba.“ Nan khabła. Wutroba čže jemu w bolosčži rošćocžicž. Sašo mrějaza sdychnje: „Dži, luby nano, dži! Mi ty njemőžesč wjazy pomhacž. Sčtož žy w swojej lubosčži ke mni čžinicž mohł, žy čžinik. Dži, luby nano, dži! Sčtož smój žebi prajicž měłoj, smój žebi prajikoj. Bóršy bym dokonjala. Hnydom, prošcu, dži!“ Duž wofoscha stary nan swoje horzo lubowane džecžo hišćeže ras a džesche won do čžemneje nožy. Žačo so domoj wrócži, bě džowka morwa. Po krótčich njedželach nješechu tež jeho k wot-pocžinkej. Čžezki pucž bě jemu wutrobu šłamał. Žačo bě po khowanju wulke čželne pschewodžetstwo so rosesčło, k wotewrjenemu rowu khuda, blěda džělacžetka pschistupi. Čžesčne džecžo mějesche na rukomaj, a pjecz małych džeczi pschi nej stejesche. W rucžy mějachu džeczi kwětki, kotrymž na šaschč dele padacž dachu. „Wy drje sčže stareho lékařja derje šnala?“, so tótka macžerje woprašča, kiž płaťajo se štyknjenymaj rukomaj pschi rowje stejesche. „Hacž bym jeho šnala? Wón je tutemu čžěšchnemu džěscžu a tutym pjecz

małym dźěćom psched krótkim macź se šmjertnych styskow s Božej pomozu wutorhnył, ale šwoje jenicźke dźěćo we šmjertnej nusy mje dla wopušcził.“ Móznje šmjertna njedźela napomina: Budźće šwěrnj saštojnizy w službje sa bratrow, ale tola tež w staranju sa šwoju duschu!

„Rjeknje-li pať sly wotrocźk w šwojej wutrobje: Mój knjes šo dlěji a njepšchindže; a počnje bicź šwojich towařšow, jě a pije s wopikzami: Duž pschindže knjes džen, kotryž wón šo njenadźije, a budže jeho rošrubacź a jemu jeho msdu dacź s ludakami.“ Tutón šrudny, nastročazy wobraš wo nješwěrnym wotrocźku, nieje to wobraš jich wjele s našeho čaša? Tu nieje žaneho staranja sa duschu. Šmjertna njedźela napomina: Staraj šo wo duschu! Wona je twoje najwjetše kubło. Dušcha je twoje jenicźke kubło tu na semi, kotrež tež šmjercź czi wsacź a sahubicź njemóže. Staraj šo sa šwoju duschu! Mjes wschitkim twojim dźělom je tuto dźělo najwažniše, najšwjeczisze, najnusniše. Zny šwět se wschěmi šwojimi kubłami a wješlemi czi niczo njepomha, hdnyž šy duschu šhubił. Wona je s Boha rodžena. Wona je psches Khrysta wumožena. Wona je sa wěćnosć pomołana. Duž nješub' šwoju duschu! Bohu chzemy pschezo bóle šo šwjeczicź. Šrěhej chzemy pschezo bóle a zyle šo wotrjez. Šswět chzemy pschegy bóle pschewinycź. Kšchescźijenjo chzemy bycź, w kotrychž šo Khrysta krašnosć šjewi. Kšchescźijenjo chzemy bycź, kiž šu wješeli w šwojim dźěle, ščetpliwi w šwojich četpjenjach, šmužiczi w šwojich bėdženjach. Kšchescźijenjo chzemy bycź, kiž šu napjelnjeni s Božim duchom, wobknježeni a wodženi psches Božu wolu, pošylnjeni s Božej mozu, kotrychž wottyknjeny kónz nieje tudy, ale we wěćnosći. Jačo dźěćo bėch, šlyšach husto, kať by macź šo modliła šrijedź šwojeho dźěla. Šuka bė pilna, ale wutroba bė pola Boha. Tať bė pola našich wótzow. Na kolenomaj je psched krótkim w šerbškim kraju pobožny kšchescźijan wumrěł. Luby šary nan bydlešche we šwojim wumjeńku. Na kolenomaj bė šwoju rańschu modlitwu špěwał. Ššchi modlitwje jeho šmjercź pschelhata. Tať jeho na kolenomaj namaťachu. Jeho pošlednje myšle nje-

běchu tudy. Jeho poslednje sdychowanja sběhachu so horje
k Bohu. Hdy by tak nahle naš smjercz pschewatała,
šmy hotowi? — Njedzela semrětych je dženša. Naschi
morni so mješ nami. Nasche wóczko jich lube wobliczo
šako strowi. Šhto woni chzedža tu w kraju bėdženjom
a šylšow? Naš napominacz. Naš prošycz: Starajće
so ja nješmjertnu duschu! Wšcho ma šwój czaš, tež po-
tuta a wobroczenje k Bohu a wěra. Wufupće czaš sa
czašne a wěčne sbože dusche!

Jeno duschu posbėhńće
Wot šyczow, kiž šwět wam wlecže,
A so tudy poddajće
Temu, s kotrymž tam bycz chzecže;
Njekńće: A njeju, wutroba!
Tam masch šwojoh' Šbóžniča!
Šamjeń.

Žnjowy šwjedžen.

Matth. 6, 11.

Najch wšchědny khlěb daj nam dženska. Šamjen.

W Anjesu lubowani! „Žnjowy džakny šwjedžen, džakny žnjowy šwjedžen“ — tak šu wežera wječor a dženska rano šwony s móžnym hłošom psches pola a hona, do domow a wutrowow nascheje wošady wołake, a jich hłoš je we waschich wutrobach, wy ratarjo, žiwny wothłoš namakał. Psches žyłe lěto scže wschať khodžili na šwoje pola, scže rolu wobdžělali a šymjo wušywali, scže w pocže šwojeho woblicža kraće, žolte štwjelza pošyšli a domwosyli do šwojich bróžnjow; haj šamo, jako wonkach žaneho džěla ša waš njeběšche, jako běly šněh hona pschikrywosche, jako šywy pomaklu a cžicho roscžechu, scže w duchu kóždy džěn wonkach pobyli se šwojimi pol nadžijow a pol staroscžow polnymi myšlemi. Nětk je šašo žnjowe lěto šaschło, minyło je šo šašo šyma a lěcžo, šyw a žně, mjersnjenje a cžopłota, nimo khablanje mješ bojosčžu a nadžijemi. Wy wěscže nětk, šchto je wam narostło, s polnymi wosami scže žnjowe žohnowanje, kotrež je wam Boža šchědca ruka wobradžila, domkhowali do šwojich bróžnjow. Duž šo ša waš žyłe šamo wot šo rošymi, šo scže šwoju wšchědnu draštu s njeđžělštej šuknju pscheměnili, šo scže měšto pluha a košy špěwarške do ruki wsali a šem pschisšli do nascheho lubeho Božeho doma, šo byschče tu s žyłej wutrobu šaspěwali: „Nječ Bohu džakuje šo wutroba wšchěch ludži“.

Alle je temu woprawdže tak? Scže wy wšchitzy šem pschisšli kaž tamny Samaritški, wo kotrymž w scženju cžitamy: „Wón khwalesche Boha s wulkim hłošom a padny k jeho nohomaj a džakowosche šo jemu“? Abó dyrbi šnano Bóh, hdyž dženska s njebjěš na naschu wošadu hlada, šo praschecž:

„Dže su czi dzewjeczo?“ Je bnano tež w naschej wožadze tajkich, kotsiž maja žně jeno sa plód swojeho džela a swojeje prózy, a kotsiž tehodla sa nusne nimaju, swojej toleni shibowacž a swojej ruzy stytowacž k džaaknej modlitwje? O kač k wobžarowanju su woni! Woni pschinješu sami sebie wo woprawdžite wješele na žnjowym žohnowanju; pschetož džač a wješele slišchatej njerosdželnje hromadže. Ženož džaakowny cžlowjek je woprawdže wješeły. Abo je bnano tajkich, kotsiž pschi sebi myšla: my pola nimamy, my nejšmy byli a žnjeli, my tehodla žaneje pschicžiny nimamy, džaakny žnjowy šwjedžen šwjecžicž? O kajki njerosom! To je tola žyle jašne, so derjehicže kóždeho wot žnjow wotwišuje; hdy njebychmy žnjeli, bychmy wschitzy hlodu wumrjeli. Tehodla dyrbi šo kóždy pschi džaaknym žnjowym šwjedženju wobdželicž, kóždy ma šwjatu pschislišchnosč, k džaaknej wutrobu šo wušnacž: „Džaakujmy šo šnješej; pschetož wón je dobrocžiwny, a jeho dobrota traje wěcžnje“. Wěrnó drje je: Četša šo njemóžemy džaakowacž po wyskazym hłóšu 66. psalma: „Wyskajče Bohu wschitke traje, spēwajče k čžescži jeho mjena, šhwalcže jeho krašnje“. Pschewulka je nusa nascheho čžaša, pod kotrejž wschitzy čžerpimy, pschecžežke su štaroscže, kotrež su naš w tutym žnjowym lěcže cžisčžate, a kotrež pschezo hišcže nad nami leža. Duž čžemy dženša swojej ruzy stytowacž a tamnu próstwu psched Boži stol pschinjesč, kotruž šmy kóždy džen spēwali, a kotrejež wěrnoscž bnano w šwojim žyłym žiwjenju nejšmy tač jašnje pošnali kaž w tutym šhutnym čžašu:

Nasch wschědny šhlěb daj nam dženša.

My spēwamy ju

- 1) k džaaknej wutrobu,
- 2) se špokojnej wutrobu,
- 3) se šmilnej wutrobu a
- 4) k dowěrnej wutrobu.

Šnježe Božo, ty šy tež w tutym lěcže nasche pola a hona žohnowal a nam wschědny šhlěb wobradžil; šašo šmy twoju dobrocžiwoscž a šwěrnoscž šhonili. Ša to šo

tebi s zylej wutrobu dzakujemy. A tebe prosymy, daj nam dořahnyč, šhtož je twoja ščeđedra ruka nam darika, a žohnuj nam twoje dary na čzele a na dušchi. Anježe, my spusčežamy šo na tebe, žohnuj nař a pomhaj nam dale psches Jesom Khrysta, našeho Šbóžnika! Hamjeń.

I.

Nařch wšchědny khleb daj nam dženřa! Bóh je nam wšchědny khleb dał, duř dzakujemy šo jemu!

W Anjesu lubowani! Bójče w duchu šobu do dweju domow. Pšhipołdnju je. Sa blidom šedži nan se šwojimi džeczi a čařaju na wobjed. Macž sastupi, pschinješe jědž a wudželi kóždemu jeho džel. Wšchitzy šu hlódni a šapocznu hnydom jěšč. Krařnje jim šłodži. Šo malej khwili šu nařnečeni, woni stanu, nan a starsche džeczi podadža šo na šwoje dželo, a mjeńsche džeczi šapocznu wješeke hrařacž. W druhim domje šedži tež nan s čřjódžicžku džeczi hlódnju sa blidom, tež tu pschinješe macž wobjed, ale prjedy hacž šapocznu jěšč, stynnu wšchitzy ruzy, a nan šo pomodli: Pšhińdž, Anježe Jesu, a budž našch hóšč a žohnuj nař a šhtož šy nam wobradžik; potom dadža šebi jědž krařnje šłodžicž, a hdyž šu nařnečeni, spēwa nan dzaknu modlitwu: „Dzakujemy šo Anjesej, pschetož wón je dobročiwny, a jeho dobrota traje wěčnje“. Prajče, we kotrym domje knježi lěpschi duch? Hdže šu džeczi lěpje woczehnjene? Njewěрно, tam hdžež blidowu modlitwu spēwaja! Lubi starschi, džeržče na blidowe paczerje, džeržče na to, šo wasche džeczi prošča a šo dzakuja. To je wulzy wařne sa jich zyle šwonkowne a šnutškowne žiwjenje. Ale k temu dyrbicže šami jim dobry pschiklad dacž. Hlajče, kaž džeczi sa waschim blidom, tak šydamy wšchitzy sa blidom našeho Boha a čařamy, šo wón nař sežiwi. Kař nje-wurjekniwje wulke je jeho hospodařstwo! Šhto móže dowuprajicž, šhto wšchitke rostliny, wšchitke šwěrjata a wšchitzy čžlowjetojo kóždny džeń potrebaju! A Bóh šdžerži wšchitkich. A njerosomne štworjenja dzakuja šo jemu sa to. Šsy ty šo hižom rař praschał, čžehodla ptacžki tař rjenje spēwaju

a kwětki tak lubosnje kćěja? So bychu cźlowjekow swješeli? Ale kelko ptaczkow spěwa a žadyn cźlowjek je nješlyshi, kelko kwětkow kćěje a žadyn cźlowjek je njewidzi! Ně, wone Bohu Knjesej šo dźakuja, so wón jim dawa, sčtož potrjebaju. A my cźlowjekojo, kotsiž šmy króna Božeho stworjenja, kotsiž my Bohu najbliže stejimy, my njetrjebali šo jemu dźakowacž? O, njesapomni Božich dobrotow! Wón je nam s nowa wschědny khlěb dał, duž dźakujcže šo jemu!

Abu mēnisch ty wopravdže, so je to, sčtož je tebi narostko, plód twojeho dźěla a twojeje mudrosće? Ja mēnju, runje wonkach na polach pōsnajemy, kaš klabi my šmy. Ani jenej prusy Božeho šlōnza njeišmy my šo šwěcizč, ani jenej kapzy deschcizka njeišmy padacž dacž, ani jenu mrōczel njeišmy sacžericž mohli. Njeišmy to runje w šandženy m žnjowym lēcže wošebje šhonili? Šladajmy na njo wrōcžo! W našymje scže pola ša nowe žně wobdžělali. Duž pschindže šurowa šyma a nacžini wschelaku škodu, a wy njeiscže temu wobaracž mohli. Šalēcžo sacžahny do kraja; šywy pocžachu šo selenicž; dołho njetrajescže, a pola bēchu kaš krašny seleny rub, kotryž pruhi Božeho šlōnza pošlocžachu, w kotrymž kapki rošy kaš dejmanty šo blyšcžachu. Ale po tym pschindže šuchi cžaš; tydženje dołho palešche Bože šlōnzo wot mōdreho njebjā na lacžnu semju. Kaš šmy na deschcž cžakali! A šlōncžnje pschindže deschcž a wošchewi pola a hōna, a wón njepscžesta; jedyn džen kaš druhi šo deschcžowascže, a to tež w žnjowym cžašu, tak šo scže kōždu šuchu mjeišchinu wufupicž dyrbjeli, šo blyšcže žnjowe žohnowanje domkhowali. Ščto scže wy pschecžiwu temu cžinicž mohli? Nicžo. Šawěscže, wono je, kaš w kšerluschu rēla: „Wty šymjo wušywamy na rolu šworanu, šrōst paš a tycže mamy pschēs miłoscž njebjesku“. Wōh je šašo nasche pola žohnował a nam wschědny khlěb dał. Duž jemu džaš, duž jemu džaš ša jeho dobrotu!

II.

A budžmy špokojom s tym, sčtož je nam wobradžil! Wěscže, lētuscže žně njeišu wurjadnje bohate. Wščitke

wasche nadžije njejšu ƚo dopjelnike. W druhich lětach ƚmy druhdy wjazy žnjeli. Ale wopomnmy, ƚo Jesuƚ naš wuczi wo wschědny ƚhlěb prošycz, niz wo tykancz, ale wo wschědny ƚhlěb, to rěka wo to, ƚchtož ƚ žiwnošczi a ƚ potrjebnošczi ƚwojeho czěla a žiwjenja potrjebamy. A to je Bóh nam tež lětsa ƚ nowa dał. Hdycz lutujemy, doƚahnjemy ƚ Božej pomozu tež lětsa. Sšmy my ƚebi to ƚaƚlužili, ƚo je Bóh naš tał žohnował? Hdycz Bóh Anjes ƚ njebjeƚ dele na našch lud pohlada, móže wón dobre ƚpodobanje na nim měcz? Njedyrbi wjele bóle ƚwjaty hněw jeho wutrobu ƚaƚschimnycz? Kał wjele je ƚo w našchim ludu pšcheměniło w běhu poflednich poksta lět, a to ƚawěscze niz ƚ lěpšchemu! Hdže je dobre pobožne ƚschesczijanške waschnje, kotrež něhdy našchich wótzow wuƚnamjenjesche? Našchi wótzojo ƚu prajili: Nusa wuczi ƚo modlicz, ale dženska je, kaž by nusa wutroby ƚtwjerdžiła, kaž by nusa wuczila ƚaƚliwacz. Tež našch ƚerbški lud je na puczu, ƚo wot Boha ƚdalowacz, haj je ƚ džěla hižom ƚwojeho Boha wopuszczil; ƚamo na tajkich nje-pobrachuje, kotšiz Boha a Šbóžnika ƚazpawaju a hidža. By-li ƚo pšhecziwo tebi, luby ƚschesczijano, něchtó tał ƚadžeržal, kaž našch lud pšhecziwo Bohu, ty by, byrnjež ƚ pšchirodženja najměrnišchi a najpšhecželniwišchi człowjek był, w hněwje ƚo wot njeho wotwobrocził a pšhestal, jemu dobroty wopokafacz. Ale Bóh je pšchi wschěm naš žohnował a nam wschědny ƚhlěb wobradził. Móže pšchi tajkej dobrocziwosczi něchtó njespokojny bycz! Kał, hdy by ƚo pola naš ƚtało, kaž pšched někotrymi lětami w Rušowskej, ƚo bychu pšches wulku ƚuchotu ƚnywy wuƚknyłe a my bychmy hlodu mrěli, abo hdy bychu krupy žyłe žnjowe žohnowanje rošbiłe kaž w druhich ƚtronach našcheho wótzneho kraja? Njebychmy ƚo do teho poddacz dyrbjeli? Ale nětk je Bóh ƚwoju ƚchcjedru ruku wotewrił a je nam bjese wscheje našcheje ƚaƚlužby a doštojnošcze wschědny ƚhlěb ƚa žyłe lěto wobradził. Njedyrbimy nětk wschitzy ƚ ƚakubom ƚo wuƚnacž: „Anježe, ja njejšym doštojnny wschitkeje twojeje ƚmilnošcze a ƚwěrnoscze, kotruž mi ƚy wopokafal“? Nječhašch ty wopomnycz, ƚchtož japoschtoł Pawoł pišche 1. Tim. 6, 8:

„Gdyž pať žiwnosć a drařtu mamy, njech my ťpofojom
řmy“? Haj, budźmy ťpofojom a

III.

řmilni! Na řch wřchědny řhlěb daj nam dženřa, rěka we
4. próřtwje, niz: mój wřchědny řhlěb daj mi dženřa. My
njeřměmy potajtim jenož na řo, ale dyrbimy tež na řwojich
řobucźlowjeřow myřlicź. Sa wřchitke czařy je na řch Šbóžniř
runje wam ratarjam ř warnowanju tamneho ratarja we
řczenju přchěd woczi řtajiř, řotrehož polo běřche derje přchi-
njeřło, a řiž přchi řebi džeřche: „Šchto mam ja cžinicź?
Ja nimam ruma, hdžež bych řwoje plody řhromadźiř“, a řiž
řebi wotmyřli, wjetřchu bróžen natwaricź, řiž potajtim řebi
myřleřche, řo je žnjowe žohnowanje jeho. Wěřcze wy, řchto
Řnjeř wo nim praji? „Ty blařnje“, přchimořa Řnjeř jemu
(Łuf. 12, 20).

Ratařřtwow njeje jenož najřtarsche wřchitřich powořanjom
— hižo Ğadam a Ğěwa řtaj w paradisu rolu wobdžěłaloj —
ale tež najwažniřche. Bjeř druhich powořanjom móža ludžo
wobřtacź a řu wobřtali lěřřtotki dořho — řo jara prařcha,
hacž je indurřrija, řajřaž je řo w na řchim czařu rořwiřa, wo-
prawdžite žohnowanje řa cźłowjeřtwow —, ale bjeř ratařřtwow
njeřdže. Přcheř to pať je Bóh wam ratarjam wulke na-
dawki dař a cžežku řamolwitořcź napořožiř: Wy macze řo
řtaracź řa řdžerženje na řcheho luda. Wy wěřcze, řo wam
w na řchich dnjach wótre poroři cžinja. Wy je řrucze wot-
pořařacze. Ale njeleži w nich řnawo řchřicźka wěrnorecze?
Njejeřcze wy řo woprawdže natyřacź dali wot ducha mammona,
řotryž je řo řaž natyřaza řhororecź w na řchim ludu roř-
řchěriř. Šřnawo řtejiřch ty, luby řchěřcžijawo, pod jeho
řnježřřtwow a jo ani njewěřch, a wón dobudže řebi na tebi
přchezo wjetřchu móž. Duž je moja řwjata přchiřłušchorecź,
tebje warnowacź. Móže bycź, řo řo to tebi njelubi, řo ty
řo řranjeny cžuješch. Ale ja njeřham řobu wina bycź na
řkaženju twojeje njeřmjertneje duřche. Mi placzi Bore řłowo,
pola Ğzechieła 3, 19 napriřane: „Gdyž ty bjeřřbóžneho na-
pominawřch a wón řo njewobroczi wot řwojeje řłorecze a wot

ſwojeho ſleho pucza, dha budže wón w ſwojej ſlósći wumrjecz; a ty by ſwoju duſchu wumohl". Za paſ chzu ſwoju duſchu wumóz a wukhowacz. Nam wſchitkim płaczi ſłowo naſcheho Sbožnika: „Wy njemóžecze Bohu ſlužicz a mammonej“; tu rěka paſ — paſ. A kaſ khotnje warnuje Anjeſowy japoſhtoł pſched ſtrachom mammona! Kotsiž ſo chzedža wobohaczič, czi padnu do ſpytowanja a do ſyčze a do wjele hlupnych a ſchódnych žadoječow, kiž cžlowjekow do ſtaženja a do ſatamanſtwa podnurja; pſchetož pjenježna luboſcz je korjeń wſchitkeho ſleho (1. Tim. 6, 9 a 10). Tehodla dajče ſo warnowacz! Budžče ſmilni! Spytajče ſobuczucz, kaſ je ſtarſchimaj k wutrobje, kiž ſwoje džeczi runje taſ lubuja kaž wy waſche, a kotsiž jim njemóža dacz, ſchtož potrjebaju, ſo ſtrowe wotroſtu! A tu ſu ſtari; ſ cžeſczu ſu ſo ſeſtarili, ale pſcheſ inflaziju ſu wſchitko ſhubili, ſchtož ſu ſ wulkej prózu nalutowali a nětſ praſcheja ſo ſe ſtaroſczemi: Sčto dyrbimy jeſcz? A tam je khoru, ſnano jeho žiwjenje ke kónzei khwata, po cžlowſkich myſlach njeje ſa njeho žaneje pomozy wiazy, o, cžinče jemu poſlednje tydženje abo měſazy taſ lohke a rjane kaž móžecze! A ſpomnče na ſkutli Božeho kraleſtwa, na ſwontowne a ſnutſkowne miſionſtvo, kotrež maja telko džela a mało ſrědkow! Pomhajče! Budžče ſmilni! Njeſmilny ſud na tych pſchińdže, kotsiž ſmilnoſcze nejſu wopoſaſali. Ale ſbožni ſu ſmili. Tehodla njeſapomnče, dobroty cžinicz a wudželecž! Tajke wopory ſo Bohu derje lubja.

IV.

Naſch wſchědny khlěb daj nam dženſa. Tuto „dženſa“ napomina naſ k dowěrjenju k Bohu. Něchtóžkuli hlada ſ cžežkimi ſtaroſczemi do pſchichoda a wobcžežuje ſwoju wutrobu ſ praſchenjom: Kajki budže naſch pſchichod? Wěſcze ſrudny. Nuſa budže hiſcche wjetſcha. Prcz ſ tajkimi myſlemi a ſtaroſczemi! Wone wukhadžeja ſ małeje wěry. Bóh, kiž je nam hač ſem pomhał, budže dale pomhacz. Twať, o moja duſcha, twať na Boha! Wěra jemu ſluſcha, pomoz ſa wſchěch ma. Pſchewoſtaj jemu pſchichod; wón

budže wschitko derje czinicź. Wschaf je nam wjele wjazy dał hacź wschědny khlěb. Swojeho Syna je sa naš dał; tak njedyrbjał wón nam wschitko dacź, shtož potrebamy? Tehodla dowěr šo jemu!

Alle to móže woprawdže jenož tón, kiž ma cziste šwědomnje pschecźiwu Bohu. Wopomúnymy, šo šmy my šym, wot Boha wušytny, šo srawimy sa njebješa. A na niczim njeje Bóh nam pobrachowacź dał. 30, 40, 50 a hišcže wjazy lět je wón šlónzu šwojeje hnady na naš šo šwěcźicź a deschcžu šwojeje luboscže na naš padacź dał, kaž běsche sa naš dobre. Shto je wón dozpił? Šnano je nalěcžo a lěcžo twojeho žiwjenja nimo a džen žnjow je šo hižom pschiblizil, na kotrymž koša šmjercže tebję pošycže a Anješ pola pschińdže, šo by hladał, kajki šnop ty šy. O wukup czaš, kotryž hišcže mašch, a cziń, šo šbóžny budžesch! Bóh pomhaj nam wschitkim, šo junu hódni namašani budžemy, šo domkhowacź do njebjeskich bróžnjow, hdžež wěcžny džakny žnjowny šwjedžen šwjecža. Tam njebudžemy wjazy prošycź: „Mašch wschědny khlěb daj nam dženša“, tam budžemy w najšbóžnišchej radošczi wyškacź: „Anješ je wschitko derje czińil; cžescź Bohu Anješej dajcže!“ Šamjeń.

Kermuschny swjedžen.

„Wotuč, moja cžescz, wotuč, psalterjo a harfa! Wotewrcze mi wrota prawdoscze, so ja do nich póndu a temu Knjesej so dźafuju. To je tón džen, kotryž tón Knjes cžinił je; tehodla sradujmy a wješelmy so w nim.“ Hamjeń.

Luf. 19, 1–10.

A wón cžehnjesche nuts a džesche psches Jericho. A hlaj, tam běsche jedyn muž, i mjenom Zacheu; tón bě wyschichi tych zlonikow a bě bohaty; a žadašche šebi Jesuša wohladacž, išto by wón byl, a njemóžesche psched ludom; pschetož wón běsche mały wot parichony. A wón běžesche prjedy a lěšesche na lěšny figowy shtom, so by jeho widzał; pschetož tam mějesche wón nimo hicž. A jako Jesuš tam pschińdže, pohlada wón horje a pytnu jeho a džesche k njemu: Zacheo, lěs rucže dele; pschetož ja mam dženja w twojim domje woštacž. A wón slěse rucže dele a wsja jeho i wješelom horje. Žato woni to widžachu, morkotachu wschitzy, so pola hrěšnika na hospodu sańdže. Zacheu džesche pschistupiwschi k temu Knjesej: Hlaj, Knježe, položju šwojeho kbla dam ja k hudym; a šym-li nětoho sjebał, dam jo shtyri krócž sažo. Jesuš džesche k njemu: Dženja je so tutemu domej šbožo dostało, dokelž wón tež Abrahamowy šyn je. Pschetož cžlowški šyn je pschichoł, so by pytał a šbožne cžinił, ištož šhubjene je. Hamjeń.

„Kač šwjate je tole město! Tu nicžo druge njeje, hačž Boži dom a tu šu njebieske wrota“ — tak wuwoła Jakub, hdyž běsche do Harana pucžujo wo šnje njebieski rebl widzał, a postaji kamjeń k wopomnjenju a narjekny temu městu Bethel.

A šawěscze, hdžež Boži jandželjo k nam dele štupaju na šemju, hdžež šmě cžlowjeť něšcto wot Božeje krašnoscže

wohladač, hdžež Knjes šam s nami rěči w šwojim šlowje a šo t nam pónawa s drohim šlubjenjom, a hdžež tež my t njemu, temu wěčnemu a njesachodnemu, šo pschibližowacž šmemy, runjež proch a semja šmy, tam wschudžom je šwjate město, tam ma Knjes šwój Bethel, tam nicžo druge njeje, hačž Boži dom.

A naša zyrkej jow, lubowani, hdžež šmy šo s nowa dženša hromadu šescli, šwoju šermušču šwjeczič jako ššesčizijanska wošada, prajče, ššto je nam tale naša luba zyrkej? Šenož pomnik? pomnik Božeje hnady a šmilnošče? Wěšče, to tež. Ššed 100 lětami nješbu našchi wótzojo jow žanu šermušču šwjeczič mohli, tehdy ležešče naša zyrkej rozžehlena w prošče a popjele, nětko pašteji, s popjeła štanjena, hižom na 97 lět wošjedž naščeje wošady jako pomnik a šwědt Božeje nam wopokašaneje šmilnošče a šwěrnosče. Ale hišče wjazy je nam naša zyrkej: Bethel nam je, to je Knjesowy dom, a tehodla šwjate město. Šora Šebo, na šotrejž my s Mójšašom štejo nuts hladamy do nješšeho Šanaana; Bethanija, hdžež dušča s Mariju t Šesušowymaj nohomaj šedži; Bethlehem, hdžež šo Šhryštuš w naš narodži; Šolgatha, hdžež šwojeho štareho Šadama s Šhryštušom ššizujemy; wolijowa šora, hdžež naša dušča šwoje duchowne šnjejšpicže džerži — to wschitko a hišče wjele wjazy je a čže nam naša zyrkej byčž: njesaprahniša študnicžka, kiž ma pschezo došč teje wody, šotraž šo žórli do wěčneho žiwjenja. Šow dawa nam wulki Šoh s nješš šwoje šlowo pschipowjedacž a šwojej šakramentaj wudželecž; jow namašamy we wschěch nušach a bėdženjach šwojeho žiwjenja šwětko a radu, trošcht a woššewjenje, mōž a mēr, a wschitko, šštož t bōjškemu žiwjenju na šwěče škušča. Š šak šhudži bychmy byli pschi wschēm šwonšownym šbožu, hdy bychmy žanych Šožich domow njemēli a hišče šklōdt šmjercže ležak na našchich šahonach! Ale nětko, wošada Knjesowa, nětko, dokelž tajke drohe šubko mašch, wješel, haj, wješel šo šwojeho wot wōtzow namrjeteho šrašneho herbšwa! Šhwal, Šerusalemje, Knjesa, špějaj, Šionje, šwojemu Šohu!

Jeno nješwjecźmy tón dzeń w tórny m śwětnym wješelu! Dženša je nascheho Luthera narodny dzeń. Słyschće, shto je tón něhdy prajił wo šwjecźenju kermuschow. Wěšo wón hlada jenož na kermuschu šwojeho czaša, ale wo kał wjele kermuschnych wješelach płaczi tež dženša hišće jeho słowo: „Ludžo šo tu sšhadźuja, kóždy žerje a pije, hač napošledtu, hdž šu došč polni a pjeni, šo mješ šobu pjerjeja a kałaja, i cžehož je pschisłowo pschisłło: Tórny m ludžom dyrbiš jich kermuschu šamym wostajicž.“ Duž džeržmy kermuschu niz w starym kwašu ani w křalkym cžěscže sčosće a schibalstwa, ale w šłódkim cžěscže cžistosće; džeržmy kermuschu w pobožnej myšli, kotraž praji: „Kał lubošne šu twoje wobydlenja, Anježe Zebaoth! Jedyn dzeń w twojich pschitwarčach je lěpschi, dyžli hewał tamšynt. Anježe, ja lubuju wobydlenje twojeho doma a to město, hdžez twoja cžescž bydli.“ —

Nasche kermuschne scženje nam powjeda, kał je Anješ Jesuš pola zlonika Zachea na hospodu saschoł, a je prawe wukładowanje tameho japoschtołskeho słowa: „Pschibližujcže šo k Bohu, dha wón šo k wam pschibližuje“ (Zak. 4, 8). Zacheuš pschibližuje šo k Bohu, wón khwata polny horzeho žadanja Anjesej napschecžiwu, a Anješ pohlada na njeho se šmilnej lubošcžu, haj sańdže k njemu do jeho doma. Njej' wěrnosć? krašne scženje polne troschta sa kšudnych hrěschnikow! Ale kaša? kał mohł tu šnadž tón abo tamny prajicž, je to tež pschihodne scženje na kermuschu? Wšchał tu tola nihdže nicžo wo žanej zyrkwi, wo žanym Božim domje pišane njesteji. A tola, lubowani, hdž nasche scženje naš wuczi: „Pschibližujcže šo Anjesej, pytajcže jeho, džicže jemu napschecžiwu“, nješkmym i tym tež šobu na městno pokasani, hdžez jeho wošebje pytač a namačacž dyrbimym? A to wšchał je tola runje zyrkej, to je Boži dom, a Zacheuš, zlonik, runjež tu jeho w žanym Božim domje nje-widžimym, je nam se wšchěm, shtož tu wo nim šlyšimym, wubudžaze šnamjo praweho kemschikhodžerja. To šebi dženš bliže wobhladajmy!

Zacheuš, šnamjo praweho kemschikhodžerja.

Wón naš napomina:

- 1) Pšchińdźcže šwěru do Božeho doma s prawnym žadanjom, Jesuša wohladacž.
- 2) Wšmicže jeho s wješelom horje do šwojich domow a wutrobow.
- 3) A šlužcže potom Knjesej niz se šłowami šamymi, ale se skutkom.

Nam wotewć, Knježe, wutrobu, so šłowu měšta damy! Šamjeń.

I.

Na šwojim pošlednim pucžu do Jerusalema je Knjes do Jericha pšchišoł. Powjesč wo nim, wo jeho šłowach a skutkach je jemu do přědka šhwatała, a wulka šyla ludži čzišcži šo wočoło njeho, so bychu jeho, wulkeho profetu, s bliska widželi a šlyšcheli. Mjes nimi je muž, kiž ma w tajkej čzišcžeńzy mačo nadžije, Jesuša wohladacž, dokelž je mały wot parschonny, zlonik Zacheuš. Ale jeho žadanje je tak wulke a horze, so jeho čžeci, něšto žyle njewšchědne čžinicž. „Wón běžesche přjedy a šalěšy na lěšny figowny šhtom, so by jeho widžal; pšchetož tam mějesche wón nimo hieč“. Potajkim, wón snaje derje městno, hdžež ma Jesuš nimo pšchińcž; a wón tam šhwata, so by jeho wohladał, a ničžo wo to njerodžiwšchi, šhto tež budžeja ludžo k temu prajicž, šalěšy na figowny šhtom a čžaká a hlada, hacž Jesuš njepšchińdže.

Lubowani, čžežto njeje prajicž, šhto mamy jowle wot Zacheuša wuknyčž. Dženša na šermušchnym šwjedženju wón kóždemu mjes nami pšchiwoła: „Pšchińdž šwěru do Božeho doma; pšchetož tu je městno, hdžež ma Jesuš nimo pšchińcž.“ Derje, we widomnym šhtalcže wón dženša wjazy po wšbach a po městach wočoło njecžehnje; a tola, wón njeje wot naš džěleny, wón je wšchudžom wočoło naš, wón móže dušchi wšchudžom blisko pšchińcž, na poli tak derje, kaž w čžichej šomorzy w domach. Ale wošebje čže šo wón tola w šwojej šwjatnizy nam namašacž dacž; pšchetož hišcže płacži jeho šlubjenje: „Na kotrymž měscže ja mo-

jeho mjena wopomnjenje budu scžinicž, chzu ja k tebi pschińcž a cže požohnowacž" (2. Mójš. 20, 24). W Božim domje potajkim dawta šo Jesuř wošebje widžecž a šlyšhecž. Jow wón won a nuts khodži psches zyke zyrkwine lěto. Hdnyž adventske swony nowe zyrkwine lěto pschpowjedaju a nař do Božeho doma wołaja, dostanje šo nam jowle powjesč: Hlaj, twój kral pschińdže k tebi! Hody wón k nam pschińdže jako khude džeczatko, a my stejimy wočoło jeho žłoba a šlyšchimy profetow šwědcenje a jandželow předomanje: Hlaj, tu je wasch Bóh! Wam je šo dženska tón Šbóžnik narodžil! W póstnym cžahu cžehnje wón psches šwoju wořadu w pysche cžernjoweje króny, š kšichom na ramjenjomaj, a kšcženik Jan pokasuje na njeho, wołajo: Hlaj, to je Bože jehnjo, kiž šwěta hrěchi nješe! A hdnyž šo jutrowne haleluja w jeho domje šanoschuje, hlaj, duž štupi wón, š rowa stanjeny, kaž něhdy do šrijedž šwojich wuczobnikow, tak pschezo hišcže do šrijedž šwojeje šhromadženeje wořady a rjeknje tež k nam: Měr budž š wami! A na šwjatkach pschińdže wón k nam še šwojim Duchom a šlubi nam š nowa: Ša wař nochzu šyrotow wopušcžicž, ja pschińdu k wam. Šaj, kóždu njedželu a šwjaty džen, tak husto kaž šo jow Bože šłowo předuje a džeczatka šo kšcžija a Boža wjecžer šo hotuje, tak husto kaž my jow hromadže w šwjatej nutrnoscži šwojej ruzy štykujemy a šwojej koleni šhibujemy, je tež Anješ tu šrijedža mješ nami; my nješšmy šami, tak wěrnó kaž wón je prajil: Hdžež dwaj abo tšjo šhromadženi šu w mojim mjenje, tam šym ja šrijedža mješ nimi. — Šaj, luba duřha, jow cžehnje Jesuř nimo. Teho dla, chžesch-li jeho rad widžecž a šlyšhecž, šo hařle dolho njepraškej, hdže tež tola je ša tebję tajki šigowy šhtom narostł; pschetož kóžda ławka, kóžde městno w Božim domje je tajki šigowy šhtom, š kotrehož móžesch Jesuřa widžecž a šlyšhecž. Teho dla daj šebi š nowa prajicž na džensniřhim dnju: Pschińdž šwěru do Božeho doma!

Alle pschińdž tež jeno š prawym nutrnym požadanjom, kaž Zacheuř tam! Šhto dha cžehnjesche jeho tak móžnje

na tamne městno, hdžež mějesche Jesuſ nimo pschińcź? Běsche to jenož hoła wczipnosć, jenož žadanje, něšto noweho widžecź a słyschecź? Ach, tehdy ſo jemu Sbožnik wěscze tať pschecźelny wopokasať njeby! Pschetož tež Herodasch žadasche ſebi Jesuſa wohladacź a woprascha ſo jeho wschelke wězy a chzysche rad džiw wot njeho widžecź, tola Knjes jemu ſłowcžka njewotmolwi. Ale na tuteho Zachea wón tať pschecźelnje pohlada. Wón, kiž bě něhdy Nathanaela pod figowzom widžať, prjedy hacź Filipuſ jeho sawoła, tón widžesche tež Zachea na figowzu a wjedžesche, sčto ſo w jeho wutrobje hiba a tajke horze žadanje jeho napjelnja. Pschetož Zacheuſ bě wjele wo Jesuſu ſłyschať, bě ſłyschať, kať bě žlonikow a hrěschnikow k ſebi wołať, s nimi sa bli-dom ſedžať a tajku hnadu jim wopokasať. „Ach“, tať wón ſebi nětk myſlesche, „to mohť ja tež trjebacź! Ach, hdby by ſo Jesuſ tež na mni ſmilicź chzyl, hdby bych tež ja pola njeho hnadu a wodacže, pokoj a měr mohť namafacź sa ſwoju křudu duschu!“ To jeho czěrjesche, a tehodla bě wón tu pschischoť.

Praj, luby kšesćizjano, masch ty tež tajke žime žadanje po Jesuſu? Słyschať ſy wo nim kať Timotheuſ hižom wot małosće jako wo tym, kiž je do ſwěta pschischoť jako nasch Sbožnik a Wumóžnik, a kať je wón tež sa tebje ſwoju ſwjatu krej pschelať, so by ty ſam jeho a w jeho krale-ſtwje pod nim žiwý byl we wěcžnej prawdosći, njewinosći a ſbožnosći. Masch dha nětko tež tajke horze, wutrobne žadanje, so by roſť w hnadže a poſnaczu nascheho Knjesa Jesom Křyſta, so by ſebi wodacža ſwojich hrěchow a jeho dobreho ſpodobanja žyle wěſty byl a w jeho towarſtwje wuſnacź mohť: Mój Knježe a mój Božo! luta wjeſeloſć a ſbože moju duschu wofschewi? Abó pschińdžesch jenož s myſlu do Božeho doma, so by tola tež raſ widžať a ſłyschať, sčto tu předuje a kať ſo tu předuje, so by potom tež wo tym rěcžecź mohť tať abó hinať? Je twoje žyle kemschikhodženje ſnadź jenož próſdue pschitwuťnjene waschnje bjes ducha a nutrnosće? Pschińdžesch jenož, dofelž drusy tež křodža, a ſedžisch tu jenož tať pódla, lódsymny hacź

do wutrobny? Ach, tehdy so njedźiwaj, hdyž žaneho žohnowanja njesmějesch. Ně, jenož tajke dusche, kiž šebi Je-
sušowe sbože, troscht, hnadu, mēr a šwětło s wutrobu
žadaju, kiž bychu jeho rad pschezo lěpje spóšnałe, pschezo
połnišcho sapschijale, pschezo twjerdicho šebi do wutrobny
sawjasale, tajke dusche namakaja Knjesa, tajkim chze wón
šwoju hnadu sjewicž. A hdyž Knjes dženska w tutym
Božim domje mjes pošlucharjemi po ławkach horje a dele
kroczi a widži na tym abo tamnym mješče tajku duschu
połnu horzeho žadanja po nim a jeho sbožu — mēnicže
wy, so wón nimo pōndže, jo budže ju bjes žohnowanja
wostajicž? Ach, to wón njemōže! Sšlyšcže jeno, kaš wón
Zacheušej praji: „Zacheo, lēs rucže dele; pschetož ja mam,
ja dyr bju dženska w twojim domje wostacž“. Wón dyrbi
šo na tutym žloniku šmilicž. A temu czēri jeho Šbōž-
niška luboscž, kotraž šhubjene pyta.

Ach jeho šmilna wutroba
Na hrěšnikow taš lubje czaka,
Taš derje, hdyž šo šabludža,
Kaž hdyž jich wošo psched nim plaka.
Kaš žada wón tych žlonikow
A spuschezi jim tōn wulki dołh!
Do Zacheowoh' doma šhwata,
Tej Madlenje b'dže hnada data,
Tej šylšow rēka šetrjena!
Mōj Šbōžniš je troscht hrěšniška.

(Aherl. 26, 5).

O wy, kiž wy Knjesa pytacže na mješče, na kotrymž
chze wón šo dacž namakacž, kiž jeho pytacže s žyłej šwojej
wutrobu, šlyšcže, Knjes dyrbi šo nad wami šmilicž, wón
hlada na waš s horzej luboscžu, wón woła waš s mjenom
kaž Zachea; pschetož wón derje wē, kaš ty rēkašch a hdže ty
bydliich, a praji tež tebi, mōj bratsje, a tebi, moja šotra:
„Ja mam dženska w twojim domje wostacž“. Na hospodu
š tebi duzy czehnje, kiž ma njejō w ruzy.

O dha czinčže wschaš potom tež, kaž Zacheuš czinjesche!

II.

Wsmicže Knjesa s wješelom horje do swojich domow a wutrobow!

„A Zacheuś slěsy rucže dele a wsa jeho horje s wješelom“. Wón dowjedže teho wyšokeho hosća do swojeho doma, posłuži jemu hač najlěpje, bynje so jemu k nohomaj a posłucha na jeho rěč. Što je Knjes s nim rězał, njeje nam wošebje powjedane. Ale što móže Šbóžnik s duschu, kiž šebje jeho hnadu žada, druge rěčecž, hač štož hrěschnu duschu prawje społoji a swješeli, mjenujzy: Dowěr so, byno, twoje hrěchi su tebi wodate. A nětko bě jeho wješele počne, nětk móžesche wón khwalicž: „Mi je so šmilnosć dostała! Khwal teho Knjesa, moja duscha, a njesapomń jeho dobrotow!“ Wón běšche Knjesa pschijał do swojeho doma a wutrobny. Tehodla džesche Knjes k njemu: „Dženša je so tutemu domej šbože dostało.“

Subowani, prawy kemschikhodžer so šam s zyrkwje domoj njewróčzi, Jesuś dže s nim a šańdže do jeho doma a pschiješe šobu wulke šbože a žohnowanje. Šraj, luby pschecželo, je wón tež s tobu hižom tať šobu šchoł do twojeho doma, by jeho tež hižom tať s wješelom pschijał kať Zacheuś? Šlaj, ty šnadź by šebi džens wjele hosćow do doma prošyl; njeje tež najlěpschi hosć šabyty, najšwěrnišchi domjazy pschecžel? Ach prajče, s čeho pschińdže tať wjele žaloscže a hubjenstwa w domach tu a tam? Š wotkal tať wjele njejednoty a pschekory mješ tymi, kiž dyrbjeli jako jena duscha a jena wutroba hromadže žiwi byčž? Š wotkal tať wjele nje poradženych džecži, tať wjele nješwěrnych šlužobnych, tať wjele njespołojnosće, hněwanja a mjeršanja w domach tu a tam? Dokelž Jesuś tam njeje. A čehodla tam njeje? Dokelž w jich wutrobje njeje.

Š wotewr jemu najprjedy durje šwojeje wutrobny s pošutu a wěru; prošch jeho, so by wón twoju wutrobu šczinił k šwojemu šwjatemu templu, šlaj, dha budže so potom niz jenož twojej duschi, ale s dobom tež twojemu žyłemu domej wulke šbože dostacž. Šaj, hižom jena prawje wobrocžena wěrjaza duscha je wulke žohnowanje ša žyly

dom. Pšchetož nětk modli so ta jena duscha tež so bu sa duchowne sbože wschěch druhich, kiž w domje so, a pomha jim Jesuša namakacž; nětk zohnuje Anjes tež druhich teho jeneho praweho dla. A hdžež tak je, kaž to jow w naschim sczenju widžimy, so mjenujzy hospodač ke Anjesej so wobroczi, nan abo macž, o kažte sbože je tajkemu domej so dostało! S kažtej šwěrnoscju dđerzi so jow potom mandželski šlub, kažte nutrne modlitwy stupaju jow potom wschědnje k njebješam horje, kaž šwěru wotčahnu so jow džěczi w bojosći a napominanju ke Anjesej! O sbožny dom, hdžež Jesuš je a hdžež tež wschitko po nim dže; o sbožny dom, kiž Jesuša sa najšubšeho hosća ma!

Duž, wy lubi kemscherjo, wšmicže šebi s zyrkwje Jesuša so bu do šwojich domow a wutrobow.

III.

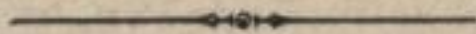
A nětk kězbuimy hišcže na pošlednje napominanje nascheho kermušneho sczenja.

Zacheuš je Jesuša do šwojeho doma pšhijał a s nim a pšhes njeho wulke duchowne zohnowanje dostał. Wěscže je wón so Anjesej sa tajku hnadu s hnutyimi šłowami džakował. Ale to jemu hišcže njebě došč. Tež se skutkom chze wón so jemu džakowacž. Wón rjeknje: „Glaj, Anježe, položju šwojeho kubła dam ja thudym, a šym-li někoho sjebał, dam jo schtyri krocž šašo.“ Šhto chze naš tajke jeho šadžerjenje wucžicž? Wono naš wuczi prawu Božu šlužbu. Zacheuš njeje podarmo pola Anjesa kemschi pobyl, wón nam pšhiwoła: Wy kemscherjo, šlužcže Anjesej niž se šłowami jenož, ale se skutkom!

Lubowani, kaž šlužimy my Anjesej? Ach, my jemu husto wjele šlubimy a potom jo njedđeržimy. My runamy so husto tamnemu šynej, ke kotremuž jeho nan džesche: „Dži a džělaj w mojej winizy“, a kotryž jemu wotmolwi „haj“ a potom tam njeńdžesche. My tu šlyšchimy w Božim domje jeho šwjate šlowo a dyrbimy jemu prawo dacž, hdyž nasche hrěchi šwari, a my drje potom prajimy: „Haj, haj, tak je a tajzy my dyrbjeli bycž“, ale my wo-

stanjemy, kajzyž běchmy. Ně, moji lubi, niz s prósdnyimi słowami, ale se skutkom dyrbimy služicž w džakownej lubosczi. Na kermuschnym šwjedženju čžini šo w domach a hospodarštwach s wjetšcha něšcto wjazy wuložkow a wudawkow. Ššmy my pať runje tať hotowi, něšcto wjazy nałožecž sa Knjesowu čžescž a jeho kralestwo? My rjedžimy šwój dom, hdyž hoščow wocžakamy; šmy dha pať runje tať hotowi, s pucža srumowacž wschitko, sčtož šo Knjesej, kiž šo wo nasche durje kłapa, njemóže spodobacž? Sčtož tať Knjesej njecha služicž se skutkom, tón njerecž wo šwojej wěrje a lubosczi k njemu; pschetož Knjes žada wot nať tajku wěru, kotraž ma skutki pschi šebi a šo psches luboscž džělawa wopokasuje. Teho dla hiščcže junu, wy kemscherjo, kotra je wascha prawa Boža služba? Šslužcže Knjesej niz se słowami šamyni, ale se skutkom! Šslužcže jemu se šwojim zylym žiwjenjom!

Šaj, moji lubi, dyrbi nasche kemschikhodženje prawe, Bohu spodobne bycž, dha hladajmy jeno na Zacheuša, kiž je nam snamjo praweho kemschikhodžerja, a wukńmy wot njeho, kať mamy kemschi pschincž, mjenujzy tať, šo šebi s wutrobu požadamy Žesusa wohladacž; kať mamy wote msche hicž, mjenujzy tať, šo šebi Žesusa šobu domoj wosmjemy; a kať mamy šo po kemschach sadžeržecž, mjenujzy tať, šo je nasche zyłe žiwjenje wobstajna Boža služba. Šdyž šmy šo k temu dženska snowa wubudžicž dali, nejšmy podarmo šwoju kermuschu šwjecžili. Šamjeń.

Reformaziski šwjedžen.

Šnada budź s wami a měr wot Boha našeho Wótza,
a našeho Anjesa Jesom Khrysta! Šamjeń.

Luf. 10, 41 a 42.

Jesuš pak wotmołwi a džeše k njej: Martha, Martha, ty šo jara starajš a šo wulzy prózujejš; ale j e n e je nusne. Marja pak je šebi dobry džěl wušwolika, kotryž wot njeje wšaty njebudže. Šamjeń.

W Anjesu lubowani! Do Bethanije, do domu Marthy a Marje, naš nasche Bože šłowo woła; do Bethanije! Tam my wšchitzy rad w duchu pucźujemy, dokelž do přédka wěmy, šo wot tam bohate žohnowanje šobu wošmjemy.

Wšchelakej stej tamnej šotsje: Martha šo prózuje, temu Anjesej šlužicž. Šbožowna Martha, kotraž šmě Šbóžnik a w šwojim domje witacž a we wutrobnyh štaranju ša njeho najlěpsche hromadu pyta, šchtož mataj dom a dwór pošćicžecž. Šbožownišča Marja! Kaš Marja k Jesušowymaj nohomaj šedži, kaš wona wšchitko druge šapomni a ma wócžko jenož ša njeho — wšchaš wutroba we njej taš horjaza běšche, šo jeno na Jesuša pošćuchacž chžyšche —, to je jedyn najrjeńšchich wobrašow šwjateho pišma, wobraš, kotryž našchemu Šbóžnikowej snate šłowo se rta wuwabi: „Marja je šebi dobry džěl wušwolika, kotryž wot njeje wšaty njebudže“.

Alle šchto dyrbitej tutej šotsje dženska, hdžež šo my šubłow a darow našcheje evangelsko-lutherskeje zyrkweje wješelimy, we wutrobje šhutne šlubjenje, šo chžemy džeržecž, šchtož mamy, šo by nam ništo njewšal našču křonu? Ššu prajili, šo šo romsko-katholska zyrkej Marceže runa, kotraž šo se škutkom a šlužbu šaběra, a šo je nam našcha zyrkej pšched wocži štajena w Mariji, kotraž we wěrjazyh šedžbowanju na Bože šłowo šwoje šbože pyta. Šacž je to

zyle prawje budžene? Wopomnmy: tež Martha je Jesuša s wješelom do domu witala, a Jan šwědczi: Jesuš lubowasche Marthu a jeje kotru, a tež w našim tekście tón Anješ Marcže cžinicž da a ju hašle powuczi, jako wona šwoju njespokojnosć na Marinym sadžerženju wupraji. A k temu tola tež wěrjazy romsko-katholskeje zyrkwje k Jesušowymaj nohomaj šydaja a na druhej stronje šebi tež my dobre skutki wažimy, wěšo niz jako šredk, nam durje Božeho kralestwa wotewricž, wjele bóle jako nusny plód našeje wěry, pschetož bješ skutkow je wěra morwa. To pač je na kóždy pad wěšte, so je Luther Anješowe šłowo: „Marja je šebi dobry džěl wušwolika“ šašo na šwěcžnik stajik a nam potasał, hdže my šydacž mamy, mjenujžy k Jesušowymaj nohomaj. Jesuš Khrystuš, je wón wuprajik, je wschittkich mojich myšlow, kotrež ja wo dnjo a w nozy mam, šapocžatk, šrijedžisna a kónž. A naša zyrkej špěwa: Ša šałožu šo zyle na Khrysta drohu krej; tak Bóh šo na mni šmili, so so mnu derje stej'. Wješelmy šo dženska teho:

Našcha ewangelško-lutherska zyrkej je šebi dobry džěl wušwolika.

Na dwoje praschenje šebi wotmolwjenje pytajmy:

- 1) W cžim tutón dobry džěl wobsteji?
- 2) Šhto mamy cžinicž, so šo wón nam šašo njewošmje?

Anježe, kiž šy ty bliski wschittkim, kiž šo k tebi wołaju, pschibliž šo k nam a daj nam šedžecž k twojimaj nohomaj, rěcž ty s našeje dušchu, so bychmy na tebi a twojim ewangeliju to jene měli, šchtož je nusne, jo šebi hačž do kónža šakhowali a šebi wěcžnu kónu dobyli! Šamjeń.

I.

W Anješu lubowani! W Bethaniji je wěscže pschi špocžatku tež Marja w domjazym džěle šo prózowała, ale jako Jesuš po krotkim wodychnjenju wo Božim kraleštwje a wěcžnosći rěcžecž šapocža, wona šwojej ruzy štykny a šo k Jesušowymaj nohomaj šynny, so by s jeho polnosće brała

hnadu sa hnadu. Wón dže běšče jej lěkar, kotrehož wona trjebašče, skała, kotrejež šo wona džeržesche, žórło, i kotrehož wona cžerpasche. A tón Knjes mějesche na tym šwoje špodobanje. Wščať wón tola pschischoł njeběšče, šo by šebi šlužicž dał, ale šo by wón šlužik.

Šdy budžesche Knjesowa zyrkej šebi tuto město k Jesušowymaj nohomaj šakhowała, budžechu jeje štawy we wschittkich cžasach do skutka štajile, šchtož thěrłusch wupraji: Jesus Khrystuš je mi wscho, wutroba mi praji to; wón je mój Bóh a mój Knjes, kiž je luboscž ke mni nješł, dha žaneje reformazije a žaneho Luthera njebudžesche trjeba bylo, šo by šo psche-čžiwu škaženju w Knjesowej šwjatnicy šwědcžiko. To běšče šchoda zyrkwje, šo jejny Knjes wjazny wo njej prajicž nje-móžesche: „Ty šny moje šłowo šakhowała a moje mjeno njeišny šapřěła“; pschetož wona běšče šubło wschittkich šubłow, Bože cžiste šłowo, šaryła; wona šo nochzysche wjazny na róžnym kamjenju, kotryž řěka Jesus Khrystuš, natwaricž dacž, ale na pěštu šamowunamařanych wucžbow. Wona běšče krašnosč šwojeho wyschšiměšniškeho krala cžłow-škim šřědnikam požčžila a pucž do najšwjecžisheho, šwo- bodny pichšstup k Božej hnadžě a k Božej wutrobje i murju cžłowškich wuštwokow šaracžila.

A to je wulki škutk našcheho Luthera, šo je jačo profeta našcheho luda i jašnej šwězu ewangelija do cžěmnosčže šwojeho cžasša nutsšwěcžik, i šchudom Božeho šłowa Knjesowy dom wot wikowarjow a šupzow wucžiščžik, zyrkej k wopuschčženemu šałožkej japoschtołow a profetow wrócžo- dowjedł a naš wot wschittkich wopacžnych šřědnikow wu- šwobodžik, tať šo my nětk šwojeho praweho šřědnika, Jesuša Khrystuša, šnajemy.

Nětk ma zyrkej, kotraž šo po Lutheru mjenuje, šwój dobry džěl. Šubło je jej dowěřjene, wažnišče hacž ša- móženje zylého šwěta: šbóžnych cžinjaza wěrnoscž w ewangeliju wo Jesušu Khrystušu. To je bohastwo našcheje zyrkwje, jejna cžejcž a jejna křóna.

Šwonknje je wschať našcha zyrkej šhuda a bješ rjanoscže kaž jejna šłowa. Našch Knjes dyrbi wo njej prajicž kaž

wo Filadelfiji: „Ty mašch šnadnu móz.“ Wona w bohatej pyšchnej draščje šwojeje romskeje šotry nješkodži; jednore, bješ pychi je jejne wustupjenje. Šnamjo wěrneje zyrkwje, ššchiž jej pobrachował njeje; jejna historija je historija čžežkich domachpytanjom a wulkeho šškodowanja. W štrawnym wojowanju je wona šebi domjaze prawo w našchim kraju wudobycž dyrbjala. Wona šo w šwětnej mozy š romskej zyrkwju měricž njemóže. My nimamy žanu widomnu, njemylnu hłowu, žanu škrucženu pščešjenošč, šotraž šo kaž šylne wójško wichoram čžaša napschecžimo štaja. Šloto a šlěboro wona nima, zyrkej ewangelija — jejny šygl rěka wotrocžkowy šchtalt.

Alle hdyž je našcha zyrkej tež šwonšnje šhuda, — Šnješ móže tola wo njej prajicž: „Ty šy šebi dobry džěl wušwolila; ty šy moje šłowo šakhowala a moje mjeno njejšy šapřela“. To je jejna potajna rjanosč a šnutšłowna krašnosč.

To běšče taš wulke na Lutheru, šo běšče wón se šwojej zyšej wošobu w Božim šłowje šakorjenjeny. To jeho wot wšchitkich wulkich a móžnych na šemi njewotwišneho ščžini, njech woni šhěžor abo bamž rěčachu, a šylneho š dobom, šo bu jemu date, ludži šwojeho čžaša ša ewangelij šahoricž. A to je wulke na zyšej reformaziji, šo je wona zyše a jenicžy se štyššneho šwědomnja a š hlubokoščje Božeho šłowa wuroštla.

My nimamy tamne legendy abo pobožne bajki, š kotrymiž šo romsko-katholska zyrkej pyšchi. Našče bohatštwo je šwjate pišmo. Wono je našcha študžen žiwjenja, š kotrejež je ewangelski lud w dobrych a šlych dnjach ša šwoju dušchu zyrobu čžerpaš, š kotrejež šbóžnej powěščju je wón pšče wšchitke čžašy šwoje šwědomnje trošchtował a šwoju wutrobu pošylnjaš. Těho dla dyrbi tež heššo naščeje zyrkwje wostacž: „To šłowo dyrbja wostajicž“. A kaž jara tež romška zyrkej naš hani, tu šhwalbu dyrbi nam wona wostajicž, šotruž je něhdy katholski wójwoda Wilhelm Bayerški pod šacžiščjom Augšburšškeho wěrnušnacžja wuprajil: „Ewangelszy šedža w pišmje a my pódla“.

A hdyž su našču zyrkej sektu mjenowali a su jej wěšćezili, so so jej poúdze kaž sektam, kotrež dołho nje-
wobsteja, dha so my tola njebojimy. Ewangelska zyrkej
je s mozy Božeho słowa žywa a njemóže sańcž. Wona
njeje žadny dom na pěst natwarjeny, wot wčžera sem, wot
sašypnjenja wobhroženy. Wona woſtanje, kaž dołho Bože
słowo jejna móz, jejna brón a jejny trošcht woſtanje. A
tehodla směmy my s psalmistu wo njej křwalicž: „Wona
je twjerdže saložena na swjatyh horach, tón Knješ lubuje
wrota Zionſke pscheš wschitke wobydlenja Jakubowe. Krafne
wězy so w tebi předuja, ty město Bože“.

Haj, krafne wězy; pschetož žro a jadro wschitkeho ewan-
gelſkeho předomanja je křwalba Božeje swobodneje hnady,
je wysoki křerlušch wo prawdoſczi s wěry, wo swobodnym
pschistupjenju k Božej Wótzowſkej wutrobje pscheš našeho
Knješa Jeſom Křryſta.

Luba woſada! Niz wo někotre wučžby so w reformaziji
jedna, wjele bóle wo wulke ſakladne praſchenje: Kaſ pschińdu
ja, tón jenotliwy, do towařtwa s Bohom? Napoſledk je
jenož dwoje wotmolwjenje móžne. Paſ pschińdže Bóh
k nam, abo my dyrbimy so k njemu pschebėdžicž. Katholſka
zyrkej je poprawom pschi poſl.ńſchim wotmolwjenju ſtejo
woſtała. Temu napschecžiwu je Luther ſhonik: Pucž k Bohu
jenož tón cžlowjeſ namaſa, kotryž je woprawdže ſroſymik,
so je Bóh w Křryſtuſu Jeſuſu k nam pschichoł a nam
Jeſuſa dla hrėchi wodawa a hrėschnikow ſbóžnyh cžini.
Jaſo bėſche Luther to ſroſymik, dha wón ſanjeſe: Nětk
wjeſelcže so, křchecženjo —, a wot teho cžaſa sem je so jeho
zyrkej ſpėwaza zyrkej ſcžiniła, pschetož wona ma ewangelij.

Tón je naše krafne ſamóženje. My jón mamy we
bibliji, kotruž je Luther na Wartburku ſwojemu ludu psche-
ložil a kotruž tež my w ſwojej maczernej rėczi w ſwojih
domach wobſedžimy, dale jón mamy w swjatej křchcženizy
a w Božim wotkaſanju, w křerluſchach našeje zyrkwje,
w jejnyh wėrutwuſnacžach, pschede wschėm w małym kate-
chiſmje a hewaſ w druhich natwarjaznyh piſmach; my jón
mamy, křwaleny budž Bóh, tež w žiwym ſłowje předo-

wanja wo swobodnej hnadže Božej w Chrystuŝu, kotrež pschi
wschitkej njewěrje nascheho czaŝa s wjele klětkow hiŝće jaŝnje
klinczi. Hdže je tola lud, kotremuž tón Knjes tak blisko pschińdže,
kaž nam ewangelstim kšesćijanam? Nětč so žadyn mrějazy
wjazy styšny prashecž njetrjeba: budža mi swjeczi tež
č njebjeam dopomhacž? mam ja dosč dobrnych skutkow? —
S Lutherom kměmy my spěwacž: Nětč s měrom cžahnu
se swěta po Božej woli, tak troschtnje moja wutroba č temu
swoli. S swjatu wěru do nascheho Sbožnika, nowe žiwjenje
w jeho słowje, sbóžne wumrjecže w jeho hnadže — to
wschitko mamy my w ewangeliju. Ewangelsta woŝada, ty
masč dobry, kraŝny džěl, lóŝ je tebi panył na wjeŝele
město, tebi je so rjane herbstwo dostało.

Tam w Bethaniji tón Knjes wupraji, so budže Marja
swój dobry džěl twjerdže džerjecž, wón rjeknje: kotryž wot
njeje wsaty njebudže. O so by so to ŝame tež wo Knje-
sowej zyrkwi prajicž mohło! Kač husto je wona psches
spytowanje wot wonkach kaž se ŝamej swojej winu tutón
dobry džěl s nohomaj teptała! Duž

II.

ŝchto mamy cžinicž, so so wón nam ŝaŝo njewoŝmje?

Lubi pshecželjo! Psches kelko bėdženjom je ŝchło, prjedy
hač bėŝche swětło ewangelija ŝaŝo na swēcžnik stajene!
Luther ŝam je psches styš a tyŝnosč hič dyrbjal, prjedy
hač móžesche swoju nohu na skału stajicž, kotraž wēcžnje
wostanje, hdž wschitko druhe ŝahinje. Nycžerŝte bėdženje
je so bėdžilo, prjedy hač bėŝche ewangelijej w naschim
wótznyh kraju pucž wurubany. A plód tajkeho cžěžkeho
bėdženja chžyła zyrkej pusčćicž, swój pod wulkej prózu
dobny dobrny džěl chžyła wona lohkosmyŝlena pshecžinicž,
ŝwoje s Božeho słowa cžerpane wuŝnacže chžyła wona ŝa
mudrosč swěta ŝaměnicž? To njeby ničo druhe rěkało,
hač ŝałožł ŝaprěčž, na kotrymž je wona natwarjena, ničo
druhe, hač ŝebi s nowa žórło žiwjenja ŝaŝypacž dacž a
č džěrawym studnjam kšwatacž, kotrež tola žanu wodu
njedawaju, ničo druhe hač Knjesa ŝameho ŝaprěčž,

Kotryž je šo widomnje na naschej zyrkwi wobšwědcził a ju s darami šwojeho Ducha bohacze wupyschił.

D hdy budžesche nascha zyrkej šwój dobry džěl pschezo šakhowała, tať někotre rany šo jej na jejnym czěle njebychu nabiłe, tať někotry Boži šud ju njeby potrjechił. Ach, šo bychmy my tola wschitzy šwěrnj, prawje šwěrnj byli! Šdyž naš džensnišchi dženi k džakej woła, bóle dyrbi naš hišcže do šwjateje pokuty wołacž.

Kelko njewěry a liwkošcže tajkich mjese nami, kotsiž šo ewangelszy mjenuja a šo tola k ewangelijej njedžerža. A my šami, chzemy my s farisejskim w templu prajicž: Ša šo tebi džakuju, Božo, šo nješym jako drusy ludžo?

Hišcže dženska ma tamna škoržba šwoje prawo, kotraž bu něhdy w Lipsku pschi 50-lětnym jubilejskim šwjedženju Gustav Adolfskeho towarštwu wuprajena: My móžemy spēwacž a prajicž: Nam šłowo dyrbja wostajicž, a tola šami pódla štacž. My móžemy wo powšchitkownym měšchništwe kšchescžijanow wjele rěcžecž, — šhto to pomha, hdyž tajki měšchni ani k Bohu w modlitwje njerěcži, ani Bohu k šebi rěcžecž njeda w pišmje? My móžemy na šwobodu w nabožinje twaricž: tola šhto chze tych licžicž, kotrymž Rom šwjate pišmo šakasacž njemóže, kotsiž pať jo šebi šami šakasuja, s tym šo jo njetrjebaja! Šať mało domow mjese nami, w kotrychž Bože šłowo bydli, šať mało macžerjow, kotrež šo se šwojimi džěcžimi wječor modla! Ewangelšta wošada, ani psched wrotami Roma ani psched helštimi wrotami njetrjeba šo nascha zyrkej bojecž. Ale běda, hdyž wona šmjercž w šamych šwojich štawach nošy! To je jejna šmjercž, to jenicžy, ale to tež wěscže: wotpanjenje wot Božeho šłowa, wotpanjenje wot wěry do jenicžkeho pomozniša a Šbóžnika Jesom Šhryšta.

W měscže Augšburk je haška s mjenom: „Tam dele“; wona je tuto mjeno s teho dostała, šo Luther psches tutu hašku, kotruž jemu měšcžan s tutymi šłowami k jeho wu-moženju pošasa, šwojim njepschecželam wucžekny. Tam dele — dele do pokuty — to je pucž k wěrnoscži a k žiwjenju; tam dele mamy my wschitzy czahnyčž. D Lutheru, štaň

se swojeho rowa a wubudź naš, twoje njerune džěczi, se spanja a šmjercze!

S wotkal tola tajka liwkość? Szwjaty, žiwy Bóh je šo našchemu ludu šhubił. Hdyž by wjazy nastróžanych šwědomnjow, wjazy na šebi sadwělowaznych wutrowow mies nami bylo, hdyž bychmy hake sašo s Lutherom nawukli w próšce ležecź a wusnacź: Mój hrěch, mój cžežki hrěch, potom bychmy sašo móz a troscht ewangelija na šebi šhonili.

A kaž šo Bože šłowo sazpiwa, tak tež šwjaty sakrament. Kelko ewangelškich šchescźijanow Anjesowemu woltarjej šdalenyh wóstanje lěto wot lěta. Krašne wotkasanje Anjesowe jim nicžo njeplaczi. Dha běchu našchi ewangelšy wótzajo hinascheho waschnja.

Skradžu šu woni šwoju ewangelšku wěru na džěczi a džěczi džěczi pschenješli, šu šwoju bibliju, šwoje špěwaršte, šwój katechismuš jako najdrožšche kubla šwojeho doma ššhowane džerželi a w cžichich tajnych Božich šlužbach šo s nich natwarjeli. Zamjenjom w Cžechach wusnawarjom ewangelija mjenowachu, dokelž woni w nozy w cžěmnych lěšbach a škalobach šwoje Bože šlužby džeržachu. W Šłowakškej šo hišcže dženska škradžne pucže potasuja, na šotrychž šu wótzajo š šwojim Božim šlužbam do cžěmnych lěšow Karpathow šhodžili, šo bychy šo na Božim šłowje pošynili. A tak dyrbimy šo my, ššladujo na liwkość wjele ewangelškich hłuboško hanibowacź, hdyž šlyšchimy, tak w lěcže 1842 w Šhorlownych Warach, jako šo tam na jenej njedželi přěnja ewangelška Boža šlužba s Božim wotkasanjom šwjecžesche, 15 mužow, wulke šije w rukomaj, wot dalokeho pucža šapróšchenych, do šrijedžišny špowjednyh štupi. „Lubi bratsja“, woni džachu, „my šmy šlyšcheli, šo chžecže wy dženska Bože wotkasanje po ewangelškim waschnju šwjecžicź; dajcže nam šobušwjecžicź; hižom wjele lět mamy my po tym žadanje a šmy psches hory pschischli, cžělo a šrej teho Anjesa dostacź“.

Luba wošada! Wščitko we wšhitkim, našchi wótzajo šu šo s šrwju a šylšami wo ewangelij bėdžili, šu nusu a šmjercź početřpili, ale ewangelij nješbu pušcžili. Čhžyli

my jich njechódni bycź? Duž wsmimy słowo do ruki a modlitwu do wutroby a wěru do dusche!

O, so by tón Knjes słwoje słubjenje dopjelnił: ja chzu hlód do kraja póšlacź, ale hlód niz po khlěbje a lacžnosć niz po wodže, ale Knjesowe słowo słyshecź. Sczińmy so sašo psches Božu hnadu počni žadanja po čistym mlotu ewangelija! Sapšimńmy jeho, kotryž je našich duschow skala a našich wutrobow měr! Njewopuszczmy słwoje šromadžisny jako někotsi činja. Wšitko w našim žiwjenju: wusnacze našeho rta, wěra našich wutrobow, naše kłodjenje w bohobojašnosći, měr našich domow, wocěhnjenje našich džeczi w napominanju k temu Knjesej, wješele na Božej službje — to wšitko dyrbi słwedzić wo našej słwěnosći k ewangelijej, słwedzić sa našu žyrkej, sa mjeno teho, kotrehož wona wusnawa. Dajće jeho słowu mies wami bohacze bydlicź jako słwězy waschimaj nohamaj, jako słwjećisnje wascheho žiwjenja, jako troschtej we waschim čěrpenju, jako dobycžu we waschim wumrjecžu! Stajće słwoju nadžiju zyle na hnadu, kotraž so wam psches šjewjenje Jesom Khrysta posćicžu! Wy mužojo tuteje Božej služby, słubće se starym wójstwowodžerjom: Sa a mój dom chzemy temu Knjesej služicź. Wy žony a maczerje, nałożće wšitku prózu, so bychu wasche domy městna bohobojošće byle a wostałe; to je jich najrjeńšča pycha a najwěščischa rukowanje jich wobstacza. A wy młodženzy a mlode holzy, budźće waschemu Knjesej słwěni, kotryž je tež was droho wufupił, potom je wasche žiwjenje, njech dže psches sje a dobre dny, běženje sa kónu, kotraž je kóždemu pschewinjerjej słubjena; potom móžemy my khorhoj ewangelija troschni do waschich rukow dacź, hdyž chze wona k našich rukow wupanycź.

Luba wošada! We wyšokich horach Alpow so powjeda, so móžetaj so dwaj, kotrajž so lubo mataj a staj tola jedyn wot druheho šdalenaj, kóždy juntrócź widjeć. To pať jenož tať dołho traje, kaž roša trjeba, so by wot wjeršča jědle na semju vanyła.

Ach, mohli my tola tež na tajkim dnju kaž džensnišchim našeho Luthera, ke kotremuž my k lubosću a počesćo-

wanjom shladujemy, jenož juntrócž widžecž, kač wón s mró-
czele šwědkow na naš a na našcu ewangelisko = lutherstu
zyrkej dele hlada! Jenož tač dołho, kaž roša hnady trjeba,
so by wot seleneje jědle Israelskeje dele panyła do khideje,
šawutlazeje čłowškeje wutrobje!

Kajkeho drje bychmy jeho widželi? By šo wješele
na jeho zyrkwi w jeho džiwnymaj woczomaj blyščezko abo
by šwjaty hněw s njeju šapał? By wón jenož žohnował
abo tež hrosył? Jene by wón wěscze činił: wón by
s posběhnjenej ruku na teho jeneho pokasował, kotryž je
jeho wutrobje šbóžnosć a naščeje zyrkwje škała był a
hiščče je, na Jesom Khrysta, kiž je wčera a dženša a tón
šamy do wscheje wěčnosće. Tón dyrbi wěscze dobyč.

Šamjeń.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Second block of faint, illegible text, continuing from the top section.

Small, faint text centered on the page, possibly a signature or a short note.

[Blank label on the right edge of the book cover]